

Johannes von Buttlar

ADAMOVA PLANÉTA

Raj bol na Faetone

ADAMOVA PLANÉTA (Raj bol na Faetone)

Johannes von Buttlar

Preložil Rudolf Tandlmajer

Nemecký originál: Adams Planet. Das Paradies lag auf Phaethon, F. A. Herbig Verlagsbuchhandlung GmbH, München-Berlin 1991

Text je prevzatý z 1. slovenského vydania: vyd. Smena, Bratislava 1993. ISBN 80-221-0234-2

Pod'akovanie

všetkým, ktorí prispeli k tomu, že sa táto kniha realizovala. Ďakujem svojmu nakladateľovi dr. Herbertovi Fleissnerovi, pani Brigitte Sinhuberovej, svojmu lektorovi Hermannovi Hemmingerovi, nezabúdajúc na Michaela Hesemanna, ktorý prispel najmä výborným obrazovým materiálom, no osobitne na svoju neter Juttu Sackovú, ktorá napriek tomu, že jej deti ochoreli na ovčie kiahne, nedala sa odohnať od písacieho stroja. No napokon a predovšetkým ďakujem svojej žene Elis, ktorá mi bola pri všetkých mojich knihách neoceniteľnou pomocníčkou.

Autor

Predhovor

Už dávnejšie niektorí vedci zastávajú názor, že v prípade nespočetného množstva veľkých i malých úlomkov skál, ktoré krúžia medzi Marsom a Jupiterom (pás asteroidov), ide o pozostatky zaniknutého sveta, o niekdajšiu desiatu planétu našej slnečnej sústavy. Ruský astronóm profesor S. V. Orlov ju pokrstil (1950) menom Faeton (Phaethon) — podľa syna starogréckeho boha slnka Héliu. Od tých čias sa okolo tohto tajomstva spriadajú najrozmanitejšie úvahy, hypotézy, špekulácie. Majú svoje opodstatnenie, najmä odvtedy, čo nový preklad dávnovekých záznamov jednoznačne poukazuje na existenciu planéty v strede slnečnej sústavy; pred dávnymi časmi na nej prekvitala vyspelá civilizácia. Stále, ako ukazujú predhistorické záznamy vyhotovené klinovým písmom, prišli na Zem ANUNNAKOVI, ktorí stvorili či splodili prvých ľudí.

Tieto priam neuveriteľné dokumenty a indície sú pochopiteľne v príkrom rozpore so všeobecne akceptovanou teóriou o pôvode človeka a pravekých kultúrach. Paleontológovia a antropológovia sa pokúšajú v množstve traktátov a úvah zdánlivo nevyvrátiteľnou logikou vsugerovať čitateľom príbeh vývoja od akejsi prvotnej poloopičej bytosti až k modernému človeku, od primitívnej kopije po atómovú bombu, od jaskynných kresieb po farebnú televíziu — napriek tomu, že oficiálne praveké dejiny sú plné vývojových i dokladových medzier a protirečení tejto teórie. Na celej zemej však narážame na pozostatky vysokovyspelých zaniknutých kultúr, ktorých enormné výkony v najrozličnejších oblastiach činnosti predpokladajú i dokazujú na tie časy neuveriteľne vyspelú vedu a technológiu.

„Iba ten, kto pochopil typické formy myslenia starých národov, môže sa odvážiť robiť závery z vrcholne zaujímavých prameňov a dokladov, ktoré má dnes k dispozícii bádanie o predhistórii ľudstva — mnohotisícročných kresieb, mýtov o stvorení, povesti, bájok. Z nich sa dozvedá nielen množstvo doteraz neznámych faktov, prekvapujúcich novinek o našej minulosti, ale nevyhnutne sa ho zmocňuje aj narastajúci pocit pokory pri zisťovaní, že dávnoveké znalosti a schopnosti ľudí neboli vždy menšie než dnešné, že sme na ne hriechne a na vlastnú škodu zabudli a že sa oplatí znovu sa k nim vracať a osvojovať si ich,“ píše dr. Irene Sängerová-Bredtová v knihe *Stopy našich tmavých bratov*.

Z pečatných valčekov aj z klinopisných tabuliek dávnej Mezopotámie, ale aj z kamenných rytín predinkskeho Peru možno vyčítať a vyvodit', že povesti o Atlantíde, o potopených kontinentoch, o zaniknutých pradávnych ríšach zrejme vychádzajú zo skutočností. Reľazenie vzostupov, pádov i zánikov ľudských rodov má pravdepodobne svoj pôvod na inej planéte. Začalo sa to teda na Faetone — bájnej planéte, stratenom raji. Jeho ozvena nám ešte vždy zrychľuje tep srdca, jeho vízia sa z času na čas vynára pred našim duševným zrakom ako nostalgická spomienka z temnot času a priestoru...

Tajomstvo desiatej planéty

Spočívá pôvod ľudstva v hĺbinách vesmíru? Prišiel Adam, ako naznačuje korán, z inej planéty? Bol náš biblický raj na Faetone, tajupľnej planéte slnečnej sústavy, ktorá kedysi krúžila okolo Slnka na obežnej dráhe medzi Marsom a Jupiterom?

Podľa sumerských záznamov práve odtiaľ mali prísť na Zem Anunnakovia s vysokorozvinutými vedeckými a technologickými znalosťami. Podľa toho značná časť našich dnešných vedecko-technických vymožeností musela mať už raz kongeniálnych predchodcov v hĺbke minulých čias, v ktorých aj zanikli. Až v posledných dvoch storočiach tieto znalosti znovu vychádzajú na svetlo. Po celej zemeguli rozšírené mohutné stavby, zvyšky múrov, monolity, v mori potopené rumoviska nám znovu pripomínajú slávnú minulosť predhistorických civilizácií.

Všetky tieto stavby a konštrukcie, vyhotovené s nepredstaviteľnou zručnosťou a technologickými vedomosťami, sú posolstvá tisícročných epoch. Kamene podávajú svedectvá o tom, že naša civilizácia nie je prvá, že dávno pred nami tu boli civilizácie, ktoré ovládajú astronómiu, matematiku i fyziku, ktoré okrem iného už poznali elektrinu, teleskopy, počítače, lietajúce stroje. Už dávno pred nami kartograficky zmapovali zemeguľu, kým sme ju my znovuobjavili. Dopadmi meteoritov, možno aj veľkých asteroidov, potopami, ľadovými dobami, výkyvmi i rozsiahlymi presunmi zemskej osi a inými katastrofami nepostihnuté pozostatky týchto civilizácií sa nám prezentujú gigantickými kamennými monumentmi, no predovšetkým pyramídami či pyramidovými stavbami na celom svete — v Afrike, v Ázii, v Egypte, na americkom kontinente, ba aj v Austrálii a Európe.

Priam neskrtná mánia stavať pyramídy je rovnako záhadná ako pyramídy samy. Pritom viac než prekvapujúce sú zbody geofyzikálnych a astronomických kritérií pri tvorbe foriem a smerovaní týchto stavieb. A okrem toho: či môže íst len o čiru náhodu, že stavenisko pyramíd v peruánskom Tiahuanaku domorodci už od nepamäti nazývajú „čukara“ (chucara), pričom najstaršie stavenisko egyptských pyramíd má podobne znejúci názov „sakkara“ a babylonské chrámové pyramídy sa nazývali „zikkurat“?

V prednoázijskom oddelení múzea Pergamon v Berlíne, pod katalógovým číslom VA/243, nepovšimnutá odživa svoju dlhú históriu najstaršia hviezdna mapa ľudstva. Už 4000 rokov pred Mikulášom Kopernikom neznámy astronóm bol schopný zachytiť na akkadskom valčekovom pečatidle nám dnes tak dôverne známy slnečný systém, a to astronomicky i rozmerovo presne, podľa našich dnešných vedomostí! V správnom poradí sú zaznačené: malý Merkúr, rovnako veľké Venuša a Zem, jej obežnica Mesiac, ďalej Mars, obri Jupiter a Saturn, „dvojčenské“ planéty Urán a Neptún a napokon „trpasličie“ Pluto. Popri týchto udivujúcich podrobnostiach na jednej pečati možno rozoznať aj dvoch kňazov, ktorí — akoby svedkovia doby — prinášajú nebeskému bohu Enlilovi na obetovanie dve kozy. Ako je však možné, že astronomické vedomosti oných dvoch sumerských kňazov držia krok s našimi dnešnými? Aké tajomstvo sa za tým skrýva?

Pripomeňme si, že za antických čias, v stredoveku, ba dokonca ešte za renesancie ľudia vedeli iba o šiestich planétach. Urán objavil roku 1781 Friedrich Wilhelm Herschel, teda 110 rokov po vynájdenní zrkadlového teleskopu matematikom a fyzikom Izákom Newtonom. Neptún odhalil roku 1846 Johann Gottfried Galie a poslednú, deviatu planétu, teda Pluto, identifikoval až roku 1930 Clyde Tombaugh. Lenže na akkadskej pečati je zaznamenaných nielen nám známych deväť planét, ale aj ďalšia, desiatá planéta medzi Marsom a Jupiterom.

Už pred objavením Uránu astronómia Johann D. Titius a Johann Bode na základe výpočtov prišli k záveru, že vzdialenosť a obežná dráha planét okolo Slnka sú určené pevným zákonom s vopred stanoveným poriadkom.

Keď Titius v roku 1766 zistil, že pre vzájomné vzdialenosti planét existuje matematický vzťah, Johann Bode vec dôkladne preskúmal a v roku 1772 ustanovil pre uvedený vzťah takzvané Titiovo-Bodeho pravidlo. V publikovanom vedeckom článku o tomto pravidle či zákone sa hovorí: Ak a sa rovná priemernej vzdialenosti od Slnka¹, potom pre vzdialenosti planét platia nasledujúce hodnoty: $a \cdot j = 149\,598\,000 \text{ km} \cdot a = 0,4 + 3,0 \times 2^n$, pričom $n = \infty, 0, 1, 2, 3, \dots$. Výsledok vyzerá takto:

Planéta	Poradie n	a (Bodeho pravidlo)	Skutočná vzdialenosť v a. j.
Merkúr	∞	0,4	0,39
Venuša	0	0,7	0,72
Zem	1	1,0	1,00
Mars	2	1,6	1,52
Faeton	3	2,8	2,77
Jupiter	4	5,2	5,20
Saturn	5	10,0	9,54
Urán	6	19,6	19,18
Neptún	7	38,8	30,06
Pluto	8	77,2	39,40

Nech je výsledok potvrdzujúci Bodeho zákon planetárnych odstupov akokoľvek prekvapujúci, jedno je isté: medzi Marsom a Jupiterom je nápadná medzera — záhada, ktorá podnietila astronómov, aby už niekoľko desaťročí pátrali po „chýbajúcej“ planéte.

1. januára 1801, teda v prvý deň nového storočia, pátranie zaznamenalo prvý veľký úspech. V sicílskom Palerme Giuseppe Piazzi objavil v spornom priestore medzi Marsom a Jupiterom „nepatrné“ nebeské teleso s priemerom 768 km, ktorému dal meno Ceres. (Pojem „nepatrné“ tu treba chápať veľmi relatívne — v pomere k veľkostiam planét slnečnej sústavy. Stačí si predstaviť, že uvedený planetoid by svojím priemerom pokryl vzdialenosť od západnej hranice ČR po východ Slovenska! A už vôbec si netreba predstavovať, akú gigantickú povodňovú vlnu by spôsobil pád takého telesa napr. vo východnej časti Atlantiku...! — Pozn. prekl.) Do roku 1807 podarilo sa iným astronómom objaviť v „trhline“ medzi Marsom a Jupiterom tri ďalšie planetoidy. Medzičasom ich v tzv. asteroidovom či planetoidovom páse obiehajúcom okolo Slnka narátali už okolo 3000.

Celý rad astronómov a geofyzikov je dodnes presvedčených, že tento prstenec kamenných úlomkov je zvyškom niekdajšej planéty. Ako už vieme, chýbajúca planéta nesie meno syna starogréckeho boha Slnka Héliu. Faeton chcel sám riadiť slnečný voz, no nezvládol bujnú tátoše; priveľmi sa priblížil k Zemi, podpálil celé rozsiahle oblasti a spôsobil tým obrovskú katastrofu. Najvyššieho boha pochytil strašný hnev, vrhol ho do Eridanu, rieky, ktorá odnášala duše zomretých do podsvetia.

Má tento mytologický príbeh symbolizovať skutočnú udalosť, kozmickú katastrofu, ktorá postihla celú zemeguľu? Tajuplné Jupiterove a Saturnove prstence, hromadné zoskupenia kráterov na Marse a našom Mesiaci, čudne formované Marsove mesiace Phobos a Deimos, pás asteroidov medzi Marsom

1 Táto vzdialenosť sa súčasne chápe ako tzv. astronomická jednotka, čo je priemerná vzdialenosť Zeme od Slnka, čiže v presnom vyjadrení 149 597 870 km. V medzinárodnom vedeckom styku sa používa termín „astronomical unit — AU“. (Pozn. prekl.)

a Jupiterom — či to nie sú stopy a pozostatky planéty, ktorá z neznámych príčin explodovala či rozsypala sa?

Túto domnienku akoby potvrdzovala hviezdna mapa na odtlačku sumerského valčekového pečatidla. Podľa toho zánik Faetona by nemusel siahať do príliš vzdialenej minulosti.

Kto však boli Sumeri, tá vysokovypelá kultúra, ktorej znalosti slnečného systému boli už pred tisícročiami nezvyčajne presné?

Prvú zmienku o nich nachádzame v biblii: „Chusovi narodil sa tiež Nimrod. On začal byť mocnárom na zemi...”

Jeho kráľovstvom bolo na počiatku: Babel, Arach, Achad a Chalane „v zemi Senaár“. (Genezis 10; 8–10. Písmo sväté Starého zákona — I. V roku 1968 vydal Spolok sv. Vojtecha, Trnava, v Cirkevnom nakladateľstve v Bratislave.)

Lenže ako dokázať existenciu niekdajšieho kráľovstva „v zemi Senaár“, kde nájsť skryté dôkazy, svedectvá?

Po celé stáročia návštevníci Mezopotámie (krajiny medzi riekami Eufrat a Tigris) znovu a znovu hovorili o tzv. telloch, podivných pahorkoch, neočakávane sa vynárajúcich na širokej rovine medzi uvedenými riekami. Podľa miestnych legiend mali to byť pieskom zaviate zvyšky kedysi mocných a bohatých miest.

Roku 1686 nemecký lekár a univerzálny učenec — polyhistor — Engelhart Kämpfer pri svojej bádateľskej ceste na území dnešného Iránu objavil zrúcaniny Perzepolisu, niekdajšieho kráľovského mesta Peržanov, ktoré dal zbúrať Alexander Veľký (Macedónsky). Kämpfer opísal staré fresky, niektoré zachytil v kresbách a spomínal aj „cuneates“ („klinové vtláčneniny, vrytiny“), ktoré pokladal za ornamenty. (Angličan Thomas Hyde ich neskôr nazval v latinčine ako „literae cuneiformes“ čiže „klinové písmená“.) Rozlúštil ich až v roku 1835 britský dôstojník a orientalista Henry Rawlinson. Tak ako pri egyptských hieroglyfoch, aj tu spočívala hádanka v tom, že išlo o trojjazyčné nápisy, ktoré sa týkali kráľa Dáreia I. Nachádzali sa v blízkosti perzskej dediny, vytesané do obrovskej kamennej tabule v rozoklanej skale, ktorú domorodci nazývali Behistun (aj Bisistun, Bisitun). Nápisy boli v troch druhoch písma: v staroperzskom, elamskom a babylonskom (akkadskom). Pritom posledný z nich sa pokladá za základ všetkých semitských jazykov, za kľúč k nim. Keďže Rawlinson ovládal hebrejčinu, dokázal čítať nielen písmo starých Peržanov, ale aj národov, ktoré žili v Mezopotámii pred nimi.

Prvé poverenie na vykopávky pri rieke Tigris dostal roku 1840 Angličan Henry Austen Layard od Britského múzea v Londýne. Najprv sa zamerl na kužeľovitý pahorok, ktorý domorodci nazývali Birs Nimrud. Žeby sa za ním skrýval starozákonný Nimrod? Layard skutočne narazil na zrúcaniny mohutného starovekého mesta. Neskôr sa ukázalo, že tu kedysi bolo vojenské centrum Asýrčanov Kalcha (biblické Chále). Pri druhej vykopávke neďaleko Mosulu bol úlovok ešte ohromujúcejší: Layard odkryl Ninive, hlavné mesto Asýrskej ríše, ktoré za svoj lesk a slávu vďačilo kráľovi Sanheribovi — vládarovi, ktorého podľa biblie pri obliehaní Jeruzalema vyzval Anjel Pána, aby sa vrátil domov.

V tom istom čase Francúz Paul Emile Botta pri Chorsabade odkryl pozostatky paláca asýrskeho kráľa Sargona, ktorému dominovala päťposchodová pyramída nazývaná zikkurat. Povzbudení úspechmi, archeológovia teraz robili jednú vykopávku za druhou.

Začudovaným i žasnúcim pohľadom návštevníkov múzeí v Paríži a Londýne sa ešte i dnes prezentujú najvýraznejšie nálezy „mezopotámskej epochy“. Pre odborný svet malo však zďaleka najväčší, možno povedať epochálny význam objavenie jednoduchých hlinených tabuliek veľkosti malého taniera. Obsahovali totiž informácie o vtedajšej kultúre, okrem iného aj obchodné zmluvy, dvorské nariadenia, sobášne a dedičské protokoly, lekárske predpisy a vojenské správy. Sú na nich zvečnené aj ľúbostné piesne, filozofické a teologické názory, no predovšetkým historické udalosti. Obsahujú dejiny kráľovských dvorov a krajiny, mýty z pravekých čias, aj príbeh o stvorení sveta.

Nápisy sú v akkadčine. Ich obsah potvrdzuje biblické indície, podľa ktorých už pred Asýrskou ríšou (950–609 pred n. 1.) a Babylonskou ríšou (1830–1050 pred n. 1.) existovala ríša Akkad; založil ju okolo r. 2400 pred n. 1. kráľ Šarrukín, resp. Sargon I. Nápisy hovoria o tom, že Sargon z Akkadu vďaka milosti svojho boha Enlila rozšíril ríšu od Perzského zálivu až po Stredozemné more. V iných

historických súvislostiach vypovedajú, že Sargon „porazil Uruk a zručal jeho múry“, že „vít'azne vyšiel z boja s obyvateľmi Uru“, že sa nazýva „kráľom z Akkadu, kráľom z Kišu“.

Ak je biblický Erech totožný s Urukom, musel byť Sargon I. biblickým Nimrodom — kráľom „Bábelu, Arachu, Achadu a Chalanu v zemi Senaár“ „prvým mocnárom na zemi“. V nápisocho o Sargonovi z Akkadu sa uvádza ďalšie biblické meno: Abrahám, ktorý o 400 rokov neskôr z dobytého mesta Ur tiahol do krajiny, čo mu sľúbil jeho boh.

Rad za radom archeológovia odkrývali mestá biblického kráľa: juhovýchodne od Babylonu objavili Akkad a ešte ďalej tým istým smerom Kiš. Čím ďalej postupovali, tým staršie boli mestá, ktorých múry z hlinených tehál nachádzali uprostred nánosových pahorkov. Vo Varke našli dávny Uruk, mesto, ktoré neskôr zbúral a zapálil Sargón; jeho najstaršie múry pochádzajú z obdobia 5000 rokov pred n. l. Sú teda staršie ako najstaršie egyptské nálezy.

Nesmierny význam majú najstaršie písomné doklady ľudstva. Nákresy a valčekové odťažky písma do vlhkých hlinených tabuliek (nápis sa teda mnohonásobne dal reprodukovat') boli akými predchodcami dnešných tlačiarских zariadení.

Mesto Ur objavili ďalej na juhu, tam, kde sa kedysi tiahlo pobrežie Perzského zálivu. Aj nad týmto mestom Abrahámovým sa týčilo najvyššie poschodie mohutnej chrámovej pyramídy — zikkuratu. Vynára sa otázka, či netreba hľadať pôvod legendy o Babylonskej veži práve tu, v „zemi Senaár“?

Aššurbanipalova knižnica, ktorú objavil Layard v Ninive, s 25 000 hlinenými tabuľkami prispela k riešeniu záhady pozostatkov chýrneho mesta. Aššurbanipal, vzdelaný vládca zo 7. storočia pred n. l., nástupca Sanheribov, poveril svojich jazykovedcov, aby zhromaždili všetky doteraz zachované texty, preložili ich a okopírovali. Mnohé z tabuliek Aššurbanipalovej knižnice naskutku obsahujú poznámku: „Preložené z...“. Ba v niektorých sa uvádza: „...z reči Sumerov.“ V osobnom nápise kráľa je uvedené: „Boh jazykových učencov ma obdaril milosťou, aby som ovládol umenie písma. Bol som zasvätený do tajomstiev písania, dokonca som schopný čítať ťažké texty tabuliek písaných po sumersky. Rozumiem záhadným, do kameňa vytesaným slovám z čias pred potopou.“

Henry Rawlinson, ktorý rozlúštil klinové písmo, oznamuje roku 1853 Východoindickej spoločnosti, ktorej verne slúžil vyše 60 rokov, že akkadskému jazyku musel predchádzať jazyk ešte starší, z ktorého Akkadčania prevzali im cudzie vedecké a náboženské pojmy.

Akkadčina, ako dôvodil Rawlinson, mala slabikové písmo: pre každý znak mala významovú slabiku, napr. „ab“, „ba“, „bat“. Boli tu však aj znaky, ktoré zastupovali celé slová, pojmy, napr. „boh“, „mesto“, „zem“, „život“, „vznešený“. Rawlinson z toho usudzoval, že tieto písmové znaky sú pozostatkami ešte staršieho jazyka. Platilo to najmä pre náboženské, technické a vedecké pojmy. To však o. i. svedčilo aj o tom, že jazyk tej predchádzajúcej kultúry bol vyspelejší.

Roku 1869 orientalista Julius Oppert z Francúzskej spoločnosti numizmatikov a archeológov oznamuje, že odhalil tajomstvo: na kópiách starých tabuliek z Aššurbanipalovej knižnice identifikoval dva hlavné jazyky, z ktorých akkadčina je mladšia. A keďže niekdajší vládcovia Mezopotámie sa nazývali „kráľmi Sumeru a Akkadu“, Oppert z toho vyvodzoval, že onen starší národ museli byť Sumeri a Aššurbanipalova poznámka o „ťažkých textoch“ sa určite týka Sumerov. Ak ponecháme bokom chybnú výslovnosť, ktorá sa odvtedy všeobecne ujala (správne by bolo Šumer, šumersky), Oppert mal pravdu. Sumer nebola nijaká záhadne vzdialená predpotopná krajina, lež niekdajší názov južného Babylonska, v biblii spomínanej „zeme Senaár“ — (hebrejsky „Šin'ár“). Názov „Šumer/Sumer“ znamená „krajinu strážcov“. „Ta Neter“ — „Zem strážcov“ — nazývali Egyptania pozemský domov svojich bohov. Bola teda kolíska ľudstva v Sumeri? Začalo sa všetko tam?

Oppertov objav otvoril brány k jednému z najväčších archeologických dobrodružstiev našich čias. Učenci čoskoro na to zistili, že vypálené hlinené tabuľky s dlhými stĺpcami slov sú akkadsko-sumerské slovníky, ktoré Asýřčanom a Babylončanom umožňovali štúdium „záhadných tabuliek z dní pred potopou“. Vďaka týmto prastarým slovníkom mohli aj novodobí učenci rozlúštiť jazyk Šumerov. Pritom zistili, že klinové písmo Babylončanov iba štylizovalo, zjednodušovalo sumerské písmo, ktoré sa pôvodne skladalo z piktogramov, obrazových znakov. Rozlúštenie sumerského písma umožnilo prvý

raz v novších dejinách ľudstva utvoriť si obraz o tejto ohromujúcej kultúre na začiatku známych ľudských dejín.

Keď v roku 1956 sumerológ Samuel N. Kramer dokončil čosi ako inventúru sumerského literárneho dedičstva, nevychádzal z úžasu. Každá z 25 kapitol jeho knihy *From the Tablets of Sumer* podáva svedectvo o niektorom z „prvorodencov“: prvé školy a univerzity, prvý dvojkomorový parlament, prvý historik, prvý farmaceut/lekárnik, prvý roľnícky kalendár, prvá kozmogónia (čiže náuka o vzniku a vývoji vesmíru), prvé porekadlá a frazeologizmy, prvý ľúbostný príbeh, prvé literárne diskusie, prvý knižničný katalóg, prvé zákony a sociálne reformy, prvá medicína, prvá chirurgia, prvé poľnohospodárske vedy, ale aj prvé úsilie ľudstva o dosiahnutie svetového mieru, znášanlivosti a zhody, ba aj odvekého sna — nesmrteľnosti. No a už celkom banálne bude, ak spomenieme, že sa tu hovorí aj o prvých dodacích listoch a potvrdenkách o zaplatení daní...

Teda rad-radom inovačné svedectvá vysokej, prekvitajúcej kultúry, ba lepšie povedané „matky všetkých kultúr“. Kultúry, ktorá fakticky vznikla z ničoho. Nik totiž presne nevie, odkiaľ sa tu Sumeri vzali, skade vlastne prišli. Jednoducho zrazu tu boli. Okolo r. 3800 pred n. l. osídlili krajinu medzi riekami Eufratom a Tigrisom. Dômyselným systémom vodných kanálov zavlažili a zúrodnili púšťové a vyprahnuté oblasti. Vynašli plavbu, stavali člny pre dopravu na kanáloch, ale aj námorné lode, ktoré brádzili celý Indický oceán. Poznali dovedna 105 názvov pre rozličné typy člnov a lodí, čo svedčí o ich vysokorozvinutej plavebnej kultúre. Boli ozajstnými majstrami poľnohospodárstva a architektúry. Vynašli vypaľovaciu pec a z pálených tehál stavali mohutné hradby, múry, domy, mestá.

Na akej civilizačnej úrovni boli ich mestské sídla, to dokazuje aj r. 1889 v Nippure objavený najstarší mestský plán sveta: popri dvoch kanáloch — „okrajovom a stredovom“, ktoré zabezpečovali zásobovanie vodou — plán vyznačuje aj predchodcu Central Parku (newyorského mestského parku — pozn. prekl.), nazývaného „kirišauru“, čo v doslovnom preklade znamená „park v strede mesta“.

Nippur mal všetko, čím sa vyznačujú veľkomestá: školy a knižnice i ústrednú nemocnicu, verejné kúpele; pestované obchodné ulice lákali na nákupy a večer do výčapov, v ktorých bolo na výber až 60 druhov piva. V centre mesta sa týčil k oblohe zikkurat, ktorý by sme mohli nazvať prvým „výškovým domom“ na svete — mohutná sedemposchodová chrámová veža, čo sa týčila k oblohe ako zďaleka viditeľný symbol mesta. Zikkurat bol chrámom aj observatóriom kňazov a astronómov. Celkom navrchu — nie nepodobne tzv. penthousom, strechovým nadstavbám domov či bytov — bol „dom bohov“, mestského božstva, stále pripravený prijať návštevu boha alebo bohyně. Grécky historik Hérodotos (500–424 pred n. l.), nazývaný aj „otec dejepisu“, takto opisuje 91 metrov vysoký babylonský zikkurat:

„Hore, na najvyššej veži, stojí chrám a v ňom veľká posteľ s nádhernými prikrývkami, pred ňou zlatý stôl. Ale nie je tu zobrazené či spodobené žiadne božstvo. V noci tu nesmie prebývať nijaká ľudská bytosť okrem jedinej ženy, ktorú si boh vybral spomedzi všetkých žien krajiny. Tak vravia Chaldejci, čo sú kňazmi tohto boha. A kňazi títo vravia..., že boh zavše prichádza do tohto chrámu a na jeho lôžku spáva.“

V okolí božstiev prekvitala veda. Chrámové veže boli obklopené budovami kňazských univerzít, prvých vysokých škôl na svete. V ich učebnom pláne bola geografia i botanika, zoológia i mineralógia, architektúra i matematika, astronómia i astrológia, teológia i právo, literárne vedy aj politológia. Sumerická univerzita „reprezentovala už v tých časoch podobný učebný a výskumný program ako dnešné moderné vysoké školy“, napísal sumerológ Helmut Uhlig.

V troskách sumerských miest a ich lekárskech fakúlt a „univerzitných kliník“ našli archeológovia hlinené modely ľudských orgánov spolu s poučkami o ich funkciách a o liečebných postupoch. Sumeri mali vysokorozvinutú, dômyselnú a špecifikovanú lekársku vedu, ktorá pozostávala z troch hlavných odborov: z tzv. bultitu (terapie), šipir bel imti (chirurgie) a urti mašmašše (receptov a lekárskech potvrdení). Lekárske honoráre, ale aj tresty za neúspešné lekárske zákroky či liečebné postupy boli regulované zákonmi. Zároveň sa dozvedáme, akými schopnosťami disponovali, ako ďaleko sa odvažovali sumerskí lekári. Istému chirurgovi, ktorý pri operačnom prevrácaní slúch poškodil pacientovi oko, za trest odseklí ruku. Na lebkách kostrových nálezov zo sumerských hrobov možno

jednoznačne identifikovať stopy po mozgových operáciách. V jednej z lekárskejších správ nachádzame zmienku o tom, že „tieň, ktorý zastieral oko muža“ (očividne nádor), operatívne odstránili. Lieky sa pripravovali z rastlín a z vodou rozpustných minerálnych látok. Pacienti mali možnosť zvoliť si „a'cu“ („vodolekára“), alebo „ia'cu“ („olejkára“). Sumerskí lekári predpisovali aj čistotu, hygienu, ďalej omývanie, horúce kúpele s prísadou vodorozpustných minerálnych látok, ale aj prášky, ktoré sa zmiešavali s vínom, pivom i medom. Dezinfikovalo sa alkoholom, ktorý nazývali „kuhlu“; arabčina z toho odvodila „al kohl“ a ďalšími transformáciami sa prišlo až k dnešnému „alkoholu“.

Priekopnícku prácu vykonali Sumeri aj v matematike. Ovládali násobenie a delenie, umocňovanie i odmocňovanie na druhú a na tretiu, výpočet prevrátených hodnôt, exponenciálnych funkcií, sčítanie plošných a kubických obsahov. Ich matematika spočívala na sexagezimálnej, čiže šesťdesiatinnej sústave, ktorej základným číslom bolo 60 — spojenie božskej „šestky“ so svetskou „desiatkou“. Kruh delili na 360 stupňov, deň na $2 \times 12 = 24$ hodín, rok na 365,24 dňa alebo 12 mesiacov, zodiak na 12 znamení, ktorým dali dodnes platné názvy. To, že v našom spôsobe rátania — napriek decimálnej sústave — po desať nenasleduje desaťjedna, desaťdva, lež jedenásť, dvanásť, je vlastne dedičstvo po Sumeroch. To isté platí aj o gréckom slove Gaia, ktorým nazývali bohyňu Zeme. Dnes spodobeninu týchto mien nachádzame v pojmach ako „geografia“, „geometria“, „geológia“, pričom sú to napospol odvodeniny od sumerského „ki“ alebo „gi“ („miesto“, „zem“).

V sumerskom obrazovom písme jedným znakom je aj vodorovný, ôsmimi vertikálnymi čiarami prekrížený ovál, čo je symbolika nie nepodobná zemským poludníkom, meridiánom. Rátanie rokov čiže letopočtu, kalendár — to všetko pochádza zo sumerského Nippuru a archeológovia to datujú na začiatok 4. tisícročia pred n. l. Treba teda predpokladať, že začiatok „počítania rokov“ v židovskom kalendári, čiže rok 3761 pred n. l, začína sa vlastne nippurským „rokom 0“ sumerského kalendára. Aj latinský názov pre rok — „annum“ — má svoj pôvod v sumerčine, kde „an“ znamená „nebeský“ alebo „nebo“. Ak teda Židia rátajú rok 1993 ako rok 5754 ich letopočtu, potom len pokračujú v neprerušenej letopočtovej tradícii sumerských kňazov-astronómov, ktorú si Abrahám akiste priniesol z „Uru chaldejského“ (Chaldejci sa nazývali vtedajší obyvatelia južnej Mezopotámie a znamenalo hviezdári). Starogrécky Pytagoras, ktorý študoval v Babylone u Sumerov, priniesol tieto vedomosti v 6. storočí pred n. l. do Európy. Pritom je pozoruhodné, že nevznikali postupne ako nadväzujúci sled celého radu objavov, lež ako „dedičstvo predhistorických čias“, ktoré sa zachovalo prechodom z jednej generácie na druhú. Tak ako Sumeri, aj tieto vedomosti akoby sa vynorili z temnoty dejín „z ničoho nič“. „Vykreslené“ do hlinených tabuliek, na pečatné valčeky či mnohosteny tradovali sa vo forme symbolizovaných grafičiek, rozmnožovali sa (opäť na hlinené či voskové tabuľky), odovzdávali sa kňazským školám, uchovávali v knižniciach. Jednou z takýchto „učebných grafičiek“ je aj tajuplná hviezdna mapa v Prednoázijskom múzeu v Berlíne.

Najudivujúcejšie z rozsiahlych klinopísmových textov uložených a nájdených v mnohotisícročných fondoch „hlinených knižníc“ sú práve sumerské „nebeské“ záznamy. Aj v nich sa opäť hovorí o desiatich planétach, o Slnku aj našom Mesiaci, ktoré sú opísané až neuveriteľne presne vzhľadom na naše dnešné vedomosti. Je len pochopiteľné, že sumerológovia si nad tým do úmoru lámali hlavy. Totiž tak ako Ľudia z čias antiky, aj Sumeri vlastne „mohli“ či „mali by“ poznať iba 6 planét. Preto sa texty na hlinených tabuľkách dlho vysvetľovali ako „nebeské mýty“, báje. Až v ostatných rokoch sa ukázalo, že ide o priam vedecky presné opisy nášho planetárneho systému, teda nijaké „báje“.

Sumeri nazývali Slnko „apsu“ — „to, ktoré jestvovalo od samého začiatku“. Jeho prvú obežnicu, teda „malý“ Merkúr, označovali pojmom „mum'mu“ — „ten, čo bol porodený“. Venuša sa nazývala „la'ha'mi“ — „vládkyňa bitiek“. Naša Zem mala názov „ki“ alebo „gi“ — „suchá zem“, alebo aj „šibú“ — „siedmy“ či „siedma“, čo je zrejmy dôkaz, že Sumeri rátali telesá smerom od vonkajšieho okraja našej slnečnej sústavy. Mars bol „lah'mu“ — „boh vojny“, ale aj „utu'ka.gab'a“ — „svetlo pri bránach vôd“, ba niekedy aj „šelibbu“ — „ten, čo je blízky stredu“ (slnečnej sústavy). Jupiter sa nazýval „barbaru“ — „lesknúci sa“, ale aj „ki'šar“ — „najväčší z pevnej zeme“. Naproti tomu Saturn bol „an'šar“ — „najväčší z nebies“, čo je astronomicky správne, pretože s priemerom 142 750 kilometrov je najväčšou planétou našej slnečnej sústavy Jupiter. Druhý najväčší — Saturn — má priemer „len“

120 000 km, ale spolu so svojimi známymi prstencami („nebesia“ Saturnu) najväčšiu priestorovú rozlohu (od jedného okraja prstencov k protiľahlému) — 272 000 km. Jupiter je teda „najväčší z pevnej zeme“ a Saturn „najväčší z nebies“.

Urán nazývali Sumeri „kakkab šanamma“, čiže trpasličia planéta, alebo aj „en'ti'maš'sig“, čo znamená planéta s farbou jasného zelenavého života. Jeho dvojča Neptún označovali ako „hum'ba“ čiže s farbou krajiny močiarovej vegetácie. Kým názvy ostatných planét dávali istý astronomický alebo astrologický zmysel, tajomstvo názvov posledne spomenutých bolo možné pochopiť až potom, čo jedna z amerických kozmických sond preletela v ich pomerne tesnej blízkosti.

V auguste 1977 americká NASA vyslala z mysu Canaveral na Floride kozmickú sondu Voyager 2. Jej pôvodnou úlohou bolo vyfotografovať Jupiterove a Saturnove mesiace. Vedcom a inžinierom NASA sa však podarilo nasmerovať sondu do gravitačného poľa Saturna tak, aby pokračovala priamym letom k Uránu.

Po vyše štyroch rokoch vesmírneho putovania, 25. januára 1982, „udatná“ sonda preletela popri tajupnej planéte. Keď zo vzdialenosti okolo troch miliárd kilometrov doleteli na Zem rádiové vlny a na obrazovkách kalifornského laboratória reaktívnych pohonov (Jet Propulsion Laboratory) sa zjavili prvé elektronicky dekódované farebné snímky vzdialenej planéty, vedci pri pohľade na jej takmer rovnomerne zelenkasto-modravý povrch zatajili dych v nemom úžase.

Astronómovia sa museli opäť raz „preškoľovať“. Ak predtým začleňovali Urán medzi tzv. plynné planéty, po údajoch z Voyagera 2 to už neplatilo. Pri nameranej povrchovej hustote 1,27 gramu v kubickom centimetri hmoty odborníci museli teraz vychádzať z predpokladu, že prinajmenšom jadro planéty sa skladá z kovu a hornín. Okrem toho sa zdá, že mnohé substancie, ako napríklad metán, čpavok alebo voda, zamrzli do mrakov z ľadových kryštálikov. David Stevenson z Kalifornského ústavu technológie dokonca predpokladá, že na Uráne je vodný oceán, prinajmenšom však „istý druh hustej tekutiny“ — presnejšie povedané: jadrom planéty pri 217-násobku atmosférického tlaku na 370 stupňov zohriata vrstva superhustého vodíka a čpavku, hlboká 9000 metrov.

Keby jedného dňa špeciálna sonda bola schopná preniknúť do atmosféry Urána, mohol by scenár jej zostupu — ako napísal Reiner Klingholz, autor knihy *Marathon im All* o objavných letoch Voyagerov — vyzeráť takto: „Po priehľadne neviditeľnej, riedkej vrstve výškovej atmosféry, skladajúcej sa z vodíka, hélia a neónu, začínajú sa husté, zľadovatené mrakové vrstvy metánu, čpavku a sírnika amónneho, do ktorých ešte slabo preniká slnečné svetlo. Potom sa zostupný modul ponára do čoraz teplejších a hustejších vrstiev. Pri inak pozemských teplotách tlak už dosahuje stonásobky pozemského tlaku vzduchu na úrovni hladiny mora. Okolie modulu v podstate pozostáva z plynného, bezzápachového a priehľadného vodíka, ale už sa objavujú aj vodné pary, ba možno dokonca aj dažďové kvapky.“

24. augusta 1989 Voyager 2 preletúva popri svojom poslednom ciele v našej slnečnej sústave. Neptún sa doteraz v astronomických príručkách zobrazoval ako biely svetelný bod. Farebné zábery zo sondy však prekvapili všetkých a čoskoro sa zaužívalo priam poetické označenie: modrý boh morí. Kým Urán žiaril jasnou zelenomodrou farbou, Neptúnova farebná „tónina“ bola tmavomodrozelená. Toto zafarbenie však nemala na svedomí voda, lež mraky zľadovatených kryštálikov metánu.

„Na prvý pohľad sú Urán a Neptún vesmírne dvojčičky,“ píše Reiner Klingholz, pravda, s tým rozdielom, že Neptún vykazuje výrazne vyššiu hustotu. Vyžaruje dva razy toľko energie, než dostáva od Slnka. To dokazuje, že jadro planéty je horúce. Povrchová štruktúra je podobná ako na Uráne.

Podľa predošlého podrobnejšieho opisu by sme mohli konštatovať, že Voyager 2 plne potvrdil sumerské astronomické údaje pred 6000 (!) rokov. A či pre hustotu Uránovej atmosféry, ktorú zistila sonda, môže existovať príliehavejšie označenie než sumerské „krajina močiarovej vegetácie“? Aj sumerský prídavný názov pre obe planéty ako „dvojčenské“ sa potvrdzuje súčasným označovaním ako „kozmicke dvojčičky“. Obidve sú zhruba rovnako veľké, majú takmer rovnaké chemické zloženie a vodnatožlté sfarbenie. Deň trvá na oboch takmer rovnako dlho — 16 a 17 hodín. A hoci je Neptún vzdialenejší milióny kilometrov od Slnka, teplota jeho povrchu je takmer zhodná s Uránom.

Bolo by neprirodzené, keby sme si nekládli otázku, z akého zdroja pochádzajú tieto presné astronomické vedomosti Sumerov. Ako mohli predhistorickí ľudia dospieť k poznatkom a vedomostiam, ktoré nám sprostredkovala až kozmonautika? Skade vedeli o všetkých planétach slnečnej sústavy, dokonca vrátane najvzdialenejšieho Pluta, ktorého nazývali „šu'pa“ — „strážca nebies“?

Podľa ich vlastných tradovaných ústnych podaní a záznamov to boli Anunnakovia, čo založili ich kultúru, vybudovali mestá a zasvätili ich do „nebeských tajomstiev“. Čo však znamená v preklade pojem „an'un'na'ki“? V doslovnom preklade Tí, čo prišli z neba na zem. Pristali na tzv. Hornom mori, teda pri Perzskom zálive, a potom sa dali na pochod do úrodného mezopotámskeho vnútrozemia. Na okraji močiarov vybudovali svoje prvé sídlo — „e'ri'du“, čo v preklade značí ďaleko postavený dom. Ich vodca sa spočiatku volal „e'a“ — „ten, čo jeho domom je voda“, neskôr „en'ki“ — „pán pevnej pôdy, zeme“.

V jednej zo sumerských kroník sa zaznamenáva:

„Keď nebeské kráľovstvo pre potopou prišlo na Zem,
rozvinulo sa najprv v Eridu.
Pán vodných hlbín Enki postavil svoj dom,
v Eridu postavil Dom zeme vo vode.
Kráľ Enki postavil dom:
ako horu postavil ho Eridu na zemi;
na dobrom mieste ho postavil.“

Treba predpokladať, že nemecký i anglický názov Zeme — Erde, Earth — má svojho predchodcu v sumerskom pojme „Eridu“; následne aj v ďalších semitských jazykoch. V aramejčine, jazyku Ježišovom, sa zem nazýva „ereds“, v kurdčine „erd“ alebo „erc“, v hebrejčine „erec“. Aj Eritrejské more — ako sa kedysi nazýval Perzský záliv — je pomenované podľa Eridu. Samotnú krajinu však Enki nazval „e'din“, čo znamená domov spravodlivých. Bola to teda „záhrada Eden“ — domov bohov. Napokon aj biblia uvádza rieky Eufrat a Tigris ako tie, čo pretekali „záhradou Eden“.

Anunnakovia prišli na Zem, aby rozvinuli rudné baníctvo, ťažili zlato — „kov bohov“. Nie pre jeho krásu, lež ako ochrancu sveta. (Napríklad na obranu pred kozmickým žiarením, keď na svojej pôvodnej planéte technickým pokrokom zničili ozónovú vrstvu atmosféry?) Totiž aj dnes sa v kozmonautike používa zlato na ochranu. Okenné priezory kozmických kabín a modulov sú potiahnuté nesmierne tenkou, a teda priehľadnou vrstvičkou či fóliou zlata, aby chránila astronautov pred kozmickým žiarením.

Prvá skupina Anunnakov mala 50 osôb, druhá 600. Systematicky, akoby podľa plánu generálneho štábu, osídľovali krajinu. Centrom ich kozmických letov bolo „vtáčie mesto“ — Sippar. Bad Tibira — „svetlé miesto“ — bolo priemyselným centrom, kde sa spracúvali vyt'ážené rudy. „La'ra'ak“ — „vidieť lesknúce sa lúče“ — označovalo svetelný maják na orientáciu pristávajúcich kozmických lodí. „Su'rup'pak“ — „miesto najvyššieho telesného blaha“ — bolo ich medicínske zásobovacie centrum. Za stáleho veliteľa zemskej misie vymenovali „En'lila“ — „pána nad slovom“. Bol synom „An(a)“, ktorého meno značí „ten, čo je nebeský“, a písal sa samostatným hiero či lepšie povedané, „hviezdo“glyfom. Uprostred medzi mestami inštaloval Enlil kontrolné stredisko „Nibru'ki“ — „priesečník na Zemi“, neskorší Nippur. Na samom vrchu jeho zikkuratu bola umiestená „dir'ga“ — „tmavá vyžarujúca komora“, v ktorej sa uchovávali hviezdne mapy („emblémy hviezd“) a odkiaľ sa udržiavalo „dur'an'ki“ — „spojenie nebo–Zem“. Na vykonávanie hrubých fyzických prác Anunnakovia stvorili „lulu“ — „primitívneho robotníka“ a predchodcu človeka, teda akési predhistorické „diet'a zo skúmavky“. V sumerských textoch sa hovorí, že Anunnakovia pochádzajú z „ni'bi'ru“ — „planéty, ktorá sa leskne na nebi a je v stredovom postavení“. Keďže sumerský planetárny systém pozostával z jedenástich planét, teda z Merkúra, Venuše, Mesiaca, Zeme, Marsu, „Nibiru“ (Faetona), Jupitera, Saturna, Urána, Neptúna a Pluta, možno „stredové postavenie“ chápať ako totožné s dnes

chýbajúcou — smerom od Slnka — tajuplnou piatou planétou Faetonom („domovom bohov“). Sumeri ju nazývali aj „Tiamat“ — „pannou, ktorá dala život“, teda pravlast'ou ľudstva.

Adam prišiel z Faetona

Podľa názoru evolučných biológov vynoril sa najstarší predok človeka — ramapitékus — pred asi 20 miliónmi rokov. Z neho sa mali postupne vyvinúť ľudoppy i opoluďia a človeku podobní hominidi. Ďalší vývoj až k „dvojnožcom“ je dodnes zahalený v temnotách praveku, pretože chýbajú kostrové nálezy, ktoré by mohli vydať svedectvo. Napriek tomu vedci kladú začiatok prechodnej či vývinovej fázy do obdobia pred 10 miliónmi rokov a jej koniec určujú na 3 milióny rokov pred našou dobou. Medzi hominidmi, ktorí sa vynorili hneď po tomto časovom predele, mal byť aj Homo habilis, čiže „človek zručný, obratný“, ktorý už používal kamene ako nástroje. Pred dvoma miliónmi rokov mal potom nastúpiť na scénu Homo erectus, čiže „človek vzpriamený“, ktorému sa o dačo neskôr podarilo rozložiť prvý oheň. Od neho sa mal potom rozvíjať rodokmeň až po Homo sapiens sapiens, čiže „človeka rozumného“.

Podľa niektorých antropológov premena akejsi opici podobnej čriedovej či kmeňovej zvieracej bytosti na relatívne kultivovaného pravekého človeka mala sa odohrať predovšetkým tzv. účasťou, čiže sociálnymi väzbami, napríklad odkázanosťou, závislosťou a starostlivosťou vo vzťahu matka — dieťa, v partnerských vzťahoch muž — žena, v súrodeneckých vzťahoch.

Tak či onak, nijako nemožno popierať, že priebežná, plynulá evolučná teória vývoja je plná trhlín a protirečení. Týka sa to nielen vzniku života na Zemi, ale predovšetkým pôvodu človeka, pričom teória sa tu opiera iba o niekoľko lebečných či iných kostných úlomkov, rozmanite rekonštručne „dotváraných“. Molekulárny vedec dr. Bruno Vollmert v jednej z prác píše: „... Darvinizmus je svetonázorom, ideológiou, a nie vedecky dokázanou teóriou... Preto pokladám darvinizmus za osudný omyl, ktorý za svoj bezpriekladný úspech či popularitu vďaka antropocentrickému želaniam, ktoré je otcov myslienky...“

Viac než prekvapujúce riešenie záhady o pôvode človeka je obsiahnuté v klinopisných záznamoch Sumerov...

Ak máme veriť koránu, vysnívaný raj bol na inej planéte. Vyplýva to zo siedmej súry svätej knihy mohamedánov (moslimov), čiže vyznavačov islamu, ktorá má príznačný titulok Al-Araf — „medzimúr“. Myslí sa tým múr medzi nebom a peklom, ktorý sa ťahne stredom islamského vesmíru. „Stvorili sme vás, potom stvárnili a povedali anjelom: „Uctieajte Adama!“ hovorí sa v súre. A ďalej: „Urobili tak, s výnimkou Iblisa, satana, ktorý nechcel byť s uctievajúcimi.“

Naozaj diabolský komplot na zvedenie človeka bola inscenácia dedičného hriechu. Keď Adam a Eva zjedli zo zakázaného ovocia, „zjavila sa im ich nahota, zošili si listy zo stromov rajských, aby si nimi nahotu zakryli. A vtedy Pán zvolal: ‚Či som vám tento strom nezakázal? A či som vám nepovedal, že satan je vašim otvoreným nepriateľom?‘ Na to oni odpovedali: ‚Ó, Pane, zhrešili naše duše, a ak nám neodpustíš a nezmiluješ sa nad nami, budeme patriť k tým, čo sú stratení.‘ Alah však povedal: ‚Dolu s.vami! Odteraz jeden bude druhému nepriateľom. Na Zemi bude odteraz vaše bydlisko a potrava na neurčitý čas. Na nej máte žiť i zomierať a z nej raz opäť vzídate.‘“

Jedna z arabských legiend hovorí o tom, ako Hadžar al-Asvad, v juhovýchodnom rohu Kaaby v Mekke zamurovaný „čierny kameň“, najvyššia sviatosť mohamedánov, spadol na Zem v pradávnych časoch spolu s Adamom a Evou. Podľa dnešných tvrdení by mal byť „čierny kameň“ meteoritom. Ale možno ide o tzv. „šepkajúci kameň“ (sumersky „na'ba'(r)“ — „lesknúci sa jasný kameň“), ako ho používali Anunnakovia na sprostredkovanie informácií či oznamov všade na Zemi i na oblohe. Mimochodom, „čierny kameň“ v Mekke mal byť kedysi bieloskvúci. Ak by však predsa len išlo o meteorit: či nespadol na Zem ako súčasť meteoritovej spršky po explózii Faetona — Nibiru?

V mýtoch a legendách národov nachádzame početné náznaky a odkazy na mimozemský pôvod ľudstva. Najpresnejšiu a pravdepodobne najstaršiu antropogénu nachádzame v Knihe Džyanovej, v prastarom sanskrtovej staroindickom spine:

„Zem povedala: ‚Pane žiarivého výzoru, môj dom je prázdny... Pošli svojich synov, aby tento okruh zaľudnili.‘ I povedal pán žiarivého výzoru: ‚Pošlem ti oheň, ak dielo tvoje bude započaté... Ležala na chrbte, na svojej strane. Nechcela povolávať synov nebies, nechcela žiadať synov múdrosti. Tvorila z vlastného lona. Priviedla na svet vodných ľudí, strašných a zlých... Prišli plamene. Ohne s iskrami, nočné ohne a denné ohne. Vysušili mútne, temné vody... Keď boli zničené, ostala iba matka Zem. Žiadala, aby bola vysušená... Prišiel Pán pánov. Oddelil od jej tela vody, a to bolo nebo hore, prvé nebo. Dych potreboval formu — otcovia ju dali. Dych (duch) potreboval tuhé telo — Zem ho vyformovala... A tak bezkostní dali život tým, čo sa stali ľuďmi s kosťami v tretom slede (rase). Tí prví boli synovia Yogu, ...druhá rasa boli bezpohlavní, ...domorodí tretia. Synovia múdrosti, synovia noci (vesmíru), pripravení na znovuzrodenie, zostúpili nadol. Videli zlé formy tretej (rasy)... A tak splodila, vždy obidvoch, v siedmich zónach, tretia rasa štvrtú... Prvá v každej zóne bola farby Mesiaca, druhá žltá ako zlato, tretia červenavá, štvrtá hnedá, ktorá sa stala čiernou... A potom vyrástla tretia a štvrtá do výšky, plné pýchy. ‚My sme králi, my sme bohovia!‘ Brali si ženy, pekné na pohľad, ženy hrubcov tupomyseľných. A splodili netvory...“

V Písme svätom je napísané: „Avšak keď sa začali ľudia na povrchu zeme množiť a keď sa im narodili dcéry, synovia Boží videli, že dcéry ľudí sú pekné, i brali si ich za ženy, koľko len chceli... V tom čase boli na zemi obri — ba aj neskoršie — keď synovia Boží obcovali s ľudskými dcérami a tieto im rodili obrov. To sú hrdinovia dávnych časov, slávni mužovia.“²

V nemeckej verzii Písma sa o. i. hovorí: „...A videli synovia bohov (bere elohim), že dcéry ľudí boli pekné, i brali si ich za ženy, ktoré sa im len zachceli. V tých časoch boli na zemi Nefilim, aj potom ešte, keď synovia Boží (bere elohim) obcovali s dcérami ľudí a tie im porodili; to sú tí mocní pračias, ľud Sem.“ Martin Luther prekladal „nefilim“ ako „obrov“ a „sem“ ako „meno“. Jednako semitské slovo „sem“ má dva významy: v podobe „šu'mu“ môže znamenať „to, čím ostávame v pamäti“, ale aj „to, čo je „mu“. Obidva pojmy označujú kužeľovitý predmet, vec; buď vlastníctvo a letové zariadenie bohov, alebo pomník, stélu, ktoré sa stavali na mieste ich zjavenia. „Mu“ je aj predchodcom „omfalu“ — „pupka“ starogréckych kultových stredísk, ale takisto aj obeliskov alebo stĺpov víťazstva, triumfálnych stĺpov. Na antickej minci, ktorú našli v Byblose, v dnešnom Libanone, pri pobreží Stredozemného mora, je vyobrazený veľký chrám bohyně Ištar tak, ako mohol vyzeráť v 1. tisícročí pred Kristom. V centre jedného z vnútorných nádvorí, tzv. svätého areálu, ku ktorému bol prístup iba po osobitných schodoch, stál na podstavci takýto „mu“, hrdo sa týčiac k oblohe.

Ako väčšina sumerských jednoslabičných pojmov malo aj „mu“ pôvodný význam: „to, čo sa dvíha kolmo ako sviečka“. Ako dokázal americký sumerológ Zecharia Sitchin, „mu“ malo vyše 30 významových podôb či nuansí, medzi nimi napr. „výška“, „oheň“, „rozkaz“, „časový úsek“, „epocha“. Ak spätne sledujeme vývoj písmového znaku „mu“ od jeho mladšej a štylizovanej asýrskej a babylonskej klinopísnej podoby k pôvodnej podobe sumerskej a jej významovým variáciám, dochádzame k dnešnému pojmu — raketa.

Túto domnienku podporuje použitie pojmu „mu“ v niektorých sumerských oslavných hymnoch, napríklad v óde na bohyňu Ištar/Inannu:

„Vládkyňa neba:
odieva si nebeské rúcho,
smelo vystupuje k oblohe.
ponad všetky zaľudnené krajiny

2 Písmo sväté Starého zákona, Genesis 6; 1–4. Vydal SSV v CN Bratislava 1968. Autor cituje z nemeckého vydania Písma: Die Heilige Schrift, Aschaffenburg 1976, SRN. Pre istú odlišnosť citujeme — v preklade ad hoc — druhú časť pasáže uvedeného textu v nemčine. Pozn. prekl.

letí vo svojom MU.
Vládkyňa všetkých, čo vo svojom MU
radostne sa vznášaš v nebeských výšinách,
nad všetkými odpočívajúcimi
miestami a mestami,
letíš si vo svojom MU.“

A naozaj, niektoré sumerské pečatidla znázorňujú po oblohe sa klížuce raketovité objekty. Boli teda „Nefilim“ — národ s raketami, predhistorickými návštevníkmi z vesmíru?

Zvažujme: Konvenčné rakety nie sú vhodné na medziplanetárne či medzihviezdne lety, lebo spotrebujú obrovské množstvá pohonných hmôt a nedosahujú potrebné rýchlosti. Z toho možno dedukovať, že bytosti, ktoré používali konvenčné rakety, nemohli prísť na Zem z hĺbín vesmíru, čiže spoza hraníc slnečnej sústavy, lež prišli iba z tejto sústavy; nebola to supercivilizácia. Napokon, Rusi a Američania už pred rokmi vyslali automatické sondy alebo ich zostupné moduly na povrchy našich najbližších planét, pričom Američania aj „naživo“ pristáli na zemskom súputníkoví — Mesiaci. Kozmická sonda Voyager po dvanástich rokoch letu dosiahla hranice našej slnečnej sústavy. Takže civilizácia, ktorá disponuje iba konvenčnými raketami, môže operovať len v rámci svojho „rodného“ planetárneho systému.

Odkiaľ teda prišli „Nefilim“? Ich názov je odvodený od semitského „nfl“, čo znamená „byť zhodený“; v doslovnom preklade: „Tí, čo boli zhodení, vrhnutí na Zem.“ Očividne boli totižní s „Anunnaki“ — kolonizátormi či kolonistami, ktorí prišli na Zem z planéty „Nibiru“ (od roku 1950 nazývanej Faeton).

Ako vyplýva z genézy obsiahnutej v Knihe Dzyanovej, evolúcia je proces inteligentne riadený „dračou silou“ Fo-hat. Podľa domnienky starých Tibetánov je poslaním každej vhodnej planéty, aby zarodila život a stala sa dejiskom evolúcie. Kniha Dzyanova v tejto súvislosti vraví, že „kozmiční synovia“ osídľujú panenské planéty, aby naplnili ich osud. „Pád do hmoty“, čiže inkarnácia, nevyhnutne so sebou prináša spätný vývoj. Takto aj Adama „elohimovia“ — „bohovia“ (pozor: v práznažname, v prvotnom zázname Písma sa „boh“ uvádza v množnom čísle!) — po spáchaní známeho dedičného hriechu v raji zvrhli na Zem. Tak sa premiešali „ľudské dcéry“ s novoprišielcami z Nibiru.

Ako dôvodí madam Helena Blavatsky vo svojom hlavnom diele Die Geheimlehre (Tajné učenie) existovali v okultnej židovskej tradícii, v tzv. kabale, dvaja Adamovia: „nebeský“, ktorý zostúpil na Zem, a „pozemský“ — „zveročlovek“, ktorý sa vyvinul na Zemi. V chýrnom epose o Gilgamešovi (príbeh „bohočloveka“ zúfalo hľadajúceho nesmrteľnosť) sa hovorí o „zveročloveku“ (možno neandertálec?); volá sa Enkidu — „v stepi narodený“ — a v epose je opísaný takto:

„Huňatou srst'ou je porastené celé jeho telo,
s vlasmi na hlave ako žena;
nepozná rodinu ani domov;
spolu s gazelami živí sa trávou;
s divými zvermi sa ruje
pri napájadlách;
tvory hmýriace sa vo vode
potešujú srdce jeho.“

Keďže ide o veľmi dávne literárnohistorické texty, nie sú vždy k dispozícii kompletnejšie domáce preklady. Epos o Gilgamešovi vyšiel v zostrúchnenom prozaickom prerozprávání Vojtecha Zamarovského (Gilgameš, Mladé letá, Bratislava 1975).

V slovenskom prerozprávání (s. 18) uvedená pasáž má túto podobu: „..Enkidu zatiaľ vyrastal na stepi; nepoznal ľudí a nepoznal ľudské sídla, s gazelami sa živil trávou, so zverou pil z napájadla vodu,

spával na holej zemi prikrytý iba hviezdnatou oblohou. Srst'ou mal zarastené telo. Strapatý bol ako obilné pole po vetre, ruky mal ťažké ako hrom a nohy rýchle ako blesk z oblaku, silný bol ako boh vojny Ninurta. Na takú podobu ho stvorila bohyňa Aruru...“

„Človek vznikol ako otrok bohov,“ vraveli Sumeri. Keď sa stala Anunnakom „námaha priveľkou a práca prit'ážkou“, došlo k prvému štrajku v dejinách. „Podbohovia“ sa búrili: „Každý z nás vyhlásil vojnu. Namáhavá práca nás zničí. Ich ponosy bolo počuť v nebi.“ Biblia dá neskôr vodcovi „padlých anjelov“ meno: Lucifer. Enlil ho chce dať popraviť, ale Anu a jeho syn Enki majú lepší nápad: treba stvoriť „lulu“, „primitíva nižšieho druhu“. Jeho meno bude „človek“! Anu vraví: „Chcem stvoriť primitívneho robotníka. Bude slúžiť bohom, aby to mali ľahšie.“

Tento návrh Anunnakovia privítali. A tak „bohovia“ rozhodli: „Stvoríme človeka podľa obrazu nášho!“ „Nato riekol boh: ‚Učínme človeka na náš obraz, nám podobný!‘“ (Genezis 1; 26)

„I privolali bohyňu, pôrodníčku bohov,
múdra Mammí, a poprosili ju:
‚Ty, bohyňa pôrodov, stvor nám robotníkov!
Stvor nám jednoduchého robotníka,
ktorý by znášal bremeno práce!
Nech robotník nesie bremeno bohov!‘“

A tak Mammí (Mami, Aruru), matka bohov, stvorila človeka z hliny — z „t'it“, čo v sumerčine značí „hlinu, blato“, ale aj „to, čo je život“, a z „širu“, čiže „mäsa“, „semena“. Bohyňa mala teda stvoriť „lulu“, čo neznamena iba „primitívny“, ale aj „miešanec“. Potom takto prehovorila k Anunnakom:

„Dali ste mi úlohu,
ja som ju splnila...
Snímam z vás ťažkú prácu,
ukladám ju robotníkovi, človekovi.
Vzala som vám bremeno,
dala som vám slobodu.“

Podľa sumerského eposu človek bol stvorený „nad ab'cu“, teda povyššie „hlbokého ložiska“. Ako sa zistilo, „ab'cu“ bola juhovýchodná Afrika, oblasť, v ktorej mali Anunnakovia bane; podľa nej prevzalo pomenovanie aj „zlato“, ktoré sa vo všetkých semitských jazykoch nazýva „ca'ab“. Jeho „nebeským prístavom“ bolo v Mezopotámii „bad'ti-bira“ — „svetlé, žiarivé miesto, kde sa spracúva ruda“; tu sa ruda upravovala, keď ju do Eridu dopravili „ma'gur.ur'nu ab'cu“ — „lode na nerasty z ab'cu“.

Archeológom sa skutočne podarilo nájsť bane. Na juhu Zimbabwe a vo Svazijsku možno ešte dnes identifikovať do 20 metrov hlboké šachty, kde sa podľa vedeckých analýz pred 80 000 až 115 000 rokmi ťažilo zlato. V najstarších z nich, v zlatonosných baniach Monotopa na juhu Zimbabwe, podľa prastarej zuluskej legendy „pracovali otroci, ktorých z mäsa a krvi stvorili Prví Ľudia“. Ako rozpráva Credo Vusamazulu Mutwa, zuluský medicínman, vo svojej knihe Indaba — moje deti, bojovali jeho predkovia proti „opičím ľuďom“ v čase, keď sa „zjavila na nebi veľká hviezda“.

Dnes sa väčšina učencov zhoduje v tom, že človek skutočne vznikol „povyšie ab'cu“, v dnešnej Tanzánii a Keni. To sa konštatovalo v úvodnej stati uznávaného časopisu Science zo septembra 1987: „Kolískou ľudstva bola Afrika. Podľa zistení molekulárnej vývojovej biológie začal sa človek dnešného typu rozvíjať zhruba pred 200 000 rokmi v Afrike, a je nanajvyš pravdepodobné, že to bolo aj oveľa skôr.“

Odborný časopis National Geographic v čísle z októbra 1988 napísal: „Otázka nášho pôvodu je objasnená: pochádzame z juhovýchodnej Afriky.“ K rovnakému záveru prišli aj rozliční vedci; najnovšie výsledky svojich dlhoročných bádání zverejnili v máji 1987 na konferencii, ktorú organizovali

antropológovia Christopher Stringer a Paul Mellars z Britského múzea v Londýne. Konferencia sa konala na tému „Pôvod a rozšírenie človeka“. Išlo o zhrnutie takmer 70 rokov trvajúceho bádateľského úsilia, ktoré sa začalo v dvadsiatych rokoch nálezom skamenených zvyškov Pudoopov prokonzula a ramapiteka pri Viktóriinom jazere (na dnešnom rozhraní Ugandy, Kene a Tanzánie); nálezcami bol manželský pár paleontológov Louisa a Mary Leakeyovcov. Od toho času sa množili nálezy v tejto oblasti tzv. Východoafrickej priekopy, preliačiny (tektonického zlomu), ktorá sa ťahá od Tanzánie cez Červené more až po Mŕtve more. Najvýdatnejšími náleziskami sa stali Olduvai Gorge v Tanzánii, Rudolfovo jazero (dnes jazero Turkana) a provincia Affar v Etiópii. Mimochodom: vek prokonzula sa odhaduje na 25–30 miliónov rokov, ramapiteka na 14 miliónov.

Najdôležitejšími objaviteľmi nálezov boli Leakeyho syn Richard (kurátor Národného múzea v Keni), Donald C. Johanson (kurátor Múzea dejín prírody v Clevelande), Tim White a Desmond Clark z Kalifornskej univerzity v Berkeley, Alan Walker z Univerzity Johna Hopkinsa, Andrew Hill a David Pilbeam z Harvardovej univerzity a Juhoafričania Raymond Dart a Philip Tobias. Ich nálezy boli podnetom na zrekonštruovanie rodokmeňa človeka:

.. Po ramapitekovi sa vyvinul australopitekus — prvý primát s hominidnými, čiže človeku podobnými, predľudskými črtami. Žil pred 5 miliónmi rokov vo východnej Afrike. Najdená ženská hominidná lebka, ktorej dali paleontológovia familiárnu prezývku Lucy, svedčí o tom, že žena žila pred 3,5 miliónom rokov a pokladá sa za predstaviteľku prechodnej fázy vo vývine človeka. Iná, 2 milióny rokov stará lebka, vedecky označená ako „lebka 1470“, dostala už pomenovanie *Homo habilis* (človek zručný, obratný). Po tomto druhu predchodcu človeka nasledoval *Homo erectus* (človek vzpriamený) spreď 1,5 milióna rokov — prvý, čo si skutočne zaslúži toto pomenovanie. Používal už kamenné nástroje a cez Sinajský polostrov preputoval až do juhovýchodnej Ázie a do Európy. Potom sa nadhlo jeho stopa stráca. Až pred 300 000 rokmi sa vynoril nový druh — *Homo sapiens*, čiže človek mysliaci. Tým došlo k veľkému skoku vo vývoji, na doloženie ktorého nám dodnes chýba spojovací článok („missing link“). Pôvodne zastavaná téza, že *Homo neanderthaliensis*, čiže človek neandertálsky (nazvaný podľa náleziská v Neandertáli pri Dússeldorfe), je oným chýbajúcim spojovacím článkom, dnes už medzi antropológmi nemá zástancov. Človek neandertálsky žil pred zhruba 125 000 rokmi, zjavil sa teda na scéne po *Homo sapiens*. Okrem toho nie je predchodcom ani človeka cromagnonského (kromaňonského — nazvaného podľa jaskyne Cromagnon v juhozápadnom Francúzsku), ani *Homo sapiens*, čiže predchodcu dnešného človeka. Dôkaz o tom podali v šesťdesiatych rokoch nálezy izraelsko-francúzskeho vedeckého tímu v jaskyni Oafzeh blízko Nazaretu. Skupina vedcov tu našla súčasne lebky kromaňonca i neandertáľca. Kromaňonské lebky boli staré 70 000 rokov, teda dva razy také staré ako najstaršie nálezy z francúzskeho Cromagnonu. Navyše pôdna vrstva, z ktorej ich vyhrabali, bola staršia než pôda neandertálskych nálezísk.

Ak sa teraz vrátíme k eposu o Gilgamešovi a správne ho interpretujeme, museli byť *Homo sapiens* a neandertálec kedysi rovesníci. Neandertálec však nikdy nebol oným „missing link“, chýbajúcim spojovacím článkom. Najnovšie bádateľské výsledky z Oafzehu a Kebari, čo je jaskyňa v biblickej hore Karmel, priniesli ešte staršie dáta. Vedúca francúzskej expedície Helene Vallades z Národného bádateľského strediska v Gifsur-Yvette napísala o tom v časopise *Nature*.

Nové datovanie modernými metódami (vrátane tzv. termoluminiscenčnej) ukázalo, že pred 92 000 rokmi Svätú zem obývali neandertáľci a kromaňonci. Ako dôvodil v úvodnej stati časopisu *Nature* Christopher Stringer z Britského múzea, je isté, že obaja hominidi, neandertáľci i kromaňonci, asi pred 120 000 rokmi prišli do údolia Jordánu z juhu. Oblasťou ich pôvodu bola východná Afrika. Nález asi 80 000 rokov starej neandertálskej lebky v Egypte, ktorej objaviteľom bol Fred Wendorf z Metodistickej južnej univerzity v Dallase, len upevnil teóriu o africkom pôvode človeka. Pritom neandertáľca nemožno označiť za dajakého primitívneho Pudoopa. Mal dokonca väčší mozog než dnešný človek a dobre vyvinuté rečové centrum.

Nálezy hrobov dokazujú, že neandertálec pochovával svojich mŕtvych; „dary na cestu“, ktoré prikladal do hrobov, medzi iným aj kvety, oprávňujú predpokladať, že veril v akýsi posmrtný život, posmrtnú existenciu. Ako sa vyjadril Jared M. Diamond z lekárskej fakulty Kalifornskej univerzity

v Los Angeles, toto správanie neandertálcu prezrádza „prinajmenšom istý druh duševne motivovaného konania, ktoré ho spája s dnešným človekom“. Ralph S. Solecki z Columbijskej univerzity, objaviteľ neandertálskych kostných pozostatkov v jaskyni Shanidar, dokonca predpokladá, že neandertálci už pred 60 000 rokmi poznali a používali liečivé rastliny.

Nový vedný odbor, tzv. molekulárna genetika, potvrdzuje tézu o africkom pôvode človeka. Na medzinárodnej konferencii v Cambridgei podali o nej výklad Allan C. Wilson a Vincent M. Sarich z Kalifornskej univerzity v Berkeley. Táto metóda, pri ktorej sa porovnávajú „dávky“ (šarže) odobratých vzoriek DNA, otvára nové možnosti a dimenzie v rekonštruovaní ľudských rodokmeňov. Úspešne sa použila už pri súdnych sporoch o otcovstvo. Biochemici vychádzajú z toho, že DNA — takzvaný genetický odtlačok každého človeka — obsahuje gény predošlých generácií. Porovnanie DNA z bunkového jadra (DNA tu pochádza napoly od otca, napoly od matky) je však možné iba do určitého počtu generačných sledov. Ale prišiel ďalší významný objav: okrem DNA obsiahnutej v bunkovom jadre existuje DNA aj v materskej bunke mimo „spoločného“ bunkového jadra, v tzv. mitochondriách. Táto DNA sa nemieša s otcovskou, ale postupne sa prenáša z matky na dcéru.

Douglassa Wallacea z univerzity v Emory, autora tohto objavu (1984), podnietilo nové prekvapujúce zistenie k vynikajúcemu nápadu: porovnať túto „mtDNA“ (materskú DNA) väčšieho počtu žien. Na porovnanie odobral vzorky 800 ženám a v júli 1986 na medzinárodnej konferencii oznámil výsledok, ktorý frapoval odborné kruhy: mtDNA od 800 žien sa navzájom podobala tak, akoby vzorky pochádzali od jedinej matky!

Tohto priam neuveriteľného bádateľského objavu sa ujal Wesley Brown z Michiganskej univerzity, aby na základe prirodzenej mutačnej doby mtDNA vyrátal, kedy asi mohla žiť neznáma „mitochondrická Eva“. Porovnal vzorky mtDNA od 21 žien najrozličnejších rás a z najrozmanitejších zemepisných oblastí; dospel k záveru, že „Praeva“ žila pred 300 000 až 180 000 rokmi v Afrike.

V podobnom pokuse pokračovala Rebecca Cannová z Kalifornskej univerzity v Berkeley. Odobrala vzorky placenty 147 ženám najrozmanitejších rás a krajín pôvodu, ktoré porodili v sanfranciských nemocniciach. Vychádzajúc z mutačnej úrovne 2 alebo 4 percent v priebehu jedného milióna rokov, došla k číslam 150 000 alebo 300 000 rokov. „Predpokladáme, že ‚mtEva‘ žila pred 250 000 rokmi,“ vyvodzovala záver Rebecca Cannová. Pod projektovým názvom Hypotéza Eva, spolu s kolegami Wilsonom a Stonekingom, preskúmala placentové vzorky od ďalších 150 žien, tentoraz len z USA. Predkovia týchto žien pochádzali z Európy, z Afriky, z Blízkeho východu a z Ázie. Okrem toho sa osobitne vyšetrovali vzorky mtDNA domorodých žien z Austrálie a z Novej Guiney, špeciálne vybraných z najzapadnutejších regiónov, kde „cudzí kontakt“ neprichádzal do úvahy. Výsledok overovania ukázal, že africká mtDNA je najstaršia, a že teda všetky vyšetované ženy pochádzajú od tej istej predchodkyne, ktorá žila kedysi pred 290 000 až 140 000 rokmi v Afrike.

Podľa biblického podania bola Eva — hebrejsky „Cheva“, čo má význam ako „tá zo života“ — stvorená z Adamovho rebra. Bez predpokladu, že biblia je sumerského pôvodu, to nedáva nijaký zmysel. No v sumerčine príslušný znak znamená tak „rebro“, ako aj „životnú silu“. „Tí'ti“ bolo „brucho“ — „to, čím je držaná životná sila“. „Ši'im'ti“ znamená doslova: „dych-vietor-život“; „bit-šim'ti“ — „dom, v ktorom sa vdychuje vietor života“. V sumerských klinopísmových textoch je to dom, do ktorého sa odobrali Enki a matka-bohyňa Mammi či „nin'ti“ („tvorkyňa života“), aby stvorili človeka-robotníka „lulu“ a — ako sa hovorí v biblii — nafúkali mu „do nosa dych života“. Meno Adam (doslova: „tmavočervená zem“) má tri významy: „pozemský“, „z tmavočervenej zeme urobený“, „z krvi urobený“.

Americký orientalista Zecharia Sitchin vidí v týchto opisoch konkrétne prerozprávania, akýsi odkaz „stvorenia v skúmavke“: vajíčko samice primáta je oplodnené spermou a génmi niektorého boha spomedzi Anunnakov, potom implantované anunnakovskej žene, ktorá ho vynosí. To by vysvetľovalo báje o „dvoch Adamoch“. Pozemský Adam bol produktom uvedeného spojenia — tak, ako bájný Gilgameš („z dvoch tretín boh, z jednej tretiny človek“). Jeho otcom je však „nebeský Adam“ — Enki, astronaut z Nibiru, dnes už neexistujúcej planéty, ktorú sme nazvali Faeton. On je tým chýbajúcim medzičlánkom („missing link“), ktorý objasňuje vznik človeka.

„Potom Pán vysadil na východe, v Edene, raj a tam umiestnil človeka, ktorého bol utvoril. ...I vzal Pán, Boh, človeka a umiestnil ho v raji Edena, aby ho obrábal a strážil.“ (Genezis 2; 8, 15. c. d.) Takto Písmo sväté objasňuje príbeh stvorenia.

Človek prišiel do Sumeru, aby slúžil bohom. Po jeho úspešnom nasadení v afrických baniach mal byť aj v Sumeri otrokom. V sumerských mýtoch o stvorení je takmer rovnaký náprotivok biblického výkladu:

„Ked Anu, Enlil, Enki a Sud
stvorili čiernohlavy (ľudí),
rozmnožili kvitnúcu vegetáciu v celej krajine,
umelo vytvorili štvornohé zvieratá,
a všetkých umiestnili do ‚E'dinu‘.“

Existujú presné oporné body, kedy sa to stalo. Napríklad babylonský dejepisec Berossus datuje vznik „vlády bohov“ nad Mezopotámiou — teda príchod mimozemšťanov do Eridu — na obdobie asi 442 000 rokov pred n. 1. Tento údaj sa kryje s údajmi v sumerských kráľovských listinách, kde sa píše:

„Ked' kráľovstvo prišlo z neba,
bolo Eridu prvé kráľovstvo.
A'lu'lim bol prvým kráľom v Eridu,
vládol 28 800 rokov.
A'lalgar vládol 36 000 rokov.
Eridovo kráľovstvo sa prenieslo na Bad Tibir.
En'men'lu'an'na vládol v Bad Tibire
43 200 rokov;
En'men'galan'na vládol 28 000 rokov.
Božský pastier Du'mu'zi vládol 36 000 rokov.
Traja králi vládli 108 000 rokov...
Osem kráľov vládlo 241 200 rokov.
Potom prišla potopa.“

Dovedna je to 414 000 rokov „pred potopou“. 144 000 rokov alebo 40 „šars“, čiže periód ä 3600 rokov, po „zostúpení“ na Zem „znášali“ Anunnakovia „ťažkú prácu“, kým sa vzbúрили — hovorí sa v sumerskom epose o stvorení. Ak berieme rok 442 000, resp. 426 000 ako dátum ich priletu na Zem, musela sa ich vzbura, a tým aj vytvorenie človeka-robotníka, odohrať asi 300 000 až 280 000 rokov pred n. 1. — a to je vlastne presne časový bod, do ktorého paleoantro-pológovia a biochemici kladú vznik prvého Homo sapiens. V sumerských klinopisných textoch nachádzame aj potvrdenie biblického dedičného hriechu. Podľa týchto textov boli novovytvorení ľudia, tak ako všetky hybridy, ešte neschopní sami sa množiť. Anunnakovia ich „podľa potreby“ rozmnožovali ďalšími umelými oplodneniami. Bol to Enki, predstavovaný na sumerských pečatných valčekoch ako hadí boh, ktorý chcel z „lulu“ vytvoriť inteligentné a samostatné zemské obyvateľstvo, zatiaľ čo Enlilovi išlo o kontrolu nad planétou. Možno mal v úmysle — predvídajúc katastrofu na Faetone — usídlit' raz na Zemi obyvateľstvo zo zaniknutej planéty (Nibiru). Zdá sa, že Príbeh Adapu (žiaľ, zachovaný iba úlomkovite) prináša vysvetlenie. Hovorí sa v ňom, že Enki prostredníctvom vlastného semena pretvoril „lulu“ na nového „vzorového človeka“, ktorého nazval Adapa. Vo všetkom bol podobný bohom, s výnimkou nesmrteľnosti:

„S veľkou umnosťou a pochopením ho zdokonalil,
múdrosť (mu prepožičal)...

Vedomosťami a znalosťou ho obdaril,
iba večný život mu nedal.“

Či tu nie je súvislosť so „zakázaným ovocím“ zo „stromu poznania“, ktoré Adamovi a Eve, vlastne predovšetkým Eve, „s takým pochopením“ a rafinovane núkal had? Enlil, ako sa hovorí v epose o Adapovi, sa až do nepríčetnosti rozzúril, keď sa dozvedel o Enkiho „experimente“. Žiadal okamžite zničiť „mysliaceho človeka“. Anu, vládca Anunnakov, na ktorého urobila Adapova inteligencia hlboký dojem, rozhodol v jeho prospech. Enlil sa s tým musel zmieriť. No jednako vyhnať ľudí z územia, kde vládol, čiže zo „záhrady E'din“.

„A Pán, Boh, vykázal ho z raja Edenu, aby obrábal zem, z ktorej bol vzatý. Ba vyhnať človeka na východ od raja Edenu...“ (Genezis 3; 23–24) — teda do horských oblastí východnej Mezopotámie, kde podľa vedeckých zistení vznikla ľudská kultúra.

Človek sa stal odteraz samostatným a začal sa civilizovať. Objavil svoju pohlavnú prirodzenosť a schopnosť rozmnožovania, „spoznal“ svoju nahotu a „prekliatie“, i to, že ženy jeho „v bolesti deti rodiť“ budú... (Genezis 3; 7, 17, 16) Adam a Eva splodili potomstvo; biblia hovorí o desiatich generáciách pred potopou. Bola to doba, keď „synovia bohov“, „ľudu Sem“, obcovali s ľudskými dcérami, doba prítomnosti „bohov“ na Zemi. Skončila sa náhle, keď sa „nebesia otriasli“, keď „planéta bohov“ — Nibiru alias Faeton — explodovala...

Kozmonautika pred dobou kamennou

Ak pátrame v najstarších písomných mýtoch i rozprávkach z minulosti ľudstva — či už sumerského, indického, čínskeho, egyptského alebo iného pôvodu, narážame v súvislosti s možnosťou lietania vždy znovu a znovu na záhadnú symboliku: kovovo sa lesknúce vtáky, draky, lietajúce korytnačky, kovové hady, lietajúce vozy i lode. Je to iba básnická fantázia, alebo sú to viac-menej symbolizované opisy skutočných lietajúcich strojov, ktoré podnikali medziplanetárne lety?

Medzinárodná akadémia pre sanskrtové štúdiá (sanskrt je staroindický literárny jazyk) v indickom Mysore ako prvá prešlo do modernej terminológie sanskrtový text, ktorého autorom bol M. Bharadvája, dávnoveký veštec. V jeho textoch sa napr. v ôsmich kapitolách opisuje výroba rozličných typov lietajúcich zariadení-takzvaných vimana -, ktoré mohli uskutočňovať nielen pohodlné lety na Zemi, ale aj bezpečné medziplanetárne lety.

Sanskrtové texty hovoria okrem iného aj o tajomstve konštruovania „nerozbitných“ lietajúcich strojov, ktoré boli navyše odolné proti akémukoľvek ohňu; o možnosti ich odstavenia, dokonca zneviditeľnenia; o tajomstve dialkoveho odpočívania rozhovorov a zvukov v aparátoch nepriateľa; o možnosti, ako obrazovo zachytávať vnútrajšok nepriateľských letových objektov, zisťovať smer, odkiaľ sa približujú, ochromiť či uspať ich posádky, ale aj ničť tieto nepriateľské objekty. Podľa iného kronikára, Šóvaka, existovalo 16 rozličných druhov kovov na stavbu lietajúcich strojov, ktoré boli schopné pohlcovať svetelné aj tepelné žiarenie. Veľkí indickí mudrci vraj vôbec odporúčali používať výlučne iba tieto kovy.

Koho by však nepresvedčili tieto technicky pomerne jednoduché opisy predhistorickej vzduchoplavby, tomu by mohli dať príučku sumerské klinopisné dokumenty. V nich sa dosť jednoznačne hovorí o lietadlách, raketách, raketoplánoch i materských kozmických lodiach. Ba čo viac, opisujú sa tu aj startovacie a pristávacie kozmodrómy, letové komunikačné centrály, vysielacie a prijímacie zariadenia, ako aj dôležité navigačné body. Ako tvorcovia tejto neuveriteľnej techniky a technológie sa vždy znovu objavujú Anunnakovia.

Na začiatku fascinujúceho objaviteľského príbehu stojí George Smith z Britského múzea v Londýne. Bola to priam herkulovská práca: zoradiť a katalogizovať desaťtisíce hlinených tabuliek a úlomkov Aššurbanipalovej knižnice, ktorú v zrúcaninách Ninive objavil a vykopal jeho krajan Layard; starostlivo presne ich usporiadal a jednu po druhej preložil. Neveril vlastným očiam, keď sa mu jedného dňa ocitol v rukách klinopisný fragment — správa o potope, ktorú museli jazykovo a štylisticky koncipovať v Babylone okolo roku 2000 pred n. 1. Vedenie Britského múzea, strhnuté objaviteľským nadšením Georgea Smitha, sa rozhodlo vyčleniť nemalú finančnú sumu na cestu do miesta vykopávok. Bola to však investícia, ktorá sa vskutku vyplatila! Nález množstva ďalších tabuliek a fragmentov totiž umožnil Smithovi zistiť správne poradie tabuliek a rekonštruovať texty. Keď roku 1876 uverejnil výsledky svojej nesmierne namáhavej práce, ohromil vedecký svet skutočnou senzáciou: chaldejským opisom potopy, ktorý bol minimálne o 1500 rokov starší než biblický opis. Hovorí sa v ňom:

„V jedno sa zliat bezpočet strašných búrok,
potopa, tá strašná, sa valila spolu s nimi.
Keď sedem dní a sedem nocí
hrozný príval pustošil krajinu,
mohutná archa sa zmietala na veľkej vode,
vystúpil z nej slnečný boh,
oslniac nebo i zem.

Ziusudra otvoril dvere mohutnej archy.
Svetlo hrdinu Utu vstúpilo do mohutnej archy.
Ziusudra, kráľ,
sa hodil na zem pred Utu.
Potom vola porazil kráľ,
obetnú porážku učinil.“

„Ziu'sudra“, v akkadčine nazývaný Utanapištim, kráľ Šuruppaku, stelesňoval sumerského Nóacha. Tak ako Nóach, aj jeho varovali pred potopou; boh ho vyzval, aby postavil archu, mohutný koráb. V podrobnejších sumerských opisoch sa naproti tomu hovorí o konflikte bohov, ktorí vedeli o hroziacom nešťastí. Z opisov vyplýva, že Enlil chcel vydat' ľudí napospas katastrofe, pretože mu bolo proti vôli ich rýchle rozmnožovanie. Enki sa však zasadzoval za ich záchranu. Podnecoval Enlila, aby postavil „sulili“, čiže loď dokola „zapečatenú“ dechtom a zastrešenú — loď „Ma'gur-gur“, teda „koráb, čo môže vo vodách kľučkovať, aj vlnami môže byť prevracaný“.

Enki prikázal Utanapištimovi, aby „semeno všetkého živého“ dopravil na palubu. Potom sa privalila katastrofa:

„Mesiac zmizol...
Výzor počasia sa zmenil.
Dážď rachotil v mrakoch...
Victor zdivel...
Privalila sa potopa...“

Utanapištim — tak ako biblický Nóach — pristál na hore Ararat. Keďže Anunnakovia pred katastrofou opustili Zem, sledovali ju z obežnej dráhy a radili sa.

„Veľký Anunnaki, čo osudy určuje,
radil sa s nimi o Zemi.
Oni, čo stvorili štyri regióny,
sídlišká postavili,
teraz na krajinu zhliadali,
boli teraz privysoko
pre ľudské pokolenie.“

Bohovia sa rozhodli, že medzi seba a ľudí zaradia kráľov a kňazov ako sprostredkovateľov. „Kráľovstvo zostúpilo z nebies na Zem“ a poverilo ľudí, aby ako prvé postavili potopou zničené mestá: „Nechajte tehly všetkých miest na zasvätených miestach, nechajte ich ležať na posvätných miestach.“

Zem rozčlenili na štyri regióny. Ľudia dostali Egypt, Mezopotámiu a údolie Indu. No štvrté územie, štvrtý región — „Tilmun“ — bol vyhradený bohom. Toto územie siahalo od Sinajského polostrova až po Libanon — biblická Svätá zem, ako sa ukáže neskôr. Vládol nad ním boh Šamaš. Utanapištimovi sa ušlo božskej milosti, lebo odteraz mohol žiť v „krajine bohov“ a tak ako oni užívať nesmrteľnosť.

Keď Smith dokončil preklady tabuliek a tabuľkových fragmentov, čoskoro mu bolo jasné, že opis potopy je iba časťou príbehu, z ktorého sa mal vykľuť najstarší epos svetovej literatúry. V ňom sa hovorí o kráľovi, ktorý pri hľadaní nesmrteľnosti napokon prišiel za Utanapištimom v Tilmune.

Smith sa najsamprv nazdával, že za hrdinom eposu treba hľadať Nimroda, teda toho, čo „začal byť mocnárom na zemi“ (ako sa hovorí v Písme), čo si chcel stavbou „babylonskej veže“ vystaviť „sem“. Preto nazval text Eposom o Nimrodovi. Dnes už vieme, že skutočné meno hrdinu je Gilgameš. O ňom sa zaznamenáva:

„Tajomné i tajné veci videl, čo skryté ostáva človeku, on pozná.
Zvesti dokonca priniesol z čias pred potopou.
Podnikol aj cestu do (ďaleká), namáhavú a za ťažkostí nemalých.
Vrátil sa a všetky svoje trápenia na kamenné svoje stĺpy napísal.“

Veľký kaukazský zasvätenec Georgij Ivanovič Gurdiev vo svojich Stretnutiach s pozoruhodnými ľuďmi píše o tom, ako mu otec rozprával príbehy, ktoré sa už od pradávnych čias prenášajú z generácie na generáciu, a ukázalo sa, že je to prerozprávateľný epos o Gilgamešovi. Aj takto najväčšie literárne dedičstvo Mezopotámie pretrvalo 5000 rokov. A Gilgameš, čo tak zúfalo túžil po nesmrteľnosti, napokon sa jej dožil v literárnom odkaze.

Podľa hrdinského eposu bol Gilgameš potomkom veľkého boha Šamaša, ktorý založil Sippar. Po potope mu žena z druhu ľudí porodila syna, ktorý sa stal neskôr veľkňazom Anovho chrámu, až kým nedostal od otca poverenie, aby založil mesto Uruk. Vládol 324 rokov a jeho syn 420 rokov. Keď Gilgameš — syn uruckého kráľa a bohyně Nin'sun — vystúpil na trón, stal sa piatym kráľom mesta. Bol „z jednej tretiny človekom, z dvoch tretín bohom“. Tak ako jeho predkovia bol múdрым vládarom, kráľom „parlamentnej monarchie“, teda s exekutívou Rady najstarších uruckého parlamentu. Bol vlastne bezdomovcom, bez vlasti, „obojpohlavný“, čo sa pokúšal nájsť svoje miesto vo svete bohov a ľudí. Na rozptýlenie vstupuje do hry jeho protipól En-ki'du — „Enkiho výtvor“, napoly človek, napoly zvieratá — nahý, porastený srst'ou, strapatý. Stretnú sa, dochádza ku konfrontácii, no napokon sa stávajú priateľmi — protipóly splynú, mesto a vidiek, „bohočlovek a zveročlovek“.

Ešte predtým pošlú Enkiduovi do cesty chrámovú neviestku, aby ho zbavili sily. Obcuje s ňou šesť dní a sedem nocí, kým sa jej nasýti, a stáva sa človekom. Vracia sa k zvieratám, s ktorými žil vo voľnej stepi, ale tie pred ním utekajú, lebo sa im odcudzil. Prírodný človek stratil svoju nevinnosť. Dovoľuje sa o Gilgamešovi a ide za ním do mesta Uruk. Proces civilizácie divoča sa začína posolstvom: „Láskou sa človek odlišuje od zvierat'a.“ Silou lásky Enkidu napokon prekonáva prekážky pri konfrontácii s Gilgamešom.

Teraz, keď sa stal Enkidu jeho priateľom, Gilgameš sa mu zverí so svojím strachom pred smrťou. Enkiduove „oči sa zaplnili slzami, jeho srdce zvierali ľútosť a smútok“. Potom poradil priateľovi, aby navštívil bydlisko bohov. Tam musí zabiť obludu Chumbabu, ktorá ich stráži. Boh Šamaš mu potom udelí postavenie rovné bohom — nesmrteľnosť, ich doterajšie privilegium.

„Keď bohovia stvorili človeka,
nadelili ľudstvu aj smrteľnosť,
život vzali do vlastných rúk...“

V epose o Gilgamešovi sa vždy znovu stretávame so zmienkami o nepochopiteľne dlhom veku „bohokráľov“. Zvádza to k domnienke, že v časoch pred potopou boli známe metódy predlžovania života. Gilgameš sa má teda odobrať do „bydliska bohov“, ktoré — ako vie Enkidu — sa nachádza v cédrovom lese.

„Na stepiach dozvedel som sa to, priateľu,
keď pášli sme sa na nich so zvermi:
na vzdialenosť šesťdesiatich dvojhodín
nedotknutý stojí les —
a ktože to vládari v jeho hĺbinách?
Chumbaba, netvor-obluda.
Jeho rev je ako zhubný prívál,
plamene v papuli, jeho dych je smrť...
Strážiť les mu Enlil prikázal,
by hrôzostrachom bol pre smrteľníkov.“

Kto do lesa toho vstúpi,
meravosť z hrôzy sa ho zmocní!“

Už len skutočnosť, že základňu bohov v cédrovom lese musí strážiť pred smrteľníkmi obluda Chumbaba³, podnieti Gilgamešovu zvedavosť a utvrdí ho v zámere preniknúť do „nebeského prístavu“ Anunnakov.

„Ktože, môj priateľu, k nebu by mohol vzostúpiť,
kde so Šamašom bohovia len trónia naveky?
Dni ľudí sú však stále zrátané,
čo robia, všetko iba márnosť poveterná...
A teda na cestu sa vydám, krokmi pred tebou,
svoj sem si postavím...“

Svoj „sem“? Čo sa tým mieni: raketová loď alebo stéla (aj „kónický pamätný stúp“)? Pojem „sem“ pripúšťa obidva významy. Napriek nesúhlasu uruckej Rady najstarších nedajú sa Gilgameš a jeho druh Enkidu odradiť od svojho úmyslu. Vydajú sa na cestu, po 150 dvojhodinách (1 tzv. dvojhodina = približne 10,8 kilometra) blížia sa ku krajine cédrového pohoria, k Líbanonu. Gilgameš padá na kolená, modlí sa k svojmu bohu:

„Dovoľ mi ísť, Šamaš veľký.
Moje ruky sa vzpínajú v modlitbe...
K prístavisku — príkaz mi vydaj!
Pod ochranu svoju vezmi ma.“

Dlhý pochod oboch vyčerpal. Keď priniesli obeť bohom, uložili sa na odpočinok. No zrazu uprostred noci, chvejúc sa na celom tele, strhol sa Gilgameš zo spánku. „Vari prešiel popri nás boh?“ spytuje sa Enkidua.

„Aká to hrôza...
Videl som, priateľu, a bolo to strašné:
Zrevali nebesá, zdunel okruh zeme!
Deň zmeravel, z pozadia temnota vystúpila,
zažal sa blesk, vyšľahli plamene!
Potom žiara zmizla, pohasli plamene.
Zo všetkého, čo zhora padalo, len popol ostal číry!“

Zažili azda pri „bydlisku bohov“ Gilgameš s Enkiduom štart „mu“ — rakety? No čo ako ohromujúci bol zážitok, neodradil oboch priateľov, aby dokonali svoj plán: zabiť netvora Chumbabu. Pokračujú v ceste do hlbín lesa, prechádzajú popri „smrtiacich stromoch“, kým prídu k bráne, ktorú predtým spomínal Enkidu.

„V úžase stoja onemení...
Kade Chumbaba chodieval,
rovná stopa sa tiahne stupajú jeho,
priam ohnivý s'aby kanál.
Cédrovú horu vidia, bydlisko bohov,
prieisky, chodníky Ištarine.“

3 Chumbaba — asýrska podoba babylonského pomenovania Chuvava. (Pozn. prekl.)

Obaja čakajú na obludu Chumbabu.

„Šapami ozrutnými do zeme búši,
striasa sa hora Hermon i Libanon.
No zrazu mrační sa čierno i bielo,
smrť prší zhora st'aby hmla.“

Na tomto mieste sú tabuľky porušené a nedá sa z nich teda vyvodit', ako sa Gilgameš ochránil pred „ozrutou so smrťiacimi lúčmi“. Bolo možné vylúštiť iba niekoľko nejasných opisov „svetelnožiarivých lúčov“, ktoré Chumbaba očividne vrhol proti Gilgamešovi. Jedovatý plyn? Smrťiace žiarenie? Chumbaba určite nebol bájna obluda, praveký šarkan, lež podľa všetkých náznakov najpravdepodobnejšie mechanický „robot“ určený na stráženie „prístaviska bohov“. V tomto nerovnom boji mohli obaja priatelia, hoci obrovití siláci, zvíťaziť len vďaka Šamašovi, ktorý na Gilgamešovu prosbu zoslal proti oblude „osem mocných vetrov“ vrátane zničujúceho uragánu, ktoré načisto ochromili Chumbabu, prikovali ho k zemi.

„Keď d'orazil k zemi zlosyna lesného...
otvoril skryté bydlisko Anunnakov.“

V hlbokom uspokojení nad víťazstvom, ale vyčerpaní ťažkým bojom, obaja hrdinovia krátko odpočívajú. Gilgameš čistí svoju zbroj, umýva sa a vymieňa si šat...

Keď si dal na hlavu kráľovskú pokrývku, zjavila sa mu bohyňa Ištar, pretože jedna z jej trás viedla tade. Ištar, letiaca v „mu“. V tabuľkách čítame:

„Vládkyňa, čo v ‚mu‘ svojom,
radostne sa vzáša v nebeských výšinách.
Ponad všetky odpočívajúce miesta
letí si vo svojom ‚mu‘...“

Na starosumerských vyobrazeniach je Ištar spodobená v „nebeskom odeve“, ktorý sa prekvapujúco podobá na skafander kozmonautov.

Nič netušiaci Gilgameš s Enkiduom sa rozložili na Ištarinom prístávacom priestore, vedúcom k „bydlisku bohov“. A teraz zrazu stojí Ištar pred Gilgamešom... Hrdina sa jej razom zapáči a zaľúbi sa doňho. No keď ju Gilgameš odmieta, divým hnevom vzbĺkne proti nemu. Žiada boha Ana, aby poštal na Gilgameša „nebeského býka“ Gud'an'nu. Obaja priatelia zanechajú svoje plány a dajú sa na ústup. Neďaleko pred bránami Uruku býk — nazývaný aj „Anov útočník“ — ich však dostihne a vrhá sa na nich. Kým Enkidu sa postaví na odpor oblude, Gilgameš uniká do Uruku a napochytrá bubnami zvoláva svojich bojovníkov. Enkidu sa medzitým dostáva do kritickú situáciu. Rozzúrený Gudana papuľou i rohmi vyrýva do zeme kráter a dymom víchrice doň sfúkne statočného bojovníka. Enkiduovi sa však podarí dostať z jamy a zabiť „nebeského býka“.

Ide len o báj, o prastarú božskú a hrdinskú povesť, alebo príbeh o Gilgamešovi vychádza z antickej, bájoslovne spracovanej skutočnosti? Isté je, že Gilgameš pred 4900 rokmi žil a že jeho meno ako vládca mesta Uruk je zaznamenané v sumerských kráľovských listinách. Ak by mala byť pravdivá špekulácia, že „bydlisko bohov“ bol vlastne predhistorický kozmodróm, museli by sa nájsť v Libanone dajaké stopy, ktoré by túto hypotézu podporili.

Na východnom okraji úrodnej libanonskej preliačiny, v blízkosti prameňov rieky Leontes (Nahr al-Litaní) a Orontes (Nahr al-Assi), na náhornej plošine vyvýšenej 1150 metrov nad hladinou mora leží najväčšia chrámová ruina antického sveta — Baalbek. Stĺpy Jupiterovho chrámu, ktorý začali stavať v r. 63 pred n. l., sú vysoké 20 metrov; šesť ich ešte stále stojí a sú symbolom rovnomenného mesta Baalbek. Jupiterov chrám bol stredom chrámového zariadenia s pozdĺžnym rozmerom 850 m. Základná plocha chrámu v dĺžke 300 m bola dvanásťkrát väčšia než plocha Parthenónu (chrám Atény

Parthenos) na Akropole. Keď cisár Wilhelm II. roku 1897 navštívil Baalbek, prikázal nemeckým archeológom, aby odkryli a rekonštruovali celé chrámové zariadenie; práce sa uskutočnili v rokoch 1900–1904.

Pri rekonštrukcii sa ukázalo, že na mieste Jupiterovho chrámu stáli predtým ešte staršie chrámové stavby. Rimania ich zarovnali, obrúsili a na ich mieste postavili chrám pre vlastných bohov. Napríklad starí Gréci uctievali svojho boha Slnka Hélia, ktorý tu kedysi vo svojom nebeskom slnečnom voze prelietaval nad obzorom, miesto sa mu zapáčilo a pristál na ňom, aby si odpočinul. Gréci mesto aj premenovali a počas celej grécko-rímskej antickej epochy bolo pútnickým strediskom známym pod názvom Heliopolis — Slnčné mesto.

Rímsky spisovateľ Macrobius (okolo r. 400 pred n. 1.) vo svojich Saturnáliách (1–23) podáva správu, že už Asýrčania tu uctievali svojho slnečného boha Adada. Adad bol synom Enlila a bratom už spomínanej bohyně lásky Ištar; vládol v „horských krajinách severu“. Afrodite, gréckej bohyni lásky a nástupkyni sumerskej Ištar, postavili na baalbeckej chrámovej plošine kruhovú svätyňu. Adad, vodič nebeského koča, sa u Sumerov nazýval Šamaš. Kruh sa znovu uzatvára a opäť sme pri epose o Gilgamešovi. Nemohol byť Baalbek letiskom-kozmodrómom Anunnakov?

Baalbecká plošina, na ktorej neskôr stavali rímske chrámy, sa skladá z mohutných monolitov — kamenných platní. Najväčšie z nich sú 20 m dlhé, 3 m široké a 4 m vysoké. Každý monolit má hmotnosť podstatne viac než 1000 ton! Pritom tieto gigantické kvádre sú nielen oveľa staršieho dáta než ostatné monolity baalbeckej plošiny, ale aj dvojnásobne ťažké. V informačnej brožúre libanonského ministerstva cestovného ruchu sa okrem iného píše: „Pred dopravou zatiaľ najmohutnejšej americkej rakety Saturn V na štartovaciu rampu boli baalbecké monolity to najťažšie, čo človek doteraz prepravoval. Jednako chýba zatiaľ akýkoľvek náznak alebo dôkaz o preprave medzi dajakým kameňolomom a chrámovou plošinou. Dodnes je záhadou, akým spôsobom sa tieto monolity dopravili na stavebnú plochu.“

Trocha ďalej od chrámovej plošiny, napoly zavalený a zaviaty zeminou, leží chýrny Hadžar al-Gouble — 23 metrov dlhý, 4 metre široký a 5 metrov vysoký „Kameň juhu“. Odborníci odhadujú jeho hmotnosť na 1200 až 2000 ton. Priemerná hmotnosť sa ráta z hmotnosti a objemu menších kusov monolitových úlomkov alebo častí, takže hmotnostné (váhové) údaje sú v rámci uvádzaného tolerančného rozpätia dostatočne spoľahlivé. (Pozn. prekl.) Tento najväčší na svete známy monolit by ani dnes nezdvihol nijaký žeriav! A predsa tu leží, akoby ho pri stavbe plošinovej terasy už neboli potrebovali. Aj tu sa neodbytné natíska otázka, kto a ako ho sem dopravil.

K chrámovému komplexu patrí aj dômyselne založený systém tunelov, ktoré sa nachádzajú pod plošinovou terasou. Už pred sto rokmi túto sústavu tunelov opísali nemeckí archeológovia Georg Ebers a Hermann Guthe v knihe Palestína obrazom a slovom. Okrem iného píše: „Arabi vstupujú do chrámových zrúcanín na juhovýchodnom konci dlhou klenutou chodbou, ktorá s ťa železničný tunel vedie popod chrámovú plošinu. Dve chodby vedú paralelne z východu na západ a sú spojené s tretou, ktorá ich pravouhlo pretína zo severu na juh.“ Iba tu i tam slabo presvietil tunelovú temnotu „strašidelné zelenavý svit“ z „nezvyčajne pospľietaných okien“. Po 150 metroch bolo možné vystúpiť z tunela na povrch v mieste, kde sa dvíhal severný múr Slnčného chrámu; Arabi ho nazývali „Dar-as-sádi“ — „Dom najvyššej blaženosti“.

Pre Arabov bol baalbecký chrám najstaršou budovou na svete. Podľa dochovaných povestí vraj jeho pôvod siahal až do čias Adama a Evy, ktorí po vyhnaní z raja údajne žili kdesi v okolí Damasku (Dimašk aš-Šám). Pritom Damask si nárokuje privilégium „najstaršieho mesta sveta“, lebo vraj ho založil sám Adam. Ján (Ioannes) Maro, sýrsky kresťanský mních, ktorého r. 680 n. 1. pápež vymenoval za patriarchu (po ňom pomenovali aj kresťanskú sektu maronitov), takto potvrdzuje legendu: „Kain, syn Adama, postavil mesto roku 133 Stvorenia, a to v návale šialenstva.

Dal mu meno svojho syna Henocha a zaľudnil ho obrami, ktorých pre ich spupnosť, bezbožnosť a nemravnosť postihla potopa.“

Ako sme si už povedali, boli „Nefilim“ obrami Židov a „Anunnakovia“ obrami Sumerov („tí, čo prišli na zem z neba“). Podľa Mara vraj biblický Nimrod po potope mesto-pevnosť znovu vybudoval,

lebo „chcel dosiahnuť až k nebesiam“. Žeby tu išlo o odvolávku na chýrnu babylonskú vežu? Podľa toho by potom nestála v Babylone, čiže v Mezopotámii, ale na chrámovej plošine v Baalbeku. Je zaujímavé, že niektorí experti na bibliu stotožňujú Nimroda s Gilgamešom.

Ale čo vraví legenda o stavbe babylonskej veže?... Po potope, ktorá odplavila mestá Anunnakov v Mezopotámii, krajina sa znovu osídlila. Kým bohovia si hľadali nové územia, usadzovali sa Ľudia v Sumeri a pod vedením „nebešťanov“ si postavili nové mestá na ruinách božských sídlisk. „A keď sa pohli z východu, našli v krajine Senaár rovinu a na nej sa osadili,“ hovorí sa v Písme. „Raz si povedali medzi sebou: ‚Poďme, narobme si tehál a vypálme ich v ohni!‘ Tehly im slúžili namiesto kameňov a asfalt namiesto malty. Potom povedali: ‚Poďme, vystavme si mesto a vežu, ktorej vrchol buďe siahať až d’o neba, spravme si tak pomník, aby sme sa nerozpáchli po celej zemi!‘“ (Genezis 11; 1–4; c. d.) Či sa tu nezrkadlí príbeh Gilgameša, čo dal postaviť vysoké múry Uruku, čo si chcel postaviť „sem“, aby dosiahol nesmrteľnosť, aby „dočiahol na nebesia“?

Ako už vieme z predošlého textu pri výklade gilgamešovského eposu, pojem „sem“ pripúšťa význam „raketová loď“ i „stéla“, pamätný stĺp, obelisk, pamätník. Navyše (v hebrejčine) podľa starožidovských bájí išlo o magické zaklínadlo, ktorým sa oživovala mŕtva hmota, resp. o „tabuľku s magickým menom“, ktorým sa oživoval umelý človek z hlíny. Podľa stredovekej židovskej povesti tento pojem sa spája aj s pražským rabinom Löwom, ktorý ním oživoval hlineného obra Golema. (Pozn. prekl.)

Názov Baalbek, ktorý miestni obyvatelia po odchode Rimanov opäť prevzali, je spätý s menom moabského boha. (Moabci boli starovekí semitskí Ľudia, ktorí žili v krajine Moab, východne od Mŕtveho mora.) Je tu ďalší možný odkaz na „predbiblický“ vek chrámu. V Starom zákone sa Baalbek nazýva aj „Beth Semes“, čiže Šamašov dom. Existoval „severný Beth Semes“, inými slovami Baalbek, a južný, ktorý predstavovalo dolnoegyptské mesto Heliopolis (Egyptania ho nazývali „On“). Po zničení heliopolského chrámu rímskym cisárom Teodóziom (Theodosius I. Veľký, posledný vládca nad celou Rímskou ríšou), fanatickým kresťanom a prenasledovateľom pohanstva, postavili moslimovia o 200 rokov neskôr mešitu neďaleko pôvodného chrámu. Toto miesto teda muselo mať pre domorodcov osobitný význam.

Sovietsky fyzik M. Agrest roku 1962 napísal v časopise Literaturnaja gazeta: „Som presvedčený, že túto mohutnú kamennú platformu, ktorá je už dlho hádankou pre archeológov i geológov, postavili inteligentné bytosti ako štartovaciu plochu pre kozmické lode.“ A my dodávame: ako štartovaciu plochu a pristávaciu plochu pre „šemy“? Podľa istej povesti malo skutočne dôjsť k boju medzi bohom Baalom (podľa ktorého pomenovali Baalbek) a jeho odporcom Motom (Mot) — pre akýsi „žiariaci kameň“ či „vyžarujúci kameň“. Tento „vyžarujúci kameň“ umožňoval Baalovi udržiavať spojenie s nehom i so všetkými miestami na svete.

„Vec je to akási, čo slová vysielajú,
kameň, čo slová šepoče.
Ľudia posolstvá jeho nepoznajú,
masy na zemi im neporozumejú...“

Podľa povesti trónil Baal na „výšinách Zaphonu“, „skalnom vrcholci na severe“ — opäť odkaz na Baalbek. Baal má v pláne inštalovať si „vyžarujúci kameň“ — „v mojej jaskyni na vysokom Zaphone“, v „ďalekej jame božích synov“. „Dva otvory má pod okom zeme a tri široké podzemné chodby“ — šírky železničného tunela. Jeho protivník Mot sa obával, že Baal tým ovládne svet a bude nad ním vládnuť. V dramatickom súboji zabije Baala, ale — tak ako v mnohých orientálnych bájach o zmŕtvychvstaní — zabitý sa znovu vracia medzi živých.

Nie je vylúčené, že „žiariaci kameň“ bol predchodcom alebo vzorom pre „vešdecké“ kamene — nazývané „pupok“ —, ktoré sa používali v starých kultúrnych centrách Stredomorja. Pritom treba pripomenúť, že tak nemecké „Nabel“ ako anglické „navel“ (teda „pupok“) sa odvodzujú od sanskrtového „nabh“, čo značí „silno vyžarovať“. Vo všetkých semitských jazykoch slovo „naboh“

znamená „predpovedat“ a „nabih“ „prorok“. Sumerológ Zecharia Sitchin z toho vyvodzuje, že všetky tieto výklady majú svoj pôvod v sumerskom pojme „na'ba(r)“, ktoré je totožné s opísaným významom „žiarivo jasný kameň, ktorý objasňuje“. Sumeri, Babylončania a Asýrčania nazývali celú Levantu — teda krajiny východného Stredomoria, resp. Východ, Orient — spoločným pojmom Tilmun. Ktorú krajinu skutočne označovalo toto pomenovanie? Kde ju treba hľadať? V údolí rieky Indus (Sindh — v Pakistane), v oblasti Bahrajnských ostrovov, v Jemene alebo vo východnej Afrike? S Tilmunom sa spája takmer rovnako veľa záhad a otázok ako s bájnou Atlantídou.

„V Tilmune havran nekráka,
lev nezabíja, vlk nestrháva ovečky,
medveď nepožiera potomstvo.
Chorý nevraví ‚Som chorý‘,
Starena nevraví ‚Som stará‘,
Starec nevraví ‚Som starý‘,“

hovorí sa v sumerských veršoch. Leží pri „ústach riek“ — čo by sa mohlo vzt'ahovať na Baalbek, neďaleko ktorého vyvierajú dve rieky. Tak ako Libanon bola to hornatá krajina; a miesto, kde „Šamaš vystupoval k nebesiam“ — (štartovacia plošina „raketových lodí“?) Keďže Tilmun bol vychýrený a vychvaľovaný ako obchodný partner Asýrčanov, nie je vylúčené, že išlo o Feničanov. Keď Enkidu usmrtil nebeského býka, bohovia rozhodli, že musí zomrieť; skonáva v Gilgamešovej prítomnosti. Gilgameš je hlboko otrasený stratou priateľa a znovu sa ho zmocní zúfalá túžba po nesmrteľnosti, aby mohol vystúpiť na nebesia k bohom.

„V zemi, na ktorú chcem vstúpiť,
postavím si svoj sem.
Na mieste, kde semy bývali postavené,
svoj postavím si.“

Tentoraz sa vydá na cestu južným smerom, potom putuje západnejšie po stepi, kým nepríde do sinajských hôr, známych od pradávnych čias ako „hora Mašu“, tam,

„kde denne východy-vzostupy
i západy-zostupy strážia,
kde vrcholy sa spájajú s nebesami
a hlboko dolu s podsvetím,
tam bránu strážia ‚ľudia-škorpióny‘,
ich výzor hrôza je strašná,
pohľad na nich prináša smrť,
ich hrozivý odlesk hory obopína,
čo nad Šamašom čnejú,
keď vzlietava a zostupuje.“

Gilgameš však nabral odvahu a na otázku človeka-škorpióna odpovedá, že putuje za Utanapištimom, svojím predkom, čo sa ako jediný z ľudí medzi bohov dostal. Škorpióni človek, vari uveličený jeho odvahou, ho napodiv nechá prejsť. „Po ceste Šamašovej“ vstupuje do „horskej brány“. Po dvanástich dvojhodinách pochodu prichádza do nádhernej umelej záhrady z drahokamov. Žeby druhá raketová základňa na Sinajskom polostrove?

Na dvoch nasledujúcich tabuľkách eposu sa hovorí o tom, ako sa Gilgameš vydal na ďalšiu cestu až k „brehom mora“, kde ho istý prievozník, žijúci v krajine Tilmun, preplavil k Utanapištimovi. „Prezradím ti,“ vraví jediný z ľudí, čo sa dostal medzi bohov, „to, čo ti bolo doteraz skryté.“ I rozpovedal Gilgamešovi príbeh potopy v Mezopotámii. Potom mu pripomenie, že „bratom smrti je

spánok“, veď spiaci a mŕtvy sú si navzájom podobní. Keby Gilgameš premohol tohto brata smrti, možno by premohol aj smrť samu. Hrdina túžiaci po večnom živote sa podujme na skúšku: nespáť šesť dní a sedem nocí. Lenže zmorený dlhým putovaním zaspí, len čo si sadne na zem... V skúške neobstál a zronený sa vydáva na spiatočnú cestu do Uruku. Už je s prievozníkom znovu na mori, keď sa Utaštimovej žene uľútosťilo sklamaného pútnika, a radí mužovi, aby mu predsa len dačo podaroval. Boh privolá Gilgameša späť a obdarí ho zázračnou rastlinou, ktorá v starobe prinavracia mladost'; musí si ju však odtrhnúť z morského dna. S námahou sa mu to podarí a nadšený sa vracia do svojho kráľovského sídla. Keď už sa blížil k mestu, zastavil sa pri studni s chladivou vodou. Odložil si šat a zostúpil do studne, aby sa osviežil a poumýval. Vôňu zázračnej rastliny, položenej na šatách, zacítil neďaleko odpočívajúci had, potichu sa priplazil a rastlinu zhltoľ; razom omladol a zvliekla sa mu stará koža. Keď Gilgameš vyšiel zo studne, zbadal, čo sa stalo a horko zaplakal. Všetko jeho úsilie o nesmrteľnosť a s ním späť útrapy vyšli navivoč...

Sumerológ Sitchin skúmal povesti o kozmických prístavoch „bohov“ a dospel k záveru, že ide o precízne správy o kolonizácii Zeme Anunnakmi. S pedantnou dôkladnosťou študoval etymológiu, čiže pôvod a vývoj prastarých mien bohov i názvov miest. Napríklad „Tilmun“ značí „krajinu života“, no šipovitý znak pre „til“ má aj druhú významovú interpretáciu: „krajina raketových lodí“. Pozoruhodné je, že v hebrejčine znamená dnes „til“ opäť „raketu“. Ešte zaujímavejší je klinopisný glyf „gir“, označenie pre dajaký religiózny predmet. Vedci nemali preň dodnes nijaké vysvetlenie. Z posvätných predmetov chrámu boha Utu v Sippar⁴ sú opísané tri: „zlatá guľa“, nám už známy Utu — sumerský boh slnka a spravodlivosti; bol identický s asýrskym a babylonským Šamašom, „gir“ a „alikuahrať“, čiže doslova: „poháňač, ktorý pohybuje loďou“, teda čosi, čo by mohlo zodpovedať dnešnému motoru. Ak interpretujeme „zlatú guľu“ ako kozmickú kabínu, dostávame vo vyššie uvedenom poradí takmer dokonalý skratkový opis kozmickej lode: kabína — raketa — motor.

Glyf „gir“ možno skutočne interpretovať ako formu rakety. Sumerský glyf pre pojem „bohovia“ tvorili dva späť klinopisné znaky „din“ a „gir“, pričom „din“ značí „spravodlivý“, „čistý“, „jasný“, ale piktogram „din“ pripomína otvorený predok prúdového motora, pravda, v obrátenom smere, aj raketové dýzy. Ak teda pripojíme zadnú časť — „gir“ — na prednú časť — „din“ —, dostaneme obraz dvojstupňovej rakety. Spojený pojem „din'gir“ dáva teda zmysel „spravodlivý“, ale aj „čistý, s jasnými, svetlými (ohnivými) raketami“. Nemohlo ísť o osídlencov z Faetona?

Po potope, ktorú vyvolala explózia piatej planéty (smerom od Slnka), po globálnej katastrofe Anunnakovia postavili nové mestá, pretože ich oporné body v Mezopotámii boli zničené... Taký je záver Sitchina. Tam, kde predtým stáli mestá „prišielcov z vesmíru“, usadili sa teraz „obyčajní“ ľudia. Zachovali však „božský poriadok“ tým, že svoje domy alebo chrámy budovali ako základne. Kozmické prístavy však Anunnakovia presunuli do odľahlejších horských oblastí — na horu Sinaj a do Baalbeku. Prítom ďaleko viditeľný, 5165 metrov vysoký Ararat v Arménsku im slúžil ako orientačný a navigačný bod. Sitchin okrem toho zrekonštruoval spojovaciu linku medzi egyptským Heliopolisom a libanonským Heliopolisom (čiže Baalbekom), ktorá smeruje priamo k arménskemu Araratu. Táto biblická hora mohla už pred potopou slúžiť nalietaujúcim kozmickým lodiam ako orientačný bod, pretože leží presne na sever od „vtáčieho mesta“ Sipparu (vtedy sa nachádzalo asi 30 km na juhozápad od dnešného Bagdadu), prvého kozmického letiska Anunnakov. Podľa Sitchina ďalšia spojovacia linka viedla od kozmodrómu na Sinaji k hore Arararat a tretia od Džebel Katrinah (Katarínina hora) v južnej časti Sinajského polostrova k Baalbeku. Križovacím bodom oboch liniek bol — Jeruzalem.

Jeruzalem je jedným z najstarších miest ľudstva. Už pred 4000 rokmi, keď ho vyhľadal Abrahám, bol — ako biblický Salem — prastarým mestom. „Melchisedek, kráľ salemský, podal však (v obeť) chlieb a víno; bol on totiž kňazom Boha Najvyššieho...“ hovorí sa v Písme o privítaní Abraháma po jeho víťazstve nad Chodorlahomerom (Genezis 14; 18, c. d.). V egyptských záznamoch z 19.–14. storočia pred n. 1. sa Jeruzalem uvádza pod názvom „Urušalim“ alebo „Urusalim“, čiže ako

4 Mesto Sippar pochádzalo ešte z čias pred potopou a bolo babylonským kráľovským mestom. (Pozn. prekl.)

„základňa boha Šalima“ — teda biblické mesto „Salem“, ktoré experti stotožňujú so sumerským bohom Šamašom.

Podľa dochovaných povestí sa Jeruzalem označoval aj ako „pupok sveta“. Ležal v strede Sitchinom zrekonštruovaného leteckého koridoru; jeho tri pahorky sa volajú Sophim, Moria a Sion — „hora Pozorovateľa“, „hora Ukazovateľa“, „hora Signálu“. Nečudo, že mestu, najmä jeho chrámovej hore, sa po tisícročia preukazovala najvyššia úcta. Tri svetové náboženstvá — židovské, kresťanské a moslimské — nazývajú Jeruzalem Svätým mestom. Podľa biblického príbehu Abrahám mal ako dôkaz viery a poslušnosti Bohu obetovať svojho syna Izáka. Na tomto mieste — podľa inej povesti — v tých chvíľach pristál Mohamed po jazde na nebeskom tátošovi. Spolu s Abrahámom, Mojžišom a Ježišom sa tu modlil pred vstúpením na nebesia. Keď Židia po exode opustili Egypt a osídlili Zaslúbenú zem, spočiatku sa z pokory a nábožnej úcty držali ďalej od Jeruzalema. Až ich kráľ Dávid dobyl „mesto Jebusejcov“ a urobil ho svojím hlavným mestom — Svätým mestom, miestom uloženia Archy zmluvy. Jeho syn Šalamún tu dal postaviť chrám — na tom istom mieste, na ktorom ešte dnes stojí Skalný dóm.

Podľa dochovaných povestí, aj pod jeruzalemskou chrámovou plošinou mali byť tunelové chodby — tak ako v Baalbeku. V jednom zo štyroch jeruzalemských údolí, v údolí Hion, bol keďysi medzi dvoma palmami vchod do podsvetia. Údolie Hicajon značilo „Údolie vízie“, Kidron „Údolie ohňa“ a Refajim bolo nazvané po božských kastrátoch, „hrdinoch praveku“. V spise Haggadah sa hovorí:

„Potomstvom, ktoré vzišlo
zo spojenia anjelov (Nefilim)
so ženami krajiny Kanaán,
boli obri, známi
svojou silou i hriešnosťou.
Majú veľa mien;
jedno z nich je Refajim.“

V Beth Šemeš, čiže v Baalbeku, narodený Refajim Samson bol jedným z posledných „polobohov“, ktorí zrejme žili aj v starom Jeruzaleme.

Niektoré súvislosti biblie akoby potvrdzovali Sitchinovu teóriu, že Jeruzalem musel byť komunikačným centrom Anunnakov (Nefilim): „Jahve zaburáca zo Sionu, z Jeruzalema zaznie jeho hlas,“ predpovedá prorok Amos a žalmista dodáva: Ak Pán prehovorí zo Sionu, bude počuť jeho slová z jedného konca sveta na druhý, ba počujú ho aj v nebi. V žalme 28. sa vraví:⁵

„Hlas Pánov nad vodami!...
Hlas Pánov láme cédry...
Dá skákať Libanonu ako teliatku
a Sarjonu (Hebronu) st'a dobytčat'u byvola.
Hlas Pánov kreše blesky ohnivé,
hlas Pánov púšťou otriasa,
otriasá púšťou Kadeš Pán...“

Libanon tu môže mať vzt'ah k Baalbeku. Na Sinaji, v blízkosti Kadeše, bola podľa Sitchina druhá kozmická základňa Anunnakov. V Knihe žalmov (67–68) sa hovorí:

„Spievajte Bohu, hrajte menu jeho,
kliesnite cestu tomu, čo vezie sa po púšti...“

5 Písmo sväté Starého zákona II. SSV v CN Bratislava 1969.

Na tisíce vozov Božích je, na myriady;
do svätostánku prišiel zo Sinaja Pán...
Kráľovstvá zeme, prespevujte Bohu,
ktorý vezie sa na nebesiach, na odvekých nebesiach!
Hľa, vydáva svoj hlas, hlas mohutný...“

Židia nazývali posvätnú skalú Chrámovej hory „eben Šetija“, kým Arabi „hárem aš-Šaríf“. Dnes leží Skalný dóm ako koruna nad „vznešenou posvätnosťou“ — nad „skalou, z ktorej sa hlas vinul“. V apokryfickom, čiže do kánonu pôvodných textov biblických nepojatom spise Kniha jubileí⁶ sa uvádzajú „štyri božie miesta na zemi: „záhrada večnosti“ v cédrových horách, „hora východu“ (Ararat), Sinaj a Sion. Podľa legendy napísal Mojžiš Knihu jubileí na hore Sinaj, a preto sa nazýva aj Mojžišovo zjavenie. Naproti tomu teológovia sú toho názoru, že prinajmenšom dnešná verzia pochádza z 2. storočia pred n. 1.

„Záhrada večnosti, najsvätejšia,
je domovom Pána;
a hora Sinaj, v strede púšte;
a hora Sion, stredobod sveta.
Tieto tri boli stvorené
ako sväté miesta,
navzájom spojené.“

V textoch sa chváli aj ďalšie spojenie — os k Heliopolisu v Dolnom Egypte, blízko kráľovského mesta Memfis:

„Veľký je Jahve a posvätený,
v meste nášho Pána je jeho svätá hora.
V Memfise je krásnom,
pre radosť celej zeme,
radosť všehomíra, hory Sion
aj vrcholu Zaphonu (Baalbeku)...“

Ako však mohli starovekí piloti presne navigovať svoje lietajúce stroje na mestá ako dolnoegyptský Memfis či Heliopolis bez nejakého vrchu alebo inej zemepisnej kóty? Sitchin sa nazdáva, že preto Anunnakovia postavili v blízkosti Memfisu hneď tri umelé „vrchy“ — pyramídy! Najväčšia stavba na svete je Veľká pyramída v Gíze. Čo do objemu by sa do nej pomestilo všetkých päť najmohutnejších dómov a katedrál Európy: Chrám sv. Petra v Ríme, milánsky i florentský dóm, St. Pauls-Cathedral a Westminster Abbey v Londýne. Predovšetkým táto pyramída je prvotriednym orientačným bodom. Keď Napoleonovi inžinieri trigonometricky zameriavali a mapovali územie Dolného Egypta, používali vrchol Chufevovej (gr. Cheopsovej) pyramídy ako ohniskový bod. Odchýlka vrcholu pyramídy dosahuje na vtedajšie časy neuveriteľnú 1/60 stupňa od presnej polohy 30. rovnobežky. Druhá najväčšia gízska pyramída — Raachefova (gr. Chefrénova) — sa odchyľuje na juh dokonca len o 13/3600 od rovnobežky! Majstrovské dielo priam mikroskopickej precíznosti! Jej steny sledujú vzostupnú líniu v dokonalom uhle presných 52 stupňov. Pomer medzi výškou a objemom pyramídy zodpovedá pomeru medzi polomerom a obvodom kruhu. Pôdorys základne je presný štvorec. Pri stavbe základov zarovnali pôdny podklad a na ňom urobili obrovskú rovnú platformu. Jedno je isté: stavitelia pyramídy museli byť geniálni matematici a architekti!

6 Jubilejný (v hebrejčine „jóbél“) alebo milostivý rok sa slávil po 49. roku, a to počnúc dňom zmierenia. (Bližšie Levitikus, tretia kniha Mojžišova, 25 — 8–55; Písma svätého, Bratislava 1968. (Pozn. prekl.)

Chufewova pyramída bola kedysi 146,6 metra vysoká. Či je náhoda, že toto číslo, vyjadrené v miliónoch, zodpovedá priemernej vzdialenosti medzi Slnkom a Zemou? Všetky obvodové strany pyramídy merajú presne 230,30 metra, čiže 440 egyptských lakt'ov. Jej jadro tvorí asi 2,3 milióna blokov žltého vápenca. Na povrchový plášť sa použil biely vápenec. Vnútorne komory, kobky, galérie a stropy sú zo žuly, pričom každý zo žulových blokov má priemernú hmotnosť 2,5 tony. Celková hmotnosť pyramídy sa odhaduje na 700 000 ton. Plocha základne delená dvojnásobkom výšky dáva chýrne číslo n („prí“) = 3,1416. Okrem toho pyramída leží v ťažisku kontinentov; ňou prechádzajúci poludník by presne určoval pomer medzi pevninami a oceánmi zemegule.

Pyramída je vskutku „skamenená hádanka“. Dodnes nik nevie, aká stará je v skutočnosti, kto bol jej staviteľom. Grécky dejepisec Hérodotos tvrdí, že to bol faraón Chufev (Chufu — grécky Cheops), ktorý žil v rokoch 2551–2528 pred n. l.; pyramídu vraj stavalo 100 000 otrokov. Lenže tento faraón vládol iba 23 rokov, čo je akiste relatívne krátke obdobie na dokončenie takejto gigantickej stavby. Treba brať do úvahy, že Hérodotos žil 2000 rokov po Chufevovi, pričom informácie mal od egyptských chrámových kňazov, ktorí fantazirovali i zveličovali prinajmenej tak, ako to robia súčasné cestovné príručky, aby prilákali turistov do Egypta. Naproti tomu arabský spisovateľ Masaudi, žijúci v desiatom storočí, tvrdí: „Obe väčšie pyramídy (teda Chufevovu-Cheopsovú a Raachefovu-Chefrénovu) dal postaviť Suríd, jeden z prvých egyptských kráľov z obdobia pred potopou. Prikázal kňazom, aby pri stavbe uplatnili všetky svoje aritmetické i geometrické vedomosti.“ Arabský historik a lekár Abu Sa'íd el Balchi (16. storočie) poukazuje na platňu, ktorú objavil a vylúštil na vtedy ešte zachovanom vonkajšom plášti pyramídy. Nápis udáva ako obdobie výstavby pyramídy čas, „keď súhvezdie Lýra stálo v znamení Raka“. Spätňý výpočet tejto konštelácie hviezd udával „dvakrát 36 000 rokov pred hedžrou“, teda pred útekem Mohameda z Mekky do Mediny (622 rokov n. l.). Z toho vyplýva, že pyramída by mala byť stará 73 000 rokov.

Egyptológovia odmietajú obe mladšie arabské datovania. Opierajú sa výlučne o Hérodotove výpovede. Ako dôkaz uvádzajú „kamenárske znaky“, ktoré roku 1837 údajne objavili dvaja archeologickí dobrodruhovia — plukovník Richard Howard Vyse („čierna ovca“ iste anglickej aristokratickej rodiny) a J. R. Hill (hlavný dozorca v bani na med'). Presnejšie povedané: „kamenárske znaky“ sa objavovali vždy vtedy, keď Hill „nocoval“ v niektorej z kobiek nad kráľovskými posmrtnými komnatami a ktoré colonel Vyse rad-radom „lúštil“ vskutku „archeologicky“ — dynamitom. Pozoruhodné či skôr príznačné bolo, že uvedené „pamätné autogramy“ dávnodávnych kamenárov sa objavovali vždy len v tých kobkách, ktoré „načali“ Vyse s Hillom, no nikdy nie v tých, ktoré už roku 1765 objavil britský archeológ Davison. „Senzácia“ bola perfektná, keď sa ku kamenárskym pamätihodnostiam pridružila aj staviteľská kartuša s kráľovským menom Chufu (čiže Chufeva). Tým totiž obaja darebáci „dokázali“, že Hérodotos mal pravdu: staviteľom Veľkej pyramídy bol Chufev (Cheops)!

Ibaže celá vec mala niekoľko háčikov. Písmo na niektorých kamenárskych tabuliach bolo sčasti hieratické, čiže novšieho odvodeného typu hieroglyfov, ktoré za Chufevových čias ešte ani nejestvovali! Jedna z kartúš sa udivujúcim spôsobom takmer navlas podobala na kartušu z čias 26. dynastie, teda zo 6. storočia pred n. l! Iné hieroglyfy zasa pôsobili dojmom, akoby boli chybné okopírované z učebnice. Prvá spoluhláska mena Chufu, teda „Ch“, bola znázornená ako plný kotúč, ako slnečný kotúč. Lenže v originálnom písme tento znak znamenal „Re“ — „Ch“ sa správne znázorňovalo ako „mriežkovaný“ kotúč sita. A ďalšia „náhodná“ súvislosť: v spomínanej učebnici, ktorú vtedy používali odborníci — vo Wilkinsonovej *Matéria hieroglyphica*, bola z vtedajších technických príčin spoluhláska „Ch“ vytlačená rovnako ako „Re“, čiže ako plný čierny kotúč. Ba čo viac: kartuše a kráľovské tituly na stenách komôr boli nepresné, nahrubo opracované a vysoké až 90 centimetrov, niektoré dokonca pokrývali celú plochu kamenného bloku. To bolo v príkrom rozpore s pedantnou precíznosťou staroegyptských hieroglyfov, ako ich možno obdivovať na pravých kamenárskych záznamoch.

Ako sa dalo očakávať — na výslní všeobecnej pozornosti —, „úspešnému tímu“ Vyse a Hill vôbec nepadlo zaťažko pusť sa aj do Raachefovej-Chefrénovej pyramídy a objaviť v nej rovnaké nečisté „mená faraónov“. V tretej pyramíde, ktorú Hérodotos pripísal Mykerinovi, „našli“ dokonca zvyšky

dreveného sarkofágu s nápisom Menkauré a niekoľko kostí. Bolo však trápne, keď sa ukázalo, že rakva bola modelom zo 6. storočia pred n. l. a kosti dokonca pochádzali z ranokresťanského obdobia. Kráľovská listina Setiho I. skutočne obsahovala spomínaného faraóna menom Menkauré, lenže ten žil v 6., a nie 4. dynastii ako Mykerinos.

Ak sa na „objavy“ Vysa a Hilla pozrieme z náležitého odstupu, musíme konštatovať, že vlastne nedokazujú nič. Pravda, obaja dosiahli svetovú slávu a Hill na rozdiel od svojho aj tak bohatého kompána úctyhodný blahobyť, takže razom si kúpil hotel Cairo. Ale to už je príbeh z iného šuplíka.

O čomsi celkom inom hovorí jediný autentický nápis, v ktorom sa spomína aspoň meno faraóna Chufewa. Nachádza sa na vápencovej stéle, ktorú v polovici 19. storočia objavil francúzsky umelecký zberateľ a spisovateľ Jean Pierre Mariette v ruinách chrámu bohyně Isis v blízkosti Veľkej pyramídy. Z toho vyplýva, že Chufew dal postaviť chrám v blízkosti pyramídy a sfingy, ktoré teda už dávno existovali.

„Založil dom Isis, vládkyne pyramídy, vedľa domu sfingy,“ hovorí sa v nápise. Sfinga sa zvyčajne pripisuje až Chufevovmu následníkovi, faraónovi Raachefovi-Chefrénovi. Zo stély možno vyčítať, že ju Chufew reštauroval po poškodení bleskom. Faraón ďalej uvádza, že „popri dome bohyně“ dal postaviť malú pyramídu pre svoju ženu Chenucu. Ani slovom sa však nezmieňuje o tom, že by dal postaviť Veľkú pyramídu. Z toho vyplýva, že prinajmenšom obe väčšie pyramídy — Chufevova a Raachefova — stáli už dávno pred obdobím oboch faraónov, ktorých dodnes pokladáme za ich staviteľov.

Obe pyramídy sú teda oveľa staršie. Pre dávnych Egyptanov boli zrejme príliš posvätné na to, aby ich používali ako faraónske hrobky. Chufew hovorí o bohyni Isis ako o Vládkyni pyramíd:

„Nech žije Hórus Meccau:
kráľovi Horného i Dolného Egypta život je daný.
Svojej matke Éset, božskej matke,
Vládkyni Háthorinej Západnej hory,
venoval nápis na stéle.
Priniesol jej novú, svätú obeť.
Vystaval pre ňu dom z kameňa,
obnovil bohov,
ktorých našli v jej chráme.“

„Háthorina Západná hora“ (vrch), nazvaná podľa egyptskej bohyně — tak sa teda nazývala pyramída u starých Egyptanov. A skutočne je západným bodom leteckého koridoru do Baalbeku. Neskoršie texty nazývajú pyramídy aj „nebeskými vrchmi“. Keďže sa stali symbolom stretnutia s jedným bohom, prví egyptskí faraóni si stavali menšie napodobeniny pyramíd z Gízy. Asi dvadsať ich pochádza zo „Starej ríše“ (cca 2800–2180 pred n. l.), ostatné sú z neskoršieho obdobia. V porovnaní s pôvodnými gízskymi pyramídami však išlo o diletantské napodobeniny. Niektoré sú postavené z hlinených tehál, ďalšie sa krátko po dokončení zosypali. Keby boli pyramídy v Gíze, ako sa nazdávajú niektorí egyptológovia, skutočne súčasťou série architektonických „experimentov“, potom je nepochopiteľné, prečo nástupcovia Chufeva, Raachefa a Menkaurého stavali pyramídy čoraz diletantskejšie.

Veľká pyramída dodnes skrýva ďalšie tajomstvá. Dokazujú to výsledky nedávnych archeologických a iných výskumov pri hľadaní „skrytých komôr“. V rokoch 1987/88 pokúsil sa tím francúzskych a japonských inžinierov a fyzikov objasniť otázku, či v pyramíde existujú ešte neznáme priestory. Použili najmodernejšie meracie prístroje, najmä gravimetrické (meranie gravitácie), echoskopické (merania odrazov radarových vln) a elektromagnetické scannery (snímače — zobrazovače). Pomocou prístrojov sa zisťovali prípadné skryté objekty či priestory hlboko pod podlažím pyramídy, za hrubými múrmi či stenami — alebo aspoň kontúry plôch priestorov a predmetov. Hans-Werner Sachmann

citoval záverečnú správu výskumného tímu, ktorú nazvali — podľa koordinujúcej univerzity — Správa Wasedy; 11. januára 1991 ju uverejnil časopis Sign s týmito výsledkami:

1. Pod sfingou je veľký, ešte nesprístupnený dutý priestor, od ktorého očividne vedie podzemná chodba priamo k Cheopsovej (Chufevovej) pyramíde.

2. V okolí tzv. hrobky kráľovien sú ešte ďalšie, skryté priestory. Napríklad sa objavil akýsi prázdny priestor západným smerom.

3. V blízkosti tzv. tlakovo odľahčovacích komôr nad priestorom označovaným ako kráľovská hrobka sa zistili náznaky napojení k doteraz neznámym priestorom; keďže spojnice prebiehajú východo-západným smerom, možno predpokladať, že aj východne od tzv. hrobky je s najväčšou pravdepodobnosťou ďalší prázdny priestor.

4. Za stenou tzv. chodby kráľovien sú viaceré duté priestory, ktorých veľkosť sa doteraz nepodarilo zistiť. Je však isté, že sa tam nachádza pieskom naplnený priestor, ktorý obsahuje viaceré neznáme predmety a vedie ďalej k spodku pyramídy.

Francúzski učitelia odhadujú podiel dutých priestorov v celkovom objeme pyramídy na 15 percent, japonskí dokonca na 20 percent. Žeby v niektorom z týchto priestorov boli svedectvá o skutočných staviteľoch pyramíd? Roku 820 kalif Mamún, syn legendárneho islamského vládcu Harúna al-Rašída, chcel vniknúť do pyramídy, lebo sa dozvedel o priam rozprávkových veciach, čo v nej mali byť skryté. Napríklad o tom, že v pyramíde je tajná komora, kde sú uložené nielen nebeské a zemské mapy, ale aj „zbrane, ktoré nehrdzavejú“ a „sklo, ktoré možno ohýbať bez toho, že by popukalo“.

Aké presné by mohli byť spomínané mapy, dokazuje aj záhadná „mapa Piriho Reisa“, ktorú roku 1929 objavili teológ Adolf Deissmann a Malil Edhem, riaditeľ tureckého národného múzea, pri katalogizačných prácach v paláci Topkapi, sídle niekdajších osmanských sultánov v Istanbule. Nakreslil ju roku 1513 kapitán Piri Reis Ibn Hadži Mehmed, dôstojník tureckého námorníctva, „na základe 20 rozličných máp“, ako sám hovorí v textovom dodatku Bahriye, pričom najstaršie boli „z čias Alexandra Veľkého“. Mapa ukazuje pobrežia Francúzska, Španielska a západnej Afriky až s neuveriteľnou presnosťou; k tomu aj Strednej a Južnej Ameriky vrátane Ánd, a tie, ako je známe, prvý raz objavil či uvidel až roku 1530 španielsky dobyvateľ Francisco Pizarro. Skutočnou senzáciou však bolo, že od Ohňovej zeme, teda najjužnejšieho výbežku juhoamerickej pevniny, vedie mimoriadne detailne vykreslená spojovacia šija k Antarktíde! Roku 1956 dali Piriho mapu preskúmať americkému inžinierovi Arlingtonovi H. Mallerymu. O rok neskôr sa mapou zaoberali Daniel L. Linehan, kartograf amerického vojnového loďstva a riaditeľ Westonovho observatória Bostonskej univerzity, ako aj Francis Heyden z observatória univerzity v Georgetowne. Záver doslova ohúrených vedcov znel: mapa ukazuje presné detaily severného pobrežia Antarktídy, ktoré už 11 000 rokov leží pod večným ľadom, okrem iného aj šiju vedúcu od juhoamerickej pevniny; táto šija pred ľadovou dobou tu skutočne existovala. A napokon merania v južnom Atlantiku v rámci Medzinárodného geofyzikálneho roku (1957/58), okrem iného sonarové detekcie pod „večným ľadom“, definitívne potvrdili: mapa Piriho Reisa je neuveriteľne presná!

Čo ako bola mapa presná, odborníci si všimli určité skreslenie, ktoré vyvolávalo dojem, akoby išlo o záber z veľkej výšky. Porovnali ju s modernými mapami vyhotovenými azimutálno-ekvidistančnou projekciou a prišli k prekvapujúcemu záveru, že mapa ukazuje časť zemegule tak, ako by sa javila zo satelita vznášajúceho sa vysoko nad Káhirou — inými slovami: nad Veľkou pyramídou...

Neďaleko veľkých pyramíd, v severovýchodnom predmestí Káhiry, leží Heliopolis, biblický „On“ — „Pa-Rá“ starých Egyptanov, ich posvätné mesto boha slnka Rá, ktorého Sumeri nazývali Šamaš. Podľa staroegyptskej povesti bol svet stvorený na heliopolskom pahorku. Tu bohovia pristávali, odtiaľto opäť vystúpili na nebo. Tu zostúpil „Réov člň“, „nebeská bárka“ — „ben-ben“, potom, čo boh Ptah („vyvíjateľ,“) postavil mesto a pomenoval ho podľa nebeského boha Ana.

Göttingenský filológ Peter Fiebag v článku pre časopis Ancient Skies (2/90) ide po stopách pojmu „ben-ben“. Okrem iného píše: „Mýtus o ‚ben-ben‘ má svoje korene v prvých troch dynastiách Starej ríše (2900–2040 pred n. l.), ak nie ešte v storočiach predtým, čiže už od začiatkov faraónskej ríše.“

Slovník egyptského jazyka⁷ odvodzuje podstatné meno „bnbn“ od slovesa „vbn“, čo znamená „vychádzať“, „lesknúť sa“, ale aj „žiarit“. Fiebag pripomína aj možný význam „to, čo vystupuje na nebo“. Symbolom „ben-benu“ bol obelisk. A hovorí sa aj, že je to predmet, ktorý zostúpil z neba na zem a v ktorom bol boh Ré; takto prišiel k ľuďom a stal sa prvým vládcom Egypta.

Ak dáme tento „obelisk“ — dokonca s dvojakým významom: stéla a symbol „nebeskej lode“ — do súvislosti so sumerským „mu“ alebo hebrejským „sem“, dostávame sa podstatne bližšie k objasneniu hádanky. Hieroglyf pre „ben“ skutočne znázorňuje dohora čnejúci kónický predmet, kým symbol pre Heliopolis (dolnoegyptský, na rozdiel od libanonského z čias Rimanov) nápadne pripomína raketovú rampu.

Hrot obelisku, tzv. pyramidion, bol za staroegyptských čias potiahnutý buď meďou, alebo elektrónom — zliatinou zlata a striebra — a nazýval sa „benbenet“. Aj na hrotoch troch gízskych pyramid bol takýto benbenet — odrážal slnečné lúče a tým bol viditeľný doďaleka. Naproti tomu Amenemhétova pyramída v Dahšúre mala na hrote emblém predstavujúci okrídlenú guľu s nápisom, ktorý sa vzťahoval na „pána svetelnej hory letiaceho po nebesiach“.

Strážnený tromi bohmi, „ktorí poznajú tajomstvo“, a ôsmimi bohmi vonku, bol „ben-ben“, tento „tajomný predmet“, ukrytý v hangári, postavenom osobitne na tento účel — v takzvanom „hutbenben“ alebo „dome be-ben“. Pôvodný názov Heliopolisu — Júnu — znamená v preklade „mesto pilierov“, no dalo by sa povedať aj „mesto rakiet“. Grécka povest' spája s Heliopolisom „slnečného vtáka Fénixa“. Ide o meno, ktoré možno vzišlo z chybného čítania slova „Benu“ či „vtáka Ben“. V báji je Fénix bytosť podobná orlovi, ktorá sa každých 500 rokov vracia do Heliopolisu, aby znovu povstala z vlastného popola — ako to opisuje Ovídius v *Metamorfózach*. Žeby išlo o metaforický opis štartu rakety? Faktom je, že orol bol v starom Egypte symbolom lietania. „Vták svetla“ by mohol mať vzťah k „vozidlu bohov“. Z vlastného popola znovu vzlietajúci Fénix — „vták Benu“ — by mohol byť symbolom kozmických letov pred kamennou dobou. Na jednom zo sumerských pečatidiel je znázornený vták Fénix vzlietajúci medzi dvoma pyramidami.

Takzvaný Unašov text z pyramidového nápisu faraóna Unaša (5. dynastia — 2563–2423 pred n. l.) znie priam ako súčasná reportáž zo štartu rakety:

„Pripravuje sa mu (Unasovi) rampa, aby po nej vystúpil k nebu. A on vystupuje dovysoka na ohni z veľkého zadymenia. Letí a zostupuje na prázdny trón, ktorý je v Tvojej lodi, ó, Ré... Nebo prehovorí, zem sa chveje, zem sa trasie; obidve územia bohov volajú, pôda sa otvára, keď uháňa po nebeskej pláni. Zem sa smeje, nebo sa usmieva, keď kráľ vystupuje k nebesiam. Nebo mu jasá v ústrety, zem sa preňho otriasa, chveje. Duniaca, hrmiaca búrka ho poháňa, buráca ako Seth. Nebeskí strážcovia mu otvárajú dvere... Vidia kráľa letieť ako sokola, letí ako boh. Aby žil pri svojich otcoch, aby jedol s matkami. Kráľ je nebeský býk, ktorého brucho je plné mágie ostrova plameňov. Odlieta, tento kráľ Unas, letí od vás, od smrteľníkov. Nie je zo zeme, on je nebeský, patrí nebu. Tento kráľ letí podobný mraku k nebesiam, letí ako vták.“

7 Wörterbuch der ägyptischen Sprache, Berlin-Leipzig 1926–1931

Biblický Boh prišiel z Nippuru

Päť kníh Mojžišových zo Starého zákona (Pentateuch) je základom židovského náboženstva a v ňom obsiahnutého svetonázoru. Už len v samotnom židovstve sa vedie nekonečná diskusia o Pentateuchu, ktorú pokračuje v Talmude.

V Novom zákone k Mojžišovmu Pentateuchu pribudli štyri evanjeliá (svätých Matúša, Marka, Lukáša a Jána) a ďalšie spisy. Napriek relatívne veľkému rozsahu tejto spisby sa za jej 1900-ročnej existencie viedli mnohé spory o obsahu a správnom výklade textov. Hoci sa použili moderné vedecké metódy analýzy textov, dodnes sa nedosiabla jednota výkladu.

Ak už pri interpretácii kodifikovaných textov existujú najrozličnejšie výklady o ich správnosti a pravdivosti obsahu, je celkom logické, že jednotlivé výklady nemajú objektívny, lež subjektívny charakter. To súčasne naznačuje, v čom spočívajú korene výrazného duchovného či názorového rozštiepenia ľudstva. Okrem Pentateuchu ako „zjavenej svätej knihy“ jestvujú ešte iné podobné zjavenia, ktoré sa takisto odvolávajú na transcendentálne posolstvá.

Musíme vzjať do úvahy a citovať nielen korán ako následný spis židovsko-kresťanského nazerania, ale aj nábožensko-filozofické učenie brahmanizmu, takisto budhizmus, svätú knihu indickej náboženskej sekty sikhov, ako aj taoizmus, sociálne a morálne učenie konfucianizmu a japonský šintoizmus. To isté platí aj pre animistické náboženstvá, pre kult fetišov, ale aj pre zvyky a obrady kedysi vysokovyspelých kultúr stredoamerických a juhoamerických Indiánov, teda Aztékov, Mayov a Inkov. Dokonca aj do nepatrných skupín rozčlenené transcendentálne predstavy afrických kmeňov a národov vychádzajú z rovnakých predpokladov.

Za všetkými týmito náboženskými predstavami sa skrýva tá istá otázka: PREČO? Otázka, s ktorou človek konfrontuje sám seba, aby pochopil zmysel svojej existencie a pôvodu, lebo si uvedomuje časové obmedzenie tejto individuálnej existencie.

Zdá sa, že pôvod viery v boha nespočíva ani tak v transcendentálnej rovine, ako skôr v zjavovom podobenstve vyspelých poslov z iných planetárnych svetov...

Mohendžo-Daro (vyskytuje sa aj v podobách Mohendžodaro, Mohendžo-daro, v angl. transkripcii Mohenjo Daro) je jedno z najstarších miest ľudstva. Vzniklo okolo roku 3300 pred n. l. a obdobie vrcholného rozkvetu prežívalo súbežne s epochou sumerských chrámových miest i výstavby staroegyptských kráľovských miest. Mesto v plnom rozkvetu ležalo na brehoch rieky Sindh (Indus) v Pakistane asi do roku 2000 pred n. l. A potom zmizlo zrazu z jedného dňa na druhý! Podľa všetkého ho musela postihnúť strašná katastrofa.

Až kým neobjavili jeho zvyšky (1922) britskí archeológovia J. Marshall, E. J. H. Mackay a M. Wheeler, Mohendžo-Daro existovalo iba v jednej z početných staroindických legend. Hovorí sa v nej, že na rieke Sindh existovalo kedysi nepredstaviteľne bohaté mesto, ktoré zaniklo v ohnivom pekle spôsobenom „hroznými zbraňami“ jeho nepriateľov. Už iba názov svedčí o jeho niekdajšej existencii: Mohendžo-Daro — Pahorok mŕtvych. Archeológovia skutočne objavili stopy mohutného ničenia, ktoré vychádzalo od stredu mesta. Vzniknutá horúčava musela byť taká veľká, že roztavovala kamenné múry až na sklenú hmotu. Teplotu takého rozsahu možno porovnať iba s explóziou atómovej bomby nad Hirošimou.

Podľa dnešných predstáv a pojmov muselo byť Mohendžo-Daro mimoriadne moderné mesto. Keďže sa v ruinách nenašlo nič, čo by svedčilo o existencii palácových stavieb, možno predpokladať, že tu mali akýsi raný demokratický systém vlády, resp. vládu múdrych, ktorí neprikladali nijaký význam lesku a nádhere. Ďalšie dôkazy nasvedčujú, že ešte pred výstavbou sa mesto plánovalo ako

architektonický celok. Archeológovia sú toho názoru, že mesto „vytiahli zo zeme“ v priebehu menej než sto rokov a označujú ho dnes za „pozoruhodný dávny príklad urbanistického plánovania“. Bolo koncipované podľa šachovnicového vzoru a prevyšovala ho asi desať metrov vysoká citadela, ktorej boky nasmerovali presne na štyri svetové strany. Pri brehoch rieky objavili zvyšky obrovských obilných sýpok, ktoré svedčia o čulom zahraničnom aj domácom obchode. Podľa odhadov archeológov žilo v tomto dávnovekom veľkomeste v čase jeho najväčšieho rozkvetu od 40 000 do 60 000 obyvateľov. Jeho stredom viedla od severu na juh kilometer dlhá a desať metrov široká aleja. Domy boli dvoj alebo trojposchodové tehlové stavby dokonalej konštrukcie. Najpozoruhodnejšia však bola vynikajúca kanalizácia — oveľa progresívnejšia a dokonalejšia než vo väčšine dnešných indických alebo pakistanských miest.

Všetky poschodia domov boli zásobované tečúcou vodou. Okrem toho každý obytný mestský obvod mal vlastné kúpele a sanitárne zariadenia. Prísne oddelený odvodňovací systém viedol do podzemnej kanalizácie. Potrubie (kanalizačné rúry) pod dláždenými ulicami slúžilo na odchyťovanie odpadovej a dažďovej vody. „Ani dnes by sme to nedokázali urobiť dokonalejšie!“ vyjadril sa britský odborník. Vari najudivujúcejšou stavbou tohto predhistorického veľkomesta bola zastrešená plaváreň s bazénom 12x7 metrov, ku ktorej sa pripájal parný kúpeľ. Dokonca nechýbalo ani teplovzdušné vyhrievacie zariadenie. Niečo podobné dokázali postaviť až o 3000 rokov neskôr Rimania.

Ak zhrnieme všetky zistenia a okolnosti, možno oprávnenne vysloviť domnienku, že Mohendžo-Daro predbehlo svoju dobu o stáročia, ak nie tisícročia. Vrstva bahna, ktorá prekryla ruiny mesta, uchovávala základné svedectvá v pozoruhodne dobrom stave.

Archeológovia predpokladajú, že za vynikajúcu kvalitu zachovaných stavebných svedectiev vďaka predovšetkým polohe mesta na pahorkovej vyvýšenine. Mohendžo-Daro bolo podľa dochovaných povestí začarované. Každému, kto sa odvážil doň vstúpiť, vraj zmodravelo telo.

Strach pred takýmto osudom po stáročia držal ostatných ľudí v úctivej vzdialenosti od mesta...

Pod jeho citadelou viedlo východo-západným smerom dvanásť hlavných ulíc rovných s ňa pravicou. Severo-južným smerom ich križovalo množstvo užších uličiek. Podobnosť s newyorskou mestskou štvrt'ou viedla archeológov k tomu, že mesto nazvali „Manhattanom doby bronzovej“.

Našlo sa okolo 1200 mastencových pečatidiel s doteraz nedešifrovaným písmom induskej (sindhskej) kultúry. Podobné pečate sa však našli aj v Sumeri a na pobreží Perzského zálivu, čo svedčí o čulých obchodných stykoch Mohendžodarčanov. No a nepochybne pozoruhodné je, že písomné tabuľky s totožnými znakmi sa našli na Veľkonočnom ostrove, v Pacifiku, asi 3600 km od pobrežia Chile. Vynára sa teda nemenej prekvapujúca otázka, či obyvatelia Mohendžo-Daro nedisponovali dokonca obchodným loďstvom, ktoré bolo schopné brázdiť aj nedozerajúcu hladinu Tichého oceánu. Dojhlávala niektorá z ich lodí až k Veľkonočnému ostrovu? Žeby teda chýrne a tajuplné sochy dlhouchých obrov na ostrove pochádzali až z Indie? Nevieme dodnes.

Trocha ďalej na sever ležalo „dvojča“ Mohendžo-Daro — mesto Harappa. Rovnako staré, rovnako architektonicky koncipované, dĺžkou obvodu (3 km) rovnako veľké, takisto ho prevyšovala citadela, ktorá mohla byť aj útočiskom pred nepriateľmi. Inak boli obranné zariadenia oboch miest „kultúry induskej nížiny“ (ako ju nazvali archeológovia) pomerne skromné. V čase najväčšieho rozkvetu obe mestá, ako sa zdá, žili v hlbokom mieri až do zániku.

Výsledky vykopávok v Mohendžo-Daro viedli britských archeológov k záveru, že zánik bohatého mesta musela spôsobiť plamenná žiara nepredstaviteľných rozmerov. Predpokladali, že mesto zrovnali so zemou árijskí prišelci.

Árijci (Áriovia, Arjovia) — pastierske kočovné kmene, ktoré zhruba od 2. tisícročia pred n. l. prenikli do Iránu a severnej Indie, osobitne aj do údolia rieky Indus (Sindh) a Ganga. Ich pôvodné sídliská boli v oblasti Aralského jazera. Spája sa s nimi aj istá jazykovedná teória z 1. polovice 19. storočia, ktorá ich neskorší jazyk (sanskrt) považuje za základ všetkých tzv. indoeurópskych jazykov. S tým súvisia aj mnohé rasistické teórie, ktoré nacistickí ideológovia rozpracovali do zhubnej ideológie „vyššej“ a „nižšej“ rasy, resp. „čistej“ či „panskej“ rasy. „Pragmatici“ ju potom uskutočnili vo vykynožovacej praxi... (Pozn. prekl.)

Túto tézu dnes odborníci odmietajú, „pretože medzi objavením sivej keramiky pripisovanej Árijcom a červenej keramiky harappskej kultúry je vývojová medzera“ — ako to formuluje veľký Ploetzov Výňatok z dejín. Inými slovami: ide tu asi o šesťstoročnú časovú medzeru. Možno teda predpokladať, že indogermánski Áriovia po príchode do týchto oblastí našli už iba zrúcaniny miest Mohendžo-Daro a Harappa. V osemdesiatych rokoch vyslovili sovietski archeológovia inú — pripusťme, že fantastickú — teóriu: Mohendžo-Daro bolo zničené predhistorickými atómovými zbraňami!

„Bolo to, akoby sa rozbesnili všetky živly sveta.
Slnko sa otáčalo v kruhu.
Vypálený, vysušený žiarou zbrane,
tackal sa svet v horúčke.
Slony oškvílené strašnou páľavou
zdivené pobiehali po okolí,
hľadajúc spásu pred hroznou silou.
Voda vrela, zvieratá skonávali,
nepriateľ bol skosený,
besnenie plameňov podlamovalo stromy
sťa pri obrovskom lesnom požiari.
Slony strašlivo ryčali a v širokom okruhu
mŕtve padali k zemi...
Potom sa nad morom rozhostila tíš.
Začali dut' vetry,
zem sa vyjasnievala.
Naskytol sa strašný pohľad:
mŕtvol padlých,
zohavené ukrutnou žiarou,
už ani nepripomínali ľudí.
Nikdy predtým nebolo
takej strašlivej zbrane.“

Takto opisuje jeden z veršov staroindického eposu Mahabhárata tzv. božskú zbraň — Hirošimu v starej Indii?

Slovenský prozaický preklad z ruského prerozprávania vyšiel r. 1975 vo vydavateľstve Mladé letá. Uvedená pasáž sa v zostručnenej a zjednodušenej ruskej verzii nenachádza; prekladáme ju teda z nemeckej verzie citovanej J. von Buttlarom. Ako uvádza v poznámkach k slovenskému vydaniu eposu autor prekladu dr. Ján Komorovský, pôvodné jadro (8800 sloh) sa postupne rozšírilo až na 24 000 sloh. Prevažná časť prerozprávanej verzie sa sústreďuje na opis niekoľkodňovej krvavej bitky znepriatelených rodov Pánduovcov a Kuruovcov na čele veľkých vojsk. (Pozn. prekl.)

Keď roku 1927 vykopávky nad zvyškami Mohendžo-Daro prenikli až k úrovni bývalých ulíc, vedcom sa naskytol otrasný obraz: 44 ľudských kostier, ktoré ležali tvárou nadol na hlavnej ulici mesta a držali sa za ruky, akoby povalené ničivým úderom pri panickom úteku. Bolo zrejme, že prekvitajúcu metropolu na rieke Indus musela celkom náhle zasiahnuť strašná katastrofa.

Na nájdených kostrách sa nenašli nijaké známky „normálnej“ masakry — lebky boli neporušené, bez stôp prípadných úderov či zásahov zbraňami. Archeológom to najskôr pripomínalo scény zo zániku rímskych Pompejí, ibaže v okolí Mohendžo-Daro nebola široko-ďaleko známa nijaká sopka. Nič nesvedčilo ani o prípadnom zemetrasení.

Sovietsky časopis Fenomén vo vydaní z októbra 1989 uverejnil hypotézu ruských vedcov. Profesor dr. M. Dmitrijev z akadémie vied v článku zdôrazňuje, že nájdené kostry boli vysoko rádioaktívne. Aj po 4000 rokoch boli to najrádioaktívnejšie kostrové nálezy — pravda, s výnimkou kostier hirošimských

a nagasackých obetí atómových bômb z augusta 1945. Úroveň rádioaktivity jednej z kostier, ktorú skúmali v Moskve, päťdesiatnásobne prevyšovala normálne hodnoty.

Roztavené či spečené minerály, takzvané „čierne kamene“, nájdené v troskách mesta svedčili o pôsobení obrovskej teploty. V okruhu asi 50 metrov od epicentra predpokladaného výbuchu kamene a tehly očividne prešli taviacim procesom. V okruhu 60 metrov boli tehly roztavené iba z jednej strany, resp. materiál bol kryštalizovaný.

Výskumy amerických učencov priniesli rovnako prekvapujúce výsledky ako zistenia Rusov. „Tavenie tehál nemohol spôsobiť bežný oheň,“ uzatvára William Sturm, zástupca riaditeľa oddelenia pre aplikovanú fyziku inštitútu Argonne National Laboratories v Chicagu. Koncentrácia rádioaktívneho žiarenia v Mohendžo-Daro bola miestami šesťnásobne vyššia než normálne hodnoty, ba v centre spustošenia dokonca osemnásobne vyššia.

„Bola to jediná strela,
ktorá mala v sebe všetku silu vesmíru.
Žiariaci stĺp z dymu a plameňov,
jasnejší ako desaťtisíc šine,
vztýčil sa vo svojom lesku...
Neznáma zbraň,
železný hromový klin,
gigantický posol smrti,
čo na popol premenil
celé pokolenie Vrišni a Andhaka...
Telá boli také spálené,
že ich nebolo možné rozoznať.
Vlasy i nechty im vypadali,
hlinené nádoby pri nich
sa rozsypali bez zjavnej príčiny.
Vtáky dostali biele krídla...
Po niekoľkých hodinách
všetka požíveň bola zamorená...
Aby ušli od strašných plameňov,
vojaci utekali k riekam
a vrhali sa do nich,
aby sa schladili a očistili zbroj...“

hovorí sa v ďalších veršoch Mahabháraty. Vo veľkej bitke národov na rovine Kurukšetra pred 4000 rokmi skončil sa „zlatý vek“, epocha, v ktorej ľudia komunikovali s bohmi — hovorí sa v epose. V tých časoch polobohovia disponovali tajuplnými lietajúcimi strojmi, nazvanými „vimana“ a hroznými zbraňami. Po strašných bojoch, v ktorých podľa eposu zahynuli — okrem niekoľkých jedincov — všetci muži, v takmer ľudoprázdnej krajine zvyšné ženy prevzali všetky mužské práce a úlohy.

Sanskrtový bádateľ prof. dr. Dileep Kumar Kanjilal z univerzity v Kalkate našiel v staroindických spisoch mnohé detailné opisy týchto technológií a techník. Napríklad už spomínané „vimana“ — v preklade: „čosi, čo premeriava nebo a pohybuje sa ako vták“ — sa opisujú rozličným spôsobom: raz ako „podoby semena či zrna“, iné zasa mali trojuholníkovú formu, tri kolesá a boli veľké ako dnešný Boeing 737. Boli schopné lietať rýchlosťou pochodujúcej armády, ale aj „rýchlosťou myšlienky“. V noci tieto podivné lietajúce stroje „stáli na oblohe ako lampy“. V Dronaparvame, jednej z kapitol Mahabháraty, poloboh Drona používa svoje „vimana“ ako bojový letún: „Vrhol hrom na trojnásobné mesto. Vypálil strelu, ktorá mala v sebe silu slnka. Mesto začalo horieť, ohnivou žiarou blálo do výšav, dym stúpaj, žiara jasnejšia než desaťtisíc šine.“

Dr. J. Robert Oppenheimer, za 2. svetovej vojny vedúci amerického projektu „Manhattan“ (pod týmto krycím názvom pracoval rozsiahly komplex laboratórií pri vývoji a výrobe atómovej bomby) a dôverný znalec staroindickej sanskrtovej literatúry, citoval tieto slová 16. júla 1945, v deň, keď sa uskutočnil v púšti amerického štátu Nové Mexiko prvý pokusný výbuch atómovej bomby. O sedem rokov neskôr, počas diskusie po jeho prednáške na univerzite v Rochestri, jeden zo študentov sa ho opýtal, či atómová bomba, ktorá vtedy pokusne explodovala pri Alamogordo, bola vôbec prvá, ktorú priviedli k detonácii. „Nuž áno,“ odpovedal Oppenheimer lakonicky, „v modernej dobe určite.“

V už spomínanej správe časopisu Fenomén jej autor poukazuje na sovietskeho etnológa Modesta M. Agresta, ktorý už roku 1959 vyslovil domnienku o možnosti predhistorických atómových katastrof. V tomto zmysle aj vysvetľoval biblickú správu o zničení Sodomy a Gomory. Túto interpretáciu komentoval v roku 1966 americký astronóm Carl Sagan ako „možnú a hodnú starostlivej analýzy“.

Núkajú sa tu dve nápadné historické paralely. Podľa staroindických textov boli obyvatelia zničených miest sedem dní pred katastrofou varovaní, aby mestá opustili; niektorí poslúchli túto výstrahu, iní ju ignorovali, až sa ich osud naplnil. V druhom prípade, teda v súvislosti so zničením biblickej Sodomy a Gomory, dvaja veľmi ľudsky vyzerajúci „anjeli“ varovali Lóta a jeho rodinu pred nadchádzajúcim zničením „hriechnych miest“, ktoré Pán vykoná „sírú a ohňom“. Hriech, ktorý spáchali obe mestá, vyplýva z 5. knihy Mojžišovej (Deuteronomium 29 — 22–27): „Pretože opustili zmluvu Pána, Boha svojho, ktorú uzavrel s nimi, keď ich vyviedol z Egypta, a slúžili cudzím bohom, klaňali sa tým, ktorých nepoznali, ktorým ich on nezveril.“ Obaja anjeli odvedli Lóta a jeho rodinu do hôr, kde ich katastrofa nemohla dosiahnuť; stade, z bezpečnej vzdialenosti pozorujú, ako dym stúpa k oblohe... Aj Abrahám sa zavčas rána odobral na miesto, kde predtým stál pred Pánom, a keď pohliadol na Sodomu a Gomoru i na všetko ich okolie, videl „vystupovať zo zeme dym ako dym z pece“ (Génezis 19–28); (v citovanej nemeckej verzii biblie: „ako dym z taviacej pece“ — pozn. prekl.).

Ešte presnejší a podrobnejší je opis sodomsko-gomorskej katastrofy v starovekých písomnostiach,⁸ ktoré sa našli na brehoch Mŕtveho mora, najmä v zrúcaninách Chirbet Kumránu, južne od Jericha, ale aj v okolitých jaskyniach:

„Zdvihol sa stĺp z dymu a prachu, podobný dymovému stĺpu, čo prichádza zo srdca zeme. Zasypal Sodomu a Gomoru dažďom síry a plameňov, zničil mesto, celú nížinu, všetkých obyvateľov i všetko rastlinstvo... Lót žil v Segore, ale potom sa presídlil do hôr, bál sa zostať v meste. Ľudí predtým upozornili, aby opustili miesta budúcej explózie, aby sa výbuchu neprizerali a skryli sa pod zem... Utečenci, ktorí sa obzreli, oslepli a zomreli.“

Bol by vlastne zázrak, keby sa takáto mimoriadna udalosť neobjavila v kronikách a povestiach národov Predného i Stredného východu. Navyše existuje celý rad hlinených tabuliek z Aššurbanipalovej knižnice v Ninive, ktoré vydávajú svedectvo o príčinách, následkoch a sprievodných javoch katastrofy. Už viac ráz citovaný americký orientalista Zecharia Sitchin o tom podrobne hovorí v diele *The Wars of Gods and Men* (Vojny bohov a ľudí).

Predznamenaním sodomsko-gomorskej katastrofy bol však už 300 rokov predtým príbeh kráľa, ktorý — tak ako Gilgameš — túžil po nesmrteľnosti. Jeho aj Gilgamešova osobnosť sa stelesňujú v biblickom Nimrodovi, „udatnom poľovníkovi pred Pánom“ (Genezis 10; 9). To možno vzťahovať na Gilgameša práve tak ako na „prvého mocnára na zemi“ — Sargona z Akkadu (Achadu), žijúceho v rokoch 2334–2279 pred n. l., ktorým bol vlastne Šarrukín (Šarrukín — „právo činiaci vládca“), „kráľ Akkadu, kráľ Kiša“, ako sa slávil v Legende o Sargonovi:

„Sargon, mocný kráľ Akkadu, som ja.
Matka moja bola veľkňazka,
otca som nikdy nepoznal...“

8 Tzv. kumránske rukopisy, známe aj pod názvom Zvitky Mŕtveho mora. Väčšina zvitkov je z pergamenu a obsahujú najstaršie hebrejsko-aramaejské biblické texty. Židia ich akiste ukryli v obave pred príchodom rímskych vojsk cisára Vespasiána. Nálezy sú z rokov 1947–1958. (Pozn. prekl.)

Moja matka, veľkňazka, čo počala ma,
potajme ma porodila,
do trstinového košíka vložila,
ktorý smolou utesnila,
do rieky spustila;
košík sa nepotopil,
pripravil ma k Akkimu-Zavlažovačovi.
Akki-Zavlažovač z vody ma vylovil,
keď si jej naberá.
Vychoval ma na svojho syna,
Akki-Zavlažovač, ten dobrý muž,
vyučil ma na záhradníka.“

Podľa biblického príbehu postihol Mojžiša o 800 rokov neskôr ten istý osud. Keď Židia (Hebrejci) žili v egyptskom zajatí, istá žena z kmeňa Levi porodila mužovi z toho istého kmeňa dieťa — syna. V tom čase faraón, vidiac veľkú plodnosť hebrejských žien a rýchly rast počtu hebrejského ľudu, sa obával, že raz by mohli rozmnožiť počet jeho nepriateľov a tak prikázal usmrcovať alebo hádzať do rieky všetkých narodených hebrejských chlapčiek. Matka dieťaťa, aby mu zachránila život, vložila ho do vysmoleného papyrusového košíka a položila na vodu medzi trstie blízko brehu rieky. Keď sem prišla faraónova dcéra, aby sa vykúpala, objavila plačúce dieťa a uľútostilo sa jej ho. Sestra dieťaťa, slúžka faraónovej dcéry, ponúkla sa vyhľadať dojku medzi hebrejskými ženami, čo faraónova dcéra prijala. Tak sa dieťa opäť dostalo k matke. Keď chlapček podrástol, priniesli ho späť faraónovej dcére. Zaobchádzala s ním ako s vlastným synom a dala mu meno Mojžiš — „Vytiahnutý z vôd“. (Pozn. prekl.)

A celkom podobný je aj príbeh Romula a Réma, podľa povesti zakladateľov Ríma, synov boha Marta a vestálky Rhey Sylvie, ktorú po pôrode utopili a dvojčence pustili v drevenom korýtku dolu Tiberom; korýtko sa zachytilo na brehu a vlčica, ktorá ich našla, oboch odpojčila. Vráťme sa však k Sargonovi. Stal sa teda záhradníkov syn kráľom? Ako obľúbenec bohyně. „Keď som bol záhradníkom, obdarila ma Ištar láskou. Potom som päťdesiatštyri rokov vykonával kráľovskú moc a vládol ľudu čiernohlavých.“ V inom verši sa o tom hovorí podrobnejšie a jednoznačnejšie:

„Jedného dňa prišla moja kráľovná,
keď prebrázdila nebo a zem;
Inanna prišla,
keď prebrázdila Elam a Šubur...
Unavená prišla bohýňa,
na spánok sa uložila.
Hľadel som na ňu od okraja mojej záhrady,
bozkával som ju, súložil som s ňou.“

Od tej chvíle mal zabezpečenú priazeň i podporu bohyně. Jeho armáda, s počtom 600 000 vojakov, prvá „armáda z povolania“ v dejinách, dobýjala jeden mestský štát za druhým. Sargon sa preslávil tým, že zrúcal kedysi Gilgamešom postavené vysoké a mocné múry Uruku. V južnom smere si podrobil mestá až po Perzský záliv, teda dnešný Kuvajt, ale aj ďalej po Ománsky záliv, vrátane Bahrajnu; smerom na sever a na západ Libanon — „krajinu Tilmun“ — a Malú Áziu (Turecko) až po pohorie Taurus; dokonca sa vraj pokúsil vojnovou flotilou doosiahnuť Cyprus a bohatú Krétu. Hlavné mesto zjednotenej Mezopotámie Akkad — aj Agade („Zjednotené“) — stalo sa vďaka Sargonovi „najkrajším a najpompéznejším mestom štyroch svetových krajín“. Pravda, pre toto Sargonovi vojaci plienili dobyté mestá a ich poklady dopravovali do Akkadu. Uprostred stál nádherný Ištarin chrám — „nový domov bohyně“, nazývaný „ulmaš“, čiže „nádherný“.

V mestách Nippur, Ur, Girsu, Adab, Kiš, Der, Akšak a Umma dal Sargon postaviť ďalšie chrámy bohyni Ištar. Navyše uctieval aj boha Enlila, vládcu zeme, a jeho otca Ana, vládcu nebies. Hoci „tri razy prešiel námornými krajinami a jeho rukou bol vzatý Tilmun“, rešpektoval „posvätný región“ Baalbek, „chránil domov bohov“.

Inakšie sa správal jeho vnuk Naram-Sin (Narámsín, 2254–2218 pred n. l), ktorý sa sám vyhlásil za boha. Dal sa spodobovať s rohatou prilbou na hlave, čo bol symbol bohov, a pred meno si dával písomný znak „din'gir“ (symbol rakety) alebo hviezdu, čo oboje symbolizovalo božstvo. Nazýval sa „kráľom štyroch svetových krajín“, „dobyvateľom Armanu a Ebly“; vnikol aj do Sargonom rešpektovaného „posvätného regiónu“, do „domu bohov“ v Baalbeku. Legenda o „kliatbe na Akkad“ tvrdí, že opäť mala prsty v hre bohyňa Ištar, ktorá sa chcela dostať medzi najmocnejších spomedzi bohov.

Po dlhých bojoch Narámsínove vojská napokon zničili Baalbek. Podľa kroník dobyvateľ nasadil spočiatku 180 000, potom ďalších 120 000 a napokon ešte 60 000 vojakov na obsadenie „domova bohov“. Takto dobyl „e'kur“, čiže „horský dom“ boha Enlila v „krajine cédrov a cyprusov“:

„Ako bandita, ktorý plieni mesto,
dal pristaviť dlhé rebríky k domu,
aby zničil ‚ekúr‘ ako veľký koráb...
Ľudia uvideli vnútro domu,
čo nepoznal svetlo.
Akkadčania videli posvätné vozidlá bohov,
ich veľké ‚la.ma.ha‘ a ich ‚du.bla‘,
ktoré vztýčené stáli v dome.“

„La'ma'ha“ a „du'bla“? „La“ značí „svetlo“. „Ha“ sú „hovoriace ústa“. „Ma“ je „loď, koráb“. Inými slovami: „Žiariaca loď s hovoriacimi ústami.“ A „du'bla“? „Du“ značí „páska“, „spojenie“. „Bla“ sú „prične spojnice“ aj „klznice“. Žeby teda „dubla lamahy“ označovala štartovaciu rampu raketovej lode?

Narámsínom v Sippare postavená a v Súzach opäť nájdená stéla (odvliekli ju sem neskôr Peržania) znázorňuje víťazného Narámsína s božskou rohatou prilbou na hlave, ako stojí pred „mu“, kužeľovitou raketovou kozmickou loďou, nad ňou dve symbolizované hviezdy. „Bohovia odpálili ani vyplašené netopiere!“ posmieval sa neskôr Narámsín. Jeho najbližšie ciele boli Egypt a Sinaj. Rozhnevaní bohovia sa rozhodli, že skončia s vyčítaním bohyne Ištar a bohorúhačského uzurpátora. Kým jeho oddiely prenikli do Egypta, zničili mesto Akkad — tak dôkladne, že jeho ruiny sa dodnes nenašli.

„Zrovnali ho so zemou,
strhali jeho stromy.
Prach vystupoval k oblohe.
Zmietli strážu pri bránach,
vyrezali živú silu z krajiny.“

Boh Enlil zavolať z hôr Ľud Gutejcov, ktorí pod vedením Šarkallšarího prepadli na zemi ležiace spupné mesto a dokonali jeho skazu. Bohovia strelali aj Ištar. Zničili jej posvätné mesto Aratta, „mesto bielych múrov“ a „mohutných sýpok“. Ležalo „za krajinou Anšan“ (juhovýchod dnešného Iránu), pri „širokej rieke Kúr“ — teda Mohendžo-Daro (pri dnešnej rieke Indus — Sindh). Nespočetné sošky ženskej bohyne, ktoré našli archeológovia v troskách mesta, dokazujú, že Mohendžo-Daro bolo skutočne „mestom bohyne Ištar“. Akkad zanikol roku 2150 pred n. l, teda asi v tom istom čase ako nádherné mestá na rieke Indus.

S koncom Akkadu nastalo pre sumerské mestá na juhu krátke obdobie renesancie, ktoré trvalo presne 109 rokov. Potom vpád horského ľudu Elamčanov skoncoval s vládou „tretej urskej dynastie“, poslednej sumerskej kráľovskej dynastie. Elamčania fakticky prepadli už iba zanikajúce mestá. O sto rokov neskôr krajinu dobyli noví vládcovia — Babylončania. Ostatné už sú dejiny.

O osobe Abrama, neskôr Abraháma, ktorého domovom bol podľa biblie „Ur chaldejský“, už odznelo veľa najrozmanitejších úvah. Podľa biblickej chronológie žil v Ure v časoch vladárenia tretej dynastie. Vzniká otázka, či neušiel s príslušníkmi svojho rodu pred vpádom Elamčanov. Orientalista Sitchin má však pre to iné vysvetlenie, ktoré môže doložiť nielen prastarými kronikami z ninivskej knižnice, ale aj svedectvami biblie (Genezis 14; 1–2):

„V tom čase Amrafel, kráľ senaársky,
Arioch, kráľ elasarský,
Chodorlahomer, kráľ elamský,
a Tadal, kráľ národov (Goim),
boli vo vojne s Barom, kráľom sodomským,
Bersom, kráľom gomorským,
Senaábom, kráľom adamským,
Semeberom, kráľom seboimským,
a s kráľom balamským, čiže segorským.“

Aj asýrske kroniky hovoria o dlhoročnej vojne, v ktorej sa elamský kráľ menom Kudur-Laghamar spojil s inými vládcami, medzi nimi aj s istým Eriakuom z Larsy a Tudghulom; všetkých možno ľahko identifikovať ako Chodorlamera, Ariocha a Tada. Podľa toho teda „Amrafel, kráľ senaársky“ nebol nik iný ako Amar-Pal, resp. Amar-Sin, kráľ urský.

Sitchin vo svojej knihe *Vojny bohov a ľudí* dokazuje, že rozličné (v biblii uvádzané) mená z Abrahámovho rodokmeňa dokazujú jeho vznešený pôvod. Meno Abrahámovho otca Táreho („Táremu narodil sa Abram, Nachor a Aran a Aranovi narodil sa Lót.“ — Genezis 11; 27.), v iných verziách aj Teracha (hebrejsky) — v akkadčine Tirhu —, má význam „zvestovateľ veštíeb“. Keďže Abrahám na svojej ceste do Zaslúbenej zeme rad-radom obsadzoval „hory, vrchy“, mohlo ísť pravdepodobne o vojenskú misiu, pretože práve vrchy a kopce sú strategicky dôležité pozície.

Ešte v 1. storočí židovský dejepisec a vojvodca Josephus Flavius (polatinčené meno) písal: „Abrahám vládol v Damasku, kde bol cudzincom, keď bol prišiel s armádou z krajiny povýše Babylonu.“ Podľa asýrskych dochovávok bol „synom kňaza, ktorého spomínali bohovia“, a čo na brehoch Mŕtveho mora zastavil nepriateľské vojská. V Amarsinovej kronike sa uvádza, že „boli napadnuté pastviská Ib'ru'umových čried dobytka“.

Ib'ru'um? Či tu nejde o Abraháma, ktorého stáda zásobovali jeho armádu? A nie je „syn zvestovateľa veštíeb“ totožný so „synom kňaza, ktorého spomínali bohovia“? To by dokazovalo, že Abrahám je historická postava a že pochádza zo Sumeru.

Existuje aj ďalší odkaz na Abrahámov pôvod. V niektorých biblických textoch je označovaný ako „Ibri“, čo sa chybné prekladalo ako „Hebrej“. Doplnková hláska „i“ označuje pôvod osoby. Abraháma síce pokladajú za praotca Hebrejov, čo je staroveký názov Židov, ale sám zrejme nemohol byť hebrejského pôvodu. Podľa Sitchina treba meno „Ibri“ vykladať ako „Ni'ib'ri“, čo v rozšírenom výklade znamená „potomok z Nippuru“. V časoch 3. urskej dynastie bol Nippur kultúrnym centrom Mezopotámie, pričom mesto Ur samé bolo politickým centrom.

Pokiaľ ide o židovský kalendár, pochádza skutočne z Nippuru. Bol to totiž „rok 0“ — 3761 pred n. l. — „keď sa začalo rátanie“ (rokov). Neskôr sa tento časový predel mylne vysvetľoval ako dátum stvorenia sveta. Skutočnosť je taká, že v tomto „roku 0“ zaviedli v Nippure kalendár. Boh Abrahám má v biblii aj meno „El“. No hlavným bohom Nippuru bol Enlil, v akkadčine (achadčine) nazývaný „Hli“, resp. „Ilulu“. Je teda celkom možné, že aj meno Alah (Alláh) je tohto pôvodu. To by však

znamenal, že tri veľké svetové náboženstvá, ktoré vyznávajú asi dve miliardy veriacich, ešte dnes uctievať sumerského boha nebies...

Podľa všetkého nielen biblický Boh má svoj pôvod v Sumeri, ale aj podstatná časť Písma. Ako sme si už povedali, nielen príbeh o stvorení sveta pochádza zo sumerských prameňov, ale aj správa o potope (Genezis 6), zmienka o „Nefilim“, príbeh o Nimrodovi, o stavbe babylonskej veže, o Mojžišovom detstve. To isté možno povedať aj o podstatných častiach Knihy Danielovej a o príbehu sužovaného Hióba. V tejto pôvodne babylonskej básni ide o počestného muža menom Tabuutubel, ktorý, ťažko postihovaný osudom, sa sporí s bohmi. Týka sa to aj príbehu o Jonášovi v bruchu veľryby, ktorý má svoj pôvodný náprotivok v povesti o Jamshydovi v bruchu morskej obludy. V biblickom Samsonovi možno identifikovať slnečného boha Šamaša, ktorý sídlil v Baalbeku; podľa biblie sa Samson narodil práve v Baalbeku.

Vo vymenúvaní príkladov by sa dalo dlho pokračovať. Skutočnosť, že v pôvodných textoch 1. knihy Mojžišovej sa o bohu hovorí v množnom čísle („el“, „elohim“), poukazuje na pôvod Genezis v mýtoch polyteistických (veriacich vo viacerých bohov) Sumerov. V nich hovoria bohovia: „Stvorme si ľudí podľa nášho obrazu!“

V pozoruhodnej knihe dánskeho cestopisného autora Arne Falka-Rónneho Po stopách Abrahámových sa uvádza rozhovor s irackým roľníkom Khásimom. Tento hlboko veriaci moslim žil vo veľmi chudobných pomeroch pri brehoch Eufratu, iba 50 kilometrov od niekdajšieho Uru, mesta Abrahámovho. Nechodil do nijakej školy, bol teda analfabet. Iba jeho rodičia mu ústne odovzdali isté vedomosti dedené z generácie na generáciu. Falk-Rónne bol veľmi prekvapený, keď sa od prostého moslima dozvedel, že tieto vedomosti majú jeho predkovia „od bohov“.

„Chceš povedať od Alaha,“ upresňoval dánsky cestovateľ. „Patríš predsa k veriacim bratom islamu, či nie?“

„Áno, som mohamedán,“ odvetil Khásim, „ale Alah je iba pomenovanie pre bohov, ktorí prišli z neba, dali nám životné pravidlá a ciele.“

Abrahám, syn Enlilovho kňaza z Nippuru, je považovaný za zakladateľa a tvorca koránu. „Vyznávame učenie Abraháma a sme nasledovníkmi jeho náboženstva, jeho, čo uctieval iba jedného boha, a nie bohov popri Alahovi,“ hovorí sa v koráne, svätom písme moslimov (2, 136...). Arabi v Hidžáze pokladajú Izmaela, prvorodeného syna Abrahámovho, za svojho praotca; ako sa hovorí v biblii, porodila mu ho Egyptanka, Sárina služka Agar. Hidžáz (aj Hedžáz) — provincia v západnej časti Saudskej Arabie, v ktorej ležia posvätné islamské pútnické miesta Mekka a Medina. (Pozn. prekl.) Izmael sa oženil s Egyptankou a bývali „od Hevily až po Súr, ktorá leží východne od Egypta smerom k Assýrii“ (Genezis 25; 18), teda v Hidžáze. Tam sa stal otcom dvanástich rodov, ktoré bývali v osadách a táboroch. V koráne sa hovorí, že Kábu (Kaabu) v Mekke, najvyššiu sviatosť moslimov, postavili Abrahám a Izmael. „A keď som pre ľudí dal postaviť dom zhromažďovania,“ vraví Alah v koráne (2, 126), „uzavreli sme dohodu s Abrahámom a Izmaelom, aby tento dom udržiavali v čistote“. Tým je teda Kába už celých 4000 rokov najstarším, nepretržite ako sviatosť uctievaným chrámom na svete.

Podľa Sitchinových dedukcií uskutočnilo sa Abrahámovo ťaženie v Palestíne z poverenia boha Enlila v rokoch 2041–2021 pred n. l. na ochranu kozmodrómu na Sinaji. Po zničení Baalbeku to bola posledná základňa bohov v krajine Tilmun.

Príčiny týchto udalostí prezrádza epos Erra, ďalší z nálezov v Aššurbanipalovej knižnici v Ninive. Hovorí sa v ňom o „vojne bohov“, o rivalite medzi Mardukom a Erra-Nergalom, synmi boha Enkiho. Marduk sa stal neskorším vládcom Babylonu, resp. mesta „Bab'ilu“, čo v preklade značí „nebeská brána bohov“. V boji o moc získal Mardukov syn Nebu na svoju stranu kanaánske mestá na západe, „v krajine na brehoch veľkého mora“ (Stredozemného mora). Možno to boli mestá Sodoma, Gomora, Adma a Segor? Na druhej strane Nergalovi sa podarilo získať na svoju stranu Amarpela z Uru a jeho spojencov. Na „pokyn zhora“ sa Abrahám v tejto vojne zachová neutrálne. Dozerá iba na to, aby ani jedna z oboch armád neprenikla do Tilmunu. Keď koalíčná armáda pod velením Kudur-Laghamara chce preniknúť k 5. centru na Sinaji, až „k výbežku Fáranu, ktorý je na púšti“ (Genezis 14; 6), zabráni jej v tom. Armáda sa obráti a príde „ďo En Mistafy, čiže do Kadešu“ (Genezis 14; 7). Akiste ju k tomu

prinútil Abrahám, ako sa naznačuje v asýrskych textoch: „Kňazov syn, ktorý múdro prijal radu bohov, im stál v ceste a zabránil plieneniu a ničeniu.“ Na spiatočnej ceste Laghamar síce porazí kanaánske kniežatá, ale napokon jeho vojsko rozpráši Abrahám.

Táto vojna je znázornená na sumerskom pečatidle. Ako symbol letov vidieť na ňom akúsi štartovaciu rampu s dvoma krídlami, z ktorej vzlieta malá, takisto okrídlená raketa; vedľa nej stoja dvaja „nebeskí strážcovia“. Polmesiac, znak boha Siná, označuje miesto, jeho krajinu: Sinai (Sinaj). Vpredu vidieť vojakmi obklopeného korunovaného jazdca — Abraháma? Štyria králi sa obracajú chrbtom k nemu a Sinaju. Jednako Abrahám už nemohol zabrániť, aby sa Marduk, ktorý hľadal útočisko v krajine Hetejcov, vrátil do Babylonu. Vojna bohov však pokračovala:

„Keď bol Mardukov syn (Nebu)
v krajine pri brehoch mora,
rozhodol sa ten od Zlého Vetra (Erra)
spáliť jeho zeme.“

V 5. knihe Mojžišovej (Deuteronomium 29, 22–27) sa hovorí o tom, ako Boh zničil Sodomu a Gomoru, pretože ich obyvatelia „opustili zmluvu Pána... a slúžili cudzím bohom“. Keď Rada bohov prisúdila Mardukovi právo na rozvinutie moci v Babylone, siahol Erra k „najkrajnejšej zbrani“, aby zničil Nebua a jeho mestá a napokon aj zabránil silnejúcemu Mardukovi obsadiť kozmodróm bohov. „Nemožno dovoliť, aby mal prístup k miestam bohov, aby sa dostal k miestu, z ktorého vzlietajú veľikáni. Preto to miesto zničím.“

Aby udržala Mardukovu rastúcu moc v medziach, Rada bohov pod predsedníctvom Enlila schválila Errov plán. Začala sa prvá atómová vojna v dejinách:

„Odišiel Erra k najvznešenejšej hore (Sinaj),
sedem s ničím nezrovnateľných zbraní viezol za sebou.
Keď prišiel k najvznešenejšej hore,
vztýčil ruku...
Rozdrvil horu,
spustošil jej nížinu,
jediný strom neušetril v jej lesoch.“

Ešte dnes možno na leteckých snímkach Sinajského polostrova rozoznať akúsi čiernu jazvu, ktorá od východu v ostrom uhle zabočuje do vnútrozemia. Pri pohľade zblízka, na zemi, ide o čierne sfarbené kamene, ktoré sú pre geológov hádankou. Jednako v epose o Errovi existuje jasný zemepisný odkaz, viažuci sa k „hriešnym mestám“ Sodome a Gomore. Spomína sa tu „kráľovská cesta“, prastará karavánná cesta medzi Ejlatom a Kadešou, ktorá viedla popri východných brehoch Mŕtveho mora.

„Erra šiel po kráľovskej ceste
a zničil mestá, prenechal ich skaze.
V horách spôsobil spustošenie,
zvieratá nechal zahnúť,
obyvatelia zmizli,
ich duše sa vyparili...
Spálil nepriateľa,
on, čo neposlušnú krajinu vykynožil,
on, čo prívržencov Zlého Slova zničil,
on, čo dal pršať kamene a oheň na nepriateľa.“

Takmer úplná zhodnosť s biblickým opisom nenecháva na pochybách, že ide o jednu a tú istú katastrofu. „Vtedy Pán dal padat na Sodomu a Gomoru síru a oheň z neba... a zničil tie mestá a celé

okolie... videl vystupovať zo zeme dym ako dym z pece“ (Genezis 19; 24–28). Dokonca aj opísané správanie Lótovej ženy, ktorá sa obzrela (pozrela sa do „atomárneho slnka“) a zmeravela na „soľný stĺp“, je evidentne vysvetliteľné, ak vychádzame zo sumerčiny ako pôvodného jazyka biblie. Sumerčina má pre pojem „soľ“ a „para, opar“ iba jediný výraz: „ni-mur“. V epose o Errovi sa hovorí: „ich duše sa vyparili“ („premenili sa na paru“). Keďže v hebrejčine sa Mŕtve more nazýva vlastne Soľné more, je tu zrejmä možnosť prekladateľskej chyby pri prevode starých textov.

V konečnom dôsledku „trest“ postihol aj nepravých. Totiž zničenie „hriešnych miest“ prinieslo so sebou kliatbu, ktorej padol za obeť aj Sumer:

„Vichrové mraky zlého vetra
ťahli po oblohe,
zlovestný nápor predchádzal búrke;
mocný dorast, statoční synovia,
stali sa deťmi morovej záhuby.“

Sumerské, babylonské aj asýrske texty do všetkých podrobností opisujú katastrofu, ktorá viedla k záhube Sumeru. Hovorí sa v nich, že „neviditeľná smrť“ prišla v mraku hnanom „zlým vetrom“, ktorý „prikryl krajinu ako plášť, ako smrtný rubáš zaľahol mestá. Hnedá bola jeho farba, slnko na obzore zastrela jeho temnota... Horký dych bohov, prichádzajúci zo západu, prenášal zatemnenie od mesta k mestu“. Vznikol ten mrak „oslepujúcim bleskom uprostred západných hôr, v rovine bez zľutovania, v blízkosti výbežku mora“, v blízkosti Ejlatského zálivu.

„Gigantická žiara vyšľahla k oblohe, zem sa zachvela až do útrob, sami veľkí bohovia pobledli.“ Ich mestá boli vo veľkom nebezpečenstve. „Ninki, veľká dáma, letela ako vták, opustila svoje mesto, ďalší ju nasledovali,“ hovorí sa v Žalospive nad Eridu. Keď sa Enki vrátil do Eridu, našiel mesto „zadusené v mlčaní... Mŕtvy obyvatel'ov v hromadách ležali na uliciach“ — tak ako po katastrofe v západoindickom meste Mohendžo-Daro. V Žalospive nad Nippurom je podobný opis: „Mŕtvi zapĺňali ulice mesta, mŕtvy ležali v jeho kedysi pyšných uliciach, kde sa zaživa tak radi prechádzali — teraz tu všetci ležali mŕtvi. Roztrúsení ležali po alejach, kde kedysi tak radi konali svoje slávnosti a oslavy.“

Keď sa smrtiace mraky približovali k Babylonu, Marduk sa spytoval svojho otca Enkiho, čo by mal podniknúť. Pokyny Rady bohov, ktoré Marduk tlmočil svojmu ľudu, zneli: „Opustite mesto, ale smerujte len na sever a neobzerajte sa...“ Takto podobne radili „anjeli“ aj Lótovi. Pre potreby rodiny si nemal brať so sebou ani potraviny, ani vodu, lebo všetko by mohlo byť „dotknuté duchom“. A keby už útek nebol možný, mal sa Marduk „uchýliť do podzemnej komory a prečkať v temnote“, kým sa „zlý vietor“ nepominie. Veru lepšie rady by nám nemohli dať ani dnešní inštruktori protiatómovej ochrany — v prípade nukleárnej vojny.

„Vietor smrti“ spečatil osud sumerskej civilizácie; všetok život rýchlo vyhasínal v dôsledku „jedovatého dychu“. Sumer ležal bezbranný pri nohách Osudu — ľahká korisť pre vpadajúce nájazdné kmene Elamejcov.

Žalospiev nad Uru je súčasne pohrebným chorálom nad zánikom Sumeru, dokumentuje jeho definitívny odchod zo scény svetových dejín. Výrazné obrazy literárneho svedectva sumerskej katastrofy akoby vystríhali aj súčasné ľudstvo:

„Zlovestná povíchrice, orkán tu zúril,
meniac dobu zákony vyhasil.
Rozvrátil Sumeru poriadok spravodlivý,
časy dobrých vládcov sú v nenávratne.
V troskách a bez života mĺkvejú mestá,
prázdne sú ohrady, prázdne sú košiare.
Kdeže je ťažký dobytok za ohradami kolovými,

kdeže sú ovce, čo jahniatka privádzali na svet?
 V kanáloch zavlažovacích voda zhorkla,
 v bohatých poliach obilných len travina sporá,
 v stepi len bodľač tu i tam presvitá.
 V materinských lonách deti sa už nepočínajú,
 nevolá už otec za ženou milým slovom,
 nevoľká si milenka zľúbená na mužovej hrudi.
 Nekníšu na kolenách matky detské ratoliestky,
 zmĺkli chlácholivé uspávanky dojok.
 Na spustnutých brehoch Eufratu a Tigrisu
 len burina nedobrá smelí sa zo zeme.
 Mátohy, čo prežili, neodvažujú sa do nemých ulíc,
 v strachu poslednom čupia v útrobach rumovísk,
 kde už len bieda a smrť prebývajú.
 Bohovia opustili Ur,
 ďaleko sa zdržiavajú od tohto mesta svojho,
 utajujú sa v ďalekých horách,
 odišli do rozľahlých rovín.
 Taký osud rozhodli An a Enlil.
 Slovo Anovo — kto by ho dokázal zvrátiť,
 kto zmeniť vládal by Enlilovu radu?
 Ó Sumer, krajina strachu, kde prežílci bezradnejú:
 bohovia odišli — ich deti nariekajú.“

O 4000 rokov neskôr, február 1991. Opäť nariekajú deti bohov nad krajinou medzi Eufratom a Tigrisom. Nová zničujúca víchrica sa prehnala nad starými a novými mestami. Niekoľko stotisíc bômb, dvojnásobok tonáže, ktorú zhodili bombardéry za druhej svetovej vojny na Európu, premenili niekdajší Sumer na mesačnú krajinu. Ur zažil svoj druhý zánik.

„Pamätané archeologické miesta v Mezopotámii sú ohrozené,“ hovorilo sa v správe, ktorá takmer zanikla v daždi bômb a riadených striel vojny v Perzskom zálive. Popri zrúcaninách Uru, niekdajšieho Abrahámovho mesta, bolo situované iracké vojenské letisko, ktoré Spojenci zrovnali so zemou. Kultúrnohistorické pamiatky ako štíty? Vtedajší americký minister obrany Cheney zdôvodnil bombardovanie tým, že pri Ure zistili dva stíhače typu MIG 21 — bezprostredne v blízkosti zikkuratovej pyramídy, jednej z tých, čo Egyptanom poslúžili ako vzor pri stavbe vlastných pyramíd. Pri Ninive ležiace iracké raketové stredisko v Mosule (Mausile) sa stalo ďalším terčom bombardovania.

Varovanie proroka Jonáša, že Pán dá pršať „oheň a plamene“ na hriešne mesto, sa stalo skutočnosťou s 2700-ročným oneskorením. Lebo tentoraz nebolo múdreho kráľa, ktorý by mal pochopenie a prejavil blahosklonnosť. Zatiaľ nik presne nevie, čo sa po vojne v Zálive zachovalo z 5000 rokov starých svedectiev sumerskej kultúry a civilizácie — z miest bohov, z kolísky ľudstva, z niekdajšej „záhrady Eden“.

Ninivský efekt

Všetko nasvedčuje, že medzi akoukoľvek živou i neživou hmotou sa uskutočňuje určitá výmena informácií. Kým zvieratá a rastliny prijímajú tieto informácie inštinktívne, u človeka zabezpečuje funkciu mimo zmyslového vnímania podvedomie. Iba vo výnimočných prípadoch takéto informácie preniknú cez reťaz reakcií až do vedomia. Oveľa častejšie sme v stave akéhosi „polovedomia“, do ktorého sa po kvapkách dostávajú podvedomím prefiltrované informácie. Zrazu sa cítíme nedobre, sme „nesvoji“, zmocňuje sa nás — z neznámej príčiny — čudné tušenie, predtucha. Máme pocit, „že sme pozorovaní“, a až neskôr zistíme, že naša predtucha bola správna. Vždy znovu sme v živote konfrontovaní s javmi, ako sú intuícia a predtucha.

Americký matematik William Cox mal zvláštneho koníčka: dlhoročne sledoval železničné nešťastia a pokúšal sa ísť na koreň ich príčin. Popri inom ho zaujímali údaje o počte cestujúcich v havarovaných vlakoch v čase nešťastia. Tento materiál Cox porovnal s počtom cestujúcich, ktorí celý týždeň cestovali na tej istej trati a tým istým spojom, kým nedošlo k vykoľajeniu. Navyše potom ešte preskúmal počet cestujúcich štrnásteho, dvadsiateho prvého a dvadsiateho ôsmeho dňa pred nešťastím.

Výsledok bol prekvapujúci: Vlakom, ktoré neskôr skutočne havarovali, sa cestujúci akoby vyhýbali. Vo vozňoch, ktoré sa vykoľajili alebo boli nešťastím poškodené, vždy bolo menej cestujúcich než v tých istých vozňoch, v tej istej vlakovej súprave a spoji v tom istom dennom čase. Rozdiel bol taký veľký, že náhoda týchto súvislostí sa dala vylúčiť matematicky závažným pomerom 1:100.

Kto z nás by vedel povedať, či ta našimi predtuchami sa netají aj matematická súvislosť a či neexistuje akési kolektívne vedomie budúcnosti? Nezávisí, najmä dnes, umenie prežiť napokon od toho, ako sa vyhnúť alebo zabrániť úrazom a haváriám tak, že budeme venovať väčšiu pozornosť svojim predtuchám? Tým sa kruh uzatvára.

Začiatkom roka 1991 akoby sa naplnilo dávne proroctvo. Keď 16. januára vypršalo ultimátum OSN Iraku na odchod z okupovaného Kuvajtu, stáli proti sebe pri Perzskom zálive dve najväčšie armády od skončenia druhej svetovej vojny: takmer milión vojakov na irackej strane a 600 000 na strane Spojencov. Vskutku apokalyptický scenár, ktorý iracké vedenie vyhlásilo za „svätú vojnu“, za „matku všetkých bitiek“. Šikovnou propagandou sa Saddám Husajn znovu a znovu pokúšal odpútať pozornosť od anexie Kuvajtu na „trň v päte arabských národov“ — na otázku Palestínčanov. Porovnával svoju okupáciu ropného emirátu s obsadením Palestíny Židmi. Vyzval dokonca na svätú vojnu proti „Američanom, sionistom a ich lokajom“ a využil akúkoľvek možnosť útočiť na Tel Aviv raketami Scud. Vojna v Perzskom zálive iba o vlások sa nestala vojnou o Izrael. Keby sa dal židovský štát skutočne strhnúť k odvete, bolo by sa Saddámovi pravdepodobne ľahko podarilo získať arabské národy na svoju stranu. A možno by sa naplnilo proroctvo, ktoré sa od čias babylonského zajatia vznáša nad národom Izraela.

„Takto rečie Pán, Jahve: Hľa, ja vezmem synov Izraela spomedzi národov,“ hovorí sa v knihe proroka Ezechiela, „medzi ktoré išli, pozbieram ich zo všetkých strán... a urobím ich jedným národom v krajine, na vrchoch Izraela...“ (Ezechiel 37, 21–22). Tieto slová proroka, ktorý sa narodil okolo roku 623 pred n. l., Židia vzťahujú na založenie izraelského štátu roku 1948. „Bývať budú v krajine, ktorú som dal ich sluhovi Jakubovi, v ktorej bývali otcovia vaši. V nej budú bývať oni, ich deti a ich detné deti... Stan môj bude nad nimi a budem im Bohom, oni však budú mi ľudom.“ (c. d. 37, 25–27)

Ďalšie slová proroka ohlasujú blížiacu sa pohromu: „Syn človeka, obráť tvár proti Gogovi v krajine Magog, veľkokniežat'u Mosocha a Tubala...“ (v apokalypse, pred zánikom sveta, satanom proti

Jeruzalemu vedená nepriateľská postava; v židovstve a v kresťanstve sú Gog a Magog až do súčasnosti pojmy stotožňované s protižidovskými a protikresťanskými zlovoľnými silami či mocnosťami) ... „Zavrátim ťa a dám ti krúžky do čeľuste, tak ťa vyvediem i celé vojsko tvoje... Po mnohých dňoch dostaneš rozkaz, na konci rokov prídeš do krajiny, vrátenej od meča, zhromaždenej z mnohých národov na vrchoch Izraela, ktoré boli ustavične spustnuté; z národov bola vyvedená, bývajú však všetci v bezpečí. Potom vystúpiš, prídeš ako víchrica...“ (c. d. 38; 2, 4, 8, 9).

Toto proroctvo je prekvapujúco aplikovateľné na naše časy. Či formuláciu „vrátenej od meča“ nemožno preniesť na obdobie Hitlerovho národného socializmu a druhej svetovej vojny? Obyvatelia štátu Izrael boli naskutku „z národov vyvedení“ (odlišnosť nemčiny oproti uvedenej slovenskej verzii — pozn. prekl.) — prišli zo všetkých končín sveta: z Ameriky i Ruska, z európskych krajín aj z Afriky. Hrozila alebo hrozí Izraelu „bitka národov“?

Aj kresťanský veštec Ján z Patmosu v Apokalypse, v Tajnom Zjavení, pripomína Goga a Magoga. Takto znejú úryvky z jeho proroctva: „...Satana vypustia z väzenia; vyjde zvädzať národy na štyroch stranách zeme, Gog a Magog, aby ich zhromaždil do boja. A počtom ich bude ako piesku v mori. I vyšli na šírú zem a obkľúčili tábor svätých a milované mesto,“ (Jeruzalem), „lenže od Boha zostúpil oheň na zem a pohltil ich.“ (Zjavenie 20; 7–10.) Opis apokalyptických armád smeruje opäť k našim časom a pripomína modernú vojnovú techniku. Hovorí sa tu aj o kobyľkách, ktoré sa vrhli na krajinu. „Mali... brnenie akoby z ocele. Hukot ich krídel bol ako hrkot vojnových vozov s mnohými koňmi, rútiacimi sa do bitky... a vo chvostoch (v nem. verzii: v bruchách — pozn. prekl.) mali moc škodiť ľuďom päť mesiacov.“ (Zjavenie 9; 9–10.) Nie je ťažké preniesť tento opis na moderné bombardovacie lietadlá či rakety.

Apoštol Ján bol židovského pôvodu a na gréckom ostrove Patmos žil vo vyhnanstve za hlásanie Božieho slova. Bolo to v čase prenasledovania kresťanov. Zjavenia určil predovšetkým svojim maloázijským veriaci, ktorých chcel varovať pred bludmi mnohých falošných prorokov a povzbudiť v boji s pohanstvom. Popredným javom pohanstva bol aj kult rímskych cisárov, ktorí sa vydávali za bohov, dali sa zbožňovať a vyžadovali od občanov, aby dokazovali svoju vernosť a oddanosť cisárovi i štátu. Kresťania sa nemohli ponížiť k takýmto pomýleným prejavom „vlastenectva“. Pohanovia si to všimli a začalo sa kruté prenasledovanie kresťanov. (Podľa úvodných poznámok k Zjaveniu; c. d. zv. 4, s. 685–687. — Pozn. prekl.)

Ešte začiatkom nášho storočia takéto proroctvá museli vyznievať ako nezrozumiteľná či nepochopiteľná symbolika. Dnes ich však čítame priam ako dokumentárne reportáže z pretechnizovaného sveta.

V Zjavení (16; 1 a nasledujúce) sa hovorí o „siedmich čašiach Božieho hnevu“, ktoré sa mali vyliat na zem. Tu sú opisy ešte názornejšie. Prvá čaša sa vyliala na zem a „zhubné a zlé vedy sa povyhadzovali na ľudoch...“. Druhá čaša sa vyliala „na more, ktoré sa premenilo na krv akoby z nejakej mŕtvoly, takže zahynulo všetko, čo v mori žilo“. Tretia čaša sa vyliala „na rieky a na pramene vôd, ktoré sa tiež premenili na krv“. Štvrtá sa vyliala „na slnko a dostala moc páliť ľudí ohňom“. Piata smerovala „na prestol šelmy a zatmelo sa jej kráľovstvo“. Šiesta sa vyliala „na veľkú rieku Eufrates, a vyschla jej voda, aby bola takto pripravená cesta kráľom od východu slnka... A (duchovia) ich pozháňali na miesto, ktoré sa hebrejsky nazýva Harmagedon“ (miesto, na ktoré zlí duchovia sústreďujú kráľov celého sveta na veľký boj). A vyliala sa siedma a posledná čaša a „začalo sa blýskať, trieskať, hrmieť a nastalo veľké zemetrasenie... rozpadlo sa mesto na tri čiastky a mestá národov (v nem. verzii: pohanov — pozn. prekl.) padli...“

Priblížil sa čas apokalypsy? Bola vojna v Perzskom zálive jej prvým znamením? Nevylialo sa už päť „čias Božieho hnevu“ na ľudí? Napríklad v podobe jedovatých plynov a výfukov nespočetných bômb, striel, rakiet, motorov, spalín zo zapálených ropných vrto, priemyselných odpadov, ktoré rozvracajú stámiliónročnú ekologickú rovnováhu a spôsobujú „zhubné a zlé vedy na ľudoch“? Či nebola ďalším apokalyptickým znamením ropná pohroma „čierneho moru“ vypusteného do zálivu, ktorá ako (ščernela) „krv mŕtvych“ ničila život v mori? A navyše vysoko k oblohe stúpajúce a zapáchajúce chuchvalce dymu z asi 600 zapálených ropných vrto, ktoré sadzami a jedovatými dioxínmi zamorovali

rieky a pramene? Čierny dym urobil z dňa noc a spôsobil klimatické zmeny. Ustavične narastajúca devastácia ozónovej vrstvy urobí nakoniec zo slnka „zabijaka“ všetkého života na zeme.

Dňa 9. januára 1991, teda týždeň pred vypuknutím vojny v Perzskom zálive, zišli sa v Londýne vedci a klimatológovia, aby zvažovali, čo sa stane, ak Saddám Husajn uskutoční svoju hrozbu a dá zapáliť kuvajtské ropné polia. Totiž presne to ohlásil diktátor vo svojom prejave 12. septembra 1990. Počas londýnskej konferencie chemik John Kox vyrátal, že keby Iráčania zapálili len polovicu z dovedna 950 vrtných veží Kuvajtu, aj tak by sa denne premenilo okolo troch miliónov barelov ropy na nebezpečné plyny a sadze. Podľa britského meteorológa vzniknutý čierny závoj sa presunie k indickému subkontinentu a natoľko silne ovplyvní vznik monzúnových dažďov, resp. natoľko ho pribrzdí, že v Pakistane, Indii a Bangladéši bude ohrozená úroda pre miliardu ľudí. Okrem toho — podľa mienky atmosférického chemika Paula Crutzena z Ústavu Maxa Plancka v Mohuči (Mainzi) — ropný dym najneskôr v priebehu troch mesiacov preputuje okolo zemegule a dosiahne Európu. Ako usúdili zhromaždení vedci, aj v najpriaznivejšom prípade budú ropné vrty horieť niekoľko mesiacov. Podľa svetovo uznávaného experta na hasenie ropných požiarov Reda Adaira môže trvať hasenie jediného horiaceho vrtu štyri dni až osem týždňov. Podľa Koxových výpočtov vystúpi do ovzdušia 12 miliónov ton sadzí, čo je množstvo, ktoré by mohlo zatemiť rozlohu 120 miliónov štvorcových kilometrov, teda zhruba štvrtinu zemského povrchu. „Tým by vznikla situácia podobná atómovej vojne,“ konštatoval profesor Crutzen. Dôsledkom by mohol byť efekt, ktorý vedci označujú ako „nukleárnu zimu“; tento pojem sme doteraz počuli iba v súvislosti s prípadnou atómovou vojnou. Rovnomerná vrstva hustých čiernych mrakov by zmenila deň na noc a na severnej pologuli by spôsobila pokles teplôt priemerne o 10 stupňov Celzia. „To by znamenalo v celej Európe možný výpadok úrody,“ obával sa profesor Crutzen.

Tým sa však výpočet nekončí. Keby obrovskú vrstvu mrakov, skladajúcu sa predovšetkým — popri sadziach — z kyslíčnika uhličitého (CO₂), klasického „skleníkového“ plynu, zohrialo slnko a vystúpila by vyššie, až do stratosféry, stretla by sa s ozónovou vrstvou. To by mohlo mať osudné následky: až 60 percent zničeného ozónového ochranného plášt'a Zeme. Popri už existujúcich ozónových dierach nad Arktídou a Antarktídou mohla by vzniknúť tretia — nad Perzským zálivom. To by mohlo znamenať urýchlenie celosvetového nástupu tzv. skleníkového efektu asi o 30 rokov. „Skleníková klíma“ vyvolá roztápanie ľadovcov pri oboch pólach, ktoré spôsobí postupné zatápanie všetkých nízkopoložených pobreží, ale pri víchriciach aj katastrofálne záplavy. Vo vyšších polohách vnútrozemia však nebude situácia o nič lepšia: pri skleníkových horúčavách nastanú suchá, vyschnú rieky, rastliny...

Tento scenár, ako ho načrtli vedci v Londýne, sa našťastie splnil iba čiastočne. Keď Iráčania ustúpili z Kuvajtu, stihli zapáliť „iba“ okolo 600 ropných vrtov. Denne sa rozplynuli v plameňoch tri milióny barelov ropy, ktoré — podľa odhadu expertov washingtonského Worldwatch Institute — pri teplote plamenných stĺpov 1000 °C vyvrhli mesačne do ovzdušia 675 000 ton sadzí; tie potom postupne padali na zem v podobe čiernych vločiek. V oblasti, kde sa v marci zvyčajne zaznamenávala teplota oveľa vyššia než 20 stupňov, klesla teplota na štyri až dvanásť stupňov. Krajina bola v prítmí, pretože slnko nemohlo preniknúť cez vrstvu dymu z ropných požiarov. Také boli teda následky Saddámovej „svätej vojny“, ktorá hlboko postihla a dodnes postihuje krajinu kedysi vysoko vyspelej kultúry a civilizácie Anunnakov.

„Uzrel som hviezdu padnúť z nebies na zem... Otvorila priepadlisko podsvetia a z neho vystúpil dym ako dym veľkej pece, že sa slnce i ovzdušie zatmili od dymu priepadliska,“ hovorí sa v Zjavení apoštola Jána (9; 2). Boli sme pred katastrofou varovaní? Vzt'ahuje sa Zjavenie na našu epochu? Vzniká otázka, aké okolnosti viedli veštcov Ezechiela a Jána k ich zjaveniam o budúcnosti Zeme?

Ezechiel sa stal prorokom ako tridsaťročný. Na príkaz babylonského kráľa Nabuchodonosora (Nabukadnezar II.), ktorý vládol v rokoch 605–562 pred n. l. (zvaný aj „bič Boží“), po dobytí Jeruzalema (597) ho odvedli spolu so 70 000 Židmi do 70 rokov trvajúceho babylonského zajatia. Strávil svoj život v dedine Tel Abib, v blízkosti Nippuru, mesta Enlilovho, Abrahámovho boha, pri rieke Chobar (Chebar), čo bol vlastne bočný kanál Eufratu. Tu zažil a opísal takýto jav: „Videl som teda: Hľa, od severu prichádzal búrlivý vietor, veľký oblak a blčiaci oheň, okolo ktorého bola žiara,

a z jeho stredu — zo stredu ohňa — čosi ako výzor lesklého kovu. Zo stredu toho však podoba štyroch bytostí. Toto bol ich výzor: mali podobu človeka...“ (Ezechiel 1; 4–6). V ďalšom prorok opisuje dobovou metaforikou výzor štyroch bytostí a ich lode. Vyzerá to, akoby lietajúci aparát bol z drahokamov, s „kolesami v kolesách“, rotujúcimi prírubami na spodnej strane a štyrmi „okami“ (okrúhlymi leteckými priezormi?). Vospodok čosi, čo vyzeralo „ako zafírový kameň“ (riadiaca, letová kupola), „podobalo sa to trónu“ (veliteľ a lode), a na tom „postava, ktorá vyzerala ako človek“. Pán (veliteľ) ho poučil a vtom „zodvihol ho duch“ a preniesol, „postavil za hliadku domu Izraela“.

Keďže možno predpokladať, že nie každý čitateľ má k dispozícii úplné vydanie Písma, uvádzame rozsiahlejší text — už aj preto, že obsiahnuté takpovediac technické súvislosti sú na tie časy (hoci napr. snová fantázia je obrazovo i asociačne často „bezbrehá“, predsa len v podstate „pracuje“ so zažitými javmi a súvislosťami) miestami priam neuveriteľné, ak by nešlo aj o reálne videné a zažité.

„Každá (zo 4 postáv) kráčala pred svojou tvárou, kde sa usiloval ísť Duch, ta šli, pri chôdzi sa však neobracali. A podoba bytostí: ich zjav bol ako žeravé uhlie ohňa, ako čosi, čo sa podobalo fakliam a toto prechádzalo pomedzi bytostí, oheň však mal žiaru a z ohňa vychádzal blesk. Bytosti však chodili sem i tam, podobne žiariacemu blesku... I pozeral som na bytosti a, hľa, na pôde pri bytostiach bolo po jednom kolese. Výzor kolies a ich sústava bola ako výzor chryzolitú; všetky štyri mali rovnakú podobu, vyzerali a boli zostrojené tak, ako by bolo koleso uprostred kolesa. ...Ich bahry, na všetkých štyroch, boli dookola plné očí. Keď bytosti išli, hýbali sa kolesá popri nich, keď sa bytosti zdvihli zo zeme, kolesá sa zdvihli... Ak Duch chcel ísť, zdvihli sa podobne aj kolesá, pretože v kolesách bol duch bytostí. ...A nad oblohou, ktorá bola nad ich hlavami, bolo čosi ako zafírový kameň, podobalo sa to trónu, na tom však, čo bolo podobné trónu — na ňom odhora — bola postava, ktorá vyzerala ako človek. A odhora toho, čo vyzeralo ako jeho pás, videl som čosi ako lesklý kov, vyzeralo to ako oheň, ktorý má dookola dvor; oddola toho však, čo vyzeralo ako jeho pás, videl som čosi ako oheň, ktorý mal dookola žiaru. ...Keď som to uvidel, padol som na tvár a počul som hlas, ktorý hovoril. ... Vtom zodvihol ma duch i počul som za sebou zvuk veľkého hluku... A duch ma pozdvihol a povzniesol... Ruka Pánova však bola nado mnou pevne.“ (Ezechiel 1; 12–22, 26–28; Ezechiel 3; 12, 14. — Citované slov. vydanie Písma, zv. 3, Bratislava 1969.) — (Poznámky a výber citácií: prekl.)

Ezechielova vízia dala podnet na celý rad úvah, špekulácií, ba aj aktivít. Napríklad inžinier amerického kozmického úradu NASA Josef F. Blumrich dokonca využil prorokove videnia ako „návod“ na konštrukciu kozmickej lode, 18 metrov širokého „lietajúceho taniera“ na štyroch pristávacích nohách, z ktorých každá bola vybavená štvorlistovými rotormi, aké mávajú vrtuľníky.

Podrobnosti Ezechielovho opisu neodškriepiteľne naznačujú techniku, ktorá v tých časoch bola ľudom neznáma. „Nad hlavami bytostí bolo čosi ako obloha, vyzeralo to ako hrozný kryštál, rozťahnutý odhora nad ich hlavami. Pod oblohou však boli oproti sebe rozprestreté ich krídla... I počul som trepot ich krídel, ako hukot veľkých vôd, ako hlas Všemohúceho. Keď išli, bol veľký šľahot ako hučanie tábora; keď postáli, mali krídla uvoľnené.“ (Ezechiel 1; 22–25.)

Neboli to mimozemšťania — možno Anunnakovia, ktorí nadviazali kontakt s Ezechielom, aby mu tlmočili posolstvo? Posolstvo, ktoré Židia prevzali do kánonu ich svätých spisov a neskoršie aj kresťanstvo do Starého zákona; vďaka tomu prežilo dve a pol tisícročia. A či nebolo Ezechielovo varovanie určené nášmu tisícročiu?

Aj apoštol Ján prijal svoje zjavenia prostredníctvom anjela: „A on poslal anjela a od neho to dal vedieť svojmu služobníkovi Jánovi, ktorý zvestoval slovo Božie a svedectvo o Ježišovi Kristovi, všetko čo videl.“ (Zjavenie Jána apoštola 1; 1–2.) „V deň Pánov bol som vo vytržení ducha. Tu som za sebou počul hovoriť mohutný hlas akoby trúby: ‚Čo vidíš, napíš do zväzku a pošli siedmim cirkvám...‘ Ako som sa obrátil, uzrel som sedem zlatých svietnikov a prostred nich Kohosi, podobného Synovi človeka, odeného v dlhé rúcho a prepásaného cez hrud' zlatým pásom.“ (Zjavenia Jána 1; 12–14.) Zlatým pásom — azda lesklým kozmonautickým overalom? Keď ten Ktosi nadiktoval Jánovi listy ranokresťanským maloázijským cirkvám, pozval ho k svojej lodi. „Hľa, otvorené dvere na nebi a prvý hlas, ktorý som počul ako hlas trúby, keď hovoril so mnou, povedal: ‚Vystúp hore, a ukážem ti, čo sa má diať potom!‘ Hneď som bol vo vytržení ducha. A hľa, na nebi bol trón a na tróne Niekto sedel!

Ten, ktorý tam sedel, bol na pohľad ako kameň jaspisový a sardový. Vôkol trónu bola dúha, na pohľad ako smaragd... Z trónu vychádzali blesky, tresky a hromy. ...A pred trónom bolo akoby sklené more, podobné kryštálu.“ Jánovi ukázali „knihu“, knihu „so siedmimi pečaťami“. Pri otvorení každej z pečatí vidí scénu z budúcnosti, ktorú sa pokúša opísať vo svojom jazyku, v jazyku 1. storočia n. l. Ako sa ukázalo, podarilo sa mu to dosť presne a zrozumiteľne. Jeho kniha — Zjavenie Jána — pretrvala (necenzúrovaná) dve tisícročia.

Ako tretí varoval pred krízou v Perzskom zálive veľký francúzsky veštec Nostradamus (1503–1566). Predpovedal aj zjednotenie Nemecka 3. októbra 1990 a eufóriu medzinárodného uvoľnenia rokov 1989–1990 označil ako jej predohru:

„Ríša besného (bezpochyby Hitler), ktorý sa hral na múdreho, sa opäť zjednotí... Blíži sa však nová pohroma. Vo chvíľach, keď svet žiari najvyššou a najvznešenejšou dôstojnosťou, zbroja mocnárí a superarmády,... postaví sa (svet) znova pod krídla (boha vojny) Marsu, kým Jupiter (znamenajúci mier a blahobyt) bude zbavený všetkej cti a dôstojnosti... A to všetko v záujme slobodného mesta, založeného v druhej, malej Mezopotámii... Na veľkú hanbu podlých budú sa zatajovať ukrutnosti. Odhalenia zostanú v hmle mračného dňa... Bude to vyzerat' tak, akoby Boh Stvoriteľ sám vypustil Satana z jeho pekelného väzenia, aby pustil na svet Goga a Magoga.“

„Slobodné mesto v druhej, malej Mezopotámii“ — tým sa očividne myslí Kuvajt. Z hľadiska zemepisu vedie predĺženie hranice Iraku k pobrežiu Perzského zálivu, k ústiu oboch riek, Eufratu a Tigrisu, podľa ktorých sa aj nazývalo Medziriečie — „Mezopotámia“. V jednom z Nostradamových veršov sa tieto náznaky aj potvrdzujú. Hovorí sa tu o „slobodnom meste veľkého islamského mora“, ku ktorému „pod ochranou hmly prichádza anglická flotila“, aby „spolupôsobila pri začatí vojny“.

Nostradamus varoval aj pred hroziacimi následkami ropnej katastrofy. „Nastane veľká pohroma, pri ktorej z troch častí sveta budú postihnuté najmenej dve. Bude to také zlé, že (na niektorých miestach) nebude možné rozlíšiť, čo patrí k poliám a čo k domom. V uliciach bude rásť tráva až po kolená. Duchovných sa zmocní úplné zúfalstvo. Vojaci (Iraku) budú terorizovať Ťudí. Dôjde k invázii od pobrežia... Na krajinu, ktorú kedysi obýval Abrahám (južný Irak), zaútočia prívrženci Jupitera (USA). Mesto Achem (Kuvajt?) bude obkolesené a silnými oddielmi dobyté. „Námorné sily západných mocností ich oslabia (Iračanov)... Väčšia časť vojska orientálneho mocnára-uzurpátora bude zaskočená, demoralizovaná a Ťudmi zo severu a zo západu (USA, Európa) porazená. Zvyšku sa podarí ujsť.“

Kto bol Nostradamus, tento muž, ktorý opísal vojnu v Zálive takmer ako reportér CNN? Narodil sa ako syn židovského advokáta pod občianskym menom Michel de Notre Dame; bolo to 14. decembra 1503 v St. Remy, v Provensálsku. Prvé roky strávil u Jeana zo St. Remy, starého otca z matkinej strany, ktorý bol osobným lekárom kráľa Reného, vojvodu z Anjou, Baru a Mainu, vojvodu lotrinského, titulárneho kráľa Jeruzalema, Neapola a Sicílie. Ako „zasvätenec“ učil svojho vnuka latinčine a hebrejčine, zasvätil ho do kabalistiky (tajného židovského stredovekého učenia prístupného iba uzavretému okruhu Ťudí) a oboznámil ho s „múdrosťou hviezd“ — astrológiou. Tým usmernil ďalší život mladého Michela. Po smrti milovaného starkého sa vrátil do rodičovského domu a odtiaľ sa vydal na štúdiá. V Avignone, meste pápežov, študoval rétoriku a filozofiu; bolo to v čase veľkej morovej epidémie. Mixtúrami, ktorých recepty mu odovzdal nebohý starý otec, pomáhal chorým; v tom čase sa rozhodol stať sa lekárom. Roku 1529 sa zapísal na vtedy slávnu univerzitu v Montpellier a štúdium medicíny ukončil roku 1532.

Tým sa začala jeho kariéra „morového lekára“. Učil obyvateľov ohrozených oblastí, ako si majú vyplachovať nosohltanové dutiny extraktom jeho bylinkovej zmesi, ktorá bola zrejme určená na dezinfekciu, a prikazoval čo najprísnejšiu hygienu. Jeho metóda bola úspešná: tí, čo poslúchli jeho rady, sa zachránili. Nostradamus si zarábala na živobytie ako putujúci lekár a tak sa dostal až do horného Talianska. Len čo z niektorého mesta hlásili prvé prípady „čiernej smrti“, odcestoval na postihnuté miesto a začal boj proti chorobe, ktorej príčiny vtedy ešte nikto nepoznal (vysoko infekčná bakteriálna nákaza — pozn. prekl.). K jeho osobným priateľom patrili významní filozofi a „zasvätenci“, ako napríklad františkánsky mních Rabelais, neskorší obľúbenec a poradca kardinálov i pápežov, filozof

a básnik Jean Caesar Scalinger, ale aj kardinál Jean z Lotrinska a alchymista Nicholas de Vicheray. Niekoľko mesiacov sa zdržiaval v kláštore Chambéry v Savojských Alpách, takisto aj v opátstve Orval v Lotrinsku. Napokon sa definitívne usadil (1549) v provensalskom Salóne. Tam si vzal za ženu blahobytnú vdovu menom Anna Gemella a otvoril si stálu lekársku prax. Celé noci venoval štúdiu tajných vied; čítal spisy a rukopisy tajných učení zasvätených, čo si doviezol zo svojich ciest. Najvyššie poschodie svojho domu dal prebudovať na hviezdárske observatórium; zariadil tu aj rozsiahlu knižnicu. Neskôr, v začiatkoch svojho tajuplného prorockého veršovania napísal:

„Nocou sedím sám na bronzovej stoličke, pripútaný k štúdiám tajným. Zrazu prichádza z osamelosti prostý plamienok a dáva spoznať, čomu nie márne veriť treba. S prútičkom v ruke náhle som presadený doprostred branchidov času; voda mi nohy ovlažuje a okraja rúcha dotýka sa. Konármi prichádza na mňa strach, môj hlas sa chveje. Božské osvietenie. To božské sa pri mne usádza.“

(Branchidi — nasledovníci starogréckeho veštca Branchosa, správcu Apolónovej veštiarne v Didyme pri Milete.) Tak ako pýtie, veštkyne z čias antiky, pýta sa „božského orákula“. Jeho verš sa tu zrejme vzťahuje na novoplatónskeho filozofa Iamblichu z Chalkidy (zomrel roku 330 n. l.) a jeho dielo O tajných učeniach, v ktorom sa zaoberal mystériami Egyptanov, Chaldejcov a Asýřčanov.

V tretej kapitole, jedenástom odseku píše Iamblichos o mantike — „božským duchom naplnené predvídanie budúcnosti na miestach vešteckých“ — takto: „Mnohí predpovedajú budúcnosť, keď sa napili istej vody, tak ako kňazi kárijskej Apolónovej veštiarne v Kolofóne.

Kolofón bolo významné iónske mesto na západnom pobreží dnešného Turecka, v kraji vtedy nazývanom Karia (jeho obyvatelia sa nazývali Károvia). (Pozn. prekl.)

Iní zasa tak, že sedia pri istých otvoroch, jamách, ako tí v Delfách. A napokon ešte iní, čo vdychujú pary z istých vôd, tak ako veštice kňazky branchidov v Didyme.“

O niekoľko riadkov ďalej Iamblichos pridáva informáciu o veštkyňiach branchidov: tento rituál totiž „dokazuje, že prosia boha, aby bol prítomný a aby jeho prítomnosť nastala zvonka“. Inými slovami: tak meditácia veštkyne sediacej na trojnožke, ako aj koncentrácia na výpary posvätnéj vody pomáhajú sústrediť sa na akt prerokovania. No rozhodujúce je, že „boh“ musí byť stelesnené prítomný. Nejde teda o vnútornú meditatívnu víziu, ale o pokyn „prichádzajúci zvonka“. Ďalej Iamblichos zdôrazňuje, že pravá mantika, teda veštenie, môže nastať len prostredníctvom bohov. Ako sme predtým videli, aj Nostradamus vysvetľuje ešte nepochopiteľné dianie ako „božské osvietenie, ktoré sa pri ňom usádza“. Takto prijaté informácie nám zanechal v zakódovaných, bežnému čitateľovi ťažšie zrozumiteľných veršoch.

Nostradamus svoje „quatrains“ (štvorriadkové verše) rozčlenil do desiatich „centúrií“ (stotín); z týchto veršov sa zachovalo 965. Prvých 600 uverejnil roku 1555 pod názvom: Pravdivé centúrie a proroctvá dr. Michela Nostradama..., v ktorých je obsiahnuté to, čo sa týka Francúzska, Španielska, Talianska, Nemecka, Anglicka a iných krajín sveta. Druhá zbierka, tentoraz 365 „štvorriadkov“, ako aj list kráľovi Henrymu II., v ktorom síce zašifrované, no chronologicky predpovedá jeho budúcnosť, uverejnil roku 1568, po Nostradamovej smrti, jeho žiak Jean de Chavigny.

V predhovore k prvému zväzku Centúrií, ktorý bol adresovaný jeho synovi Caesarovi, Nostradamus objasňuje príčinu zašifrovania či zakódovania svojich veršov: „Zvolil som spôsob písať v nevyspytateľných a mnohoznačných veštbách — v zastretých, tajuplných obrazoch, pretože príčiny sú indiferentné a splnenie proroctiev je bez ohľadu na jeho pôvodcu neúplne výstižné. Ľudský osud je napokon neistý, a preto všetko je unášané a určované nezmerateľnou milosťou božou.“ Okrem toho, ako píše, nechcel ovplyvňovať nasledujúce generácie. Jednako „komu sa podarí strhnúť z niektorých prekrývajúcu pásku (teda demaskovať niektoré z jeho veršov), ten nazrie do veľmi dlhého časového obdobia — sú to pokračujúce proroctvá odo dneška (1555) až do roku 3797“.

Podľa samého autora sú teda jeho proroctvá varovania alebo naznačené pravdepodobnosti. Keďže aj tak sme konfrontovaní so subjektívnymi okolnosťami a skutočnosťami, závisí od nás, či niečo

z toho realizujeme. Prorok je istým druhom „cestovateľa v čase“, ktorý vidí udalosti a miesta v krajine a pozoruje, aká udalosť a ktorým smerom sa bude vyvíjať. Pritom jestvujú v budúcnosti miesta — udalosti — spojené s nebezpečenstvom, ktoré predstavuje akúsi pascu. A tu vstupujú do hry prorocké varovania veštca. Zostáva iba na nás, aby sme si z rozličných možností zvolili pozitívnu pravdepodobnosť.

Nostradamus nás teda upozorňuje na situácie a následky, s ktorými budeme konfrontovaní. Závisí od nás, ako ich zvládneme. Často vynechával presné údaje o mieste udalosti, osobné opisy či charakteristiky, takisto dátumy. Možnože ich zašifroval preto, aby zmiernil či utlmil možnosť splnenia sa predpovede? Chcel azda zabrániť osudnému nutkaniu uskutočniť to, pred čím varoval? Ale je takisto možné, že upozorňoval: niet absolútneho determinizmu. Veď aký zmysel by malo predpovedať to, čo je aj tak nevyhnutné?

Mnohí proroci veria, že vystríhajú „v mene božom“, ako napríklad Jonáš. Pán oslovil Jonáša: „Vstaň, choď do veľkého mesta Ninive a zvestuj mu zvesť, ktorú ti ja poviem! ... Ešte štyridsať dní — a mesto bude rozvrátené!“ Mužovia z Ninive uverili Bohu a ohlásili pôst, obliekli sa do vrecovín, od dospelých po deti. Zvesť došla až k ninivskému kráľovi. Vstal z trónu, zhodil zo seba kráľovský plášť, obliekol si vrecovinu a posadil sa do popola, prachu, a dal vyhlásiť v meste. Nariadenie kráľa a jeho veľmožov znie: ...Nech sa každý odvráti od zlej cesty svojej a od násilia, ktoré má v rukách! Keď Boh videl ich konanie na znak toho, že sa odvrátili od zlých ciest a skutkov, zľutoval sa nad nimi a nepostihol ich nešťastím, ktorým ich zamýšľal potrestať (Jonáš 3; 4–10) Keď Jonáš videl, že ním ohlásené proroctvo sa nespĺnilo, nahneval sa a škriepil sa s Bohom. Ako ho len Pán mohol takto blamovať? Prikázal mu, aby ohlásil veľkému mestu, že zanikne — ale zánik neprišiel!

Stal sa teda Jonáš praotcom falošných prorokov? Vôbec nie. Pochopil pravý význam proroctiev. Nazvime to „nininivským efektom“: ak včas počúvneme výstrahu, možno nešťastiu predísť.

V Písme (c. d., zv. 3, s. 920–921) príbeh sa končí tým, ako Boh poučil Jonáša. Jonáš opustil mesto a vysušala ho páľava. Boh dal, aby nad ním cez noc vyrástol ricínový ker, ktorý by mu za dňa tienil. Lenže keď vychádzala ranná rosa, rozkázal Boh červíkovi, aby zranil ricínus, takže vyschol. Po východe slnko tak pražilo na Jonáša, až zamdlieval a žiadalo sa mu zomrieť. A vtedy mu Boh povedal: „Ty ľutuješ ricínus, na ktorom si nerobil a nevypestoval si ho, ktorý za noc vznikol a za noc zanikol. A ja sa nemám zľutovať nad veľkým mestom Ninive, v ktorom je viac než stodvadsaťtisíc ľudí, čo nevedia rozlišovať medzi pravicom a ľavicou? K tomu množstvo zvierat.“ (Pozn. prekl.)

Orientálni mudrci vravia: Všetko je karma, zákon príčiny a následku... Každé nešťastie či pohroma je dôsledkom ľudských chýb. Teda: bez príčiny nijaký následok. A zrejme v tom spočíva aj význam Ezechielových, Jánových a Nostradamových proroctiev pre naše časy. Varovania prorokov Ezechiela a Jána pretrvali v „časovej kapsule“ svätých spisov tisícročia.

V posledných štyroch storočiach sa pozornosť sústreďovala predovšetkým na Nostradama. Už jeho prvá kniha vyvolala veľkú pozornosť na francúzskom kráľovskom dvore, pretože kráľovná — Katarína z rodu Mediciovcov — sa zaujímala o „tajné vedy“. Pozvala Nostradama do Paríža ku kráľovskému dvoru. Keď sa o niekoľko rokov splnila prvá z jeho predpovedí, dosiahol vrchol slávy:

„Mladý lev porazí starého
v jedinom súboji na bojisku.
V jeho zlatej kletke ho oslepí.
Dve rany v jednej — a zomrie krutou smrťou.“ (1/35)

Počas istej sobášnej hostiny, ktorá sa konala 1. júla 1559, vyzval kráľ Henry II. kapitána svojej telesnej stráže, grófa Montgomeryho, na súboj mečom a kopijou. Súboj sa skončil tragicky: ostrie kopije mladšieho kapitána preniklo cez zlatú ochrannú prilbu hlboko do kráľovho oka. O desať dní neskôr kráľ podľahol ťažkému zraneniu. Kráľovná Katarína, hlboko ostrasená splnením Nostradamovej predpovede, odcestovala za veštcom do Salónu, aby sa dozvedela o osude svojich štyroch synov.

Pomaly sa blížil koniec stredovekého proroka. Ešte raz cestoval do Talianska a vrátil sa už ťažko chorý — trpel dnou a srdcovou astmou. Zavčas rána dňa 2. júla 1566 pre záchvat srdcovej astmy opustil lôžko a klesol mŕtvy na lavicu, ako sám kedysi predpovedal: „Na lavici pri mojej posteli ma nájdú — mŕtveho.“

Jeho telesnú schránku uložili — čo bolo u prívrženca tajných či okultných vied nezvyčajné — do sarkofágu v kostole františkánskych minoritov v Salóne. Na náhrobku možno ešte i dnes čítať:

„Tu odpočívajú kosti
Michela Nostradama,
ktorého takmer božské pero,
všetkými vážené,
bolo hodné písať a tľmočiť ľudom
pod vplyvom hviezd prichádzajúce udalosti
na celej zemeguli.“

Mnohé Nostradamom predpovedané udalosti sa skutočne udiali a patria dnes už k dejinám. Jeho prorocký opis bartolomejskej noci kráľa Karola IX. bol rovnako presný ako opis anglickej revolúcie, ktorú správne predpovedal na rok 1649. Aj veľký požiar Londýna sa stal skutočnosťou v presne predpovedanom roku. Jasne „videl“ Francúzsku revolúciu roku 1789 a popravu kráľa Ľudovíta XVI. „uprostred ľudu“. Vopred vedel o raketovom vzostupe i páde Napoleona, ktorého označil ako „cisára narodeného blízko Talianska“ a nazval „neonom apollyonom“ (grécky neón apollyon znamená nový ničiteľ). Videl konflikty 19. storočia práve tak ako aj 20. storočia obe svetové vojny, ruskú revolúciu a zrodenie fašizmu „súčasne v Taliansku, Španielsku a Nemecku“. O „caudillovi“, budúcej hlave Španielska, ktorá nastúpi k moci po občianskej vojne, napísal: „V opevnenom meste Kastílie vzíde Franco z junty.“ Hitlera (pre hysterický spôsob prejavov) nazýva „Histerom“; vie aj o tom, že jeho „boju zasvätená kniha“ (Mein Kampf) vydáva svedectvo o pravých plánoch. Obkolesený a tlačný zo všetkých strán „vodca Veľkonemecka“ skončí svoj život po malej príležitostnej hostine samovraždou zastrelením. O Mussolinim predvídal skratkou „D.M.“ (Duce Mussolini).

Nostradamus očividne predvídal aj novodobé vynálezy. V prekvapujúcich veršoch opisuje leteckú vojnu — „neobvyklé vtáky, ktoré dunia húú, húú“ — a „bitku, ktorá sa odohráva na nebi“. Hovorí aj o „podmorských flotilách“ a o „rybe, v ktorej sú listy aj zbrane uzatvorené“ (zrejme ponorky). Je pochopiteľné, že tieto predpovede bolo možné technicky interpretovať až v našich časoch. Ešte roku 1710 dobromyseľný páter Jean de Roux v traktáte Kľúče k Nostradamovi konštatoval, že prinajmenšom uvedené opisy treba zaradiť do ríše fantázie. „Oštep a kopije“, „hromové klíny“ alebo jednoducho „blesky v ohnivom oblúku“ — nemienil tým Nostradamus rakety a ich sprievodné javy? Jeho opis „poberie sa v stranu Luny, kam bude dopravený a vysadený“ sa bezpochyby týka pristátia človeka na Mesiaci.

Presné predpovede veštca pochopiteľne zaujímali aj politikov a štátnikov — podľa toho, či boli pre nich priaznivé, alebo naopak. Keď v prvých fázach druhej svetovej vojny Nemci obsadili Francúzsko, malo gestapo na prvom mieste v „čiernej listine“ zakázaných diel knihu francúzskeho spisovateľa Maxa de Fontbrune Exegéza Nostradama (Výklad Nostradamových proroctiev). V nej sa predpovedá nielen okupácia Nemcami, ale aj návrat generála de Gaulla a konečná porážka Hitlera. V máji 1941 Hitler vydal gestapu príkaz zatknúť všetkých astrológov a zhabať všetky vydania Nostradamových diel. Iba v Nemecku vtedy pôsobiaci švajčiarsky astrológ Krafft obišiel len „s modrinou pod okom“. Dr. Goebbels ho zapojil do služieb nacistického režimu, aby vykladal Nostradama podľa Hitlerových potrieb. Keď celá vec vyšla najavo, upadol Krafft do nemilosti a zomrel v koncentračnom tábore. Nacisti zdôvodnili zhabanie Nostradamových Centúrií tým, že treba zabrániť, aby nepriateľ mohol prostredníctvom jeho presných proroctiev nazrieť do führerových plánov. (Akoby na to nestačil jediný exemplár!) Na druhej strane britská tajná služba neľutovala 80 000 libier šterlingov, aby presviedčala

Nemcov prostredníctvom Nostradamových proroctiev o nezmyselnosti ich boja a záverečného odporu.

U Nostradama nachádzame aj predpoveď černobyľskej havárie, vojny o Falklandy, zvrhnutie iránskeho šacha a príchod Chomejního k moci: „Revolúcie, hlad a vojna nebudú mať v Perzii konca kraja, keď príliš veľká viera zradila monarchu, ktorého koniec sa začínal vo Francúzsku, kam sa na utajené miesto utiahol istý prorok“ (Chomejní). Jeho proroctvo, že „obe veľké mocnosti sa stanú priateľmi“, nie je ťažké dešifrovať ako nový vzťah medzi USA a Ruskom, resp. bývalým ZSSR. No osud Izraela vyznieva v temných farbách: „Synagógu, ktorá neprinesie nijaké plody, obsadia neveriaci. Hrozí jej prenasledovanie zo strany dcéry Babylonu. Nešťastie a smútok budú podopierať jej krídla.“

Dedičia archy zmluvy

Dodnes neustali najrozmanitejšie úvahy okolo biblickej archy zmluvy, o jej obsahu a skutočnom poslaní. Často sa v tej súvislosti spomína svätý grál ako jej súčasť. Archa zmluvy (v starších textoch nazývaná aj archa úmluvy) — skrinka s tabuľami Desatora, obitá rýdzim zlatom, ktorú zhotovit' prikázal Boh Mojžišovi na hore Sinaj. (Opis je v texte Exodu 25; 10–22.) Svätý grál — podľa legendy ide o zázračnú misku posledného Ježišovho pokrmu, do ktorej zachytili krv z jeho rán. (Pozn. prekl.) Doteraz však neexistuje presvedčivý výklad jeho latinského pomenovania „*lapis ex illis*“. Autori Lincoln, Baigent a Leigh v spise *Svätý grál a jeho dedičia* konštatujú: „Mohlo by ísť o skomoleninu pojmu ‚*lapis ex caelis*‘ (spadnuté z neba) alebo ‚*lapis lapsus ex caelis*‘ (kameň spadnutý z neba), a napokon aj ‚*lapis elixier*‘, teda často spomínaný ‚kameň mudrcov-alchymistov‘.“

„V posledných rokoch a desaťročiach vyšlo veľa rozpráv o grálovej epike, jej pôvode a vývoji, o jej vplyve na kultúru a jej literárnych kvalitách. Okrem toho existuje celý rad štúdií o templároch,“ (stredoveká rytierska reboľa — pozn. prekl.) píše autori. Naproti tomu v oblasti dvorského eposu bolo len málo expertov-historikov a len málokto prejavovali vôbec záujem o neraz komplikovaný príbeh templárov a križiackych výprav. Kto by sa pred historikmi čo i len náznakom odvážil vysloviť domnienku, že povesti o grále nie sú iba výplodom fantázie, ale odzrkadľujú rad historicky reálnych udalostí, obvinia ho z kacírstva. Ale či Heinrich Schliemann asi pred sto rokmi neobjavil Tróju len preto, že doslova veril „svoju“ Homérovi? Pokiaľ je známe, nejestuje doteraz vážnejší pokus o preskúmanie spätosti medzi templármi a grálom. Kým templárov berieme ako historickú skutočnosť, príbeh grálu odkazujeme do ríše fantázie.

Pravda je však iná. Medzi archou zmluvy, svätým grálom a tajnými rádmi či reboľami je úzka spätosť. Obrovské bohatstvo, moc, vojny, intrigy, sprisahania aj vraždy — to všetko je súčasťou príbehu. Preto odhaľovanie skutočného významu a pozadia zrejme nieje ani v záujme cirkevných krubov.

Mnohí autori sa zaoberali otázkou, z akého zdroja mohli pochádzať vedomosti veľkého predpovedateľa budúcnosti Michela Nostradama. Takmer neprejde rok, aby sa neobjavila nová, ešte senzačnejšia interpretácia jeho diela. Vychádzajúc z predpokladu, že Nostradamus nie náhodou „pomiešal“ a zašifroval svoje prorocké verše, pokúšajú sa mnohí autori nájsť kľúč k jeho výkladu. Pátranie po zdrojoch jeho „informácií“ je naozaj neľahké. No niektorým exegétom, vykladačom najmä biblických textov, podarilo sa naraziť na spojenia s templármi.

Jeden z nich, Carlo Patrian, napríklad píše: „...Ďalej musíme brať do úvahy Nostradamove indície smerujúce k rádu templárov. Vo verši IX/87 dokonca spomína ich centrum v Lothea a poukazuje na les v Touphone. Nechýbajú ani explicitné, výslovné poukazy na rád ‚rosenkreucero⁹‘ a na Slnčné mesto — Heliopolis.“

Patril Nostradamus k starému okruhu „zasvätených“? Poukazuje na to jeho výchova u starého otca, no najmä dlhšie pobyty v Chambéry a v Orvale. Orval bolo niekdajšie pobočné opátstvo kláštora v Clairvaux, teda neskoršieho Kláštora sv. Bernharda, ktorý patril k spoluzakladateľom templárov.

9 Podľa Ottovho náučného slovníka išlo o tajné spoločnosti, rehole, pomenované podľa ich zakladateľa Rosenkreuzu (Rosenkrantz). Masarykov náučný slovník uvádza termíny „rosenkreuzerové“ aj „rosenkrucciáni“ — príslušníci tajných spoločností „Bratstva ruže a kríža“. Podľa Brockhausovho lexikónu znakom tohto tajného križiackeho rádu bol osemramenný kríž a ruža. Z uvedeného možno odvodiť aj pomenovanie „križiaci ruženári“. Meno Rosenkreuz je zložené z pojmov „ruža“ (Rose) a „kríž“ (Kreuz). — (Pozn. prekl.)

Gerard de Sède, bádateľ o Nostradamovi, na základe starých dochovávok kláštora tvrdil, že počas osemnásťmesačného pobytu v Orvale zasvätili neskoršieho veštca „do strašného tajomstva“. Pritom mu vraj predložili „tajuplnú starú knihu“, ktorá mu poslúžila ako základ jeho neskoršej prorockej činnosti. Podľa de Séda bol veštec od tej chvíle podriadený „prísne organizovanému spoločenstvu“ — „Priorstvu Sionu“, ktoré vzniklo už v ilegality ako nástupca medzičasom cirkvou zakázaného rádu templárov.

Kto vlastne boli templári? Ich príbeh siaha ďaleko nazad a začína sa mladým rytierom Hugom de Payens z kraja Champagne. Už ako šestnásťročný sa zúčastnil na prvej križiackej výprave pod vedením Gottfrieda z Bouillonu. Po dobytí Jeruzalema 14. júla 1099 (niektoré pramene uvádzajú 15. júla — pozn. prekl.) sa vrátil do Francúzska, vstúpil do služieb grófa de Champagne a vymenovali ho za dôstojníka. O päť rokov neskôr, pod vedením nového pána, odchádza opäť do Svätej zeme. No dlho sa tam nezdržali. Krátko po návrate sa gróf spojil s Etiennom Hardingom, opäť rádu cisterciánov (katolíckej mníšskej rehole — pozn. prekl.), ktorý založili pred siedmimi rokmi. V reholi onedlho začali usilovne študovať staré hebrejské texty, ba dokonca prívolali rabínov z Burgundska, čo bol na vtedajšie časy priam neuveriteľný a odvážny čin. Roku 1114 obaja rytieri sa znovu vydali na cestu do Jeruzalema a po návrate okamžite navštívili Etienna Hardinga a cisterciánov. Tým sa to však neskončilo. Gróf de Champagne daroval cisterciánskej reholi les v Barsur-Aube na založenie opátstva v Clairvaux. Tejto úlohy sa ujal Bernard de Fontaine, neskorší svätý Bernard.

Roku 1119 Hugo de Payens sa opäť vydal na cestu do Jeruzalema; sprevádzali ho šiesti rytieri a dvaja mnísi. Po príchode sa ohlásili v paláci Balduina I, hlavy Jeruzalemského kráľovstva, založeného križiakmi. Pred kráľom Balduinom, ale súčasne aj za prítomnosti jeruzalemského patriarchu zložili sľub laického bratstva. Podľa ich vlastných slov chceli sa odteraz „zo všetkých svojich síl starať o bezpečnosť ulíc a ciest, no najmä o ochranu pútnikov“. Tento zámer šľachtyných mužov sa videl kráľovi taký zásluhový, že im dal k dispozícii celé krídlo svojho paláca — a práve to krídlo, ktoré bolo podľa istej povesti vybudované na základových múroch niekdajšieho Šalamúnovho chrámu. Odteraz sa deväť pútnikov z Francúzska nazývalo Chudobným rytierstvom Kristovým zo Šalamúnovho chrámu. Zložili sľub, že budú žiť v úplnej chudobe a až po deviatich rokoch budú prijímať nových členov do svojho bratstva. Roku 1125 za nimi prišiel z Francúzska aj gróf Hugo de Champagne. Keďže sa v análoch hovorí, že odvrhol ženu a deti (čo na vtedajšie „zbožné časy“ nebola maličkosť), aby mohol vstúpiť do rádu, musel mať na to veľmi vážny dôvod.

Nech už bol sľub rytierov akokoľvek ušľachtilý a ich predsavzatia hocaké, faktom zostáva, že pútnické cesty veru nijako nechránili. Takisto sa nezúčastňovali na nijakých bojoch a potýčkach s nepriateľmi kresťanstva, ktoré boli v týchto končinách takmer na dennom poriadku. Oveľa viac sa venovali archeologickým vykopávkam v priestoroch niekdajších koniarní Šalamúnovho hradu a chrámu a na chrámovom priestranstve, prípadne podnikali výjazdy — kam, to nik nevedel.

Roku 1127 sa vrátili zo Svätej zeme do Francúzska, kde im Bernard z Clairvaux pripravil triumfálne privítanie. V Troyes, na dvore grófa de Champagne, kam bol zvolaný koncil, cirkevní hodnostári oficiálne uznali rád a za jeho prvého veľmajstra vymenovali Huga de Payens. „Militia Christi“, ako sa templársky rád odteraz nazýval, mala spojiť mníšstvo a rytierstvo do dokonalej syntézy. Do preambuly rádoých regulí dal Bernard prijať toto znenie: „S pomocou Božou, našou a nášho Spasiteľa Ježiša Krista sa dokončilo dielo Toho, čo svojich priateľov zo Svätého mesta Jeruzalema povolal späť do krajiny a Burgundska.“

V knihe Exodus sa o arche zmluvy vraví, že Pán prikázal Mojžišovi: „Z akáciového dreva urobte mi archu, dva a pol lakt'a dlhú, poldruha lakt'a širokú a poldruha lakt'a vysokú. Obiješ ju rýdzim zlatom; zvnútra i zvonku ju obiješ a hore okolo nej urobíš zlatý veniec. Uleješ tiež pre ňu štyri zlaté krúžky a pripevníš ich na štyroch jej nohách, a to dva krúžky na jednej strane a dva krúžky na jej druhej strane...

Urobíš aj vrchnák (zľutovnicu) z rýdzeho zlata, dva a pol lakt'a dlhý a poldruha lakt'a široký. Aj dvoch cherubov spravíš, kovaných zo zlata, hore na oboch koncoch zľutovnice... Zľutovnicu polož na archu a do archy vlož zákon, ktorý ti dám. Tam sa budem zjavovať a zo zľutovnice, spomedzi oboch

cherubov, čo sú na arche zákona, budem hovorievať všetko, čo ti nariadim pre Izraelitov.“ (Exodus 25; 10–22)

Ďalej sa v Písme hovorí o tom, že Mojžiš po prijatí Božích zákonov na hore Sinaj podľa návodu Pána postavil archu zmluvy. Dalo by sa povedať, že archa zmluvy sa stala komunikačným prostriedkom. Sprevádzala ľud Izraela na jeho ceste púšťou do Svätej zeme a uchovávala sa v celtovom svätostánku dovtedy, kým kráľ Šalamún nepostavil v Jeruzaleme chrám. Tam ju uchovávali dovtedy, kým ju prorok Jeremiáš pred blížiacimi sa vojskami Nabuchodonozora neukryl do jaskyne v hore Nebo. Čo sa s ňou stalo potom, je doteraz zahalené rúskom tajomstva. Vystavili ju znovu v druhom postavenom chráme, alebo ju z bezpečnostných dôvodov ukryli v niektorej z jaskýň v skale pod chrámom? Zdá sa však, že sa ju podarilo objaviť templárom.

Čo vlastne obsahovala, resp. čo predstavovala archa zmluvy? Išlo o skrinku, aké boli známe už zo sumerských chrámov. Skrinku pre to najposvätnejšie, „z čoho hovorí Boh“, čo svieti, vyžaruje, keď sa ho zmocní „to božské“.

Z mnohých biblických textov vyplýva, že archa zmluvy nebola tak celkom bez nebezpečenstva. Keď „Áronovi synovia, Nadab a Abiu, vzali svoje kadidelnice, nakládli do nich ohňa a naň kadidlo a priniesli tak Pánovi neprináležajúci oheň, ktorý im Pán nebol prikázal. I vyšiel oheň od Pána a zabil ich, takže umreli pred Pánom.“ (Levitikus 10; 1–2). Oboch kázal Mojžiš vyniesť z tábora von. Vyniesli ich v ich „rízach“ (obradových rúchach — pozn. prekl.), takže zrejme ich rúcha neboli „spálené ohňom“ (ako sa hovorí v nemeckej citácii z Písma — pozn. prekl.), aj keď to tak mohlo vyzerať. Je možné, že išlo o pôsobenie elektriny alebo akéhosi druhu žiarenia. Nasvedčovala by tomu súvislosť z 2. knihy Samuelovej: „Keď prišli k Nákonovmu humnu, vystrel si Oza (ruku) k arche Božej a zachytil ju, lebo voly sa potkli. Preto sa Pán rozhneval na Ozu a udrel ho Boh pre opovážlivosť, takže zomrel tam pri arche Božej.“ (2. Samuel 6; 6–7) V nemeckom znení Písma je takýto text: „Keď sa Ussa (Oza) nedopatrením dotkol archy, aby ju ochránil pred prevrhnutím, padol mŕtvy.“ (Pozn. prekl.)

Keď sa v boji Izraelčanov s Filištíncami posledne menovaní zmocnili archy a odniesli ju do Azotu, „Pánova ruka (však) zaľahla na Azotčanov, podesil ich a potrestal ich vredmi...“ (1. Samuel 5; 6) V Knihe Jozue sa dokonca hovorí (Jozue 3; 4) o akejsi „bezpečnostnej vzdialenosti“ od archy (ide o situáciu pred prechodom Jordánu): „Medzi vami a ňou nech je odstup aspoň dvetisíc lakt'ov dlhý — nepribližujte sa k nej...“ Vzdialenosť 2000 lakt'ov znamená v prepočte asi 800 metrov, ktoré delili nosičov archy, tzv. levitov, od pochodujúcej masy ľudu; je pravdepodobné, že nosiči archy mali ochranné odevy.

Archa zmluvy mala pravdepodobne rovnakú funkciu ako skrinky babylonských božstiev, ktoré slúžili kráľom pri vojenských ťaženiach, aby mohli aj mimo chrámov udržiavať spojenie s „bohmi“. Sošky bohov sa „prebúdzali k životu“ tajným, celkom špecifickým rituálom, ktorým bolo možné dosiahnuť kontakt s božstvami. V Knihe sudcov (17; 5. 18; 14, 17) spomínané „terafim“ („k životu prebudený duch“, alebo aj veštech božstvá) plnili akiste tú istú úlohu. Podľa židovskej tradície údajne už kňaz-veštec Táre (v nemeckých citáciách Terah), otec Abrahámov, pracoval s takýmito „terafim“. V Nippure, meste boha Enlila, existovali „terafim“.

V Nippure či Nibru'ki („priesečníku na zemi“) zriadil Enlil kontrolné centrum jednotlivých misií Anunnakov. V jednom zo zikkuratov, ktorý sa nachádzal na vrchole hory, sa uchovávali v „dir'ge“, čiže v „tmavej žiariacej komore“, hviezdne mapy („emblémy hviezd“), ako aj kontakty „dur'an'ki“ („spojenia nebo — Zem“). Odtiaľ sa riadil aj okruh úloh a väzieb medzi 600 „Anunnakmi Zeme“ a 300 „Anunnakmi neba“.

„Anu rozhodol nasledovať jeho pokyny:
tristo ich rozostavil na nebi ako strážcov,
aby stade prebádavali zemské cesty.
Šesťsto ich nechal bývať na zemi.
Keď vydal pokyny

Anunnakom neba a Anunnakom Zeme,
rozdělil úrady a funkcie.“

Anunnakovia neba sa nazývali aj „igi'gi“ — „tí, čo pozorujú a vidia“, alebo „tí, čo sa otáčajú a vidia“. V jednom zo záznamov sa hovorí o tom, že v Enlilovom kozmickom kontrolnom stredisku Boh používal „vysoký, k nebu čnejúci stožiar“, aby „zameriaval svoje slovo k oblohe“. V samotnej „dir'ge“ sa uchovávali tzv. me.

„Tajuplné ako vzdialené vodstvá,
ako nebeský zenit.
Pod... emblémami sú emblémy hviezd.
A ‚me‘ je dokonalé,
jeho slová sú tu na to,
aby boli hovorené.
Jeho slová sú blahoprajné veštby.“

Americký bádateľ R. A. Boulay označuje „me“ ako „tabule osudu“ a píše o nich: „Často sa opisujú ako fyzické objekty, ktoré možno prenášať. Vlastniť ‚me‘ umožňovalo jeho nositeľovi absolútnu kontrolu nad určitým aspektom života... V báji O Enkim a poriadku sveta mnohé súvislosti naznačujú, akoby bol Enki veliteľom ‚nebeského voza‘, ktorý riadi pomocou ‚me‘... ‚Me‘ boli pod kontrolou Enkiho a postupne ich uvoľňoval na prospech ľudí. Hlavným zdrojom informácií o spôsobe fungovania ‚me‘ je epos Inanna a Enki; hovorí sa v ňom, že civilizácia je rozčlenená do 100 prvkov, článkov, z ktorých každý potrebuje jedno ‚me‘, aby mohol fungovať. V epose sa spomína asi 60 ‚me‘, ktoré boli potrebné napr. pre kráľovláu, kňazskú službu, múdrosť, mier, prerokovanie, súdnicstvo, umenie, hudobné nástroje, zbrane, ale aj na ničenie miest... V sumerskom príbehu nazvanom Mýtus o Zu sa tento Enlilov sluha pokúsil palácovou revoltou dostať pod kontrolu ‚tabule osudu‘, ktoré raz Enlil nechal bez dozoru... Tým aspoň načas získal kontrolu nad Anunnakmi a ľudstvom.“

Či azda možno tajuplné „me“ chápať ako istý druh „počítačových čipov“, ako — povedané tlačiarenskou terminológiou — „kontrolný obťah priebehu evolúcie“? Mal vari k „me“ prístup aj hlavný veštec mesta Nippur? Treba tu hľadať súvislosť s pojmom „tirhu“, s „artefaktom či prístrojom na magické účely“, podľa ktorého nazývali aj vešteckého kňaza — „hovoriace kamene“ (antických veštiarní)?

„Ten večný základný plán,
čo budúcnosti stavbu predurčuje.
Ten, čo zo starých čias kresby obsahuje
a napísané z najvyššieho neba,“

tak opisujú starodávne klinopisné tabuľky „me“, čo sa uchovávali v Enlilovom „din'gire“. Medzi „me“ a takzvanými „dur“ — obydliami či skrinkami bohov — existovala spojitosť; na sumerských kresbách sú znázornené vedľa „anténových stožiarov“ či „veží“. Zrejme však boli aj mobilné, pretože na jednom zo sumerských pečatidiel vidieť „dur“ na chrbte ťažného zvierat'a. Možno išlo o predchodcov archy? Keďže v tých tajuplných skrinkách boli zrejme nadprirodzené sily, ktoré umožňovali rozhovor so vzdialeným bohom, uctievali ich ako posvätné kultové symboly. Často ich ozdobovali symbolizovanými očami; napríklad v nippurskom chráme to bol symbol dvojitého oka. V jednom zo starých nápisov sa o tom hovorilo: „Jeho vznešené oko sledí po krajine... Jeho vznešený lúč preskúmava krajinu.“ V židovskej Knihe jubileí sa píše, že Abrahám sa naučil divinácii (nadviazaniu kontaktov) s bohom Enlilom od svojho otca Táreho: „Vyrastal a žil medzi Chaldejcami; jeho otec ho naučil vedomostiam Chaldejcov, praxi divinácie aj astrológie podľa znamení na nebi.“ Keďže Abrahám bol pri svojom ťažení do Palestíny v stálom spojení s bohom Enlilom, musel mať akiste so sebou

aspoň jedno „terafim“. Aké mal Enlil plány s Abrahámom v skutočnosti, keď si ho zvolil za praotca nového ľudu? Mal Abrahám k dispozícii „me“? Dal Mojžiš zhotoviť archu zmluvy vari preto, aby v nej dopravil stáročné vlastníctvo ľudu Izraela? Mohlo to byť dedičstvo Abraháma a Henocha — už spomínaný „čip“ či „kontrolný obťah evolúcie“, resp. „zákon“, ako ho nazýva Písmo?

O Henochovi sa v Písme svätom hovorí iba to, že Abrahám si opäť vzal ženu, ktorá sa volala Ketura a ktorá mu porodila šesť synov, medzi nimi Madiána; jeho synovia boli: Efa, Ofer, Henoch, Abida a Eldaa. (Genezis 25; 1–4) Henoch žil 365 rokov, putoval s Bohom a potom ho nebolo — Boh si ho vzal so sebou.

V už spomínanej Knihe jubileí sú oveľa rozsiahlejšie súvislosti. Podľa tejto knihy bol Henoch prvým z ľudských synov, synov narodených na Zemi, čo sa naučil písmu, vedám, múdrosť a čo vykladal znamenia neba podľa poriadku mesiacov. Ďalej sa hovorí o tom, že jedného dňa zostúpili na Zem anjeli Pána, ktorých nazývali strážcami, aby učili synov ľudí.

Dva apokryfické (do kánonu biblických spisov nepojaté) texty — slovanská a etiópska Kniha Henochova — hovoria o príbehu tohto Abrahámovho vnuka. Píše sa tu o. i. o zostúpení anjelov, „Anunnakov zeme“, na „horu Hermon“, ktorú možno ľahko identifikovať ako kozmické letisko v Baalbeku; o ich spojení s ľudskými dcérami a zásahu do evolúcie ľudí, ktorých nedovolené zasvätili do základov tajných vied. Potom sa synovia nebies kontaktovali s Henochom, vyslali ho ako svojho posla k „padlým anjelom“ a poverili ho, aby im oznámil rozhodnutie Najvyššieho. Súčasne sa synovia nebies rozhodli, že prostredníctvom Henocha zjavia ešte mladému ľudstvu časť svojich vedomostí. V Knihe Henochovej sú nezvyčajne presné údaje o nebeskej mechanike a astrológii, ale aj časovo zhustené dejiny ľudstva, ktoré vtedy trvali 12 000 rokov. Je v nej aj varovanie pred blížiacou sa potopou. Symbolicky sú tu spodobené aj dejiny izraelského ľudu — od Abraháma až po konečné boje proti Partom a Medom. Aj keď nie v takých presných formuláciách, sú v Knihe Henochovej už naznačené neskoršie proroctvá Ezechiela a Jána. V základných črtách boli teda dejiny ľudstva známe už pred 12 000 rokmi!

O svojom stretnutí so „strážcami“ podáva Henoch — na rozdiel od Ezechiela a Jána — oveľa podrobnejšiu správu: „Keď som mal 365 rokov, bol som v istý deň druhého mesiaca sám doma. Zrazu sa zjavili dvaja veľkí muži, akých som doteraz na zemi nevidel... Stáli pri záhlaví mojej postele a oslovovali ma menom. Prebudil som sa zo spánku a vstal som z lôžka. Potom som sa im poklonil, s tvárou bledou od hrôzy. A vtedy tí dvaja muži prehovorili ku mne: ‚Len pokojne, Henoch! Nič sa neboj! Večný Pán nás poslal za tebou, aby si šiel s nami do neba. Daj svojim synom a služobníctvu príkazy, čo majú robiť v dome. Nik ťa nesmie hľadať, kým ťa Pán znovu medzi nich nevráti.‘ Potom ma vyniesli do neba. Vstúpil som a blížil som sa k múru, ktorý bol postavený z kryštálového kameňa a obkolesený ohnivými jazykmi; začalo mi to naháňať strach. Vstúpil som do ohnivých jazykov a blížil som sa k veľkému, z kryštálových kameňov postavenému domu. Steny domu sa podobali kryštálovej dlážke, aj jeho základy boli z takého istého kameňa. Povala bola ako dráha hviezd a bleskov, medzi tým ohniví cherubovia; obloha bola z vody. (Mohlo ísť o priehľadnú riadiacu kupolu, kabínu.) Ohnivé more obklopovalo jeho steny, jeho dvere blčali ohňom.“

A ďalej pokračuje: „Bol tu aj iný dom, väčší ako tamten. .. Vyznačoval sa nádherou, prepychom i veľkosťou. Jeho dlážka bola ohnivá; hornú časť tvorili blesky a krúžiace hviezdy, povala bola blčiaci oheň... Tam moje oči videli tajomstvá.“ Vzniká otázka, či Henocha nepreviezla k inej kozmickej lodi kozmická loď typu dnešných space-shuttle? V druhej, len zasväteným určenej knihe Henoch opísal „na vlastné oči videné tajomstvá“ v nezašifrovanej podobe. V kapitole Zogar zo židovskej kabaly sa hovorí: „Kniha Henochova sa uchovávala z generácie na generáciu v hlbokéj úcte a pokore.“ Podľa starožidovských písomností ju Nóach údajne zachránil na svojej arche pred potopou. Abrahám ju priniesol z babilonského Uru a Mojžiš ju uložil do archy zmluvy. Meno Henoch znamená „chápajúci, vediaci“. V koráne je nazývaný Idris a pokladá sa za najdôležitejšieho predka vyznavačov islamu.

Kabala je tajné židovské učenie, určené len vybranému okruhu ľudí. Toto učenie (kabalistika) obsahuje mnohé prvky a otázky náboženské, morálne, ale aj filozoficko-kozmozgonické a okultného

výkladu biblie. Obsahuje aj prvok panteizmu, čiže stotožňovania Boha s prírodou, vesmírom. (Pozn. prekl.)

Podľa záznamov židovského dejepisca Flavia Josepha treba Henocha stotožňovať s Hermesom Trismegistosom, čiže „tri razy najväčším Hermesom“. Toto meno pochádza z mnohorodého duchovného sveta helénskeho staroveku a označuje staroegyptského boha múdrosti a učnosti Thovta (aj Thot), ktorý údajne zanechal rad spisov o tajných vedách (medicína, alchémia, kovoobrábanie a iné). Pripisuje sa mu aj tzv. tabula smaragdina (smaragdová tabuľa); podľa povesti je na nej zachytená „všetka múdrosť vesmíru“. Ako píše Flavius, „ešte za jeho čias existovali obidva chýrne Hermesove (Henochove) stĺpy“, ktoré boli celé pokryté hieroglyfmi. Po objavení ich kopírovali; uchovávali sa v najposvätejšom vnútornom okruhu chrámu a stali sa zdrojom múdrosti a mimoriadnej učnosti Egyptanov. Tieto „stĺpy“ poslúžili Mojžišovi ako vzor na dve kamenné tabule, ktoré dal vytesať na príkaz Pána. Záznamy Hermesa (či Henocha), ktoré zanechal potomstvu, „prijal od slnka“, od „božskej múdrosti“.

Sumerológ Boulay v týchto súvislostiach pripomína: „(Hermes) dostal ‚božské mená‘, zoznam sedemdesiatich mien bohov, ktorí mali moc nad nebom a zemou. Tieto zoznamy mien, zdá sa, zodpovedajú ‚tabuliam osudu‘ alebo tajuplným ‚me‘ sumerských bohov. Sú to zrejme vzorce, formulky či prístroje, ktoré ich vlastníkom umožňovali kontrolu nad určitými aspektmi a kategóriami života.“

Boulay stotožňuje Henocha so sumerským kráľom Enmedurannom, „bohokráľom“ z obdobia pred potopou; bol to pred ňou siedmy patriarcha. Enmeduranna, siedmy sumerský bohokráľ pred potopou, vládol v Sippare, „vtáčom meste“, kozmickom prístave Anunnakov pred potopou. O Henochovi sa iba traduje, že žil v Mezopotámii a obetoval na „hore Katar“. V Knihe jubileí sa táto hora označuje ako „hora východu“. Nemyslel sa tým sipparský zikkurat? Meno „En'me'dur'anna“ v preklade znamená: „Pán ovládajúci ‚me‘, spájajúci nebo a zem“, čo je označenie vhodné pre Henocha. Tým by bol Henoch ako vlastník „me“, „kontrolného obťahu evolúcie“, dostačujúco preukázaný.

Vráťme sa však k templárom. Čo našli v arche zmluvy, ak ju vôbec objavili? Podľa všetkého to bol „baphomet“ (bafomet), takzvaná hovoriaca hlava. Poďme ale po poriadku. Po slávnom návrate z Jeruzalema a triumfálnom prijatí na synode (cirkevnom sneme) v Troyes, dali sa deviatí templári ihneď do práce pri organizovaní rádu. Cestovali po celej Európe a presviedčali najvznešenejších či najurodzenejších mužov krajín, aby vstúpili do templárskej rehole. O rok neskôr rád už mal 300 členov z najlepších rodín, s nimi aj mnohých zbrojnošov — jazdných i peších. Templári si teraz už mohli dovoliť poslať do Svätej zeme niekoľko tuctov rytierov, aby plnili úlohu, ktorú ich predchodcovia sľubovali: chrániť cesty pútnikov. Mladý templársky rád mal od svojho začiatku celkom osobitné privilégia. Napríklad účty zo svojej činnosti skladal iba priamo pápežovi. Navyše mal celý rad finančných výhod. Každý, kto rádu niečo daroval, bol odmenený odpustením sedminy cirkevného poplatku alebo trestu. Od templárskych rytierov sa nevyberalo mýtno, clá ani dane. O sto rokov neskôr mal už rád 20 000 členov rytierov, okrem zbrojnošov a kaplánov. Jeho ročné príjmy dosahovali okolo 50 miliónov frankov. A hoci život v chudobe bol prvoradým príkazom, templárom bolo dovolené prijímať dary a uskutočňovať obchody.

„Chudobní rytieri Ježišovi“ čoskoro disponovali obrovským majetkom. Cesty medzi svojimi majetkami a komtúrstvami vybudovali ako bezpečné dopravné spoje, špecializovali sa na dovozné a vývozné obchody, zreformovali bankovníctvo. Aby znemožnili „remeslo“ všade číhajúcim zbojníkom a potulným lúpežníkom, nahradili dopravu peňazí v hotovosti na väčšie vzdialenosti zavedením prvých šekov, „zmeniek“. Kupci mohli predať svoj tovar niektorému komtúrstvu, pričom peňažnú protihodnotu si mohli vybrať v najbližšie alebo najvýhodnejšie položenom komtúrstve na predloženú zmenku. Rád bol taký bohatý, že mohol poskytovať za úroky pôžičky kráľom, cirkvi aj súkromníkom. Zisky viedli k ďalšej majetkovej expanzii. V roku 1300 vlastnil rád iba vo Francúzsku dva milióny hektárov pôdy. Možno teda povedať, že to bol prvý „veľkokoncern“ v dejinách.

Od čias rímskych cisárov templári sa stali najväčšími staviteľmi v Európe. Financovali stavby väčšiny gotických katedrál — od Chartres po Remeš, od Paríža po Štrasburg. Všetky boli zasvätené Matke Božej (Notre Dame). Templári boli spoluzakladateľmi gotiky. Cieľom všetkých ich konaní —

ako píše Louis Charpentier v knihe Moc a tajomstvo templárov — bolo vytvorenie nového poriadku v Európe. Iniciovali a sprostredkovali v Anglicku podpísanie Magny charty (listiny práv a výsad šľachty — 1215; pozn. prekl.). Udržovali diplomatické styky s islamským svetom, v ktorom si ich vysoko vážili. Prisvojili si aj právo dosadzovať na trón alebo zosadzovať monarchov.

Ich zásluhou sa Európa dostala z „temného stredoveku“. Zásluhou dobrých kontaktov s Židmi a Arabmi sa stali priekopníkmi pokrokovej techniky a vedy. Boli na čele v odbore kartografie, stavby ciest i moreplavectva. V celej Európe zriaďovali moderné nemocnice s vlastnými lekármi a chirurgmi. Ich prvým príkazom bolo: hygiena a čistota. Z výťažkov plesní získavali prvé „antibiotiká“. Epilepsiu nepovažovali za „dielo diabla“, ako ich súčasníci, ale za liečiteľnú chorobu. Keby sa bola v plnom rozsahu uplatnila ich koncepcia, bol by pokrok v Európe rýchlejší; už pred pol tisícročím sa vlastne prakticky pokúsili o „zjednotenú Európu“! Všetko sa však vyvinulo inakšie: mocný rád templárov v roku 1312 rozbili...

„Filip Pekný“, francúzsky bankrotový kráľ Filip IV. (1285–1314), závidel rádu jeho bohatstvo. Keď sa pápežom stal ním protežovaný Klement V. (1305–1314), Filip podnikol všetko, aby znevážil a diskreditoval vážený rád a následne skonfiškoval majetok rádu „pre štát“. Obvinil teda templárov okrem iného z bohorúhačstva a modloslužobníctva. Napokon sa mu podarilo naviesť pápeža Klementa, aby proti templárom začal vyšetrovanie. V piatok 13. októbra 1307 zatkli vo Francúzsku všetkých templárskych rytierov a zhabali ich majetky. No nech už bola razia akokoľvek neočakávaná, templári o nej zrejme museli vedieť. V tom čase ich hnuťelný majetok, takzvaný poklad templárov, bol už za hranicami; mnohé knihy a dokumenty už spálili. V oficiálnom obežníku všetkým rádovým domom vo Francúzsku bolo upozornenie, aby neprezradili nič o zvyklostiach a rituáloch templárov.

Nasledujúcich päť rokov znamenalo pre rehoľných bratov ponižujúce vypočúvania, mučenie a vydieranie. Rozbitie tejto „ozdoby kresťanstva“, ako ju vtedy mnohí nazývali, sa aj dodatočne ospravedlňovalo zatýkaním, mučením a tvrdými výsluchmi stovák templárov. Celkom nezvyčajne pôsobilo, že inak v prípade potreby militantní rádoví rytieri sa dali bez odporu zatýkať — zrejme na vyšší príkaz. Ako hovoria vtedajšie záznamy, rytieri sa dali „ako ovečky odvádzať na popravišťa“. Zrejme tak mali zabrániť niečomu horšiemu.

Dňa 12. augusta 1308 Vatikán zverejnil listinu bodov obžaloby proti templárom. Popri obvineniach z bohorúhačstva a homosexuality išlo predovšetkým o obvinenie, že „v každej rádovej provincii sa používali modly, takzvané hlavy, ktorým sa templári klaňali a tvrdili, že hlava ich môže spasit'; že poskytuje rádu všetky bohatstvá...; že umožňuje stromom a rastlinám klíčiť a rásť...“. Tento „kult hlavy“ vyplýva aj z výsluchov. Istému mníchovi vraj opät povedal: „Toto je priateľ Boha, ktorý s Bohom hovorí, kedy sa mu zachce.“ Iný opísal hlavu ako „holohlavú“ z kovu, „s očami žiarivými ako jas oblohy, ...ktoré ožarovali celú hlavu“. Keďže ani jedna z „hláv“ sa nenašla, možno predpokladať, že išlo o jednu a tú istú, ktorá putovala od jedného komtúrstva k druhému; alebo existoval originál a viaceré kópie. Tak či onak, originál nazývali „baphomet“, čo je zrejme napodobenina arabského „abufihamet“, ktoré za čias arabskej nadvlády v Španielsku skomolili na „bufihimat“. V preklade znamená tento pojem toľko ako „otec múdrosti“ alebo „otec pochopenia“, pričom v arabčine sa pojem „otec“ používa aj v zmysle „prameň, zdroj“. Teda hovoriaca hlava ako „zdroj múdrosti“. V súdnych zápisoch sa hovorí: „A ten istý (idol) mal v očných jamkách rubíny, čo žiarili ako jas neba. A ako sa zdá, ich viera v tom spočívala a bol to ich najvyšší boh, každý mu dôveroval a bol dobrého srdca. A táto hlava mala polovičnú bradu v tvári, ...a isté je, že novoprijatí templári sa jej museli klaňať ako Bohu.“

Dňa 22. marca 1312 templársky rád rozpustili. Jeho posledného veľmajstra Jacqua de Molay upálili na hranici 11. marca 1314 pred portálom Chrámu Matky Božej (Notre Dame) v Paríži. Pred smrťou verejne preklial pápeža i kráľa — Klement V. a Filip IV. zomreli ešte v roku popravy... Podľa tajných dochovávok rád existoval aj ďalej v ilegalite. Jedna zo stôp vedie ku kláštora v Orvale, druhá k rodine vojvodu z Anjou. Obe stopy však vedú k Nostradamovi!

Roku 1132 orvalské opátstvo sa stalo „pobočkou“ či sesterským opátstvom kláštora v Clairvaux, Kláštora svätého Bernharda. Pravda, založené bolo už roku 1070, keď skupina mníchov z Kalábrie sa

objavila v južných Ardenách; viedol ju muž menom Ursus (Medveď). Pozemok, na ktorom vybudovali kláštor, dostali ako dar rodiny od Gottfrieda z Bouillonu, prvého kráľa Jeruzalemského kráľovstva. Petrus z Amiensu, mních uvedenej skupiny, ktorý sa stal vychovávateľom vtedy ešte mladého Gottfrieda, sa dnes považuje za jedného z duchovných otcov križiackych výprav do Svätej zeme. Je možné, že kláštor v Orvale bol od toho času akosi „tajnou operačnou základňou“ projektu Temple — Chrám (z latinského templum, od toho aj templári; pozn. prekl.). Táto základňa pravdepodobne ostala neodhalená, keď templársky rád zakázali.

Britskí autori Lincoln — Baigent — Leigh v diele Svätý grál a jeho dedičia vychádzajú z toho, že iný tajný rád — Priorstvo Sionu — riadil križiacke výpravy a aktivity templárov, pričom Orval bol jedným z jeho stredísk. Autori dokazujú, že členmi tohto tajného rádu boli príslušníci mladších francúzskych šľachtických rodov, ktoré mali jedno spoločné: pochádzali z dynastie Merovejcov, raných

kráľov Franskej ríše. Franská ríša — ranofeudálny štát v západnej a strednej Európe (482–843), založený zväzkom germánskych kmeňov, tzv. Frankov, a ich prvým panovníkom Chlodvikom. Dejiny Franskej ríše sa dotýkajú aj územia Slovenska, keď v bojoch proti Avarom sa stal franský kupec Samo vojvodom a kráľom (623–648) kmeňového zväzu západných, podunajských Slovanov (Samoova ríša). — Autor knihy uvádza o Merovejcoch (fr. Mérovingiens, nem. Merowinger), ako vyplýva z ďalšieho textu, novú, neobvyklú súvislosť o ich pôvode. (Pozn. prekl.) No podľa ich vlastných písomností pochádzajú či odvodzujú svoj pôvod zo židovského kmeňa Benjamínovcov. Pri kmeňových sporoch a po krvavých bojoch, ktoré sú opísané v Knihe sudcov (K. s. 20, 21..., cit. slov. vydanie Písma, zv. 1), Benjamínovci boli vylúčení zo židovského kmeňového zväzu a opustili krajinu — smerom na západ. Ich novou domovinou sa stala Arkádia na Peloponézskom polostrove (južná časť Grécka). V 2. Knihe Makabejcov sa hovorí aj o osude Jasona, ktorý zradil svojich súkmeňovcov, ba kruto preliat ich krv, ale v službách nepriateľov sa nedostal k moci; „ako Kain prebehol z miesta na miesto“ (2. Kniha Makabejcov, 5–7; a poznámky). „Tak teda ten, čo mnohých vyštval z otčiny, sám zahynul v cudzine. ...Nikto ho však neľutoval.“ (2. Kniha Makabejcov 5–9. Cit. slov. vydanie Písma, zv. 3, s. 1150 — pozn. prekl.). V 1. Knihe Makabejcov sa hovorí: „V jednom spise, ktorý pojednáva o Spart’anoch a Židoch, našlo sa, že sú bratia a že pochádzajú z pokolenia Abrahámovho.“ V doterajšej klasickej historiografii sa uvádzajú ako „germánske kmene“. (Pozn. prekl.)

Merovejci, ako sme už spomenuli, odvodzujú svoj pôvod buď od Arkádie, od Arkádčanmi osídlenej Tróje, alebo od Nóacha. V každom prípade to boli prísťahovalci do oblasti ústia Rýna. Pokladali sa teda franskí šľachtici merovejského pôvodu za dedičov ľudu Izraela? Bolo vari preto ich cieľom dostať do vlastníctva archu zmluvy a utvoriť v Európe „franské Kráľovstvo jeruzalemské“? Tak či onak: jedna z rodín tejto dynastie reprezentuje vojvodov z Anjou, niekdajších križiackych kráľov Jeruzalemského kráľovstva. A opäť sa dostávame k Nostradamovi. Jeho starý otec bol osobným lekárom na dvore Reného II. Lotrinského z rodu Anjouovcov, „zasvätencom“ a dôverným priateľom vojvodu. Nostradamus mal teda prístup k písomnostiam a pozostalostiam rádu templárov. Teda aj k „baphometu“, „zdroju múdrosti“? Bol tento „baphomet“ (bafomet) tým „terafim“ alebo „hovoriacim kameňom“? Obsahoval tajuplné „me“? Alebo tu išlo o „lapis exilis“ — „putovný kameň mudrcov“, alchymistov a križiakov tajnej rehole? Tak či onak sú Henoah, Mojžiš, Ezechiel, Ján, templári i Nostradamus navzájom spätí v priamej línii. Všetci mali prístup k „programovému čipu“ či ku „kontrolnému obt’ahu evolúcie“. Všetci teda poznali smer vývoja, vytýčenú cestu našej civilizácie až po súčasnosť, ba aj ďalej, vrátane vážnych varovaní do budúcnosti.

Dinosauory, domáce zvieratá človeka?

Európskou vedou asi pred sto rokmi vymodelovaný „pletací vzor“ predhistórie a ranných dejín vývoja života na Zemi sa akosi nepotvrďuje! Novšími poznatkami sa pretrhli niektoré nite. Systematici — Herbert Wendt ich nazýva „byrokraticmi prírodovedy“ — namáhavo sa pokúšajú vždy znovu nadviazať uzly vývinovej teórie, ktorá je od čias Darvina povýšená na oficiálnu dogmu. „Lenže ani kompromisné poukazovanie na príležitostné skokey či mutácie vo vývine už nepostačuje,“ píše predčasne zosnulý Gerd von Hafler v knihe Záhadné vedomosti.

Archeológovia nachádzajú vždy len to, čo sa v zemi zachovalo — niekedy dokonca ani len kosti; vystavené vplyvom počasia, ovzdušia alebo spodných vôd, zväčša nepretrvávajú viac ako 500 rokov. V hrobách sa nájde iba zvyšok toho, čo by mohlo mať podľa predstáv živých význam pre zosnulého na onom svete. A navyše výber predmetov môže byť ovplyvnený chudobou či šporovlivosťou pozostalých, takisto vykerádaním hrobov. V opustených dávnych pobrežiskách sa zvyčajne nájde iba tzv. negatívny výber, nedôležité predmety, ktoré sa nikomu neoplatilo brať so sebou. Archeologické nálezy poskytujú ucelenejší obraz iba tam, kde erupujúca sopka v niekoľkých hodinách pochovala život pod vrstvou prachu, popola a lávy, ako napríklad v starorímskych Pompejach.

Sotva teda je nádej nájsť ucelenejšie stopy niektorej vyspelej civilizácie, ktorá jestvovala, povedzme, pred desaťtisíc rokmi. Môžeme iba skúmať hodnovernosť nálezov alebo náznakov a súvislostí, ktoré umožnia dedukovať, že takáto vyspelá kultúra tu bola.

„Možno to bolo takto,“ píše Gerd von Hafler: „Istá kultúra dosahuje vysoký stupeň rozvoja vedy a techniky. Napríklad pri stavbe plachténic by sa dala porovnať, povedzme, s európskou kultúrou polovice 19. storočia. Táto kultúra potom zanikla po kozmických katastrofách alebo potopách. Hrátky tých, čo prežili, uchováva si kultúrne dedičstvo predkov ako posvätný odkaz a využíva ho ako tajomnú moc. V tieni tejto hrátky a jej potomkov pomaly opäť narastá ľudské spoločenstvo, ktoré sa v obmedzenej miere zúčastňuje na tomto kultúrnom dedičstve, lebo ho jednoducho nepozná v pôvodnej celistvosti. Skutoční dedičia — najpravdepodobnejšie králi a kňazi budúcich generácií — si uchovávajú tajomstvá zdedených vedomostí a odovzdávajú ich ďalej iba vlastným rodom.“

Na peruánskej rovine pri Marcahuasi, asi 80 kilometrov na severovýchod od Limy, stoja prastaré monolitické štruktúry a obrovské megality plné záhad. Pre dávnych Inkov bolo Marcahuasi posvätné miesto, ku ktorému putovali a kde pochovali svojich mumifikovaných mŕtvych. Boli presvedčení, že mohutné kamenné obrazy stvorili obri alebo bohovia ešte dávno pred potopou (ktorá je súčasťou aj indiánskej mytológie!). Vo svojej knihe Sen z Masmu, ktorá vyšla v roku 1906, peruánsky autor Pedro Astete tvrdí, že Marcahuasi bolo dokonca centrom prastarej, vysoko vyspelej celosvetovej kultúry, ktorá prekvitala dávno pred známymi civilizáciami Sumeru a Egypta; nazval ju „masmaskou kultúrou“. Toto pomenovanie, ako píše, mu bolo vnuknuté vo sne, ktorý sa mu sníval pri prehliadke marcahuaských ruín. „Stál som vo veľkej podzemnej sieni. Vo výklenkoch stien som videl tisíce a tisíce písomných zvitkov. Potom som v sebe začul hlas, ktorý stále opakoval to isté slovo: ‚Masma, Masma, Masma...‘ Zrazu mi bolo jasné, že toto je kľúč k záhadám, k tajomstvám sveta.“

Po Asteteho smrti jeho žiak Daniel Ruzzo pokračoval v prieskume Marcahuasi. Za najt'ažších klimatických podmienok andskej náhornej plošiny vo výške 4000 metrov nad hladinou mora strávil 25 rokov života tým, že študoval, analyzoval a mapoval štruktúry masmaských monumentov. V suchom ročnom období vládla na náhornej plošine vo dne vysušajúca pá'ava, za noci mrazivý chlad. V období dažď'ov sa vysokohorská plošina menila na veľké bahnisko. Ale nič na svete ho nedokázalo odradiť od práce. Zistil, že každý monument má inú tvár, podľa polohy Slnka alebo Mesiaca. Sochy majú rozličné

podoby: mohutnej ľudskej hlavy, odpočívajúceho leva, slona, ba dokonca staroegyptskej bohyně hrochov Thoueris. Na plošine Marcahuasi existuje aj náprotivok chýrnej „tváre z Marsu“ — hľadá meravo k oblohe a Ruzzo ju nazval „egyptská tvár“.

Silné zvetranie sôch svedčí o ich vysokom veku. Americký astronóm dr. Morris K. Jessup, vychádzajúc z podmienok prirodzenej erózie, odhaduje ich vek na minimálne 100 000 rokov, no pravdepodobnejšie skôr na 500 000 až milión rokov! Iný americký astronóm Richard C. Hoagland takisto dôvodí, že Ruzzova „egyptská tvár“ a susediace pyramídy — podľa polohy Slnka v čase letného slnovratu na Marse a podľa stupňa erózie kameňa — vznikli asi pred 500 000 rokmi. Peruánska astronomická spoločnosť premeriavala a dôkladne skúmala najväčšiu z marcahuaských sôch — mohutnú, vyše 25 metrov vysokú kamennú hlavu, ktorú Indiáni nazývajú „Peca Gasha“ („Hlava pri úzkom priesmyku“). Pracovníci spoločnosti jednoznačne diagnostikovali umelý pôvod opracovania kameňov a odhadli jeho vek na „minimálne 100 000 rokov, pravdepodobne však oveľa vyšší“. Nasvedčuje tomu aj najzáhadnejšia z obrovských kamenných soch, ktorá pripomína stegosaura — druh dinosaura, ktorý vymrel asi pred 64 miliónmi rokov.

Zmeníme scénu, ale zostaneme v Peru. Asi 230 kilometrov na juhovýchod od Limy leží mesto Ica, založené niekdajšími španielskymi conquistadormi. Jeden z potomkov zakladateľa mesta dona Jeronima Cabrera, chirurg dr. Janvier Cabrera, tu spravuje prastarú, takpovediac knižnicu „starých kameňov“: 11 000 gravírovaných kameňov s pôsobivými scénami z pravekých čias. Všetko sa začalo roku 1961, keď sa rieka Ica, takmer po celý rok vlastne iba úzky potôčik, zrazu búrlivo prebudila k životu a zaplavila celú náhornú planinu. Dažde, aké bývajú len raz za sto rokov, spôsobili v Andách katastrofu. Odplavovaný piesok odkryl čierne kamene s tajuplnými rytinami. Objavili ich chudobní Indiáni Campesinos, ktorí žili pri Ica. Verili, že sú to pohrebné dary mŕtvym z pradávnych čias, vzácné archeologické nálezy. Odniesli kamene do mesta, aby ich ponúkli na predaj zámožným občanom. Zbieranie nálezov z dávneho obdobia je obľúbeným koníčkom majetných vzdelaných Peruáncov.

V roku 1966 istý priateľ daroval takýto kameň dr. Cabrerovi ako ťažidlo na listy. Na kameni bola rytina akéhosi čudného vtáka. Keď doktor Cabrera vo voľnej chvíli začal kameň starostlivejšie skúmať, ukázalo sa, že zobrazený „vták“ sa skôr podobá na bájnu bytosť. Jeden z Cabrerových kolegov mal dokonca dojem, že rytina zobrazuje pravekého lietajúceho jaštera. Jeho domnienka sa potvrdila porovnaním rytiny s vedeckým vyobrazením lietajúceho jaštera pterosaura. Lenže kto mohol vyryť do kameňa podobu tohto „prazvieratá“? Ved' pterosaurus žil pred 140 až 80 miliónmi rokov, teda pradávno pred prvým človekom. Záhada opantala doktora Cabrera a už sa jej nezbažil. Ako detektív začal slediť za pôvodom „svojho“ kameňa, pričom narazil na osadu Campesinov, ktorí vo svojich chatrčiach prechovávali ďalšie „rytinové kamene“. Skúpil všetky kamene, ku ktorým sa dostal. Keď však zistil, že Indiáni začali preňho kamene sami „vyrábať“, veľmi rýchlo sa naučil rozoznávať pravé nálezy od falzifikátov. Dôkladné štúdium oxidovaných vrstiev, čo vznikali v priebehu dlhých vekov, mu zaručovalo výber pravých nálezov. Veková oxidácia sa jednoznačne odlišovala od umelej, ktorú Campesinovia dosahovali tak, že kamene uložili na niekoľko dní do hnojiska.

Dôkaz o vysokom veku kameňov Cabrera napokon našiel v spise Dejiny starého Peru z roku 1613, ktorého autorom bol kronikár Juan de Santa Cruz Pachacuti Llamqui. Okrem iného píše, že za čias inku (vládcu) Pachacuteca v ríši Chíncha, čo bolo územie v okolí dnešnej Icy, sa našlo veľa kameňov s rytinami, ktoré sa nazývali Mancu alebo Manco — názov bol prejavom vysokej úcty, znamenal čosi v zmysle „vznešený“ alebo aj „prastarý“. Keďže ich „stvorili bohovia“, prechovávali ich v chráme ako posvätné („huacos“). Iný odkaz našiel dr. Cabrera v zozname predmetov z roku 1562, ktoré conquistadori odoslali španielskemu kráľovskému dvoru. Hovorí sa tu o „gravírovaných kameňoch veľmi vysokého veku“, ktoré podľa výpovedí domorodcov „vytvorili bohovia a ktoré sa uctievali ako posvätné“.

Doktor Cabrera, pochopiteľne, nebol jediným zberateľom. Napríklad historik Hermann Buse roku 1965 zaznamenáva, že bratia Carlos a Pablo Soldiovci zozbierali v rokoch 1961 až 1965 značný počet gravírovaných kameňov. Peruánske obchodné noviny Diario del Comercio dňa 11. 12. 1966 pod titulom Tajuplné kamene z púšte Ocucaje písali o podobných kamenných nálezoch. Vtedajší rektor

Technickej vysokej školy v Lime, Santiago Augusto Calvo a archeológ Alejandro Pezio z Peruánskeho štátneho inštitútu pre archeológiu našli takéto kamene v predinksých hrobách. Podľa týchto vedcov mali vyryté kresby mýtický a kultový charakter. Vysvetľovali ich ako magické kamene na ochranu mŕtvych pri ich ceste na druhý svet.

Autori C. Petratu a B. Roidinger, po rozsiahlom pátraní a prieskumoch v Peru, uvádzajú vo vynikajúcom (v čase tvorby tejto knihy ešte neuverejnenom) rukopise Správa o inom ľudstve, že mnohé gravírované kamene má v depozitári aj dr. Adolfo Bermudez Henjins, riaditeľ regionálneho múzea v Ica. Aj Národné múzeum peruánskeho letectva, ktorého riaditeľom bol plukovník Omar Chioino, vystavovalo asi 60 gravírovaných kameňov a na rok 1991 ohlasovalo vydanie obrazovej dokumentácie o týchto nálezoch. Letecké múzeum, ktoré sa medzičasom premenovalo na Centro Aeronautico, uchováva na uzavretom nádvorí tri z najväčších kameňov, pričom jeden z nich má priemer 80 centimetrov. Technickí kresliči preniesli každý detail rytiny na papier a dôkladne skúmali. Výsledok bol prekvapujúci: na kameňoch sú znázornené dinosaury druhu brontosaurus spolu s ľuďmi, pričom niektorí majú akési podlhovasté rúrky podobné ďalekohľadom. Geologické analýzy ukázali, že kamene sú zo silno zuhoľnateného andezitu, vulkanickej horniny z obdobia mezozoika, teda minerálu starého 220 miliónov rokov, o 160 miliónov rokov staršieho ako pohorie Andy.

Celý dosah významu týchto nálezov začneme náležite chápať až vtedy, keď ich predpokladaný vek konfrontujeme s doterajšou vývojovou teóriou. Keby sme celý vývoj zhustili do jedného roka, dostali by sme takýto obraz:

1. januára — štart: Objavujú sa prvé jednobunkové formy života. Až v apríli nasledujú prvé viacbunkové organizmy. Vývin prvých stavovcov, prarýb, sa uzatvára koncom mája. V auguste vyliezajú prvé obojživelníky z vody na súš a asi v polovici septembra sa zjavujú prvé plazy. Čas dinosaurov, jašterov, pripadá na október a november. Ešte v novembri sa vynárajú predchodcovia opíc a ľudoopov. Až 31. decembra okolo poludnia sa na východoafrických stepiach taktajú prví predchodcovia človeka. Hodinu pred polnocou prví ľudia si zhotovujú náčinie z kameňa. Štvrt'hodinu pred dvanástou človek sa pokúša o prvé primitívne začiatky poľnohospodárstva. Minútu pred novým rokom vznikajú prvé mestá v Sumeri a egyptská civilizácia. Ale až v poslednej sekunde roka človek rozvíja väčšiu časť svojich intelektuálnych a technických schopností...

Podľa tohto rýchlo modelu evolúcie, skoncentrovaného do jediného roka, sú človeku vyhradené iba posledné hodiny. Pritom korene jeho typicky symmetrickej, bilaterálnej konštrukcie siahajú ďaleko dozadu. Ak má dnes dve paže, nohy, oči, nosné dierky, pľúčne laloky, dve obličky i mozgové poglobule, potom je to dôsledok vývinu, ktorý sa začal zhruba pred 400 miliónmi rokov primitívnymi rybami. Už u nich pomaly vznikal centrálny nervový systém pozdĺž chrbtice s najdôležitejšími „riadiacimi prvkami“ v hlave. Isté druhy plazov už pred 225 miliónmi rokov sa dokázali pohybovať na dvoch končatinách. Asi pred 200 miliónmi rokov sa vyvinuli u raných cicavcov potné žľazy, ktoré regulovali telesnú teplotu nezávisle od vplyvov počasia. Pred asi 64 miliónmi rokov vymreli dinosaury — z dodnes neobjasnených príčin. A k tej dobe by sa mali vzťahovať gravírované kamene z Icy — ak ide skutočne o záznam očitých svedkov.

Lenže podľa názoru evolučných biológov prešlo odvedy ďalších 35 miliónov rokov, kým sa vynorili najstarší predkovia čeľade hominidov. V priebehu ďalších miliónov rokov z nich vzišli primáti, ku ktorým rátame poloopice, opice a ľudí. Po nich nasledovali hominidi, čiže človeku podobní. Pred dobrými 2 miliónmi rokov začal používať Homo habilis, čiže „človek zručný“, prvé kamenné nástroje; a pred 1,5 milióna rokov Homo erectus, čiže „človek vzpriamený“, rozložil prvý oheň. Tento rodokmeň pokračoval až k druhu Homo sapiens, teda k „človeku rozumnému“; jeho prvý výskyt odhadovali paleontológovia najprv na 40 000, potom na 70 000 a dnes už ho odhadujú na vyše 100 000 rokov pred naším letopočtom. Už len táto neistota v datovaní naznačuje, na akých hlinených — lepšie povedané: kostených — nohách stojí evolučná teória. V podstate sa opiera iba o relatívne neveľa kostných úlomkov. Takmer každý nový nález posúva doterajšie datovanie, čo by za istých okolností mohlo viesť ad absurdum, ako napríklad objav gravírovaných kameňov z Icy.

Aký význam im pripisujú príslušné archeologické inštitúcie v krajine ich nálezov, teda v Peru, dokazuje už aj okolnosť, že ich majú premiestniť do predhistorického oddelenia národného múzea. Okrem toho plánovali roku 1991 vydať farebný katalóg na túto tému. Zdá sa, že experti teda nepochybujú o správnosti odhadovaného veku nálezov. Tým sa však dostáva do úzkych doterajšia teória o pôvode človeka a jeho už na vyše 100 000 rokov odhadovaná minulosť.

Medzi uvedených expertov patrí aj dr. Cabrera, seriózny vedec, ktorý založil Národnú univerzitu v Ice a až do dôchodkového veku prednášal na jej lekárskej fakulte. Okrem toho bol aj prvým riaditeľom ického Kultúrneho domu.

„Stáli sme pred človekom, ktorý nemal nič spoločné s rojkom či fantastom,“ píše o ňom C. Petraru a B. Roidinger. „Jeho španielsky aristokratický odstup mu pridáva chladný lesk hlbokého samotára, ktorý si je však dobre vedomý svojho postavenia v tajupnej hre dejín a v náruživom hľadačstve nad otázkami vzniku človeka.“

Dr. Cabrera informuje, že kamene sú najrozmanitejšej veľkosti — ich hmotnosť sa pohybuje od 15 gramov až po 500 kilogramov. Farebne variujú od čiernej až po svetlosivú; sú medzi nimi aj niektoré žlté a niektoré s červenkastým odtieňom. Vygravírované motívy znázorňujú vojnové a bojové scény, športové a sociálne aktivity, hudobné nástroje alebo mechanické dopravné systémy, optické prístroje (ďalekohľady, lupy). Sú tu aj znázornenia fauny a flóry, dnes v Južnej Amerike sčasti neznámej a anachronickej, ale aj chirurgických zákrokov až po srdcové a mozgové transplantácie, neznáme mapy, astronomické konfigurácie a predovšetkým stále sa opakujúce obrazy jašterov, dinosaurov najrozmanitejších druhov — dr. Cabrera ich narátal tridsaťsedem. Ako píše, na jednom z kameňov je znázornený „biologický reprodukčný cyklus stegosaura“: od párenia cez vajcia, larválne metamorfózy až po vyliahnutie malého plaza, všetko v akomsi špirálovitom slede. „Je to prekvapujúce, lebo paleontológovia tvrdia, že dinosaury sa rozmnožovali rovnako ako dnešné plazy,“ píše dr. Cabrera. „To by znamenalo, že sa liahnu z vajec v konečnej podobe. Metamorfóza je oproti tomu charakteristická pre obojživelníky, ktoré po vyliahnutí musia prejsť premenou od larválneho štádia až po dospelosť. Na uvedenom kameni je teda znázornený vývojový proces, ktorý je — aspoň u dnešných — plazov neznámy. Z toho vyplýva jediné vysvetlenie či logická dedukcia, že praveký umelec znázornil tento proces na základe priameho pozorovania. Musel teda žiť minimálne pred 60 miliónmi rokov.“

Dr. Cabrera pokračuje: „Na sérii dovedna 205 kameňov je do všetkých podrobností znázornený vývoj praryby zvanej agnatus, o ktorej má súčasná paleontológia iba povrchné znalosti z nálezov skamenelín. Tieto kamene dokazujú nielen to, že človek (resp. príslušník možného vtedajšieho ľudského rodu) existoval súbežne so znázornenými zvieratami, ale aj fakt, že išlo o intelektuálne vyspelú bytosť schopnú biologických štúdií a vedeckého pokroku. Nálezy kameňov ma prinútili korigovať mnohé, čo som prednášal ako profesor na ickej národnej univerzite.“ Toľko teda najdôvernejší znalec gravírovaných kameňov z náhornej planiny Marcahuasi. Musíme si však položiť otázku, či okrem týchto kameňov existujú aj iné možné dôkazy o jestvovaní človeka už v dobách dinosaurov.

Prenesme sa do Londonu, malého mestečka v Texase, USA. Žije tu pani Emma Hahnová, dnes 88-ročná. Napriek veku si spomína na jeden výlet, ktorý podnikla ako 32-ročná, akoby to bolo len včera. Totiž na tomto výlete objavila jednu z veľkých hádaniek dejín, o ktorej dodnes vedú polemiku vedci na celom svete. Toho júnového rána roku 1934 manželka Hahnovci vyrazili z malého mestečka na texasko-mexickej hranici na turistický výlet. Chceli sa dostať na horský chrbát zvaný Llano Uplift, ale zablúdili a po jedenástich kilometroch sa dostali do blízkosti obce Glen Rose. Po namáhavej ceste zrazu narazili na skalný blok, ktorému „trónil“ mohutný kameň tzv. bludný balvan. Nebolo by na tom nič pozoruhodné, keby neboli zbadali akýsi čudný kus kovu, ktorý vyčnieval z kameňa. Pokúšali sa ho vytiahnuť, ale márne — „sedel“ ako zabetónovaný. Bolo to nezvyčajné: v kameni zaliaty kus kovu? Emme Hahnovej vec nedala pokoja. Zorganizovala niekoľkých priateľov a znovu sa vydali na miesto nálezov. Všetci nevychádzali z údivu. Tentoraz sa Emma postarala o náčinie a po dlhšie trvajúcej úmornej práci so sekáčmi podarilo sa im vydlabať do hĺbky 15 centimetrov a do šírky 25 centimetrov kus skaly aj s čudným kovom. Neverili vlastným očiam, keď napokon držali v rukách ozajstné kladivo

aj s odlomeným poriskom. Nález uložili do miestneho múzea a bol by navždy upadol do zabudnutia, nebyť archeológa dr. Čaria Baugha, ktorý pri vykopávkach v okolí Glen Rose narazil na priam senzačné objavy.

V pravekých kamenných vrstvách objavil — svorne jedny vedľa druhých — mohutné odtlačky dinosaurích láb a podstatne menšie ľudské stúpaj e. Jasne sa dalo rozoznať, že niektorí z ľudí mali na nohách obuv, iní boli zrejme bosí. Profesor geológie dr. John D. Morris dospel k logickému záveru, že už pred 60 miliónmi rokov museli žiť ľudia. Podľa správ, ktoré potom spätne „vydoloval“ americký magazín Time, obyvatelia Glen Rose sa už roku 1908 čudovali kurióznemu susedstvu ľudských a „obrích“ stupaji.

Keď sa roku 1984 robili vykopávky na ranči Emmita McFalla pri rieke Paluxy neďaleko Glen Rose, prišlo závažné potvrdenie od povolanej osoby — doktora Hiltona Hinderlitera z Pensylvánskej štátnej univerzity. Do protokolu o vykopávkach uviedol: „Vlastnými rukami som odkryl odtlačky stupajíc dvoch jašterov a jedného človeka. O ich pravosti nemohlo byť najmenších pochyb. Pred mojimi očami sa našli aj ďalšie stupaje človeka — v horninách starých 60 miliónov rokov. V čase dinosaurov museli teda žiť aj ľudia.“

Táto téza vyvoláva dodnes rozhorčené vedecké diskusie. Istý vedec, ktorý šiel za stupajovou záhadou na „miesto činu“, objavil v miestnom múzeu spomínané kladivo. Na jeho žiadosť kladivo odovzdali na analýzu do metalurgického ústavu Batelle-Memorial-Laboratory v Columbise (Ohio). Výsledok: kov kladiva je na 96 percent železo, s prímiesou 2,6 percent chlóru a 0,74 percent síry, čo je dnes vonkoncom nepoužívané zloženie, pretože chýbajú uhlík a kremík. Zvyšok poriska bol skamenený a jeho vnútorná štruktúra vykazovala pórovité zuhoľnatenie. Keďže skamenenie dreva trvá milióny rokov, porisko nijako nemohlo pochádzať z novších čias. Napriek týmto okolnostiam nález je dodnes predmetom vedeckých sporov; vek kladiva i jeho pôvod ostávajú neobjasnené.

Roku 1884 robotníci kameňolomu pri jazere Managua v Nicaragui narazili v pieskovcovej vrstve, ležiacej tri metre pod povrchom pravekých hornín, na odtlačky ľudských chodidiel. Približne v tom istom čase, v bridlicových vrstvách pri Carson City v štáte Nevada, objavili odtlačok obutej nohy. Roku 1938 našli odtlačky ľudských šľapajíc aj geológovia pri Berei v štáte Kentucky; nálezové horniny boli staré 250 miliónov rokov. Roku 1961 sovietsky časopis Smena priniesol správu, že roku 1959 sovietsko-čínska skupina paleontológov pod vedením dr. Čou Ming-čena objavila v pieskovcovej formácii na púšti Gobi odtlačok vrúbkovanej podrážky so zreteľnými švíkmi; veľkosť stopy zodpovedala dnešnej topánke číslo 43 a vek horniny bol minimálne 2 milióny rokov. Roku 1968 amatérsky paleontológ William Meister objavil neďaleko Antelope Springs v štáte Utah dva skamenené, 32,5 centimetra dlhé odtlačky podrážok, z ktorých jedna rozšliapla malého trilobita, pravekého kôrovca, čo vylučovalo prípadné falšovanie nálezov. Na celej veci je pikantné, že trilobity vymreli asi pred 420 miliónmi rokov...

Ani kladivo z Glen Rose nezostalo osamelým nálezom. Roku 1973, v blízkosti obce Aiud (južne od miest Kluž a Turda — pozn. prekl.) v Rumunsku, objavili robotníci pri odvoze piesku tri skôrnatené predmety. Keď ich preskúmali odborníci, zo zakôrnatenej hrče sa vykľuli dve skamenené kosti a hlavica kovovej sekery. Na univerzite v Kluži identifikovali obidve kosti ako úlomky čeľuští mastodonta, dávno vymretého druhu slonov. Metalurgický rozbor sekery vykonalo výskumné stredisko v Marguele; zistili, že ide o komplexnú zliatinu z dvanástich prvkov, pričom hliník tvoril 89 percent zloženia.

Prejdime však do Portugalska. Ide tu o nález z päťdesiatych rokov minulého storočia, keď Carlos Ribeiro, riaditeľ projektu geologického mapovania krajiny, pri prácach v údolí Tagus pri Lisabone v miocénovej vrstve hornín našiel kamenné nástroje raného človeka. Žiaľ, nález mal istú „chybu“: podľa tradičnej teórie vývoja začal človek s opracúvaním kameňa až v období pleistocénu, čiže asi pred 2 miliónmi rokov. Lenže miocén, z ktorého pochádzala nálezová vrstva, siaha oveľa ďalej dozadu — jeho epocha prebiehala pred 5 až 20 miliónmi rokov. O Ribeirovom náleze sa búrlivo diskutovalo na Medzinárodnom kongrese archeológov a antropológov, ktorý sa konal roku 1871 v Lisabone. Preto sa

rozhodlo, že do údolia Tagus vyšlú odbornú komisiu. Pri nových vykopávkach narazil taliansky geológ J. Belucci v miocénovej vrstve na ďalší kamenný nástroj.

Asi v tom istom čase ohlásil francúzsky abbé Bourgeois, že v oligocénovej vrstve hornín pri Thenay našiel predhistorické kamenné náčinie. Treba poznamenať, že obdobie oligocénu siaha 25–38 miliónov rokov pred náš letopočet. Na overenie tohto nálezu uskutočnil nemecký antropológ Max Verworn roku 1905 vlastné vykopávky v lokalite Aurillac v južnom Francúzsku, neďaleko Thenay, a našiel kamenné nástroje v miocénovej vrstve. Na východnom pobreží Anglicka objavil zasa J. Reid Moir v lokalite zvanej Cromer Forest Bed očividne železom opracovaný kus skameneného dreva vo vrstve pleistocénu spred 1 až 1,5 milióna rokov.

Roku 1860 profesor geológie G. Raggazoni našiel pri talianskom Castenedolo pri južnom okraji Alp v pliocénovej vrstve skamenenú ľudskú kosť. Po dôkladnom preskúmaní náleziská sa ukázalo, že horninové vrstvy nad miestom nálezu boli nedotknuté. Roku 1880 tu v tej istej vrstve odkryli úplnú ľudskú kosť. Aj v tomto prípade nadložné vrstvy nad nálezom boli nedotknuté, čo vylučovalo prípadné pochovanie mŕtvoly do spodnej vrstvy v mladšej dobe. O krátky čas sa v tej istej pliocénovej vrstve, pravda, na inom mieste, našla ženská lebka. V oboch prípadoch lebky anatomicky zodpovedali lebkám Homo sapiens, teda už „človeka rozumného“, a nie lebkám prvých primitívnych ľudí. Ako sa dalo očakávať, oficiálne vedecké kruhy prešli tieto nálezy mlčaním, pretože keby sa potvrdili časové relácie, vážne by to ohrozilo doterajšie „klasické“ evolučné teórie. Nálezy totiž dokazovali, že prinajmenšom už pred 12 miliónmi rokov existoval Homo sapiens.

Argentínsky paleontológ Carlos Florentino Ameghino bol jeden z prvých, čo sa pred odbornými kruhmi otvorene priznal k svojmu presvedčeniu, že Homo sapiens chodí po zemi už milióny rokov. Jeho teória, že človek začína svoju existenciu v Južnej Amerike, mu vyniesla u kolegov iba posmech a iróniu. Veď oficiálna teória hlásala, že človek prešiel na americký kontinent „len pred 20 000 rokmi cez Beringovu úžinu“ na severe. Ameghino predložil aj ďalší dôkaz: nález kamenných hrotov šípov vedno s fosílnymi, čiže skamenenými kosťami taxodona, ktorý žil v miocéne a vyhynul pred 10 miliónmi rokov. Kostu zvierat'a, očividne školeného šípni — jeden zo šípových hrotov uviazol v chrbticovom stavci, našiel päť kilometrov severne od pobrežného mestečka Miramar, ležiaceho 800 kilometrov na juh od Buenos Aires.

Roku 1896, keď robotníci v prístave argentínskeho hlavného mesta vyhlbovali dno na stavbu suchého doku, našli v hĺbke 12 metrov pod povrchom koryta ústiacej rieky Paraná, vo vrstve usadenín z obdobia miocénu, ľudskú lebku.

V Patagónii, na juhu Argentíny, Ameghino narazil na ďalšie skameneliny v miocénových vrstvách starých 6–25 miliónov rokov. Našiel nôž z nerastu nazývaného sílex, nákovu z kameňa, obrusované a vyhladené gule z dioritu a okolo 20 škrabákov. Okrem toho celý rad kostí a lebiek, ktoré bolo možné bez pochybností priradiť k druhu Homo sapiens. Pre Ameghina bola odteraz Patagónia kolískou ľudstva. (Nesmieme zabúdať, že pred miliónmi rokov podoba i poloha pevnín bola iná — pozn. prekl.).

Roku 1970 uverejnili odborné časopisy správu, že severoamerický antropológ Richard McNeish, riaditeľ archeologického oddelenia Philipsovej akadémie, pri vykopávkach v povodí rieky Montayo, prítoku Amazonky, neďaleko lokality Ayacucho v Peru narazil na epochálne objavy. V jednej a tej istej vrstve hornín našiel skameneliny pravekého obrovského leňochoda zvaného megatherium, koní, tiav, obrovských jeleňov a pramačiek. Megatherium vymrel pred zhruba miliónom rokov, ale juhoamerický kôň a ťava už pred 13 miliónmi rokov. O rok neskôr, v apríli 1971, kolumbijský antropológ profesor Homero Heno Martin z univerzity del Quindio vykopal v kolumbijskej provincii Tolima skamenenú kosť iguanodona, 20 metrov dlhého dinosaura, súčasne s ľudskou lebkou, ktorá fosilizačným procesom takmer celkom zväpenatela. Klasická paleontológia nás učí, že iguanodon žil od začiatku jurského veku pred 181 miliónmi rokov až po záver kriedového obdobia pred 64 miliónmi rokov. Kto by sa chcel o náleze osobne presvedčiť, máme preňho „jednoduchú“ radu: stačí zaletieť do Peru a vyhľadať profesora Martina na jeho ústave univerzity del Quindio, ktorý nález uchováva.

Sovietsky antropológ dr. A. A. Zubov, ktorý bol o týchto objavoch informovaný, mal roku 1974 sériu prednášok, ktoré uskutočnil na pozvanie Peruánskej národnej univerzity v Lime. Oznámil, že indicko-sovietska skupina antropológov objavila roku 1973 pri vykopávkach v Indii v skalných horninách ľudské skameneliny z obdobia mezozoika. A práve mezozoikum, čiže „stredovek Zeme“, bolo obdobím dinosaurov. Sovietska akadémia vied vtedy hodnotila nález prinajmenšom ako náznak možnej existencie ľudí pred 65 miliónmi rokov; rozhodla sa však vyčkať na ďalšie nálezy, kým zaujme definitívne stanovisko. O rok neskôr, 26. decembra 1974, známa britská antropológička Mary Leakeyová objavila v oblasti vysušenej rieky Laetolli, vzdalenej 40 kilometrov od Olduvai v Tanzánii, zuby a skamenené kosti hominida. Podľa vtedajších údajov sa rádiometrickým datovaním zistilo, že nález je starý 63 až 75 miliónov rokov. Hoci treba upozorniť, že rádiometria nie je pri nálezoch takéhoto veku celkom presná, predsa je isté, že kostné nálezy siahajú prinajmenšom do čias, ktoré patria pred „oficiálny“ vznik druhu Homo sapiens. Sama objaviteľka Leakeyová jednoznačne vyhlásila, že fosílie prináležia ku skupine sapiens, a teda nie k niektorému druhu hominidov, ako je napríklad australopithecus. V týchto súvislostiach aj kamene z peruánskej Icy sa javia v celkom inom svetle.

Prejdime do Mexika, do roku 1925. Sme v Acambaro, v mexickom spolkovom štáte Guanajuato. Na inšpekčnej ceste koňmo po svojom ranči, sprevádzaný dozorcom, objavuje dánsky obchodník Waldemar Julsrud v jazdnej stope cesty rozmočenej dažďom z blata vyčnievajúcu keramickú figúrku. Požiada dozorcú, aby mu sošku vytiahol zo zeme. Keď ju držal v rukách, zistil, že soška sa celkom odlišuje od predkolumbovských artefaktov, ktoré videl na cestách po Mexiku. Na druhý deň sa vrátil s niekoľkými robotníkmi na miesto nálezu a požiadal ich, aby kopali hlbšie. V istej hĺbke narazili na tucty figurín. Predstavovali ľudí, ale aj zvieratá: obrovské jašterice — dinosaury.

Julsrud poveril dozorcú Tinajera, aby aj v jeho neprítomnosti ďalej pokračoval vo vykopávkach. Neskôr sľúbil robotníkom za každý nález figúrky niekoľko pesos odmeny. Táto finančná motivácia spôsobila, že robotníci začali figúrky aj falšovať; Julsrud mal napokon v zbierke 33 000 kusov. Rádiovo-uhlíková metóda merania veku predmetov pomohla oddeliť pravé nálezy od falzifikátov. Pravé figúrky vykazovali vek oveľa vyšší, než mali všetky dovtedajšie predkolumbovské nálezy. Zobrazení ľudí mali na nohách šnurované sandály, driek im chránili drôtené panciere a štíty — všetko netypický výstroj pre obdobia starého Mexika. Čo je však najpozoruhodnejšie: tak ako rytiny na kameňoch z peruánskej Icy, aj figuríny z mexického Acambara znázorňovali praveké jaštery ako domáce zvieratá! Muži ich využívali na jazdenie, ženy ich krmili...

Nebolo vari toto „spolužitie človeka a dinosaurov“ základom pre vznik bájí o šarkanoch, rozšírených vo všetkých etnikách na svete? „Obrovské obludy žili kedysi na zemi, so strašnými zubiskami a pazúrmí,“ rozprávajú si ešte dnes príslušníci indiánskeho kmeňa Zuni na severozápade Spojených štátov. „A potom povedali Tí v nebi k týmto zvieratám: ‚Premeňte vás na kameň, aby ste nemohli ľuďom ublížiť, lež naopak, prinášať im úžitok. A preto sme sa rozhodli premeniť vás na kameň.‘ Keď toto povedali, stvrdla zemská kôra a z beští sa stal kameň. Keďže zem sa teda stala vo všetkom kamenná a tvrdá, nachádzame zvyšky obludných beští všade na svete. Veľké sú pozostatky, neraz také veľké, ako beštie boli kedysi. Často vidíme ich stopy medzi skalami, a to nám ukazuje, že v prvých dňoch sveta všetko bolo inakšie ako dnes.“

Skalný obraz v hlbokom riečnom záreze Hava Supai Canyon v štáte Arizona naozaj znázorňuje tyrannosaura rex, najväčšieho dravca praveku, vo vztyčenej pozícii. Podľa výpovedí miestnych Indiánov predstavuje jednu z „oblúd dávneho veku“.

Indiáni kmeňa Hopi, zbrataného s kmeňom Zuni, veria, že „ľudia existovali dávno pred dnešným ľudstvom“. Ich Kniha Hopi hovorí o „štyroch svetoch“. Prvý svet bol „tokpela“, nekonečný priestor, z ktorého „Taiova“ (Ivorca) stvoril konečné. Vysadil prvých ľudí na miesto, ktoré sa nazýva „výška“ alebo „nebo“. Toto nebo, Prvý svet, bolo zničené ohňom, „pretože ľudia sa stali zlí“. Druhý svet bol zničený ľadom. Tretí svet, — „kasskara“, „Zem slnka“, bol zničený vodou. Naša doba, ako veria Hopi, je Štvrtý svet, ktorého koniec nastane v nie príliš ďalekej budúcnosti.

Ak sa dívame na vec geologicky, „hopiovská“ kozmológia dáva určitý zmysel. Zničenie prvého sveta by mohlo mať vzťah k celosvetovej vulkanickej aktivite pred 250 000 rokmi. Zničenie druhého sveta

mohlo byť dielom globálnej ľadovej doby pred 100 000 rokmi. Tretí svet mohol padnúť za obeť veľkým dažďom a záplavám niekedy pred 30 000 a 12 000 rokmi, teda potope podľa biblie a starých Sumerov. Tým by mali aj Indiáni kmeňa Hopi kroniku, ktorá siaha asi 300 000 rokov do minulosti, podobne ako kráľovské listiny Sumerov.

Podľa chronológie mexických Aztékov žijeme dokonca už v Piatom svete či „zemeveku“. Kým cyklická teória Indiánov Hopi a Aztékov vysvetľuje prežitie ľudstva niekoľkými vyvolenými (podobné biblickému Nóachovi), hovorí Popol Vuh, svätá kniha Mayov Quiché, dokonca o štyroch stvoreniach, o štyroch ľudstvách, ktoré boli zničené potopou, padajúcou „tekutou živcou“ (zrejme láva) a zemetraseniami. Podľa knihy Popol Vuh pochádzajú opice v lesoch z tých čo prežili z druhého sveta. Darwin by sa zrejme nad touto myšlienkou obracal v hrobe.

No a na dôvažok ešte, čo vyslovil dr. Damian Nance z Inštitútu tektoniky, oceánografie a geochémie univerzity Ohio: „V posledných dve a pol miliárdach rokov existovalo pred nami šesť ľudstiev.“ Že by to bolo vylúštenie hádanky mnohých nevysvetliteľných nálezov, o ktorých sme hovorili v tejto kapitole?

Spomienky na Atlantídu

Nielen v oblasti Atlantiku, ale aj na iných miestach zemegule existujú svedectvá i náznaky drastických klimatických zmien asi pred desaťtisíc rokmi. Napríklad roku 1976 talianska polárna expedícia objavila v Antarktíde skamenený les. A náleziško obrovského slonieho cintorína v bolívijských Andách svedčí o niekdajších gigantických presunoch zemskej kóry.

V neposlednom rade sú tu však aj ústne či iné dohovárky mnohých kmeňov a národov, ktoré svedčia o zmenách v obežnej drábe či polohách zemskej osi. Napríklad v brobe egyptského vezíra Semuta sa našla hviezdna mapa, na ktorej polohy hviezd nesúhlasia s dnešnými. Indické dohovárky hovoria o presune zemegule z jej „vyčajného miesta“ o sto „yojanas“, čo zodpovedá vzdialenosti 800 až 1400 kilometrov.

Niektoré záznamy hovoria o presune zemskej kóry, keď sa zemeguľa v dôsledku kozmickej katastrofy „prevrátila“. Zmenili sa nebeské strany a smery, teplé oblasti sa stali polárnymi a naopak; zmenili sa teda aj ročné obdobia, kalendáre, hviezdne mapy; snežné i vodné hodiny (prílív — odliv) už nesúhlasili. Zemeguľou zmetali apokalyptické katastrofy: ťažké zemetrasenia, hromadné erupcie sopiek, globálne požiare a potopy. „Vody stáli pätnásť lakťov nad vrcholkami kopcov,“ hovorí sa v jednej z Mojžišových kníh. V tomto pekelnom „inferne“ sa potopili celé pevniny, kým iné sa vynorili z hlbín nad hladinu mora.

Podľa prastarej povesti severoamerických Indiánov Hopi ich ľud pochádza z kontinentu, ktorý ležal uprostred Tichého oceána a nazýval sa „Kasskard“. V ich povestiach sa hovorí aj o tom, že veľké časti Južnej Ameriky boli kedysi pokryté vodami. Ale vraj na inom mieste zemegule, uprostred Atlantického oceána, ležala krajina, ktorej obyvatelia boli schopní v zrnáčať sa v ovzduší a navštevovať iné planéty. Táto obrovská ostrovná ríša (Atlantis) sa stala obeťou obrovskej katastrofy a rýchlo ju pohltilo more.

Novšie geologické prieskumy svedčia o tom, že juhoamerický kontinent sa vynoril z vód Pacifiku skutočne až v mladších dobách zemskeho veku. Jazero Titicaca, ktoré leží na rozhraní Peru a Bolívie vo výške takmer 4000 metrov nad hladinou mora, bolo v nedávnych zemskej dobách iba lagúnou.

Na jar 1981, vo vzdialenosti 700 kilometrov pred africkým pobrežím, objavila sovietska vedecká expedícia na dne mora tisícročia staré ruiny. „Narazili sme na záhadné kontúry štruktúr, ktoré mohli predstavovať naozaj len zvyšky budov, schodov, múrov a ulíc,“ povedal Andrej Monin, vedúci bádateľského tímu na vedeckovýskumnej lodi Akademik Kurčatov. Podal aj ďalšie informácie: „Postupne sme poslali do tejto oblasti tri rozličné expedície a všetky sa vrátili s prekvapujúcimi podmorskými snímkami potopeného mesta.“ Vyše 450 fotografií ruskej expedície bolo nasnímaných v okolí podmorského vrchu Ampere, ležiaceho 700 kilometrov na juhozápad od Gibraltárskeho prielivu, medzi ostrovom Madeira a marockým prístavom Casablanca (Dar al-Bajdá). „Mnohé zábery zo severozápadnej strany vrchu zreteľne ukazujú pravouhlé štruktúry. Na jednej z fotografií vidieť pravouhlé platne asi meter vyčnievajúce zo zeme. Takéto postavenie platní a blokov, ako aj ich pravidelná forma poukazujú na ich umelý pôvod.“

Na jednom z podmorských záberov vidieť 50 centimetrov široký kamenný múr a na štvorcových blokoch ležia pravouhlé kamenné platne. Na inom zábere možno rozoznať štruktúry, ktoré sa skladajú z kamenných platní priradovaných k sebe v pravidelných odstupoch. Jedna z fotografií zachycuje vnútro akejsi obmurovky z malých tehál a s konvexným zakrivením. Ruským vedcom sa už dva roky predtým podarilo ôsmimi zábermi z potápačského zvona lode Akademik Kurčatov zachytiť obrovské múry a schody na svahoch vrchu Ampere-Seamounts. Sovietska agentúra TASS vtedy vydala správu,

že „po vyhodnotení záberov archeológie sú presvedčení o ľudskom pôvode podmorských útvarov“. Prvé informácie o podmorských zvrúcaninách priniesla už roku 1976 vedeckovýskumná loď Moskovská univerzita.

„Zvrúcaniny by mohli byť naozaj zvyšky potopeného mesta Atlantis,“ uvažoval Monin a narážal tým na tvrdenie gréckeho filozofa Platóna spred 2500 rokov (žil v rokoch 427–347 pred n. l.). Podľa Platóna existoval „8000 alebo 9000 rokov“ pred jeho dobou „pred Heraklovými stĺpmi“ (ako Gréci nazývali Gibraltársky prieliv) kontinent „veľký ako Malá Ázia a Líbya dovedna“. Tento mohutný ostrovný kontinent, nazývaný Atlantída (gr. Atlantis), sa vraj „rozprestieral až po oprotiležiace ostrovy a za nimi nasledujúcu pevninu“, teda zrejme jasná narážka na karibskú ostrovnú oblasť a na Ameriku — takmer 2000 rokov pred Kolumbom. „V priebehu strašného dňa a strašnej noci“ sa vraj mohutný ostrov potopil v oceáne, kým ostatný svet zaplavila vlna potôp a zničujúcich zemetrasení. Povešť o Atlantíde pochádzala pôvodne z Egypta, ako o tom píše Platón vo svojich dialógoch Kritias a Timaios. Aténsky štátnik Solón (640–560 pred n. l.) pri ceste po Egypte našiel na chrámových stĺpoch v Saise vyobrazenia z dejín zaniknutej civilizácie. „Na tom ostrove Atlantis,“ píše Platón, „bol stredobod veľkého kráľovstva; jeho kráľom bol podriadený celý ostrov, ako aj iné ostrovy (v Atlantiku) a veľké časti oprotiležitej pevniny (americkej). Okrem toho im patrili za morskou úžinou (Gibraltár) severná Afrika až po Egypt a Európa až po Taliansko.“ Centrom tohto impéria mala byť metropola s rozlohou 400 štvorcových kilometrov, v strede ktorej, obkolesený tromi obrovskými vodnými priekopami, stál na kopci majestátny hrad kráľov Atlantídy.

Zakladateľom mocnej Atlantídy bol osobne boh mora Poseidon. Pretože, ako píše Platón, „keď si bohovia rozdeľovali zem podľa regiónov, pripadla Poseidonovi Atlantída, ktorú potom zaľudnil svojimi potomkami“. Bola to krajina nepredstaviteľného bohatstva, zemský raj. Jej vládcovia „získali také množstvo bohatstiev, aké predtým ani potom nezískal nijaký vládarsky rod a aké ani v budúcnosti nijaký rod tak ľahko nezíska. Lebo na základe ich vládnutia veľa dostávali zvonku. No väčšinu toho, čo potrebovali pre život, im dodával sám ostrov“ — jeho potravinové i nerastné bohatstvo, najmä zlato, a tajomný „nerast orichalkom“, istý druh mosadznej zliatiny, „ktorý si vtedy žijúci — okrem zlata — najviac cenili“. Primerane tomu bolo prepychové a pompézne aj mesto: „Po celom obvode boli vonkajšie múry potiahnuté meďou, vnútornejší pás múrov bol potiahnutý cínom a múry obkolesujúce priamo hrad boli vyložené ohnivo sa lesknúcim orichalkom,“ píše ďalej Platón. Poseidonov chrám bol „obklopený zlatým múrom... a celý chrám, jeho vonkajšie steny, boli potiahnuté striebrom, pričom cimburie bolo pozlátené. Vo vnútri chrámu boli klenby zo slonoviny, so zlatými výzdobami, niektoré zo striebra a orichalka; všetko ostatné — steny, stĺpy, dlážka — bolo vyložené orichalkom.“

Bol to raj, ktorého zánik spôsobila nadmerná pýcha a hmotárstvo jeho obyvateľov. „Pokým sa u nich ešte prejavoval božský pôvod a morálne správanie, nasledovali zákony a boli tomu spríbuznenému božskému priateľsky naklonení... Keď však od boha pochádzajúce dedičstvo ich bytosti upadlo a prevládli ľudské motívy a chůťky, nedokázali už uniesť svoje šťastie, ktoré dostali od bohov do vienka, lež odrodili sa od poctivosti a zvrhli sa.“ Bohovia sa rozhodli, že spýšnenú ostrovnú ríšu zahubia. V jedinom strašnom zemetrasení sa nad ňou zavreli vlny oceána...

Niet sa čo čudovať, že Atlantída dodnes ostáva v pamäti generácií: „U mnohých generácií pojem Atlantída opäť prebúda duchov v srdciach ľudí. Kňazi oľutovali, že múdrosť sa zvrhla na kliatbu a zlovestnosť; filozofi začali moralizovať o svojich božských kráľoch a básnici sa povýšili nad báju dokonalosť. Všetky cnosti, poznatky, všetok lesk brilantnej civilizácie na ešte mladej Zemi boli vyplavené zo spomienok ako sen. Zlatý vek, všetko, po čom človek tajne túži, zdá sa byť viac ako ilúzia. Silná túžba mení zrkadlový obraz na skutočnosť. Vzdycháme nad starým Egyptom zaniknutým v pieskoch, nad veľkosťou Babylonu pochovanom v hline a bahne, nad slávnym Gréckom ležiacim v troskách. Všetci sú svedkami pomínuteľnosti ľudských triumfov. Atlantída? Jej veže, chrámy, paláce, jej nespočetné ženy a muži, ktorí tisícročiami kráčali po rozľahlých halách — všetci sa rozplynuli ako duchovia... Vidíme aj my miznúť našu civilizáciu v zrkadle budúcnosti, upadávať do zabudnutia? V tisícoch kníh sa dokazuje, že Atlantída existovala, ale nie menej ich popiera jej existenciu,“ povedal o Atlantíde anglický spisovateľ W. Raymond Drake.

Učenci sa už pol druhá tisíc roka pokúšajú vypuďiť „pravdivý a nevymyslený“ príbeh Atlantídy, ako napísal Platón, do ríše báji a utópie. Existencia niekdajšieho kontinentu v Atlantiku bola práve taká nepredstaviteľná ako civilizácia, ktorá by existovala 6000 rokov pred staroslávnym Egyptom! Lenže postupom času sa náznaky a svedectvá o potopenom kontinente množili. Už po objavení Ameriky Kolumbom roku 1492 začali nadobúdať reálnu podobu Platónove údaje o „oprotiležiacom kontinente“. A keď roku 1519 španielski dobyvatelia narazili na vyspelú indiánsku kultúru s chrámovými pyramídami, naznačovalo to možnú príbuznosť s kultúrami Predného Orientu. Rozhodujúcim údajom o pôvode tamojšej kultúry však boli zmienky z mytológie mexických Aztékov. Tak sa dozvedel španielsky dobyvateľ Hernando Cortes od ich Hue-Hue-Tlatoani (Najvyššieho hovorca), vládcu zvaného Motecuhzoma Xokoyotzin (Španieli ho nazývali Montezuma), že ich pravlasť bývala na východe. „Naši otcovia sa nenarodili tu, ale prišli z ďalekej krajiny, ktorá sa nazývala Actlan. Tam stál vysoký kopec so záhradou, kde bývali bohovia.“ Kamkoľvek Španieli prenikli, všade počúvali povesti o „Atlane“ alebo „Actlane“, o „Atalante“ či „Tollane“, o bájnjej východnej pravlasti indiánskych národov Mexika. Všade sa povrávalo o tom, že predkovia Indiánov prišli po mori, keď ich pravlasť zanikla v oceáne po veľkej katastrofe.

Americký etnológ L. Taylor-Hansen sa už v našom storočí dozvedel o starom Indiánovi z kmeňa Apačov — jedného z posledných kmeňov, ktoré prežili z kedysi veľkého ľudového spoločenstva Aztékov. Starý Indián vysvetlil pôvod svojich predkov: „Žili sme kedysi v starej krajine ohňa, dávno pred potopou. Vchod do nášho mesta bol taký veľký, že v ňom bolo možné zabúdiť. V tom čase bola naša krajina srdcom sveta, prichádzali tu mnohé národy, aby hľadali spravodlivosť, tak ako dnes prichádzajú do Washingtonu. Hlavné mesto bolo také obrovské, že lode často zabúdiť pri vjazde do prístavu. Jeho hory mali najvyššie vrcholce na svete; v ich útrobach sídlil boh ohňa. Jeho hnev zničil krajinu. Opustil svoje podzemné jaskyne a vrhol na ľudí plamene a smrť. Ľudia zo strachu zošaleli. Niektorým sa podarilo ujsť loďami na západ. Potom sa záplava stiahla a už sme tamojšie hory i more nevideli — my, čo sme svojho času, času našej slávy, ovládali všetky moria sveta!“ Teda spomienky na Atlantídu?

V štyridsiatych rokoch šlo od úst k ústam meno Američana Edgara Cayca, ktorý v stave tranzu vyriekal informácie o potopenom kontinente. Cayce, ktorého jeho rovesníci nazývali aj „spiacim prorokom“, počas rokov 1923–1945 pri svojich pravidelných tranzových posedeniach opísal mnohé predinkarnácie, čiže predstelesnenia klientov. Podľa neho mnohí z nich už žili na Atlantíde; jej vysoká technická civilizácia sa stala obeťou vlastnej degenerácie, zavrhnutia pôvodných hodnôt.

Atlantídčania vraj disponovali obrovskými kryštálmi, ktoré im slúžili okrem iného na výrobu energie. V centre Poseidie, hlavného mesta Atlantídy, stál obrovský kryštál, ktorý „sa aktivizoval slnečnou energiou“. Akýsi druh „koncentrovaného svetelnolúčového riadiaceho systému“ koordinoval dopravu a prepravu nákladov. Keď Cayce v tridsiatych rokoch oznamoval tieto informácie či vízie, ktoré dostával v stave tranzu, laser ešte nebol na svete. „Energetický kryštál“ bol vraj umiestnený vo veľkej kupolovitej budove s posuvnou strechou. Jeho silné, všade prenikajúce lúče bolo možné využívať ako konštruktívny zdroj energie, ale aj ako deštruktívnu zbraň, ako ničiteľa. Tieto „koncentrované lúče“ poháňali „magnetické dráhy“, vzducholode, lietajúce aparáty a ponorky, pomocou ktorých Atlantídčania ovládli moria, vzduch i vesmír.

Podľa „spiacieho proroka“ sa Atlantídčania čoskoro rozdelili do dvoch skupín: jedni boli „synovia zákonov jedného“, tí druhí „synovia Beliala“, čiernokňazníka bez morálky, egoistického a materialistického; zneužitie energetického kryštálu „belialovcami“ vyvolalo katastrofálnu vulkanickú erupciu, ktorá spôsobila obrovskú potopovú vlnu, a v nej zmizli obrovské zemské masý. Keď výčiny „synov Beliala“ voči „zákonom tvorcu“ po tomto prvom varovaní mali čoraz horšie následky, spôsobil kolaps energetického systému reťazovú reakciu explózií, ktorá viedla k úplnému zániku Atlantídy. Je možné, že Atlantídčania sa pokúšali pomocou „laserovej energie kryštálu“ zničiť veľký meteorit alebo asteroid, ktorý sa približoval k Zemi. V nie príliš ďalekej budúcnosti, ako prorokoval Cayce, v každom prípade však po roku 1968/69 znovuobjavia Atlantídu. Prvé objavy sa vraj uskutočnia v oblasti Bahám pri ostrovoch Andros a Bimini.

Caycovo proroctvo sa malo potvrdiť. Roku 1968 známy americký podmorský archeológ dr. J. Manson-Valentine objavil pred pobrežím ostrova Bimini v hĺbke jedenástich metrov obrovské symetrické kamenné bloky, ktoré boli navzájom na sebe položené vo forme písmena J — mohol to byť predhistorický prístavný dok alebo kultové zariadenie. Roku 1976 Philippe Cousteau, syn známeho francúzskeho morského bádateľa Jacqua Yvesa Cousteaua, preskúmal „biminský múr“. Philippe Cousteau, ktorý pred niekoľkými rokmi tragicky zahynul, nakrútil o svojej podmorskej expedícii pri ostrove Bimini trištvrt hodinový dokumentárny film a prišiel k záveru, že „múr“ je umelého pôvodu, patrí k megalitickej kultúre a je starý najmenej 8000 rokov. Tvrdenie skeptikov, že ide iba o pobrežné skaly v smere morského prúdu, vyvrátil argumentom, že zariadenie leží priečne na tento prúd. Okrem toho zistil, že skaly spočívajú ako strecha gigantického chrámu na stĺpoch, ktoré sú však pokryté morským pieskom. Dr. David Zink z americkej univerzity v Lamare potvrdil umelý pôvod kamenných blokov: „Musela ich vytvoriť neznáma kultúra, ktorej vek odhadujem na 12 000 rokov.“ A to bol práve čas Atlantídy.

Roku 1978 francúzska expedícia objavila 150 kilometrov južne od Miami na Floride obrovskú pyramídu na morskom dne. No už predtým „ohmatala“ sonarom, čiže prístrojom pracujúcim s odrazom zvukových vln, tento 200 metrov vysoký symetrický útvar posádka istého rybárskeho člna. Dr. Manson-Valentine, vedúci potápačskej expedície, ktorá skúmala podmorskú pyramídu ležiacu v hĺbke 400 metrov, napísal: „Sme pevne presvedčení o tom, že pyramídu postavili ľudia. Kamenné bloky sú vyrezané a obrúsené ľudskou rukou. Sme na stope vyspelých ľudí, ktorých existencia nám bola doteraz neznáma.“

Pre antropológa dr. Mira Movonora z chýrnej Harvardovej univerzity v meste Cambridge v štáte Massachusetts nie je nezvyčajné, že megalitické pozostatky sa našli naprieč celým Atlantikom, od Bahamských ostrovov až po brehy Portugalska. „Podľa teórie o potopenom kontinente musela sa Atlantída zrejme rozkladať v celom priestore oceána, ktorý je nazvaný podľa nej. Tak ako Bahamy, aj ostrovy Madeira na západ od marockého pobrežia Afriky mohli byť súčasťou ostrovnej atlantickej ríše,“ usudzuje Miro Movonor.

V marci 1981, po sedemročnom prieskume oznámil amatérsky archeológ architekt L. George Géle z mesta Baton-Rouge v štáte Mississippi, že objavil v Mexickom zálive podmorské pyramídové mesto. Zrúcaniny sa nachádzali v blízkosti ostrovov Chandeleur (východne od New Orleansu), južne od Biloxi. Podľa názoru objaviteľa musí byť podzemné mesto staré asi 10 000 rokov; tento odhad sa opiera o geologický prieskum pobrežných hornín, ktoré boli pod hladinou mora. Géle ponúkol vedcom, že im ukáže podmorské zrúcaniny mesta v rámci expedície. Konštatoval, že objavil 40 až 50 kamenných štruktúr, ktoré sú sčasti pokryté morským pieskom. Jedna z týchto štruktúr, vyčnievajúca z piesku asi 10 metrov, má podobu vrcholu pyramídy. Pred potápaním Géle vždy pracoval najprv s echolotom. „Podmorské mesto ležalo kedysi pri sedemramennej riečnej delte. Vtedajšia súš je dnes morským dnom,“ povedal Géle. Pri prezeraní družicových fotografií tejto oblasti zbadal v severnej časti Mexického zálivu „útvary v podobe písmena U s priamkou, ktorá vybiehala z jedného bodu“. Satelit tu však nezaznamenal ostrov, lež akýsi útvar pravouhlých výtvorov, ktoré sa javili na morskom dne v rozlohe asi 4 štvorcových kilometrov. Niektoré až sedem metrov vysoké múry sú zachované dodnes.

V marci 1975 oznámil profesor dr. Ray Brown, pôsobiaci na univerzite v arizonskej Mese, jeden z najzaujímavejších objavov súvisiacich s našou témou. Roku 1970 vyniesol nad hladinu dokonale vyformovanú kryštalovú guľu, ktorú našiel na podmorskej pyramíde pôsobiacej dojemom tieňového obrazu. V čase nálezu viedol päťčlennú potápačskú skupinu, ktorá mala vlastne vypátrať starú španielsku loď a vyzdvihnúť z nej zachované artefakty. No keď sa istého dňa jeden z potápačov pozrel z väčšej hĺbky cez zakalenú vodu smerom nahor, videl, ako prenikajúce slnečné lúče „obkresľujú“ siluetu akejsi pyramídy. Keď sa prizrel bližšie, zistil, že stavebné dielo vyčnieva z morského dna do výšky 30 metrov.

„Táto monolitická stavba, ktorej vrchol bol 40 metrov pod hladinou, poskytovala nezvyčajný pohľad,“ spomínal si neskôr profesor Brown. Skutočnú výšku pyramídy nemohol odhadnúť, pretože

nevedel, aká časť je pod morským pieskom. Bol si však istý, že má pred sebou iba hornú časť stavby. Pozoruhodné bolo, že na leštenom, mramorovitom povrchu sa neprichytili nijaké koraly, ktoré zvyčajne veľmi skoro obrastajú všetko, čo sa potopí pod hladinu. Keď zvedavo oboplával modravo svetielkujúci posledný kamenný blok vrcholku pyramídy, zbadal zrazu pomerne veľký otvor bez dverí. Spontánne vplával dovnútra a objavil priestor veľkosti izby, s ihlanovite vyklenutou povalou. Svetlo baterky klzálo po stenách pokrytých tajuplnými symbolmi. Dve vztyčené ruky držali kryštalovú guľu. Chvíľu trvalo, kým sa mu podarilo uvoľniť guľu z ložiska. Keď ju držal v rukách, zrazu cítil, že mu nie je celkom dobre, a čo najrýchlejšie vyplával s guľou nad hladinu. O niekoľko mesiacov, pri ďalšom pokuse dostať sa k pyramíde zahynuli traja zo štyroch potápačov, pričom sám profesor Brown sa ťažko zranil. Najväčším prekvapením bolo, že pyramída bez stopy zmizla, teda nebolo možné prebádať jej tajomstvá. Jednou z možných príčin mohli byť neraz rýchle zmeny na morskom dne, spôsobené mocnými povrchovými búrkami, spodnými prúdmi alebo podmorskými zemetraseniami. Často sa potom stáva, že z dna sa vynoria rozličné útvary alebo predmety, ktoré o niekoľko hodín zasa zmiznú v pieskoch. Kryštalová guľa, ktorú pri prvom potápaní „odcudzil“ z vrcholkového priestoru pyramídy, je ešte stále vo vlastníctve profesora Browna. Už viac ráz ju verejne vystavoval vo Phoenixe i v Mese a mnohokrát predvádzal svojim študentom. Stále ostáva otvorená otázka, či mala dačo spoločné s kryštalovými generátormi energie, o ktorých v tranze hovorieval nám už známy Edgar Cayce.

Iný príbeh. Roku 1981 sa vydala na plavbu do karibskej oblasti talianska súkromná bádateľská skupina pod vedením P. Cappelana. Pre náhly orkán loď musela zakotviť pri kanárskom ostrove Lanzarote. Keď sa búrka utíšila, potápači sa tréningovo spustili pod hladinu. V pätnásťmetrovej hĺbke na veľké prekvapenie objavili na morskom dne asi 80 štvorcových metrov veľkú plošinu zo starostlivo uložených obrovských kamenných platní. Okrem toho narazili na akúsi kamennú aleju, od ktorej viedlo široké schodisko nahor. Išlo o zvyšky predhistorického mesta? Aj tu, tak ako pri Bahamách a pri Malte, objavili sa mohutné pozostatky múrov z čadičových blokov a s rytinami podobnými písmu na kamenných platniach.

V zime 1990/91 dostalo pátranie po Atlantíde nový impulz. Na ostrove Bimini vyfotografovala posádka lietadla z výšky 150 metrov podlhovastý útvar podoby žraloka. Išlo o pahorok vysoký asi meter, uprostred mangrovových močiarov, husto porastený stromami, ktorý obklopovala piesčina. V bezprostrednej blízkosti objavili aj pahorky podoby delfína a aligátora. Zoológ dr. Douglas Richards, výskumný riaditeľ americkej Atlantic University, ako prvý dôkladnejšie skúmal tieto povrchové útvary. Na základe presných napodobenín zvieračích kontúr prišiel k záveru, že nejde o prírodnú náhodu, lež o dielo ľudských rúk. Podľa Richardsona boli plutvy a všetky ostatné telesné proporcie zhodné s istým druhom žraloka žijúcim v tunajších vodách. Pri presnom mapovaní „žraločieho pahorka“ prišli na ďalšiu pozoruhodnú súvislosť: chvostová plutva bola pravouhlo presne nasmerovaná na svetové strany — tak ako pyramídy pri Gíze alebo predhistorické megalitické chrámy.

Vek podmorských nálezov možno určiť pomerne presne: pochádzajú z obdobia pred skončením poslednej ľadovej doby a zaplavením vtedajších pobrežných pásov pevnín. Podľa názoru geológov a oceánografov sa to stalo asi pred 10 000 až 12 000 rokmi, teda presne v tom čase, ktorý uvádza Platón ako obdobie zániku Atlantídy. Bola však súvislosť medzi koncom poslednej doby ľadovej a katastrofou Atlantídy? Podľa sovietskeho vedca dr. Vladimira Ščerbakova áno; jeho práca o Atlantíde vyšla vo februári 1991 ako spoločná americko-sovietska publikácia. Okrem iného sa v nej píše:

„Ak treba hľadať Atlantídu — ako to naznačujú Platónove údaje — v Atlantiku, potom sa dostávame k prekvapujúcemu kľúču — ku Golskému prúdu, k veľkému teplému prúdu v oceáne, ktorý ovplyvňuje klímu v celej Európe. Pred mnohými tisícročiami Golský prúd však nesmeroval na severovýchod ku Škandináviu, ako je to dnes, ale končil sa kdesi na úrovni Gibraltárskeho prielivu. V tom čase, teda v čase veľkej ľadovej doby, bola celá severná Európa pokrytá ľadovcom. Čo zmenilo smer Golského prúdu? Možno ostrov — teda Atlantída? Ak sa takáto pevnina potopila, mohol Golský prúd bez prekážky smerovať na severovýchod a jeho mocný teplý „dych“ roztopiť severské ľadovce. A zrejme presne to sa stalo. Súhlasia však časové relácie? Bezpochyby. V tom čase došlo na celej zemeguli k silným erupciám sopiek — bolo to obdobie masového vymierania mamutov a iných

druhov zvierat, začiatok rýchleho roztápania a ústupu ľadovcov. Na celom svete hladina oceánov stúpila o takmer 200 metrov. To všetko sú články jednej reťaze súvislostí. Stalo sa to pred 11 000 až 12 000 rokmi. Príčinou univerzálnej katastrofy takých rozmerov bol pravdepodobne dopad gigantického meteoritu.“

K rovnakému záveru sa dopracoval aj rakúsky inžinier-výskumník Otto H. Muck po dôkladných analýzach vedecky podložených geologických, klimatických, meteorologických a geografických údajov z minulosti. Podľa jeho odhadu sa Atlantída nachádzala v oblasti tzv. stredoatlantického chrbta, pri Azorských ostrovoch. Aj on pokladal Atlantídu za hrádzu prirodzeného smerovania Golfského prúdu. To by aj vysvetľovalo miernu klímu Atlantídy, ktorá v spojení s úrodnou vulkanickou pôdou zabezpečovala priam rajskú plodnosť a potravinový blahobyt. Podľa Muckových výpočtov mala sa atlantídská katastrofa odohrať 5. júna 8498 pred n. l. Prečo práve v ten deň? Bol to totiž deň trojnásobnej konjunkcie Slnka, Venuše, Zeme a Mesiaca — tieto vesmírne telesá stáli v jednej priamke; došlo k veľkej koncentrácii gravitačných síl, ktoré ovplyvnili let mohutného tzv. Apollo-asteroidu a nasmerovali ho k Zemi.

Iní datujú zánik ostrovného kontinentu o tisíc rokov neskoršie. Geologické prieskumy v centrálnej časti Atlantiku robia túto tézu celkom pravdepodobnou. V priebehu rokov 1973/74 univerzita v Halifaxe uskutočňovala výskumný projekt, v rámci ktorého odobrali a analyzovali vrtné vzorky zo stredoatlantického podmorského chrbta. Ukázalo sa, že horninové formácie, ktoré teraz ležia v hĺbke 800 metrov, sa kedysi utvárali nad hladinou mora. Už roku 1956 švédski výskumníci R. Malaise a P. Kolbe pomocou hĺbkovej sondy urobili mimoriadne zaujímavý objav: v hĺbke 3700 metrov, na povrchu atlantického chrbta sa im podarilo identifikovať zvyšky jednobunkových rias druhu rozsievkovitých (Diatomeae), ktoré ešte pred 10 až 12 tisíc rokmi žili v sladkovodných jazerách.

Roku 1898, vo vzdialenosti 750 kilometrov na sever od Azorských ostrovov, opravovali transatlantický kábel. Pri hľadaní miesta prerušenia kábla sa ukázalo, že morské dno v týchto miestach tvoria údolia, horské končiare a rozoklané skaly. Vzorky hornín, odobraté z hĺbky 3100 metrov, sa ukázali ako tachylit — prírodné čadičové sklo. Keďže tachylit sa vytvára len za atmosférického tlaku, mohol vzniknúť iba nad hladinou mora. Okrem toho láva sa rozkladá až po 15 000 rokoch, takže horniny stredoatlantického chrbta museli byť ešte pred touto dobou nadmorskou súšou. Tieto súvislosti potvrdila roku 1977 sovietska vedecká expedícia, ktorá severne od Azorských ostrovov vylovila z hĺbky 2000 metrov vzorky hornín vzniknutých asi pred 17 000 rokmi — teda na povrchu, nad hladinou mora.

Už Platón vedel, že katastrofa Atlantídy bola jednou z mnohých drastických zmien na zemeguli, ktoré opakovane spôsobili vzostup a pád, zánik celých civilizácií. Veľký filozof písal: „Mnohé a mnohotvárne záhuby ľudstva sa už odohrali a ešte sa odohrajú, najväčšie z nich ohňom a vodou, iné, menšie, tisícmi rozličných náhod. A nimi sa ľudstvo vždy znovu vracia podistým k veku mladosti bez toho, aby vedelo, čo sa predtým vlastne odohralo.“

Tento cyklický model evolúcie nenachádzame iba u Platóna, ale aj v kozmológiách všetkých vyspelých kultúr, či už Mayov, Aztékov alebo starých Indov. Napríklad brahmanská časomiera (vekomiera) je rozdelená do cyklov, ktoré dokonca prekonávajú modernou kozmológiou odhadovaný vek vesmíru. Jeden z týchto cyklov — tzv. mahajuga — zaberá 4 milióny 320 tisíc rokov a skladá sa zo štyroch evolučných stupňov — etáp či jugov: „kritajuga, tretajuga, dvaparajuga a kalijuga“, čo zodpovedá „zlatému, striebornému, bronzovému a železnému“ veku starých Grékov. Do „temného veku“ bohyne smrti Kali vstúpil náš svet roku 3102 pred n. l.

Podľa staroindickej mytológie trvá obdobie vlády jedného Manu 71 mahajugov či 306 miliónov 720 tisíc rokov. Manu — podľa staroindickej mytológie „praotec ľudstva“, v niektorých prameňoch nazývaný aj „učiteľ svetov“. (Pozn. prekl.) 14 manu-periód, resp. 4 miliardy 294 miliónov 80 tisíc rokov vrátane svitania a večerného súmraku každého Manu a ďalších 25 miliónov 920 tisíc rokov zodpovedá jednému dňu Brahm, resp. 4 miliardám 320 miliónom rokov; Brahmova noc je rovnako dlhá. Brahma — jeden z trojice hlavných hinduistických bohov (Brahma — Višnu — Šiva), inak „stvoriteľ sveta“. Pojem „brahma“ sa však chápe aj ako „božský princíp vesmíru“. (Pozn. prekl.) 360 týchto

„Brahmových dní a nocí“ značí „Brahmov rok“, resp. 3 bilióny 110 miliárd 400 tisíc našich rokov. A 100 týchto rokov predstavuje Brahmov život, resp. 311 biliónov 110 miliárd 400 miliónov rokov, čo je životná fáza nášho vesmíru, ktorý s Brahmom zomrie a zrodí sa v novom megacykle, teda o uvedených 311 biliónov 110 miliárd a „pár“ miliónikov rokov. Pritom na osvieženie pamäti uvádzame, že miliarda je tisíc miliónov, a bilión „iba“ milión miliónov... Na porovnanie: podľa dnešných kozmologických predstáv posledný „pravýbuch“, čiže explozívny vznik vesmíru — Veľký tresk sa odohral pred asi 20 miliardami rokov. Indovia nás teda učia zbožnej úcte pred večnosťou! Vláda posledného Manu sa začala asi pred 18,5 milióna rokmi, pričom podľa brahmanskej tradície je v poradí druhým Manu. Vláda prvého Manu na Zemi — a teda aj vek ľudstva — sa podľa toho začala pred (nepredstaviteľnými) 325 miliónmi rokov!

Na tejto chronológii sa zakladá aj Kniha Dzyanova, prastará kronika ľudstva. Helena Petrovna Blavatsky, autorka knihy Tajné učenie, sa pokúša dať uvedené údaje do súladu s prírodovedeckými poznatkami svojich čias.

Protivníci „tajného učenia“ sa dopúšťajú chyby, ak vysvetľujú texty príliš doslovne a diskvalifikujú celú vec ako „okultný nezmysel“, namiesto toho, aby chápali tajné učenie ako hlbokú symbolickú reč „zasvätencov“. Podľa „tajného učenia“ vyzerá vývoj ľudstva takto:

„Najprv prišli na Zem samoexistenti... Z nich vzišla prvá rasa, samorodenci, astrálne tiene svojich predkov... Z prvej rasy vzišla druhá, takzvaní v pote zrodení a ‚bezkostní‘, obdarení pôvodnou iskrou, zárodkom inteligencie... Z nich vzišla tretia, ‚koreňová rasa‘, takzvaní ‚dvojáci‘ alebo ‚domorodci‘, rané ľudstvo. V Knihe Dzyanovej sú označovaní ako ‚tí mohutní, tí mocní s kostami, vládcovia múdrosti‘. Tí potom stvorili ‚synov vôle a jogy... svätých otcov‘. Od nich vie tajné učenie, že žili v dobách dinosaurov. K plaziacim sa a lezúcim po zemi tvorom pribudli ‚draky hlbín a lietajúce sarpy‘. Tie tvory, čo liezli po zemi, mnohé dostali krídla. A tie s dlhými šijami, čo sa brodili vo vode, stali sa predkami vtákov... To by sa zhodovalo s evolučnou teóriou, podľa ktorej sa vtáky vyvinuli z lietajúcich jašterov i plazov. Okrem toho sa v Knihe Dzyanovej uvádza ‚rasa skrčených, porastených hrdzavou srstou, netvorov, ktoré sa pohybovali po štyroch — nemá, mlčiaca rasa, aby hanba nevyšla najavo‘. Išlo o hominidných Pudoopov? Táto rasa žila na pevnine zvanej Lemúria, ktorá spájala východnú Afriku s Indiou a Austráliou. Iba niekoľko kmeňov ‚tretej rasy‘ prežilo zánik lemurského kontinentu a zemský stredovek. Keď ‚synovia múdrosti‘, ‚vládcovia ohňa‘ pred 18,5 miliónmi rokov zostúpili na ‚biely ostrov‘ uprostred onoho mora, ktoré sa medzitým stalo púšťou Gobi, vznikla z tretej rasy štvrtá rasa. Táto štvrtá rasa osídlila Atlantídu. ‚Postavili veľké mestá, a to z minerálov a kovov zriedkavých a vzácnych. Z vyvrhnutých zemou žeravých más vychladnutých, z bieleho nerastu hôr a čierneho kameňa stvorili obrazy seba samých, podľa svojej veľkosti a postavy, a zbožňovali ich,‘ hovorí sa v Knihe.

K tomu autorka Helena P. Blavatsky: „V tejto epoche treba hľadať vynorenie sa tých, ktorí sú označovaní ako prvý ľud sveta — Sumerov, Chaldejcov a Feničanov. Vládli im božské dynastie a králi, ktorých telesný jav sa podobal ľudskému. Tieto bytosti však prichádzali zo svetov, ktoré boli vyvinutejšie ako naša Zem.“

K siedmim „podrasám“ patrili rasy Rmoahal, Tlavatl a Toltek — praotcovia „červených“ rás. Turanovia, Prasemiti, Akkadčania a Mongoli prináležali k žltým a hnedým rasám.

Podľa „tajného učenia“ došlo k zániku Atlantídy roku 9564 pred n. l. „Privalili sa prvé veľké vody a pohltili sedem veľkých ostrovov. Všetci posvätní boli zachránení, neposvätní boli zničení. Len málokto zostal nažive — niekoľko žltých, niekoľko hnedých a čiernych a niekoľko červených ľudí... Z posvätného kmeňa pochádzajúca Piata (rasa) zostala; vládli jej prví božskí králi — ‚Hadi‘, ktorí opäť zostúpili (na Zem) a uzavreli mier s Piatou (rasou), ktorú učili a usmerňovali.“

„Synovia múdrosti“? Tento pojem sa v predošlých textoch častejšie spomína. Nešlo o obyvateľov Adamovej záhadnej piatej planéty — Anunnakov, ako ich nazývali Sumeri? O „tých, čo prišli z neba na zem“? Podľa pradávnych povestí mali ovplyvňovať vývoj ľudstva niekoľko vekov.

Existuje kľúč k udalostiam dávnej minulosti — stavba, ktorá spája Zem s Marsom a so zaniknutou piatou planétou Anunnakov: PYRAMÍDA. Zemeguľa je „obsypaná“ celým pásom pyramíd.

V prastarých časoch boli pyramídy zväčša najvýznamnejším astronomickým stredobodom architektonicky veľkolepo koncipovaných miest. Napríklad uprostred Mexika existovalo mesto, ktoré Aztékovia neskôr nazvali Teotihuacán — „miesto, kde bývajú bohovia“. Pred 2100 rokmi vyklčovali a vypálili džungľu, aby terén stvárnil „podľa rysovacej dosky“. Mesto bolo koncipované moderne, priam ako New York. Malo 45 metrov široké bulváry, ktoré sa pravouhlo pretínali; malo hotely, reštaurácie, obytné domy pre 200 000 ľudí. Navyše honosné vilové štvrte v celkovej rozlohe obytnej plochy 2000 štvorcových metrov. Boli tu lahôdkárne, v ktorých podávali morky, kačice, tekvice, avokáda a veľa iných pochút'ok. Keďže stavebných pozemkov bolo nadostač, nebolo potrebné stavať výškové budovy; najvyššia merala 63 metrov. Robotníci dreli celých 850 rokov, aby vybudovali parádne mesto vo výške 2400 metrov nad morom. No len čo ho dostavali, zmizlo v džungli dejín. Až prednedávnom sa bádateľom podarilo rozlúštiť hádanku okolo tajuplného mesta. Francúzska etnologička Laurette Sejournová zistila, že tajuplné mesto, ležiace 40 kilometrov na sever od dnešného hlavného mesta Mexico-City, postavili kedysi na počesť boha Quetzalcoatla („opereného hada“). V pyramíde uprostred mesta sa našlo 365 sôch tohto „vtákohada“ — na každý deň roka iná! Tento boh stelesňoval ranné zore a večernicu. Bol strážcom všetkých vedomostí medzi nebom a Zemou. Ako sa medzičasom ukázalo, celé mesto bolo vlastne obrovským planetáriom. S výnimkou „slnecnej pyramídy“ v strede mesta všetky stavby sú nasmerované západovýchodne. Iba pyramída, ktorej základy zaberajú plochu 225×220 metrov, sa odchyľuje od tohto smeru o 17 stupňov. Tým však presne „zameriava“ obidva body, v ktorých slnko pri rovnodennosti vychádza a zapadá.

Ako stavba je „slnecná pyramída“ majstrovské dielo. Celých 30 rokov sa 3000 ľudí denne namáhalo, aby postupne navíšili do výšky 63 metrov dovedna 1 milión tehál, ktoré ešte osadili do malty a napokon farebne pomaľovali. Od pyramídy viedla parádna cesta k štvorcovému kultovisku v dĺžke 400 metrov, s menšími pyramídami v rohoch. Vedľa nádherne vyzdobeného chrámu stáli domy kňazov.

Na počesť „opereného hada“ sa konali hromadné procesie, ktoré viedli kňazi. Cezpoľným návštevníkom boli potom k dispozícii pohodlné hotely, v ktorých každá izba mala tečúcu vodu. Táto vysoká životná úroveň bola všeobecná. Tak ako všetky byty, na kanalizáciu boli napojené aj dielne remeselníkov — tkáčov, hrnciarov, brusičov drahokamov, sochárov, farbiarov, výrobcov nástrojov. V meste neexistovali opukané múry domov alebo chátrajúce domy. Napríklad profesor René Milión z univerzity v Rochestere zistil, že pod každým doteraz odkrytým sídliskom boli zvyšky niekdajších domov. Teotihuakánčania totiž každých 52 rokov strhli staré domy a postavili nové. V tom čase v stredoamerickej oblasti takéto časové rozpätie zodpovedalo dnešným 100 rokom.

Ďalší senzačný objav bol odvodený od vtedy používanej dĺžkovej miery — od teotihuakánskeho metra, ktorý sa rovnal 1,059 metra súčasného. Americký archeológ Hugh Harleston zmeral všetky odkryté stavby a získanými údajmi „nakrml“ počítač. Na jeho nesmierne prekvapenie sa ukázalo, že najdôležitejšie budovy mesta, ak sa vzdialenosti rátali od jeho stredu, presne reprodukovali vzdialenosti jednotlivých planét slnecnej sústavy od Zeme.

Starovekí architekti teda naplánovali a vybudovali mesto ako kamenný model slnecnej sústavy! No nielen to. Ukázalo sa, že už v tých časoch poznali planéty, o ktorých sa naša novodobá civilizácia dozvedela fakticky prednedávnom: Urán bol objavený roku 1781, Neptún 1846 a malý Pluto až roku 1930.

Zostáva iba otvorená záhada, prečo sa 200 000 obyvateľov vzdalo svojho komfortného mesta. Doteraz sa nezistili nijaké náznaky vojny alebo epidémie, ktoré by mohli byť príčinou. Vykopávky však pokračujú, a nik netuší, aké prekvapenia ešte čakajú objaviteľov.

Spät' na Mars

Zdá sa, že vzostupy a zániky sú jedným z hlavných problémov ľudstva. Kedy sme na rade my? Všetko nasvedčuje, že sme ustavične konfrontovaní s možnosťou záhuby našej civilizácie. Žijeme v neistote, hrozí nám zničenie životného prostredia, nukleárne katastrofy, nové choroby a epidémie, populačná explózia a preľudnenie.

Ľudstvo dnes prežíva najrozsiahljšiu a najrýchlejšiu urbanizačnú fázu celých dejín. Ešte pred 135 rokmi existovali iba 4 veľkomestá, ktorých počet obyvateľov dosiahol alebo prekročil milión. No už na prelome storočia, teda o 50 rokov neskôr, počet miliónových miest vzrástol na 19. No a začiatkom šesťdesiatych rokov nášho storočia bolo na našej nevelkej planéte už 141 takýchto „kamenných púští“, a to nielen jednomiliónových.

Holandskí vedci Edgar de Vries a J. P. Thysse z Ústavu sociálnych vied v Deň Haagu prišli k záveru, že na celom svete sa obyvateľstvo miest každoročne rozrastá o 6,5 percenta. Štatisticky to znamená, že v priebehu jedenástich rokov sa počet obyvateľov miest zdvojnásobuje.

Je viac než isté, že populačná explózia na stále sa „zmenšujúcej“ planéte Zem vyvolá v nadvádzajúcich desaťročiach obrovské problémy, ak nie katastrofálne dôsledky. Najmä obyvateľstvo tzv. rozvojových krajín sa rozmnožuje priam explozívne — pri minimálnom technickom pokroku. Aj z týchto príčin sa zdá, že ak si má ľudstvo uchovať šancu na prežitie, je „únik“ do vesmíru priam programovo nevyhnutný. A tu sa uzatvára krub medzi minulosťou a budúcnosťou.

Zo štúdie, ktorú už roku 1976 uverejnil americký kozmický úrad NASA On the Hability of Mars (O obývateľnosti Marsu), vyplýva, že v princípe neexistujú neprekonateľné prekážky, ktoré by znemožňovali osídlenie Marsu ľuďmi. Už súčasné i očakávané pokroky v oblasti technológií jadrovej fúzie, žiarenia a biofyzikálnych objavov v najbližších desaťročiach prispievajú k možnosti budúcej kolonizácie Marsu.

My alebo najbližšie generácie môžu s napätím očakávať, aké dobrodružstvá pripraví vesmír pozemským astronautom, ktorí skôr či neskôr pristanú na červenej planéte, aby ju dôkladne preskúmali. Čo nájdú na Marse? Umelo vytvorené monumenty pozostatkov niekdajších civilizácií?

Mars, 20. júla 1976, 9.50 h. Pristávací modul kozmickej sondy Viking 1 sa odpútal od materského obežného telesa a začína sa riskantný zostupný manéver k povrchu planéty. Brzdové dýzy zapaľujú podľa plánu, aby zahamovali rýchlosť pristávacieho modulu — robota na 160 metrov za sekundu. Asi o tri hodiny sa modul dostáva do výšky 244 kilometrov nad povrch planéty a vstupuje do jej atmosféry. Do pristátia ostáva ešte necelých 9 minút, čo nie je veľa na to, aby sa rýchlosť znížila z 16 000 kilometrov za hodinu na nulu. Hoci atmosféra červenej planéty je zhruba stokrát redšia než zemská, pri prelete jej vrstvami sa zvyšuje teplota hliníkovo-kremíkového ochranného štítu na 1500 stupňov Celzia. Brzdny účinok dýz je najsilnejší vo chvíľach, keď sa modul dostáva do výškového rozpätia 30,5 až 24,4 kilometrov nad povrchom. Keď sa vo výške 5,8 kilometra nad povrchom planéty rýchlosť modulu znížila na rýchlosť zvuku (asi 1224 km/h), vymršť sa na povel palubného počítača pristávací padák; odpáli ho katapultové zariadenie na hornej časti modulu — ide o 50 kilogramov hmotnosti dakronovo-polyesterových brzdnych padákov širokých 16 metrov. Po 9 sekundách sa odpáli spodná ochranná časť modulu a vysunú sa tri teleskopické pristávacie nohy; do pristátia ostáva už len 90 sekúnd. Vo výške 1200 metrov nad planétou zapaľuje 18 brzdových dýz a o dve sekundy sa explozívne odpáli aj vrchná časť modulu. V priebehu 30 sekúnd pristávacia rýchlosť sa zníži na 2,4 metra za sekundu. Posledných 17 metrov pristávací modul-robot už prekonáva konštantnou rýchlosťou a presne zvislo k povrchu planéty.

Počas celého pristávacieho manévra má modul rádiový kontakt s obežnou družicovou základňou. Jeden jej oblet okolo planéty trvá 24,5 hodiny, počas ktorých má asi 20 minút času na rozhlasový kontakt s pristávacím modulom. Na stlmenie dopadu modulu sú hliníkové teleskopické nohy na hrotoch vybavené cylindrickými, 7,5 centimetra širokými tlmičmi voštinovej štruktúry, spočívajúcimi na tzv. opornom tanieri.

3 hodiny a 21 minút po odpútaní sa od materskej družice pristáva modul na piesočnatom povrchu Marsu. Sensory na teleskopických nohách automaticky vypínajú pohonné agregáty. O 15 minút neskôr sa vysunie a rozloží parabolická anténa a výložník s meteorologickými prístrojmi.

Bolo 20. júla 1976, 13.12 h SEČ, keď pristávací modul kozmickej sondy Viking 1 dosadol na povrch Marsu v oblasti Chryse, na úrovni 22,5 stupňa severnej šírky. Pod úspech tohto fantastického vedeckého podujatia — 815 miliónov kilometrov dlhá cesta sondy okolo Slnka, v priestore medzi Zemou a Marsom v priebehu 334 dní — sa podpísal tím 780 odborníkov NASA a spolupracujúcej inštitúcie Jet-Propulsion-Laboratory (Laboratórium reaktívnych pohonov) v kalifornskej Pasadene. Ešte v deň pristátia automatického modulu na Marse priletel na Zem rádiovými vlnami prvý záber z jeho povrchu. Bol to čiernobiely záber, ktorý vyžiaril modulový vysielateľ k prijímacej anténe obiehajúcej materskej družice, odkiaľ sa odvyšiel na Zem.

Záber urobila svetelne vysoko citlivá televízna kamera umiestená v dolnej časti pristávacieho modulu. Snímka zložená z množstva obrazových bodov sa automaticky odvysielala na obehovú družicu, kde sa obrazové body (tzv. pixely) nahrali na pás a o dvadsať minút sa začali vysielat' na Zem. Po ďalších 20 minútach ich zachytili v pasadenskom stredisku, kde ich počítačový systém komplexného dekódovania a spracovania rozhlasovej informácie v postupných riadkoch skladal do uceleného obrazu. Prvé farebné snímky ukazovali mierne zvlnenú púšťovú krajinu v červenkastých, hnedastých a žltkastých farebných tónoch, pokrytú pieskom, štrkami aj väčšími kameňmi. Krajina pôsobila dosť „pozemsky“ a pripomínala niektoré terény Austrálie, ale aj americkej Arizony. Marsovská obloha však nie je modrá ako zemská. Jej farba je červenkastá, čo je pravdepodobne spôsobené rozvírovaným prachom, ktorý obsahuje kysličník železnatý.

Za Vikingom 1 nasledovala sonda Viking 2, ktorá 3. septembra 1976 mätko pristála v oblasti zvanej Utópia. Aj úlohou tejto sondy bolo preskúmať, či jestvuje nejaká forma života na červenej planéte.

Mars je neveľmi pohostinná planéta. Predovšetkým na nej vládne chlad. Na mieste pristátia sondy sa namerali denné teploty $-10\text{ }^{\circ}\text{C}$, ktoré v noci klesajú až na $-90\text{ }^{\circ}\text{C}$! No pri Marsovom rovníku sú denné teploty „obstočné“ — môžu vystúpiť až na $+20\text{ }^{\circ}\text{C}$. Červené zafarbenie povrchu planéty je spôsobené obsahom kysličníkov železa v piesku, štrkoch, kameňoch i skalách.

Pre riedku atmosféru (asi 1 stotina zemskej hustoty) kysličníka uhličitého a rozsiahle oblasti tzv. permafrostu (trvalé zamrznutej pôdy) je dnes Mars životu nepriateľská planéta. Jednako podľa niektorých náznakov a geologických úvah musel mať v neveľmi dávnych časoch klimaticky príjemné ročné obdobia — s tečúcimi vodami, s oceánmi a modrou oblohou s mrakmi; je dokonca možné, že tu existovali jednoduché formy rastlinného života.

Podľa celého radu prieskumných výsledkov Mars sa dnes nachádza vo fáze doby ľadovej, akou prešla zemeguľa už niekoľkokrát. Ľadovú dobu môžu spôsobiť najrozmanitejšie príčiny, napríklad cyklické zmeny eliptickej obežnej dráhy planét okolo Slnka; jedným slovom, vzdialenosti planét od Slnka sa menia. Okrem toho aj zmeny v sklone osi tej-ktorej planéty môžu spôsobiť drastické zmeny klímy. Napríklad zemská os má v súčasnosti sklon voči ekliptike, teda voči rovine obehu okolo Slnka 23,5 stupňa. A tak ako Zem aj Mars podlieha zmenám obežnej dráhy a sklonu osi — pochopiteľne, s nevyhnutnými dôsledkami v klimatických podmienkach.

Zdá sa, že s najbližšou zmenou obežnej dráhy a sklonu osi planéty nastane na Marse medziľadová doba s teplou periódou. V teraz vyschnutých korytách riek sa znovu zavlní voda, vytvoria sa obrovské jazerá i moria, treskúce mrazy vystrieda mierna klíma, terajšie kysličníkovo-uhličité ovzdušie sa začne znovu obohacovať kyslíkom. Keďže časté a pustošivé marsovské piesočné búrky doteraz nestihli celkom zasypať rozsiahlu sieť rýh a priehlbín koryt niekdajších potokov a riek, ale ani pobrežné línie

niekdajších jazier a morí, možno predpokladať, že posledná medziľadová doba na Marse nebola tak dávno.

Podľa najnovších analýz údajov z kozmických sond sú niekoľko centimetrov pod povrchom Marsu rozsiahle rezervoáre nezamrzutej vody. Okrem toho sú obrovské množstvá vody viazané v ľadoch, najmä na severnej polárnej čiapočke. Počas severského polárneho leta okraje ľadovcov sa roztápajú, čo sa prejavuje stmavnutou pôdou. Aj pozorovaný mrazový opar svedčí o vlhkosti v ovzduší.

Mars má celý rad mohutných sopiek. Najvyššie vyčnieva 27 kilometrov vysoký vulkán Olympus Mons, ktorého kráter má priemer 80 kilometrov! V porovnaní s týmto gigantom sú zemské sopky iba piadimužici, napríklad aj najvyššia činná sopka Mauna Loa na Havajských ostrovoch, ktorá čnie do výšky 4169 metrov. Popri sopkách aj vychladnuté prúdy lávy oprávňujú predpokladať, že jadro Marsu je horúce. Súvisia s tým niektoré teplejšie povrchové plochy, horúce pramene a iné javy podmienené teplotou.

Vcelku je Mars v mnohom podobný Zemi. Napríklad marsovský deň je približne rovnako dlhý ako zemský. Pravda, ročné obdobia — vzhľadom na podstatne dlhšiu obežnú dráhu okolo Slnka a odlišnú rýchlosť — sú na Marse dvojnásobne dlhé. Tak ako Zem aj Mars má rovník, severný a južný pól.

Keď vedci hľadali stopy života na Marse, vychádzali z pozemských predpokladov, predovšetkým z toho, že základom všetkého života na Zemi je uhlík. Uhlík je však široko prítomný napríklad aj v marsovskej atmosfére. Rozpätie teplôt na našej susednej planéte pripúšťa mnohé organické reakcie. No odhliadnuc od toho je Mars dostatočne podobný Zemi, aby umožňoval vznik a existenciu organických foriem života bazirujúcich na uhlíku. Úlohou každého z troch mikrobiologických experimentov „vikingovských“ sond bolo objasniť špecifické otázky v súvislosti s látkovou premenou prípadných mikroorganizmov v marsovskej pôde. Keby takéto organizmy existovali, museli by po prijatí potravy vylučovať plyny. Mohli by však odoberať plyny aj z marsovskej atmosféry a prípadnou fotosyntézou ich meniť na užitočné látky — „potravu“. Pre prípad, že by pôdne vzorky skutočne obsahovali mikroorganizmy, boli pristávacie moduly sond Viking 1 i Viking 2 vybavené minilaboratóriom s pokrmovou zmesou, „pochútkou“, ktorá mala neodolateľne inšpirovať „maškrtné jazyky“ prípadných mikroorganických jedákov. Podľa vylúčených plynov na základe látkového metabolizmu či „tráviaceho procesu“ by sa dalo určiť, či tam existuje život. Okrem toho bolo možné v modulových minilaboratóriách pôdne vzorky vystaviť účinku rádioaktívnych plynov a pri eventuálnej premene na organické látky takisto identifikovať život v jeho najmimiatúrnejších formách.

Žiaľ, výsledky „vikingovských“ experimentov na dokazovanie života boli rozporné i sporné. Dodnes sa neobjasnilo, či vyvolané reakcie v pôdnych vzorkách boli organického, chemického, biologického alebo neživého pôvodu. Preto americkí, sovietski a európski vedci zišli sa v októbri 1990 na medzinárodnej konferencii v Tallahassee na Floride, aby prerokovali tento problém. Biológ John Rummel, ktorý pracuje pre kozmický úrad NASA vo Washingtone, vyzval prítomných vedcov, aby sa pri skúmaní života na Marse vykročilo novými, originálnymi cestami. Účastníci konferencie, mimochodom, jednoznačne zastávali názor, že na Marse kedysi pravdepodobne už existoval život, prípadne existuje aj dnes — v zatiaľ neznámej forme.

Imre Friedmann zo Štátnej univerzity na Floride upozorňoval, že hoci doterajšie výsledky z dvoch letov kozmických sond — podliehajúcich napríklad náhode výberu miesta — nepriniesli presné vedecké údaje na zdôvodnenie takýchto prieskumných letov, neznamená to ešte, že nejestvujú vážne dôvody pokračovať v hľadaní minulých či súčasných foriem života na susednej planéte na „vonkajšom okruhu“, smerom od Slnka. Friedmann sa totiž špecializuje na prieskum tých oblastí zemegule, ktoré sa vyznačujú osobitne nepriaznivými či nepriateľskými podmienkami pre existenciu života; medzi ne patria napríklad antarktické horské a skalnaté oblasti. Friedmann teda veľmi dobre vie, o čom hovorí, ak berieme do úvahy, že v rámci slnečnej sústavy je (hoci nepohostinný) Mars našej Zemi najpodobnejší.

Už spomínaný biológ John Rummel vyslovil názor, že pri ďalšom prieskume červenej planéty by sa mali vziať osobitne „pod lupu“ ťažko prístupné oblasti, kde možno práve preto kedysi vznikli určité

formy života. Okrem toho by sa malo hľadať v hlbších vrstvách marsovskej pôdy, ktoré sú teplejšie než povrchové — osobitne na tých miestach, ktoré vykazujú stopy vody.

Medzičasom sa v laboratóriách maximálne simulovali nielen pôdne štruktúry Marsu, ale aj ich okolité podmienky. Pritom sa ukázali isté náznaky biologických reakcií. Osobitný význam by mohli mať pokusy, ktoré sa uskutočnili v Kozmickom laboratóriu biologických bádání Moskovskej štátnej univerzity. Pri týchto pokusoch totiž vystavili rozličné pozemské formy života simulovaným podmienkam na Marse. Cicavce a vtáky v priebehu niekoľkých sekúnd „vypustili dušu“; korytnačky a žaby vydržali niekoľko hodín; rozličné druhy hmyzu prežili niekoľko týždňov. Zato hubové plesne, huby, riasy, lišajníky a machy sa rýchlo adaptovali. Obilniny, ako ovos, raz, ale aj strukoviny, napríklad fazuľa, klíčili a rástli, ale neboli schopné reprodukcie.

Mars zadáva vedcom veľa hádaniek. Patria medzi ne aj záhadné kamenné balvany nájdené na Zemi, ktorých pôvod sa pripisuje Marsu. Z tisícov meteoritov, ktoré v rokoch 1815–1865 spadli na Zem, našo sa osem takzvanej SNC-skupiny (vo Francúzsku, Egypte a Indii). SNC — zloženina skratiek latinských názvov chemických prvkov: S = sulphur, síra; N = nitrogenium, dusík; C = carboneum, uhlík. (Pozn. prekl.) Tieto kamene sú pozoruhodné tým, že sú staré „len“ 1,3 miliardy rokov, pretože vo všeobecnosti je vek meteoritov okolo 4,5 miliardy rokov. Keď sa roku 1979 našli v Antarktíde ďalšie SNC-kamene, bolo už známe, z ktorých plynov sa skladá atmosféra Marsu. Po rozboroch sa ukázalo, že údajné SNC-meteority obsahujú stopy 14-dusíka, 40-argónu, 36-argónu, 20-neónu, 13-kryptónu a 13-xenónu, čiže zriedkavých tzv. vzácnych plynov, ktoré sú prakticky identické s tými, čo sa vyskytujú v marsovskej atmosfére.

Vzniká teda otázka, ako sa marsovské kamene dostali na Zem. Že by sa tu uzatváral kruh Faeton — Mars — Zem? Alebo treba hľadať riešenie hádanky v osobitnej forme týchto kameňov nájdených v Antarktíde? Noviny New York Times uverejnili 1. septembra 1987 fotografiu, ktorú uvoľnil kozmický úrad NASA na publikovanie; fotografia ukazuje rozlomený kamenný blok, ktorý sa skladá zo štyroch umelo opracovaných kamenných kvádrov. K tomu komentár Zechariu Sitchina: „Takýto nález by sme skôr očakávali v predinkských zrúcaninách Posvätného údolia v Peru než na Marse!“ Ale chemické rozborý týchto kameňov neprípúšťali nijaké pochybnosti: kamene jednoznačne pochádzajú z Marsu.

V tejto súvislosti akiste majú svoju úlohu aj pravouhlé a štvorcové útvary pôsobiace ako múry, ktoré na povrchu Marsu vyfotografovala kozmická sonda Mariner 9; vedci z NASA ich spontánne pokrtili názvom „mesto Inkov“ (ležia neďaleko marsovského južného pólu). „Tieto bez prerušenia nadväzujúce štruktúry sa odrážajú od okolitej roviny a nižších pahorkov a pôsobia ako zrúcaniny antických múrov,“ komentoval fotografiu geológ NASA John McCauley.

Diskusia okolo „tváre z Marsu“ a predpokladaných pyramíd, ktoré vyfotografovali materské družice pristávacích modulov Viking 1 a Viking 2, pokračuje. Kým niektorí odborníci NASA odbavili celú vec ako vtíp, pričom predpokladajú prirodzené príčiny vzniku týchto záhadných útvarov, iní nemenej seriózní a kompetentní špecialisti ich pokladajú za umelo vytvorené monumenty či stavby akejsi pravekej civilizácie.

Pri práci na Projekte Mars prišiel tím vedcov pod vedením Richarda Hoaglanda k záveru, že medzi 1,5 kilometra dlhou „tvárou z Marsu“ v oblasti Cydonia a očividne umelými stavebnými štruktúrami v okolí je určitý geometrický vzťah. Ak vedieme pomyselnú čiaru od stredu tzv. Mars-City cez Fort (Pevnosť) až po „tvár“, zistíme, že táto čiara je rovnobežná s uhlom dopadu slnečných lúčov v čase marsovského letného slnovratu pred 500 000 rokmi. Okrem toho Hoagland poukazuje na presne severo-južné a východo-západné zamerania osí marsovských „pyramíd“. Napríklad stredová os Mars-City a Veľkej pyramídy smerujú priamo na „tvár“.

„Buď sú tieto štruktúry na červenej planéte prírodného pôvodu, a potom je akékoľvek bádanie v tomto smere iba márnym časom, alebo sú umelého pôvodu, a teda...“ konštatuje Hoagland lakonicky. „Pravda, ak sú umelého pôvodu, bol by to pre ľudstvo jeden z najvýznamnejších objavov. Marsovská tvár — či chceme, či nie — tu je. Ak je umelého pôvodu, čiže ide o humanoidný výtvar, a nie o čertovsky klamlivý výplod akéhosi nevysvetliteľného geologického a meteorologického procesu, ako

potom v rámci modernej vedy vysvetliť jeho existenciu? Pre mňa existuje iba jedna hypotéza — a je v súlade s dnešným stavom našich vedomostí, hoci práve tú niektorí najradšej ignorujú: že totiž kedysi existovalo priame spojenie (Marsu) so Zemou,“ uzatvára Hoagland.

Záznamy Sumerov o Anunnakoch („prišli z neba“) poukazujú na toto spojenie. Čas ich príchodu na Zem prekvapujúco súhlasí s odhadovaným vekom marsovských monumentov: 500 000 rokov. Ak teda skutočne už raz existoval život — inteligentný život — na Marse, či nemohlo ísť o Faetončanov, resp. Anunnakov? Celý rad vedcov je presvedčených, že Mars nielen už mal podmienky na existenciu života, ale že technikami tzv. terraformingu ich možno znovu vytvoriť. Vedci sú znepokojení populačnou explóziou na Zemi a zaoberajú sa „náhradným svetom“ na prežitie ľudstva. Vo svojich odvážnych víziách už si predstavujú kolónie na Marse — „emigranti Zeme“ hľadajúci nový domov...

Terraformisti sa zaoberajú predovšetkým otázkou, ako zmeniť zatiaľ nepriateľské podmienky na Marse na pozemské. Niektoré z nápadov treba odsunúť ad acta — sú príliš nepraktické alebo neekonomické, resp. pridlho by spôsobovali Marsu veľké škody. Iné by zasa ďaleko prekračovali možnosti marsovskej základne, ktorá ešte nie je v dohľade — napríklad vytvorenie umelého minislánka na Marsovom mesiaci Phobose procesom jadrovej fúzie; ide o nápad z ríše Utópie, pretože takýto proces sa ešte ani pokusne nepodarilo vytvoriť v laboratórnych podmienkach.

Zvažovala sa aj možnosť dopraviť nad Mars Padovcové „balvany“ zo Saturnových prstencov a nechať ich dopadnúť na povrch planéty. Napokon, takáto Padová hora priemeru 70 km by spôsobila na povrchu kráter široký 45 km, pričom na jeho dne by sa pri dopade vytvoril atmosférický tlak takmer 500 milibarov, čo je dvojnásobok toho, čo potrebuje človek na fyzický komfort — aspoň pokiaľ ide o vzdušný tlak. Prívrženci saturnovského „Padovcového plánu“ argumentujú tým, že Padovcové bloky by sa pri dopade rozleteli na márne kúsky, pričom by sa do atmosféry katapultovali vodné pary a plyny, ktoré by mohli spôsobiť užitočné efekty, s postupným reťazením pozitívnych účinkov. Okrem toho, dopadom by sa uvoľnili aj prchavé látky, ktoré sú teraz viazané v tzv. permafrostoch (trvalé zamrznutých pôdach v oblastiach nepretržitých mrazov), a takisto vodné pary. Pre kolonistov, ktorí by pre vzdušný tlak museli žiť na dne kráterových priehlbín, nebola by to veru lákavá realizácia sna o „novom domove“, nehovoriac o tom, že od Slnka by boli vzdialení viac než kedykoľvek predtým.

Iným „šnapsovým nápadom“, ktorý sa zrodil roku 1976, bola myšlienka „oživiť“ marsovske sopky — atómovými bombami... Atómové bombardovanie by malo prebudiť sopky k erupčnej činnosti, teda urobiť z nich akýchsi planetárnych „maloroľníkov“, ktorí by postupne zúrodnili pôdu. Uvoľnené plyny by viedli k „zhusteniu“ atmosféry, teda k väčšiemu viazaniu slnečnej tepelnej energie. Takto dosiahnuté oteplenie planéty by roztopilo permafrosty a vzniknuté vodné pary by opäť prispeli k zhutňovaniu atmosféry, k postupnému zúrodňovaniu pôdy, k intenzívnejšiemu zadržiavaniu slnečného tepla...

Aj tento „plán“ sa zavrhol. Ani nehovoriac o tom, že zrejme by bol potrebný celý rad atómových útokov na marsovske vulkány, čo by sa bezpochyby negatívne prejavilo v prítomnosti i budúcnosti planéty. Pritom ani nevieme, či marsovske sopky nie sú už miliardy rokov celkom vyhasnuté — potom by sme ich márne „zobúdzali k životu“ atómovou superkanonádou. Jediným istým výsledkom by bolo radiačné zamorenie celého povrchu Marsu.

Isté je, že atmosféra červenej planéty by musela zhustnúť, aby sa zabezpečil otepľovací proces. Takzvaný skleníkový efekt by sa dal vyvolať plynmi, medzi inými napríklad kyslíčnikom uhličítym, ale aj vodnými parami; táto zmes by absorbovala z povrchu planéty teplo, ktoré by zasa klesalo nadol a tým by spôsobovalo ďalšie otepľovanie. Vodnými parami vyvolaný skleníkový efekt by bol značný, pričom úloha kyslíčnika uhličitého by bola zanedbateľná.

Ako však obohatiť atmosféru dostatkom vodných pár, aby sa Marsu „pomohlo na nohy“? Keby sa podarilo zadržať a premeniť na tepelnú energiu len jedno percento slnečného žiarenia, ktoré dopadá na povrch Marsu, o približne 300 rokov by sa vytvorila vhodná atmosféra. Keby sa však mohlo podať umelým zásahom (čo je, pravda, ešte „vo hviezdach“) vyprodukovať množstvo tepla zodpovedajúce tepelnej energii slnečného žiarenia, ktoré zatiaľ bez úžitku dopadá na povrch planéty, viedlo by to k aktivácii vodných zdrojov a celý proces „poľudštenia“ podmienok na Marse by sa mohol odohrať

v priebehu iba troch rokov — aj keď s niektorými neželateľnými vedľajšími účinkami. Uvoľňovanie a vyparovanie vodných zdrojov planéty v priebehu uvedených troch rokov by totiž bolo také intenzívne, že by spôsobilo až tri metre vysoké záplavy na celom povrchu. Súčasne by sa však uvoľnil v pôde viazaný kyslík, čo je veľmi životodarný efekt.

Popri všetkých utopických pôsobiacich plánoch na „zobývateľnenie“ Marsu sú však aj také, čo vychádzajú z reálnych možností. Spomeňme napríklad marsovské póly pozostávajúce predovšetkým zo zamrznutej vody, ktoré odrážajú 77 percent dopadajúceho slnečného žiarenia. Pri potrebnom zohriatí atmosféry topiace sa ľady by vo forme vodných pár obohatili a zahustili ovzdušie. A práve to je potrebné. Polárne čiapočky sú akiste žiarivo biele, práve tak ako ľadové masy na zemských póloch. Keby však boli tmavšie, pohlcovali by viac slnečného žiarenia, a teda aj tepla. To by spôsobovalo roztápanie ľadu a vstup vodných pár do atmosféry. Keby sa podarilo znížiť odrazovú intenzitu polárnych čiapočiek zo 77 len na 73 percent, čo nie je zdanlivo veľa, v priebehu asi 100 rokov by vznikol skleníkový efekt a zhustla by atmosféra. Napríklad „zasadiť“ ľadovatené polárne čiapočky, čiže ich pokryť milimetrovou vrstvou sadzí alebo prachu, javí sa už oveľa reálnejšie z hľadiska možností pozemskej vedy a techniky.

V budúcnosti ako uskutočniteľná sa javí aj myšlienka, vyvolať roztápanie polárnych ľadov sústavou zrkadlových reflektorov umiestnených na satelitoch nad povrchom Marsu. Surovín na výrobu takých zrkadiel je na Marse dostatok. Keby sa na planéte zriadila kozmická základňa, mohla by uskutočniť aj iné podobné operácie. Koncentrovaná energia slnečného žiarenia, nasmerovaná zo satelitných zrkadiel na polárne čiapočky, mohla by spôsobiť intenzívne roztápanie tamojších ľadovcov.

Vedci sú toho názoru, že ani relatívne vysoký obsah solí v marsovskej pôde by nemusel byť neprekonateľnou prekážkou jej zúrodnenia. Soľ by bolo možné vyplavovať z pôdy pribúdajúcimi vodnými zdrojmi, takže pôda by bola aspoň miestami vhodná na skleníkové pestovanie rastlín. To by zabezpečilo pre prvých osídlencov dorábanie potravín, najmä určitých druhov obilnín a zeleniny, ktoré sú od prírody odolné voči solí. Pravda, na planéte takmer celkom chýba dusík, ktorý je nevyhnutný pre rastliny a hnojivá. Ale ani v tom nie je situácia beznádejná: marsovská atmosféra sa skladá na 95 percent z kysličníka uhličitého, ale obsahuje aj asi 3 percentá dusíka. Skleníky by sa inštalovali z nafukovacieho plastického materiálu. Elektrický prúd by bolo možné odoberať zo solárnych batérií; z toho istého zdroja by sa zabezpečil aj pohon vozidiel — podľa známeho sovietskeho mesačného vozidla (lunochod) ich nazvime „marsochodmi“. Na „pozemšťovanie“ Marsu možno využiť aj dnes už známu génovú technológiu; napríklad génotechnicky vyvinuté riasy by mohli zabezpečovať premenu atmosférického kysličníka uhličitého na kyslík.

Od istého času znovu ožil záujem o marsovské mesiace Phobos a Deimos. Svedčí o tom aj medzinárodná Misia Phobos, pri ktorej Francúzi a Nemci dodali výstroj a NASA sústavu parabolických antén. Sonda Phobos 1 odišla do nenávratna, údajne „pre stlačenie nesprávneho gombíka“ — hoci v zákulisí sa „pošepkáva“, že dosiahla svoj cieľ.

Tak či onak, druhá sonda, Phobos 2, sa dostala na miesto určenia a uskutočnila farebné aj infračervené snímkovanie povrchu Marsu. Na infračervených záberoch bolo vidieť veľké oblasti s takmer geometrickými štruktúrami, ktoré sa síce dali identifikovať aj na predošlých normálnych snímkach, lenže v infračervenom pásme spektra boli oveľa zreteľnejšie. Potom sonda vyslala na Zem celkom neočakávané zábery akéhosi elipsovitého telesa. Príslušní odborníci vyhodnocujúci zábery sa zhodli na tom, že tento neznámy objekt „tam nemá čo hľadať“. S napätím očakávaný ďalší záber už nedoletel: Koniec prestavenia! Sonda vypovedala službu. Jej posledná úloha, preskúmať laserovými lúčmi Phobos, sa už neuskutočnila.

Predovšetkým sovietski vedci od istého času predpokladajú, že v prípade Phobosu ide o umelé vesmírne teleso. Na jeho povrchu je viditeľný takmer perfektne formovaný „kráterový otvor“, a okrem toho na fotografiách vidieť rovnobežné čiary, ktoré vyzerajú ako jazdné stopy. Podľa výpočtov sovietskych aj amerických vedcov je Phobos v pomere k svojej veľkosti príliš málo hmotný, ľahký, čo vedie k domnienke, že je dutý. Keď sa sonda Phobos 2 vznášala len 150 metrov nad povrchom Marsovho mesiaca, aby ho ohmatala laserovými lúčmi, čosi sa k nej začalo prudko približovať. Ešte

pred skončením snímania posledného obrazu a jeho odvysielaním na Zem začala sonda — aj podľa údajov iných prístrojov — rotovať. To viedlo k záveru, že sondu muselo dačo zasiahnuť a vyradiť z činnosti. Sovieti v tom čase uvoľnili na publikovanie posledné zábery z Phobosu 2, ale najposlednejší záber — napriek niekoľkonásobným príšľubom — už nevydali z rúk. Z toho vyplynul záver: „Sonda zasiahlo čosi, čo tam nemalo byť.“ Tak to aspoň formuloval jeden z vedcov.

Tajné lety v „Čiernom svete“

1. júla 1991 svetová spravodajská sieť spoločnosti CNN (Cable News Network), ktorá utkvela v pamäti televíznych divákov spravodajstvom z vojny v Perzskom zálive, odvysielala nové, vsakto senzáčne údaje o tzv. prípade Roswell. Udalosť to nebola nová, práve naopak, ale „stála za to“. Odohrala sa už v júli 1947 v púšti amerického štátu Nové Mexiko, kde sa neďaleko vojenskej leteckej základne v Roswell zrútil jeden z UFO, čiže tzv. neidentifikovaných lietajúcich objektov (Unidentified Flying Objects). Podľa vtedajších očítých svedkov vraj išlo o pilotovanú mimozemskú kozmickú loď. Velenie US-Army v prvom oficiálnom stanovisku označilo objekt za lietajúci tanier, no neskôr začalo tvrdiť, že išlo iba o meteorologický balón.

V prvý júlový deň 1991, teda po 44 rokoch od udalosti, vysielala CNN už spomínanú senzáčnú správu: po desaťročiach usilovného pátrania bývalý dôstojník tajnej služby amerického letectva Kevin Randies spracoval priam neuveriteľný report pod názvom Prípade Roswell: zrútilo sa UFO. Správa obsahovala natolko vzrušujúce údaje, že CNN pozvala Randiesa do mimoriadne populárnej relácie Show Larryho Kinga — živého vysielania kritických pro a kontra diskusných sporov, ktoré býva inak vyhradené iba politickým a sociálnym témam.

Randies zhrnul celý prípad stručne: „Majiteľ Bili Brazel objavil na svojom ranči pri Corone v štáte Nové Mexiko vrak zrúteného lietajúceho telesa. Nález ohlásil šerifovi, ktorý upovedomil leteckú základňu v Roswelli. Zorganizovala sa veľká pátracia akcia, pri ktorej sme objavili hlavný vrak a v ňom mŕtvolu štyroch pilotov malých postáv, zrejme mimo zemského pôvodu. Až doteraz sa podarilo vyhladať a kontaktovať vyše 350 svedkov vtedajšej akcie. Na ich výpovediach spočíva moja správa.“

Kým kritik UFO Phil Klass, ktorého takisto pozvali do štúdia CNN, tvrdošijne obhajoval verziu meteorologického balóna, priviedli dvoch svedkov, ktorí potvrdzovali Randiesovu správu. Boli to podplukovník vo výslužbe Walter Haut, v čase udalosti tlačový dôstojník Roswellskej leteckej základne, a MUDr. Jesse Marcel, šéflekár kliniky v Austine, v štáte Texas — syn niekdajšieho vedúceho pátracej akcie, majora J. M. Marcela; ten poskytol Randiesovi krátko pred smrťou interview. Marcel junior vypovedal, že otec mu ako jedenásťročnému rozprával o vtedajšom náleze, ba dokonca mu ukázal — ešte pred uzavretím celej oblasti nálezu — aj časti vraku. „Bol to akýsi ružovkasto sa lesknúci, nesmierne pevný, čudnými hieroglyfmi pokrytý materiál. Otec bol až do smrti pevne presvedčený, že nešlo o trosky bežného lietadla a že objekt nebol pozemského pôvodu,“ vypovedal šéflekár. Medzičasom už striebrovlasý dôchodca podplukovník Haut súhlasil s Randiesom v tom, že „balónová“ verzia mala iba zatúšovať celý prípad.

Dostali sa Američanom do rúk skutočne zvyšky kozmickej lode mimozemšťanov? A nepoužili sa získané poznatky vo vývojových programoch supertajného „Čierneho sveta“?

Ploský ako obrovská manta z čeľade morských raji, sprevádzaný iba ledva počuteľným bzúčaním, približuje sa akýsi zaoblený trojuholník striebristého lesku. Navrchu kupolovitá kabína, naspodku vysúvateľný podvozok...“ Ide o pasáž z príbehu science-fiction, alebo výňatok z najnovšej správy o UFO? Ani jedno, ani druhé. Je to citát z amerického odborného časopisu Aviation Week and Space Technology (Letecký týždeň a vesmírna technológia), prvooktóbrového čísla z roku 1990, v ktorom sa píše o „celkom novom“ lietajúcom stroji pri „mimoriadne úspešných letových skúškach“ na prísne tajnej pokusnej leteckej základni v Groom Lake.

Tri roky predtým na základni Groom Lake americké letectvo predviedlo dlho utajovaný legendárny bombardér F-117, nazvaný aj Stealth. Tento neznámym čiernym náterom antiradarovo maskovaný letúň prešiel prvým bojovým krstom cez vojnu v Perzskom zálive. Právom možno predpokladať, že

spomínaná takmer nehlučná „lietajúca manta“ nebude asi jediným prekvapením z tajných arzenálov Groom Lake.

„Podľa mnohých správ,“ ako oznamoval časopis Aviation Week and Space Technology, „v skorých ranných hodinách minulého roka sa opäť a znovu objavovalo lietadlo, ktoré sa vznášalo nad východnými oblasťami Nevady, sprevádzané duniacim, pulzujúcim zvukom.“ Takýto objekt napríklad vyštartoval kolmo nahor v skorých ranných hodinách 18. októbra 1989 z leteckej základne Edwards na západnom okraji púšte Mojave v Kalifornii. „Podľa zvuku som sa pokúšal sledovať letiaci objekt — čosi kolmo stúpalo k oblohe. Až keď lesknúci sa bod už dávno nebolo vidieť, zatíchlo dunivé burácanie,“ vypovedal istý svedok. K tomu citácia z nemeckého časopisu Spiegel (47/90): „Už celé mesiace sa množia svedectvá a správy o utopicky pôsobiacich lietajúcich aparátoch, ktoré štartujú z prísne strážených základní v Kalifornii a v Nevade. Pozorovatelia videli v mesačnom svite lesknúce sa nadzvukové reaktívne stroje, iní zasa ‚trojuholníky‘ alebo ‚bachraté surfovací dosky‘, ktoré tajuplne mátožili po oblohe nad púšťou.“

Z vývojových bádání okolo Stealthu, vzišiel aj iný, doteraz prísne utajovaný typ A-12, o ktorom americké námorníctvo uvoľnilo zopár údajov; v odborných kruhoch ho nazvali lietajúcim trojuholníkom. Ide o trojuholník so šípvito sa zbiehajúcimi nábehovými hranami krídel, s rozpätím 20 metrov; navrchu pilotná kabína pod podlhovastou sklenenou kupolou. Z celkového počtu 620 kusov, ktoré si objednalo námorníctvo, šesť takýchto Navy-platess (tľapiek, ako ich nazvali v americkom námorníctve) už bolo vo výrobe. Prebraté z rybacej terminológie. Ide o silno sploštené telá (napr. tľapka riečna alebo tľapka veľká — *Platessa platessa*), ktoré pripomínajú aj morské raje. (Pozn. prekl.)

To je však len začiatok. Odborní žurnalisti z Aviation Week predpokladajú oveľa viac takýchto špecialít. „Tam vonku v Nevade majú v paráde celú hromadu vzrušujúcich vecičiek,“ vyhlásil jeden z novinárskych špecialistov. Povrávalo sa aj o type bezpilotného lietadla-roboty dosahujúceho rýchlosť až 10 000 km/h. Navyše sa hovorí aj o „exotických pohonoch a aerodynamických formách“, aké tu ešte neboli a ktoré sa doteraz nepodarilo dešifrovať. Nemecký Spiegel dokonca predpokladá, že na tajných leteckých základniach v Nevadskej púšti majú „celý arzenál čiernych prototypov“. Podľa jedného zo špecialistov sú niektoré prototypy také tajné, že „sa ozvú sirény, keď niektorý z nich roluje z hangára alebo keď nasadzuje na pristátie. Všetok pozemný personál sa musí hodiť na zem, tvárou nadol, aby si nemohol všimnúť niektoré konštrukčné detaily“. Možno je aj pravda, čo istému novinárovi vraj povedal vysokopostavený dôstojník: „Máme tam také futuristické kusky, že sám George Lucas (duchovný otec ‚hviezdnych vojen‘) by zbledol od závidy, keby ich uvidel.“

Super prísne tajné tzv. black world aircrafts, čiže lietadlá „čierneho sveta“, vedené pod krycím názvom Aurora, sa testujú zväčša za tmavých nocí — z toho je zrejme odvodená aj prezývka black world aircrafts. Piloti dopravných lietadiel neraz pozorovali tieto stroje vo výške 16 000 metrov ako žiariace body; zrejme ide o letúne vybavené novými pulzačnými motormi. Tieto revolučné pohonné agregáty vyniesli letúnom aj prezývku „pulsery“, slangovo „pulzáče“. Podľa očitých svedkov ich stúpavosť je priam fantastická.

Medzičasom sa zistilo, že aj letecké výrobné firmy Northrop, McDonell-Douglas a General Electric sa zaoberajú vývojom okrúhleho letového objektu, ktorý možno pokojne nazvať „lietajúcim tanierom“. Nie je však nápadné, že práve v ostatnom čase sa vyvíjajú takéto celkom novodobé lietajúce stroje? A čo dalo podnet na ich revolučné technológie?

V USA sa nadhlo ťažko dačo utají. A tak senzácia sa začala v programe televíznej siete KLAS-TV v Las Vegas. Mladý, 31-ročný výskumný inžinier Robert Lazar, ktorý pôsobil nielen v tajných laboratóriách v Los Alamos, ale aj pri niektorých projektoch v Groom Lake, poodhalil rúšku tajomstva. V uvedenej relácii tvrdil, že najnovšie výdobytky a výrobky americkej leteckej techniky nie sú len výsledkom bádania amerických špecialistov, ale vychádzajú predovšetkým z dlhoročných prieskumov a rozborov zvyškov či priamo celých korpusov neznámych lietajúcich objektov, ktorými od štyridsiatych a päťdesiatych rokov disponuje americké vojenské letectvo.

„Neznáme lietajúce objekty, ktoré sa zrútili, sme uschovali do bezpečia,“ povedal Lazar. „Už od štyridsiatych rokov sa naši najpoprednejší odborníci zaoberali odhalením tajomstva pohonu týchto

objektov. Lenže základný výskum až v posledných asi desiatich rokoch pokročil natoľko, aby bolo možné pochopiť aspoň princípy týchto strojov.“

Lazar začínal svoju činnosť v úseku S 4 areálu 51 v Groom Lake, čo je vlastne vysušené soľné jazero v púšti štátu Nevada, uprostred uzavretej vojenskej oblasti s 8000 obyvateľmi. Na starších mapách Nevady je jazero ešte zaznačené, no na novších je oblasť Groom Lake už iba biely fľak. Oblasť má však krycie meno: Dreamland, čiže Krajina snov. Snov — a ešte akých!

Lazar bol spolupracovníkom pri vývoji „progresívnych pohonných systémov“. Keď ho vzali pod prísahu, nemal tušenia, nakoľko „progresívna“ bude jeho pracovná oblasť. Prvého pracovného dňa dostal na preštudovanie niekoľko tajných správ. Išlo v nich o antihmotový (!) reaktor ako zdroj energie. V materiáloch boli opísané aj tzv. zosilňovače gravitácie („gravity amplifier“)! Hovorilo sa tu aj o dvojdielných (!) pohonných agregátoch vskutku neobvyklej technológie. Na prvý pohľad nebolo nijaké viditeľné spojenie medzi oboma agregátmi. Pokiaľ sa dalo z materiálov usúdiť, išlo o pohonný systém, v ktorom hrala úlohu gravitačná manipulácia (!). V jednej z pracovní visel plagát s vyobrazením diskovitého lietajúceho aparátu, ktorý sa vznášal asi meter nad terénom vysušeného jazera. Nový skúšobný prototyp, pomyslel si Lazar. Miatol ho však text pod plagátom: „Sú tu.“

Keď sa dôkladnejšie oboznámil so svojou pracovnou oblasťou, zaviedli ho kolegovia k práve takémuto objektu v jednom z hangárov a vyzvali ho, aby si záhadný objekt pozrel aj znútra. Podľa neho pilotné sediská boli príliš malé pre človeka normálnej postavy. Zrazu mu vraj napadla myšlienka: „Táto vecička nie je z tohto sveta!“ Keď neskôr navštívil susedné hangáre, „tie mašinky tam stáli všetky“. V každom z navzájom pospájaných hangárov stál iný „lietajúci kotúč“. Bolo ich dovedna deväť a všetky sa navzájom odlišovali. Tri z objektov boli rozobrané — zrejme na rozборы. Jeden sa zrútil iba v auguste 1981 a ďalší bol poškodený. Ostatné štyri — podľa Lazara — boli intaktné, čiže neporušené. Poškodený objekt, pravdepodobne zasiahnutý projektilom, mal v dne a v hornej kupole veľkú dieru, akoby spôsobenú veľkou strelou. „Na rozlišovanie,“ pokračoval Lazar vo výpovedi, „som si ich pomenoval podľa formy: ‚klobúk‘, ‚bábovka‘... Jeden, čo vyzeral ako čerstvo naleštený, som nazval ‚športový model‘. Pôsobil dojmom, akoby ho práve spustili z výrobného pásu; vlastne, lepšie povedané: takto som si predstavoval skutočný lietajúci tanier.“

Typ letúňa, ktorý označil ako „športový model“, neskôr dôkladne pozoroval za letu. „Keď štartoval, jeho spodná strana sa akoby rozžeravila, začala žiarit, a súčasne začala zľahka šuškať či syčať, asi tak, ako silnoprúd na výbojovej guľi. Keď som ho pozoroval za letu, bol som si už istý, že tento lietajúci objekt nie je pozemskej výroby,“ vyhlásil Lazar neskôr v ďalšej relácii KLAS-TV pred kamerami. „Objekt sa za letu zásadne odlišoval od všetkých doterajších typov lietadiel. Pohon bol celkom nekonvenčný, pretože nebolo nijakých výfukových plynov a odbleskov, ako pri súčasných tryskách, nijakých vrtúľ, nijakého rachotu pohonných agregátov. Pripadalo mi to ako mágia.“

Pri krátkej skúške „kotúča“ na demonštráciu letových vlastností sa objekt „jemne a ticho vzniesol zo zeme, ostal stáť vo vzduchu, potom vystúpil do výšky asi desiatich metrov a zotrval nehybne v tejto polohe“, vysvetľoval Lazar. Obyvatelia osady Lancaster vo východnej Kalifornii podávali podobné svedectvá. Nad leteckou základňou Edwards v púšti Mojave — druhou prísne tajnou skúšobnou základňou amerického letectva — videli vynárajúce sa žiariace letové objekty, ktoré postávali vo vzduchu alebo sa nehučne pohybovali hociktorým smerom, akoby gravitácia nehrala pri nich nijakú rolu.

Lazar tvrdil, že jeden z pohonných agregátov mu predviedli. Bol to antihmotový reaktor pozostávajúci z asi 45 centimetrov širokej platne s akousi guľou uprostred, ktorej kryt bol odnímateľný. Celý agregát bol umiestnený v strede kotúčového letúňa. V reaktore sa vraj nachádzal „prvok 115“, supert ťažký prvok, ktorý sa na zemi nevyskytuje a ani sa nedá vyrobiť. Protónovým „ostreľovaním“ sa tento prvok dezintegruje, pričom sa uvoľňuje antihmota a „gravitačné vlny“. Vlnovodom a gravitačným zosilňovačom kanalizované gravitačné vlny cielené vytvárajú silné gravitačné pole pôsobiace v smere letu. Takto dosahuje lietajúci objekt enormné rýchlosti, pričom náhle môže meniť smer letu alebo bez osobitnej brzdnéj fázy znehybnieť vo vzduchu. Treba povedať,

že to všetko sú letové charakteristiky, ako ich už desiatky rokov opisujú svedkovia pozorovaných záhadných objektov.

Pri prvom samostatnom skúšaní podrobil Lazar reaktor rozličným experimentom. Napríklad pri jednej skúške, keď dochádzalo k „odchyľovaniu či ohýbaniu svetelných lúčov“, videl kotúč iba ako malý čierny flak. Pri jednom z ďalších pokusov vedci postavili do gravitačného poľa objektu horiacu sviečku; pokým v ňom stála, pre „silne zabrzdzený čas“ prakticky neodhárala.

Lazar vyslovil názor, že táto technológia sa utajuje jednak preto, aby ju vyhodnotili na vojenské účely, a jednak v záujme ochrany svetového hospodárstva. Totiž nová technológia by mala prevratný vplyv na celé priemyselné odvetvia. Tie, ktoré by neboli schopné rýchlo sa prispôbiť, museli by bezpodmienečne skrachovať; to isté by postihlo obrovský počet subdodávateľov a celú energetiku. Dôsledkom by bola katastrofálna masová nezamestnanosť. Štáty, ktoré dnes žijú z exportu nerastných bohatstiev, stratili by odbytové trhy a zdroje príjmov. To by mohlo mať nepredstaviteľné následky v rámci celosvetovej hospodárskej krízy.

Keď Lazar vystúpil so svojimi neuveriteľnými tvrdeniami pred verejnosť, stal sa terčom zastrešovacích pokusov. „Znovu a znovu mi pripomínali prísahu mlčanlivosti; hrozili mi smrťou, ak budem ďalej hovoriť; odpočúvali mi telefón. Napokon som už nezvládal ustavičný stres,“ povedal Lazar.

Televízna spoločnosť KLAS-TV v rámci objektivity zorganizovala aj Lazarovo vyšetrovanie psychológmi a psychiatrami. Tí nevyklúčovali, že Lazar mohol byť psychicky ovplyvňovaný, dokonca drogami. Napríklad hypnoterapeut Layne Keck konštatoval: „Je samozrejmé, že ľudia pod vplyvom hypnózy môžu klamať. Hoci osobne som presvedčený, že Lazar aspoň v podvedomí verí tomu, čo hovorí. Ten človek žije pod obrovským tlakom. Očividne bol dlhší čas vystavený sústredenému psychickému teroru.“

Podľa zistení televíznych reportérov Lazara zrejme vyhlásili za „neexistujúcu osobu“. Na univerzitách, kde študoval, jeho meno bolo vraj neznáme. Laboratória v Los Alamos kategoricky popreli, že by kedykoľvek zamestnávali dajakého Roberta Lazara. Dokonca ani pôrodnica, kde prišiel na svet, nič nevedela o jeho narodení. Bol teda Lazar obyčajný podvodník?

Americkí novinári sa však nedajú tak ľahko odradiť. Napokon vykutrali starý exemplár interných telefonických liniek fyzikálneho oddelenia — fakulty losalamoských laboratórií, kde — čuduj sa svete! — figurovalo Lazarovo meno. Našiel sa aj exemplár bulletinu Los Alamos Monitor, v ktorom Lazar píše o aute na prúdový pohon a kde je označený ako „fyzik na Fyzikálnej fakulte Národných laboratórií v Los Alamos“, ktorý spolupracoval na tomto projekte s odborníkmi NASA.

Je teda Robert Lazar skutočne ten, za ktorého sa vydáva? Novinári vyhrabali aj daňové priznanie, kde je označený ako príslušník tajnej služby námorníctva.

Po výpovedi, ktorú dal v Groom Lake, založil súkromnú poradenskú službu pre elektroinžinierstvo. V januári 1990 stál pred súdom ako obžalovaný, lebo pre nevestinec v blízkosti Las Vegas vyvinul počítačový systém a poplachové zariadenie. Po niekoľkomesačnej vyšetrovacej väzbe ho odsúdili podmienene na tri roky za „podporu ilegálnej prostitúcie“. Napriek argumentácii obhajcu, že predsa nebolo Lazarovou povinnosťou skúmať, či sa jeho technické poradenstvo a konštrukcia počítačového systému a poplachového zariadenia použijú na nelegálne účely, sám Lazar — zrejme rátajúc so zmiernením trestu — sa priznával k vine. To bola voda na mlyn jeho odporcov, ktorí mali teraz zámienu spochybniť jeho osobu.

Pred kamerami KLAS-TV Lazar vyhlásil: „Aj po tom, čo som dal v Groom Lake výpoveď, tlak na mňa neprestával. Neraz sa neočakávane zjavili v našom dome a vyhrážali sa mne i manželke. Aby som sa zbavil tej neúnosnej záťaž, musel som prehovoriť. Teraz aspoň už nemajú dôvod, aby sa mi ďalej vyhrážali. Povedal som všetko — tomu už nik nemôže zabrániť.“ V jednej z predošlých televíznych relácií robili s Lazarom anonymné interview; stál v tieni a jeho hlas elektronicky skreslili. Potom sa dozvedel, že všade začali „vymazávať“ jeho osobné údaje. Vtedy si povedal: „Musím čosi podniknúť, kým ma celkom ‚nevyradia‘ z dokumentácie.“

Reportér KLAS-TV George Knapp pri svojom pátraní odhalil a kontaktoval ďalších vedcov, ktorí boli zamestnaní v Groom Lake. V podstate potvrdili Lazarove údaje: „Vieme od technika na vysokom poste, že všetci pracovníci najvyššieho okruhu utajenia sú informovaní o zabezpečení a utajení všetkých mimozemských objektov, ktoré sa zrútili nad pokusným územím.“ Reportéri sa dozvedeli od istého obchodníka z Las Vegas, ktorý bol ako vojak prevelený na pokusnú základňu, že mimo areálu 51 videl pristáť „lietajúci tanier“, ktorý ihneď obkolesili príslušníci bezpečnostnej služby; jeho samého zaistili a vypočúvali, čo vlastne videl.

Po odvysielaní relácie v sieti KLAS-TV sa prihlásil muž, ktorý pracoval v Groom Lake ako technik. Vypovedal, že raz omylom vstúpil do hangára, ktorý mal zakázaný, a videl mužov v pracovných plášťoch, ktorí sa očividne zaoberali skúmaním veľkého kovového kotúča pod akousi strieškou. Okrem toho istý letový dispečer na neďalekej základni vojenského letectva v Nellis videl na obrazovke radaru päť nocí po sebe nezvyčajné lietajúce objekty nad groomskeými vrchmi; tieto objekty boli schopné zrýchliť let až na 13 000 kilometrov za hodinu, potom prudko zastaviť a vznášať sa nehybne vo vzduchu. Keď dispečer hlásil svoje pozorovanie predstavenému, ten ho zaviazal mlčanlivosťou. Vedenie spoločnosti KLAS-TV a jej reportér George Knapp teraz už nepochybovali, že Robert Lazar hovoril pravdu.

Čo však dáva Lazarovi takú istotu, že americká armáda nielen vlastní havarované lietajúce objekty mimozemského pôvodu, ale už aj nadviazala kontakty s mimozemšťanmi? „Prvok 115 musel byť odniekiaľ dopravený,“ vraví Lazar. „Podľa istých informácií vláda má k dispozícii vyše 500 funtov (funt = 0,453 kg — pozn. prekl.) tohto prvku. Prvok 115 nie je nikde registrovaný, nemá ani zvyčajný názov. Je to supert ťažký prvok a možno ho dopravovať iba v olovených kontajneroch. Synteticky ho nemožno vyrobiť. Všetky prvky nad číslo 103 a plutónium (96) sa rýchlo rozpadávajú. Napríklad prvok 106 je disponibilný iba krátky čas. Vedci predpokladajú, že prvky okolo čísel 113 a 116 sú opäť stabilizované. Dôkazom toho je prvok 115.“

Lazar okrem toho predpokladá, že „pre prvok 115 by prichádzala ako zdroj d'ô úvahy iba veľmi hmotná hviezda krátko pred supernovovou explóziou, alebo niektorý systém dvojhviezd, ktoré pri kolapse uvoľňujú veľké masy energie a vznikajú supert ťažké prvky. A práve tomu nasvedčujú správy o mimozemšťanoch.“

V interview, ktoré poskytol Georgovi Knappovi Lazar povedal, že v správach, ktoré mal na tajnej základni k dispozícii, „boli najrozmanitejšie podrobnosti o mimozemšťanoch, dokonca aj o ich náboženskom postoji. Písomné materiály boli priam prešpikované informáciami. Okrem pitevných nálezov tu boli aj fotografie mimozemšťanov. Výška ich postáv sa pohybovala od 1,10 do 1,40 metra, ich pokožka sa opisovala ako hnedosivá, hlavy ako veľké a bezvlasé. Oči mali veľké, čierne a štrbinovité...“ Údajne mali pochádzať zo štvrtej planéty slnečnej sústavy Zeta-Reticuli, vzdialenej 37 svetelných rokov.

Názov Zeta-Reticuli sa vyskytuje v spojitosti s tzv. neidentifikovanými lietajúcimi telesami čoraz častejšie. A bytosti, ktoré údajne pochádzajú z tohto dvojhviezdneho systému, pozorovatelia opisujú stále rovnako: asi 1,10 až 1,40 metra vysokí, s dlhými pažami, hnedosivou pokožkou, veľkou hlavou a obrovskými čiernymi očami...

Už roku 1988 spolupracovníci americkej tajnej služby CIA potvrdili, že štátne orgány USA uschovávajú nielen havarované UFO, ale mali k dispozícii aj mŕtvoly ich posádok. V relácii UFO Cover-up: Live (Utajované UFO: tentoraz naživo), ktorú 14. októbra 1988 vysielala celoštátna sieť televíznej spoločnosti CBS, vyhlásil jeden z agentov CIA:

„Mimozemšťania pochádzajú z hviezdnej sústavy Zeta-Reticuli. Od roku 1948 či 1949 boli hosťami americkej vlády.“ Počas dvojhodinového živého vysielania z Washingtonu sa prvý raz poodhrnul záves tajomstva v tejto veci. Agent CIA s krycím meno Falcon, ktorého snímali v tieni a okrem toho elektronicky skreslili jeho hlas, rozprával zmäteným divákovi priam fantastické, neveriteľné veci:

„Prvého mimozemšťana objavili v púšti štátu Nové Mexiko, keď sa zrútila jeho kozmická loď. Dali sme mu meno EBE (Extraterrestrial Biological Entity — Mimozemská biologická bytosť). Zostal u nás až do roku 1952. Dozvedeli sme sa od neho veľa o mimozemšťanoch, ich kultúre a kozmických

lodiach. Druhý mimozemšťan prišiel na návštevu v rámci výmenného programu, takisto tretí; od roku 1982 je hosťom vlády Spojených štátov,“ povedal agent CIA Falcon.

V ďalšej časti výpovede sa diváci dozvedeli, že mimozemské bytosti dosahujú vek 300 až 400 rokov a že ich IQ je veľmi vysoký. V otázkach viery vraj uctievať celý vesmír ako „najvyššiu Bytostnosť“. Prichádzajú na Zem s mierovými úmyslami a nepokladajú za správne priamo zasahovať do jej vývoja, chcú naň vplývať iba nepriamo, čo sa vraj už aj deje. „Na tajnej skúšobnej základni v púšti Nevada, v areáli 51, konajú sa pokusy v spolupráci s mimozemšťanmi,“ potvrdzoval Falcon predošlé Lazarove výpovede. „Naši letci sa tam naučili pilotovať mimozemské kozmické lode. Teraz sa pokúšame napodobniť ich stavbu.“

Čo ako fantasticky znejú Falconove výpovede, je dosť dôvodov, aby sme ich neodkazovali do ríše sci-fi. Peter Leone, šéf spravodajstva CBS, potvrdil, že Falcon je skutočne ten, za ktorého sa vydáva, a že jeho postavenie v CIA mu umožňuje prístup do najvyšších vládnych kruhov USA. „Mal som možnosť overiť si pravdivosť Falconových výpovedí a tvrdení,“ povedal Leone.

Falcon sa už roku 1983 stretol s americkým bádateľom UFO Williamom L. Moorom a sprostredkoval mu rozličné dokumenty, nadviazal styky s ďalšími pracovníkmi americkej tajnej služby. V jednom z dokumentov, údajne „top secret“ (prísne tajnej) inštrukcii pre bývalého prezidenta Cartera pri jeho nástupe do funkcie, sa hovorí o Projekte Aquarius, v ktorom sa koordinujú všetky aktivity americkej vlády vo vzťahu k mimozemským kozmickým lodiam a ich posádkam. Tento tajný projekt podlieha tajnej komisii pod krycím názvom Majestic 12, resp. MJ 12, ktorú v roku 1947 inicioval prezident Truman. Za Reaganovej éry sa projekt MJ 12 rozšíril a uplatňuje sa dnes pod označením PI 40, čo značí Presidential Intelligence, čiže Prezidentova spravodajská služba.

V Tajnej správe Aquarius ide o dva tajné projekty, ktoré sa zaoberajú „vyhodnocovaním všetkých vedeckých, technologických, medicínskych a služobných informácií o IAC (Identified Alien Craft = identifikované mimozemské kozmické lode), ich pozorovaní a kontaktov s mimozemskými formami života“.

Roku 1956 vytvorený projekt SIGMA, ktorý bol pôvodne súčasťou projektu (názov je cenzurovaný), sa stal roku 1976 samostatným projektom, ktorého cieľom je nadviazanie komunikácie s mimozemšťanmi. Prvý úspech sa dosiahol už roku 1959 jednoduchou komunikáciou medzi vládou Spojených štátov a kozmickými cudzincami. Dňa 25. apríla 1964 sa uskutočnilo stretnutie dôstojníkov spravodajskej služby amerického letectva s dvoma mimozemšťanmi, ktoré zorganizovali na vopred pripravenom mieste v púšti štátu Nové Mexiko. V trojhodinovom rozhovore sa dôstojníkovi letectva podarilo vymeniť si s kozmickými návštevníkmi základné informácie. — Ďalší projekt nazvaný SNOWBIRD vznikol roku 1972. Jeho úlohou bol skúšobný let jedného z disponibilných mimozemských lietajúcich objektov k určenému cieľu. V projekte sa pokračuje v Nevadskej púšti.“

Znovu si teda kladieme otázku: zodpovedajú Lazarove odhalenia skutočnosti? Tak či onak, článok v leteckom časopise Aviation Week uvádza, že niektoré skúšobné typy lietadiel sú už vybavené pohonnými technológiami, ktoré vysoko prekonávajú tie, čo sa používajú v dnešnej leteckej doprave. Teda zrejme nie je náhoda, že americká NASA sa v ostatnom čase nápadne sústreďuje na problematiku „antihmotových reaktorov“. V auguste 1990 vyzvali fyzikov, ktorí pracovali na najvýznamnejších vládnych projektoch, aby bez meškania nadviazali kontakt a koordinovali činnosť s pracoviskami NASA v oblasti „progresívnych pohonných technológií, najmä v súvislosti s antihmotovými reaktormi, fúziou za studena... a antigravitačnými pohonmi“. V čísle 38/1990 týždenníka Aerotech News and Review sa objavila správa, že americké letectvo teraz pracuje na antihmotových pohonných systémoch. V článku pre časopis UFO Universe dokazuje odborník Wiliam F. Hamilton III., že mnohé popredné firmy a univerzity, ktoré sú zapojené do rozličných vládnych projektov, už od roku 1955 bádajú a experimentujú v oblasti gravitácie a gravitačných pohonov, ako napríklad Glenn L. Martin Company v Baltimore, Convair v San Diego, Bell Aircraft v Buffalo a Sekcia Sikorsky spoločnosti United Aircraft.

Koncom štyridsiatych a začiatkom päťdesiatych rokov väčšina neznámych kozmických telies havarovala na juhozápade Spojených štátov a dostali sa do sejfov tajných vojenských základní. Prvé

prieskumy objektov UFO — ako tvrdil Lazar — viedli k záveru, že tieto lietajúce stroje sú pravdepodobne poháňané umelými gravitačnými poľami a že ich pády spôsobil akiste nový americký radarový systém, ktorý rušil ich gravitačné polia. V memorande tajného výboru Majestic 12 z roku 1952, určenom americkému prezidentovi Dwightovi D. Eisenhowerovi, sa hovorí, že prvý z „kotúčov“ sa zrútil 2. júla 1947 v blízkosti leteckej základne Roswell v štáte Nové Mexiko. „Keď istý tamojší rančer ohlásil nález, zorganizovala sa okamžite pátracia akcia personálu letectva a zvyšky vraku sa odtransportovali na vedecký výskum.“ Okrem toho sa v správe hovorí: „Prvé pokusy zistiť spôsob pohonu, energetické zdroje týchto lietajúcich objektov boli neúspešné. Rozbor vraku a vedecké dedukcie boli navyše sťažené tým, že stroj nemal nijaké krídla, vrtule, dýzy alebo iné konvenčné pohonné a riadiace systémy, ani drôtené spoje, rúrky, elektrónky alebo iné identifikovateľné elektronické prvky.“ Nálezy ďalších vrakov, ako aj nadviazanie komunikácie s EBE-smi zrejme priviedli vedcov v nasledujúcich rokoch na správnu stopu.

Pravda, nesmieme zabudnúť ani na mŕtvolu mimozemšťanov, ktoré sa našli v troskách UFO. Podľa tajnej správy Majestic 12 išlo o „štyri bytosti podobné človeku“, ktoré odtransportovali na medicínske preskúmanie. Výsledok: „Napriek humanoidnému výzoru sa tieto bytosti vo svojom evolučnom a biologickom životnom procese očividne odlišujú od nášho druhu Homo sapiens.“ Toľko správa skupiny M 12.

V novembri 1949 dostal fotograf Nicholas von Poppen, potomok starého estónskeho šľachtického rodu, tajné poverenie od amerického letectva. Ako expert v oblasti tzv. metalurgickej fotografie mal už predtým objednávky od veľkých leteckých firiem, ale aj od armády. Krátko pred svojou smrťou mu zatelefonoval dr. Eric Wang z univerzity v Cincinnati. Wang patril medzi poradcov Vývojového strediska vzduchoplavectva, oddelenia pre aerodynamický metalurgický design Wrightovej-Pattersonovej základne vojenského letectva v Daytone, štát Ohio, ktoré bolo sídlom Leteckej technickej spravodajskej služby US Air Force. Wang požiadal svojho priateľa Poppena, aby „bol pripravený na isté poverenie“. Pre vysoký stupeň utajenia mu neprezradil, o čo ide; mal byť iba pripravený, že poňho prídu. O niekoľko dní sa u von Poppena zjavili dvaja pracovníci tajnej služby, ktorí ho zaviezli na letisko; spolu potom odleteli do Los Alamos na základňu prísne tajných štátnych laboratórií. V jednom z hangárov sa von Poppen konečne dozvedel, čo od neho chcú. Zaviedli ho do jedného z „pracovných sektorov“ — ako si neskôr spomínal, celé prostredie mu pripomínalo cirkus. V obrovskom hangári stáli väčšie i menšie stany a vedľa nich stoly s množstvom vedeckých aparátúr. Uprostred hangára stál prísne strážený strieborne sa lesknúci kotúčovitý objekt; von Poppen ho mal odfotografovať do najmenších podrobností. V priebehu dvoch dní vyhotovil vyše 200 záberov záhadného objektu. Zväčša išlo o mikrosnímky povrchovej štruktúry kovu, z ktorého bol kotúč vyrobený. Dovolili mu dopodrobna preštudovať každý detail — okrem mechanizmu, ktorý sa nachádzal vnútri kotúča; von Poppen sa dovŕšil, že zrejme ide o pohonný agregát. Neskôr povedal svojmu priateľovi dr. Tylerovi: „Bolo mi jasné, že tento objekt, nech už ho vyrobil ktokoľvek, možno o tisícročia predstihuje našu súčasnú technológiu.“

Po prehliadke majstrovského technického diela ukázali von Poppenovi aj bytosti, ktoré sa v ňom po havárii našli. „Najväčšia postava, ktorá merala 1,40 metra, bol zrejme veliteľ lode; vážil asi 35 funtov a bol veľmi štíhly. Najmenšia postava merala 80 centimetrov a vážila zhruba 22 funtov. (1 funt = cca 0,453 kg — pozn. pr.) Všetky bytosti pôsobili intelektuálnym dojmom, mali svetlú pokožku a bez akýchkoľvek pochybností nepochádzali zo Zeme,“ povedal neskôr von Poppen Tylerovi. Iba niekoľko rokov po nezvyčajnom poverení von Poppen neočakávane zomrel. Táto záhadná smrť sa nikdy nevysvetlila. Isté je, že jeho byt našli úplne rozhádzaný, ale nič z neho nezmizlo. Chcel mať niekto istotu, že von Poppen neprechováva doma nijaké záznamy alebo fotografie?

Kým Williama Englisha nepreložili do odpočívacieho strediska NATO Chicksands neďaleko leteckej základne Benwaters na východnom pobreží Anglicka, bol kapitánom elitnej americkej jednotky zvanej Green Berets (Zelené barety). Jeho úlohou bolo teraz vyhodnocovanie informácií. V Chicksands sa odpočúvali rozhlasové frekvencie štátov Varšavskej zmluvy; relácie sa zachytávali na pásku, prekladali a vyhodnocovali. English pracoval v chicksandskej zóne najvyššieho bezpečnostného

zaistenia. Nesmel si do práce nič prinášať ani z nej odnášať. Na písacom stole mal dva odkladacie koše: jeden na „vstupý“, druhý na „výstupý“. Vždy ráno našiel denné penzum vo vstupnom košíku a večer, po spracovaní, boli materiály presunuté do výstupného koša; odtiaľ putovali do ďalších oddelení. V júli 1977 našiel medzi vstupnými materiálmi zapečatenú obálku, ktorá obsahovala 624 strán písomných dokladov s názvom Správa GRUDGE č. 13 — Prísne tajné, len na nahliadnutie. Keď English pochopil, o čom vlastne číta, vyrazilo mu dych. Správa hovorila o zrútených kozmických lodiach, mŕtvych mimozemšťanoch, o kontaktoch americkej vlády s obyvateľmi cudzích planét. Jeho úlohou bolo vyhodnocovanie, a tak sa pustil do práce. Tentoraz však namiesto jednej strany vyhodnotenia napísal štyri s dvomi kópiami; všetko vložil do obálky a do košíka výstupov. Odvtedy sa však už nevedel zbaviť toho, čo sa v správe dočítal. Keď sa vrátil do Arizony, dozvedel sa o najstaršej americkej inštitúcii zaoberajúcej sa výskumom vzdušných javov, ktorá sa oficiálne nazývala Aerial Phenomena Research Organization, v skratke APRO. Roku 1979 sa tam zoznámil s podplukovníkom Wendellom C. Stevensom, bývalým príslušníkom leteckej technickej spravodajskej služby APRO a amerického letectva. Už ako plukovník sa mu Stevens napokon zveril. Posmelený televíznymi reláciami CBS (UFO Cover-up: Live) s agentom Falconom, ako aj reláciami KLAS-TV s Robertom Lazarom, Stevens sa roku 1989 sám obrátil na verejnosť.

Už spomínaná Správa GRUDGE č. 13 (nazvaná ešte podľa 2. oficiálnej správy výskumného projektu amerického letectva — Project GRUDGE) obsahovala tri časti. Prvá časť sa týkala aktivít UFO v rokoch 1942–1951. Hovorilo sa v nej o pristátiach, kontaktoch, únosoch, ako aj o maximálnych priblíženiach vďaka citlivým detekčným zariadeniam armády, takisto o pádoch UFO. Druhá časť obsahovala fotografie, senzačné zábery zblízka letiacich UFO, zábery z ich pristátí, zrútených UFO s mŕtvymi či živými členmi posádok. V tretej časti sa hovorilo o pozorovaní rozličných typov a skupín mimozemšťanov, o výsledkoch pitiev mŕtvych členov posádok; uvádzali sa aj vzorky mimozemšťanského písma a zápisy o pokusoch komunikovať s mimozemskými EBE.

„Boli to všetko farebné fotografie formátu 20×25 centimetrov. Miesto nálezu a rok neboli udané. Prvá fotografia ukazovala jedného z mimozemšťanov na pitevnom stole dlhom asi dva metre. Bol asi 1,30 metra vysoký a holý. Hlava bola o čosi väčšia ako normálna ľudská, oči boli mandľovitého tvaru, ústa mimoriadne malé a namiesto nosa iba dve diery. Genitálie nebolo vidieť. Dlhé paže boli zakončené akýmsi ručným „tanierikom“ s tromi či štyrmi dlhými prstami. Farba pokožky bola modrasto sivá. Ďalšie zábery dokumentovali jednotlivé štádiá pitvy. Bolo tu aj niekoľko záberov mŕtvych mimozemšťanov v akýchsi sklenených vitrínach, kde boli zrejme konzervovaní,“ povedal v jednom zo svedectiev William English.

Keď mi v júni 1990 ruská skúšobná pilotka plukovníčka Marina Popovičová, ktorú v jej vlasti prezývali „gospoža MIG“, ukázala dve fotografie údajnej mŕtvolky mimozemšťana, bol som, priznám sa, trochu skeptický. Pani Popovičová vravela, že fotografie dostala pred rokmi od profesora Felixa Zigeľa z Ústavu pre vzduchoplavectvo a kozmonautiku v Moskve, ktorý ich vraj zasa dostal od istého kanadského kolegu. Na fotografiách bola bytosť s veľkou hlavou, obrovskými očami, nepatrnými ústami a dvoma dierkami namiesto nosa. Bolo čudné, že iba dva mesiace po prvom uverejnení týchto fotografií v mojej knihe *Dračie cesty* (Drachenwege) a v novinách *Bildzeitung* objavila sa ďalšia fotografia — podľa všetkého tej istej bytosti. Tentoraz išlo o farebnú fotografiu najlepšej kvality priamo z USA.

V decembri 1990 táto fotografia sa prvý raz objavila — bez akéhokoľvek komentára — v americkom odbornom časopise o ufách *Orbiter*. Pri telefonickom rozhovore s vydavateľom Jimom Melesciusom som sa dozvedel, že dodávateľovi fotografie zaručil anonymitu. Mohol mi iba prezradiť, že dotýčny je spolupracovníkom tajného projektu americkej vlády. O Marine Popovičovej a fotografiách z jej zdrojov nevedel nič.

Asi v tom istom čase dostal britský expert na UFO a bývalý policajný dôstojník Anthony Dodd naraz tri fotografie mimozemšťana. Dodd, ktorý sa už roku 1989 dostal na prvé stránky svetových novín v súvislosti s odhaleniami okolo Prípady Kalahari, keď údajne juhoafrické letectvo zostrelilo a odviezlo jedné UFO.

Rozprával mi, že fotografie dostal „od istého vedca v službách americkej vlády“. Na snímkach bolo vidieť telo mimozemšťana vyfotografované v troch častiach. Dodd z trojdielneho „portrétu“ tela usúdil, že fotografovanie sa očividne konalo v malej miestnosti. „Keďže telo bolo fotografované v troch častiach, muselo mať výšku minimálne jedného metra.“

Uvedená okolnosť by nasvedčovala, že nešlo o dajaký umelo zhotovený model; a ak by predsa išlo o falzifikát, potom to bola majstrovská práca. Farby zodpovedali litografiám z päťdesiatych rokov. Isté slabé zrkadlenie svedčilo o tom, že „mrtvola“ musela byť za sklom. Čudné však bolo, prečo mala paže a nohy pripútané k stolu. Časom sa ukáže, či bola fotografia pravá. Jej kvalita však dokazuje, že len ťažko by mohlo ísť o amatérsku snímku. A je náhoda, že tento záber ktosi uvoľnil na publikovanie dva mesiace po uverejnení fotografie z vlastníctva Mariny Popovičovej v Nemecku? Táto „paralelná“ fotografia však dokázateľne existuje už od konca sedemdesiatych rokov a bola vo vlastníctve profesora Felixa Zigeľfa. Príliš tmavá čiernobiela kópia, ktorú mala k dispozícii Marina Popovičová, súčasne dokazuje, že v origináli ide o farebný záber.

Možno logicky usudzovať, že zrejme nijaký obyčajný podvodník by neposielal z bývalého ZSSR fotografiu, aby 15 rokov čakal, či ju neuverejnia na Západe, a potom — anonymne — prezentoval duplicitný záber. Ostávajú len dve možnosti: buď je farebná fotografia autentická, alebo je falšovaná — v tom prípade treba uznať, že ide o veľmi rafinovane zhotovený model. Pravda, nemožno vylúčiť, že KTOSI vedome zavádza verejnosť na falošnú stopu, aby dezinformáciou miatol.

Nemožno však vylúčiť ani variant, že onen ktosi chce postupne pripraviť verejnosť na prítomnosť mimozemšťanov na Zemi. Najmä odhalenia z posledných rokov — predovšetkým výpovede Roberta Lazara, agenta CIA Falcona a Billa Englisha — dokazujú, že nijaké tajomstvo nie je také tajné, aby z neho dačo nepreniklo na verejnosť.

V októbri 1990 IFEC — Institute for Extraterrestrial Communication (Ústav pre mimozemskú komunikáciu), ktorý som založil — dostal pozvánku zo Sovietskeho zväzu; prišla od dr. Thalesa Shonyu, prezidenta Komisie pre anomálne atmosférické javy Akadémie vied Gruzínska. Podnetom na pozvanie bola medzinárodná vedecká konferencia o fenoménoch UFO a kontaktoch s mimozemskými formami života, ale aj založenie Centra pre vedecké bádanie o UFO so sídlom v Rustavi, jednom z predmestí gruzínskeho hlavného mesta Tbilisi. Na konferencii, ktorá sa konala v dňoch 3. až 7. decembra 1990, sa zúčastnilo okolo sto odborníkov — všetko uznávaných profesorov a ich asistentov — prakticky zo všetkých končín obrovskej Gorbačovovej ríše. Prišli z Leningradu (Petrohradu), Rigy, Moskvy, Krasnodaru, z Tomsku na Sibíri, z ďalekovýchodného Vladivostoku. A kým IFEC hovoril ešte len „o možnostiach a šancách na kontakty s mimozemšťanmi“, tvrdili prítomní seriózní starší páni, že takéto kontakty už majú preskúmané, že ich dokonca zažili. Zišla sa tu vari skupina fantastov, alebo tu na malebnej zakaukazskej vysočine pristála výletná spoločnosť z inej planéty? Isteže, nič také.

Sovietska tlač čoraz častejšie prináša správy o kontaktoch s mimozemšťanmi. Kontakty? Isteže sú kontakty! znel titulok reportáže Alexandra Cholina v novinách Demokratičeskaja Rossija, v ktorom sa konštatovalo, že pri UFO nejde ani o mýtus, ani o halucinácie psychicky labilných ľudí.

Hovorcom konferencie bol dr. Mark Miľchiker z Moskvy, muž s pozoruhodným rodokmeňom. Pochádza zo starej židovsko-ruskej rodiny umelcov a vedcov. Jeho pradedo sa stal dokonca hlavnou postavou chýrneho broadwayskeho muzikálu Fidlíkant na streche. Jednou zo sesterníc jeho matky bola Vera Sluckaja, v istom období Leninova družka, revolucionárka, ktorá nasledovala zakladateľa KSSZ do exilu a stala sa v tom čase „prvou dámou“ ruských komunistov. Jedna z tiet jeho otca, Lina Šternová, bola dvojnásobnou členkou Akadémie vied ZSSR, zakladateľkou piatich nových vedných odborov; roku 1943 sa stala laureátkou štátnej ceny. Jeho strýko bol za Stalinovej éry veliteľom protivzdušnej obrany ZSSR. Sám dr. Mark Miľchiker začínal ako geológ; z poverenia vlády hľadal ložiská ropy na Ukrajine, na Kaukaze, ale aj na Urale. Potom však prevážila jeho dávna veľká vášeň — prešiel k astronómii, neskôr aj ku kozmonautike. Jeho významný a vo vedeckých kruhoch uznávaný učiteľ Ari A. Šternfelder ho priviedol na správnu stopu, odporučil mu knihy otca ruskej a sovietskej kozmonautiky Konštantína Eduardoviča Ciolkovského. Mark študoval biológiu, chémiu, fyziku aj

astronómiu, potom aj kozmonautiku. Ako študent skonštruoval raketu. Prvé vedecké práce uverejnil v rokoch 1953–1958 v časopise Astronomicko-geodetickej spoločnosti Akadémie vied ZSSR. Na odporúčanie člena Akadémie Gabriela A. Tichova, zakladateľa sovietskej astrobiológie, dostal sa napokon na Inštitút pre kozmonautiku. Skonštruoval pohyblivé kĺby kozmických oblekov, vynášiel systém upevňovania prístrojov v stave beztiaže, ochranné štíty proti kozmickému žiareniu pre vesmírne kabíny, priezory na helmách sovietskych kozmonautov s ochrannou vrstvou proti nefiltrovanému slnečnému žiareniu vo vesmíre, ba dokonca aj sprchovacie zariadenie pre kozmonautov pri dlhých pobytoch vo vesmíre. Z jeho tvorivej dielne pochádza aj aparátúra na zisťovanie chemického zloženia meteoritových častíc prostredníctvom rozboru ich farebného spektra. Zariadenie potom vyrobila firma Carl Zeiss Jena v bývalej NDR pod názvom Puma; bolo súčasťou sovietskych marsovských sond Phobos I a Phobos II, ako aj sovietskej sondy na prieskum Halleyho kométy. V čase po našom stretnutí dr. Miľchiker z poverenia vlády zariadil Múzeum kozmonautiky v Moskve.

„Naším cieľom je zorganizovať efektívnu skupinu vedcov, ktorá by interdisciplinárne skúmala UFO. Od založenia Komisie pre anomálne atmosférické javy pred niekoľkými rokmi sa nám podarilo získať zopár popredných kapacít. Naše úsilie bolo korunované založením zoskupenia Sojuzufocent — Celozväzového združenia pre interdisciplinárny vedecký výskum UFO. Jeho prezidentom sa stal kozmonaut Pavel Popovič; s jeho ženou, skúšobnou pilotkou plukovníčkou Marinou Popovičovou ste sa už zoznámili. Náš riadiaci výbor má 30 členov, pričom väčšina z nich sú vysokokvalifikovaní vedci a členovia Akadémie vied. Vedú výbory vo všetkých častiach krajiny — v Leningrade, v Kyjeve, Rige, Minsku, Voroneži, Tomsku, vo Vladivostoku...“ povedal mi dr. Miľchiker.

„Podľa mojich informácií ste zažili osobné kontakty a pristátia UFO?“ spýtal som sa vedca. „Pre čitateľov na Západe to znie takmer neveriteľne. Ako postupujete pri overovaní a výskumoch?“

„Prirodzene, najšprv navštevujeme údajné miesta pristátia UFO. Odoberáme vzorky pôdy, používame rozličné prístroje, aby sme zistili prípadnú rádioaktivitu alebo elektromagnetickú energiu; pochopiteľne, aj fotografujeme. V mnohých prípadoch spolupracujeme s kriminologickými laboratóriami, ktorým odovzdávame materiály na rozборы. Kým navštívime údajného kontaktéra, teda osobu, ktorá bola v styku s mimozemšťanmi, získavame o nej informácie, aj o jej sociálnom prostredí. Až keď máme istotu, že ide o psychicky absolútne stabilného a spoľahlivého človeka, nadviažeme s ním kontakt, porozprávame sa a s jeho súhlasom použijeme hypnózu. Väčšina týchto kontaktovaných osôb súhlasí s experimentom. Takto získame oveľa priamejšie a okrem toho aj rozsiahlejšie informácie než pri interview za normálneho stavu vedomia. Ako vidíte, nepostupujeme náhodne či dokonca naivne. Sme vedci a mnohí naši členovia sú veľmi kritickí ľudia.“

„A aké informácie vlastne dostávate od kontaktovaných osôb?“ položil som ďalšiu otázku.

„Mimozemšťania — predpokladajme, že sú to obyvatelia iných svetov — predovšetkým varujú, že ľudstvo speje ku kolektívnej samovražde, pretože už stihlo priviesť ekológiu Zeme do veľmi kritického stavu. Upozorňujú aj na to, že v rokoch 1993 až 1996 nastanú niektoré globálne katastrofy aj hladomory. Do konca tisícročia hrozí akútne nebezpečenstvo zničenia zemskej civilizácie. Ak sa nepodarí v týchto rokoch prinútiť obyvateľstvo na celom svete, aby si seriózne uvedomilo rozsah nebezpečenstva, aby sa bezmyšlienkovito nerútilo vpred roztáčaním spotrebného šialenstva a drancovania prírody, aby bolo ochotné skutočne dačo urobiť na zlepšenie ekologického stavu planéty, ktorá nám ešte stále poskytuje vzduch na dýchanie, vodu na pitie a dennú obživu, potom niet veľa nádeje na záchranu. Všetci vieme, alebo by sme mali vedieť, že atómové katastrofy v Harrisburgu (USA) a v Černobyle (ZSSR), atómové pokusné výbuchy Francúzov v Pacifiku alebo Číňanov v púšti Gobi sa dotýkajú celej zemegule. Atómové výbuchy, najmä podzemné, vedú k otrasom celých kontinentálnych masívov, predovšetkým v miestach ich zlomov spôsobujú zemetrasenia — vedú k hrozným katastrofám, akou bolo napríklad katastrofálne zemetrasenie v arménskom Spitaku! Mimochodom, toto zemetrasenie vedci predpovedali. Najbližšie zemetrasenia sa odohrajú v Iráne a v Afganistane.“

Toto interview sa konalo 5. 12. 1990. A už 18. 12. svetové agentúry hlásili zemetrasenie v severnom Iráne, ktoré dosiahlo stupeň intenzity 5,6; vo februári 1991 sa ohlásilo zemetrasenie v Afganistane!

Dr. Miľchiker pokračuje: „Mimozemšťania kritizujú našu civilizáciu, v ktorej sa ľudstvo od začiatku svojich dejín navzájom zabíja. Tvrdia, že človek sa skladá z dvoch zložiek: z fyzického tela, ktoré pozostáva z atómov a molekúl, žije okolo 80 rokov a odumiera, ako aj z duševno-energetickej substancie, ktorá prežíva smrť a vždy znovu sa inkarnuje. Naša individuálna pamäť je vraj súčasťou tejto energetickej substancie, ktorá môže vstupovať do interakcie s globálnou pamäťou, s informačným poľom planéty. Pri zodpovedajúcim vedomí môže mať každý prístup k tomuto globálnemu poľu a nájsť v ňom svoju celkom ‚osobnú maticu‘ — svoju minulosť, prítomnosť a budúcnosť. Keď zomierame, ‚kapsula‘ našej duševnej substancie sa uvoľní na pre vtelenie; môže však byť zničená extrémnym energetickým ostreľovaním, ak je toto ostreľovanie silnejšie než vlastná energia. To sa deje pri atómových explóziách. Ľudia v Hirošime a Nagasaki definitívne zomreli — extrémne energetické zásahy žiarenia zničili aj ich ‚duše‘. Podľa slov mimozemských predstaviteľov vyšších civilizácií kozmický zákon znie: Nezabiješ! Pretože vražda je to najnezmýsliteľšie, najodpornejšie konanie, ktorého sa môže živá bytosť dopustiť. Narodenie a smrť sú iba ilúzie. Rodičia splodia iba telá svojich detí — globálna duševno-energetická substancia vstupuje do tiel až tesne pred ich narodením.

Je takmer neuveriteľné, že v posledných 3000 rokoch ľudstvo viedlo vyše 12 500 vojen — skutočne absurdné! Totiž ak zabiješ človeka, môže sa stať, že sa prevtelí do Tvojho dieťaťa. Naši tzv. ‚smrteľní nepriatelia‘ môžu byť zajtra našimi deťmi...“

To všetko mi povedal dr. Miľchiker.

Či prichádzajú od mimozemšťanov alebo nie — varovania by sme mali prijať. Podobné posolstvá „zhora“ dostali zrejme aj Henoch, Ezechiel a Ján. Musíme sa znovu naučiť myslieť srdcom a cítiť rozumom. Nazývam to „Merlinovým efektom“ — znovuočarenie prírodou: cítiť so stromami, zhovárať sa s hviezdami... Naši dávni predkovia pred tisícročiami zničili svoj svet — planétu Faeton, ktorá obiehalo okolo Slnka medzi Zemou a Marsom. Záleží teraz na nás, aby sme odvrátili rovnaký osud od našej zemegule. Len keď sa nám to podarí, môžeme dosiahnuť ďalší evolučný stupeň vývoja — éru kozmického človeka.

Merlin — postava kúzelníka z povestí o keltskom kráľovi Artušovi. (Pozn. prekl.)

Veľký múr

Prírodovedci právom zástávajú stanovisko, že je prakticky nemožné „znútra“ nášho sveta vynášať objektívne úsudky práve o tomto svete. Totiž pozorovateľ, ktorý je sám súčasťou tohto sveta, môže ho pozorovať a posudzovať len znútra, ale nie zvonku — v podstate mu chýba akákoľvek možnosť objektívneho pozorovania zmyslovými orgánmi vyvinutými a determinovanými týmto svetom. Pozorovateľ by sa musel nachádzať mimo daného priestorovo-časového systému, aby mohol „zvonku“ pozorovať udalosti a objektívne o nich vypovedať — hoci, žiaľ, už sám akt pozorovania predstavuje určitý subjektívny moment. Keďže človek nemôže opustiť svoj tzv. priestoročas (predtým sa používal aj termín „časopriestor“ — pozn. prekl.), nemôže objektívne vypovedať o tomto svete, jeho skutočnostiach. Napríklad filozof vedy sir Karl Popper vo svojej teórii poznania lakonicky konštatuje: „My nevieme, my len hádame.“

Prírodovedci sa usilujú prebádať súvislosti, funkcie a mysliteľné príčinné, kauzálne reťazce ako také, aby ich objasnili, a potom čo najvyššie opísali zistené závislosti. Tieto opisy sú však len odrazom možnej skutočnosti.

Karl Popper člení vesmír na tri časti:

Vesmír č. 1: fyzikálny, s živými a neživými substanciami.

Vesmír č. 2: s vedomými zážitkami, pocitmi, snami a subjektívnymi vedomosťami.

Vesmír č. 3: obsahujúci logické záznamy intelektuálnych úsilí a teoretických systémov v zariadeniach na spracovanie údajov, odborných prácach, knihách a pod.

Medzi týmito tromi svetmi — vesmírmi existuje interakcia, vzájomné pôsobenie vesmíru 1 a vesmíru 2, ako aj vzájomné pôsobenie vesmíru 2 a 3. Niet však nijakého priameho ovplyvňovania medzi vesmírmi 1 a 3. „Veda je hľadanie pravdy; nie vlastnenie vedomostí, lež hľadanie pravdy,“ vraví Popper.

Americkí astronómovia Margaréta Gellerová a John P. Huchra objavili v októbri 1989 v nepatrnom výseku nášho vesmíru gigantické nahromadenie galaxií (útvarov podobných našej Mliečnej ceste — pozn. pr.), ktoré sponchýbňujú všetky doterajšie teórie o vzniku a stavbe vesmíru. Podľa ich poznatkov je táto koncentrácia mliečnych ciest dlhá minimálne 500 miliónov (!) svetelných rokov a hrubá 15 miliónov svetelných rokov. V porovnaní s tým je naša Zem v tunajšej galaxii, ktorej priemer je „len“ 100 000 svetelných rokov, iba akousi ihličkou v kope sena.

V nekonečných priestoroch vesmíru sa galaxie hromadia do gigantických kôp, z ktorých každá pozostáva z tisícov hviezdnych sústav. A tieto „kopy“ sa sústreďujú do ešte väčších „superkôp“.

Keď sa pomocou superpočítača simulovalo rozdelenie hmoty vo vesmíre, vyšiel prekvapujúci výsledok: v priestoročase sa galaxie zhľukujú do štruktúr, ktoré sa napodiv podobajú telesným bunkám v mikrokozmickej svete. A navyše: tieto superzhľuky galaxií sa nachádzajú na povrchu gigantických neviditeľných dutých gúľ či „bublín“.

Zdá sa, že vesmír sa skladá z množstva bezhmotných dutých gúľ, z ktorých každá má v priemere až 150 miliónov svetelných rokov. Podľa Johna P. Huchru z Harvardovho-Smithsonovho centra pre astrofyziku duté gule sú rozšírené vo vesmíre ako mydlové bubliny v dreze pri umývaní riadu. Na styčných líniách týchto gigantických bublín — tzv. veľkom múre — dochádza k zhľukovaniu galaktických „gučí“.

Nevysvetliteľné je zatiaľ vzájomné dynamické správanie sa týchto hviezdnych systémov. Vehemenciu, s akou prejavujú tendenciu navzájom sa k sebe približovať, nemožno vysvetliť len vzájomnou príťažlivosťou ich masy, lež treba ju zrejme odvodzovať od akejsi mohutnej neviditeľnej hmoty — predovšetkým od neutrín.

Neutrino — elementárna častica atómovej štruktúry, elektricky neutrálna, bez magnetického momentu. (Pozn. prekl.)

Keď vznikol vesmír — približne pred 20 miliardami rokov pri tzv. big-bangu (veľkom tresku), ktorý sa už spochybňuje pre nerovnomerné rozdelenie hmoty, bola by musela „rozprsknutá“ hmota prejavovať rovnomerný sklon vzájomne sa zhrčovať, aby mohli vzniknúť galaxie. Lenže nový „bublinový“ model vesmíru sa nedá vysvetliť samotnou gravitáciou. Na to by totiž nestačil jediný veľký tresk, ale bola by potrebná hotová „bubnová paľba veľkých treskov“.

Je to revolučná myšlienka, ktorá je v súlade s novou kozmickou evolučnou teóriou amerických astronómov Jeremiaha P. Osterikera a Lennoxia L. Cowieho z Princetonskej univerzity. Obaja totiž predpokladajú, že vesmír bol pôvodne nahromadeninou obrovských súhvezdí pochádzajúcich z pravýbuchu, ktoré čoskoro podľahli gravitačnému kolapsu a explodovali ako supernovy. Všade, kde boli takéto „kozmicke bomby“ blízko seba, nastali reťazové reakcie explodujúcich prahviezd. Nárazové vlny, ktoré pri tom vznikali, otriasali celým vesmírom a viedli napokon k vytváraniu nám už známych záhadných „bublín“. Hmotu okolo ohnísk týchto supernovových explózií „odfúkli“ mohutné nárazové vlny, takže po nich ostal prázdny priestor.

Výbuchmi rozmetaná hmota sa „upokojila“ až po prekonaní enormných vzdialeností. Na povrchu bublín sa zoskupila do dlhých nových polí, tzv. filamentov, z ktorých sa potom formovali hviezdne systémy. Ešte dnes pokračujúce rozpínanie nielen celého vesmíru, ale aj bublín, mohlo byť spôsobené predtým spomínaným „kozmickým ohňostrojom“, čiže celou bubnovou paľbou nespočetných big-bangov, iniciovaných pravýbuchom. Ak by bola teória veľkého tresku pravdivá, museli by sa dať vzájomne zosúladiť reliktové (zvyškové) žiarenie vesmírneho pozadia, koncentrované galaktické zhluky („veľký múr“) a prípadná nová „veľká jednotná teória polí“. Fyzici a kozmológovia sa už dávno usilujú o možnosť opisovať a predpovedať všetky javy neživej prírody jednotnou teóriou, akýmsi jednotným „kozmickým vzorcom“. V rámci úsilia o tento jednotný vzorec sa čoraz častejšie uchýľujú ku geometrii, usilujú sa „dostať pod jeden klobúk“ jednak hmotu a energiu (čiže štyri vesmírne sily: 1. gravitáciu, 2. elektromagnetizmus, 3. silnú a 4. slabú interakciu) a jednak dimenzie priestoročasu. Lenže geometrické konštrukcie a opisy privádzajú vedcov k viac než štyrom dimenziám (3 priestorové a 1 časový rozmer). Napríklad poľský matematik Teodor Kaluža a švédsky fyzik Oskar Klein presvedčivo začlenili do svojich vesmírnych modelov nové dimenzie.

Keďže nová teória „superstringov“, podľa ktorej sa vesmír neskladá z akýchsi „sodíkových“ častíc, ale z elementárnych častíc, zo superľahkých a supertiažkých kmitajúcich „ôk“ alebo „motúzových spletenecov“ (stringov), musíme už rátať s desiatimi dimenziami tzv. priestoročasu. Tento „nový vesmír“ prináša fascinujúce dôsledky: napríklad exotické javy, ako sú paranormálne deje alebo dnes už známe „obrazce“ v obilných poliach na celom svete.

Veľká Jednotná Teória Polí (VJTP), nazývaná na Západe aj GUT (Grand Unified Theory), bola by veľmi užitočná pri teoretickej rekonštrukcii pravýbuchu, ktorým vraj mal vzniknúť náš vesmír. Podľa tejto rekonštrukcie bol — ešte bezpriestorový a bezčasový — pravesmír oveľa menší ako atómové jadro a vyše 10 biliónov (!) stupňov horúci. Priam nekonečne krátko po veľkom tresku — 10^{-43} , čiže desať na mínus štyridsaťtri sekundy — boli všetky vesmírne či prírodné sily sústredené v jedinej supersile; energia a hmota boli na nerozoznanie prestúpené a zdeformované. O priam nepochopiteľne krátky okamih neskôr vznikol v niektorých „regiónoch“ supernepatrného pravesmíru expanzný, rozpínavý tlak. Pravesmír sa superpýchlo „nafúkol“, pričom vznikli priestor a čas. Tam, kde sa mal vyvíjať náš vesmír, vytvorila sa náhle bublina asi centimetrového priemeru. Počas tejto „inflačnej fázy“, ako ju nazval jej objaviteľ profesor Alan Guth z Massachusettského inštitútu technológie (MIT — Massachusetts Institute of Technology) v Bostone, uvoľnili sa zo symetrie najprv „rohové kamene“: hmota a gravitácia. Po ďalších 10^{-35} sekundy, keď už bol pravesmír tisíciónkrát, čiže o miliardinu „starší“ a desaťtisíckrát „chladnejší“, opustila toto praspojenie silná interakcia. Až „teraz“ sa začal zničujúci úder medzi hmotou a antihmotou. Napokon zvýšila asi len miliardina pôvodnej hmoty. Po

ďalších 10^{-15} sekundy pravýbuch „rozšíril“ pravesmír na veľkosť tenisovej loptičky a teplota klesla na 10^{15} stupňov Celzia. V tomto okamihu sa osamostatnili slabá interakcia a elektromagnetizmus.

Všetka energia a hmota teda vznikli vo vesmíre v priebehu spomínanej „inflačnej fázy“. Podľa jednotnej teórie (VJTP) museli súčasne vzniknúť aj magnetické monopoly, teda častice iba s jedným magnetickým pólom. Ako zdôvodnenie, že sa doteraz nenašli, sa uvádza práve inflačná fáza, v priebehu ktorej sa tieto častice značne „vysilili“, takže dnes ich už sotva možno nájsť. Ďalším dôsledkom VJTP — navyše k spomínaným gluónom — je dedukcia o existencii mimoriadne ťažkých výmenných častíc s minimálnym priestorovým dosahom. Keby skutočne existovali, spôsobili by protónový rozpad. Pritom priemerná životnosť protónov je 10^{31} rokov, čo je časové rozpätie nepredstaviteľne dlhšie ako doterajšie trvanie vesmíru. Podľa výpočtov niektorých učencov museli nastať krátko po pra-explózií určité deformácie i dislokácie príťažlivej sily, gravitácie, ktoré pretrvali dodnes. Podobne ako pri zamrznutí vody, ak proces nie je rovnomerný, vznikajú trhliny, došlo zrejme aj pri kolapse symetrie supersily k takýmto „trhlinám“, ktoré by mali byť užšie ako atóm, nekonečne dlhé a také ťažké, že jediný centimeter by vážil na Zemi niekoľko ton.

Mark Morris z Kalifornskej univerzity v Los Angeles predpokladá, že takéto kozmické „trhliny“ objavil pomocou rádioteleskopu umiestneného v Socorro, v Novom Mexiku. Vypátral, ako tvrdí, úplne rovné gravitačné „trhliny“ dlhé až 100 svetelných rokov, ktoré sú síce samy osebe neviditeľné, ale enormné gravitačné sily spôsobili, že okolité plynové mraky vysielajú rádiovlny. Čím viac sa teda vesmír v priebehu „inflačnej fázy“ a po nej ochladzoval, tým mnohovrstvovejšia bola jeho štruktúra. Keď sa energia a hmota „vykryštalizovali“, takpovediac trochu „vymrzli“, vznikli podmienky pre vesmír dnešného typu. Expanziou a rastúcim ochladzovaním — nezabúdajme, že teplota pôvodného „vesmíru“ veľkosti menšej než atómové jadro dosahovala vyše 10 biliónov stupňov! — sa postupne začínala „výstavba“, diferenciácia i komplikácia vesmíru, čo napokon viedlo k vytváraniu galaxií so slnečnými a planetárnymi sústavami a k vzniku života. Dnes registrované žiarenie vesmírneho pozadia teploty troch stupňov Kelvina by mal byť vlastne zvyšok toho enormného množstva žiarenia, ktoré zostalo po zničujúcej prvotnej bitke medzi hmotou a antihmotou.

Podľa ruského vedca Andreja Lindeho z Lebedevovho inštitútu v Moskve nie je náš vesmír osamelým bežcom. V dôsledku „chaotickej inflácie“ je skôr umiestnený v ešte väčšom vesmíre, ktorý síce priamo nie je identifikovateľný či viditeľný, ale sú v ňom ďalšie vesmíry — „bubliny“. Vznikajú v ňom ako bubliny v penovom kúpeli. Niektoré sa ešte viac nafúknu, iné splasnú. V ďalších sa náhla inflácia ustáli a začína sa meniť na čoraz rozžeravenejšiu, žiarivejšiu guľôčku, aby naraz prudko explodovala do oslepujúcej žiary. No vo zvyšnej, väčšej časti nadrozmerného megavesmíru inflačné nadúvanie, „nafukovanie“ pokračuje ďalej.

Linde teda prichádza k záveru, že nadradený megavesmír sa vždy znovu reprodukuje z nepretržite novo vznikajúcich a opäť kolabujúcich minivesmírov, rodících sa z ustavične víriacej a „napučievajúcej“ priestorovočasovej „peny“. Jedným z týchto minivesmírov je aj náš kozmos, veľký 40 biliónov svetelných rokov. Takto sa bez ustania vytvárajú nové vesmíry, ktoré sa môžu natoľko vzájomne odlišovať, že podliehajú nielen iným fyzikálnym zákonom, ale môžu mať aj menej alebo viac dimenzií ako náš vesmír. Tak ako mnohí iní kozmológovia aj Linde usudzuje, že je nezmyselné už krátko po veľkom tresku, po pravýbuche hovoriť o priestore a čase, pretože v tom okamihu oboje oddelene ešte nejstovalo. Podľa jeho názoru pre toto štádium by skôr bola vhodná predstava všadeprítomnej, náhodným výkyvom a impulzom podliehajúcej časopriestorovej „peny“, ustavične fluktuujúcej, spočiatku chaoticky neusporiadanej. Určité okolnosti mohli viesť k čiastočnému „zmrazeniu“ takejto fluktuácie. Z tejto časti by vznikol nový vesmír, kým ostatná časť nepretržite ďalej rastie, vytvára nové fluktuácie, z ktorých vyrastajú ďalšie vesmíry. Takýto nový vesmír sa vynára z priestoročasovej „peny“ ako rýchlo nafukovaná bublina; nafukuje ju náhodne odstredivá sila a súčasne sa pritom začínajú priestor a čas. Vyzerá to zložité, abstraktné, vari nepochopiteľné, vymykajúce sa „normálnym“ pozemským predstavám, ale treba to prijímať ako jednu z vesmírnych variácií, ako možnú realitu hmotného i antihmotného univerza. Megavesmír je teda v tejto verzii nahromadeninou množstva minivesmírov, takpovediac „multivesmírom“.

„Doteraz bolo pred veľkým treskom NIČ, po ňom VŠETKO. Táto hypotéza o jedinom, z ničoho vzniknutom vesmíre, ktorý stelesňuje začiatok všetkého priestoročasu, je už „na spadnutie“,“ uzatvára Linde predošlý výklad o svojom novom modeli vesmíru.

Čo by sa dialo podľa tejto modelovej predstavy s mini-vesmírmi, keby nedošlo ku kolíziám? Podľa všeobecnej teórie relativity sa priestorovo rozpínajú na úkor svojich susedov. Lenže opak je pravda. Totiž nezávisle od diania okolo nich expanduje iba ich vlastný priestor, preto sa minivesmíry nemôžu zraziť. Kde je teda pôvod megauniverza, v ktorom je náš vesmír iba malou „bublinou“, možno jednou z mnohých? Na to nemajú odpoveď ani „inflační fyzici“. A tak sa otázka vzniku stvorenia iba zmieta pod stôl multiverza.

Geniálny anglický matematik Roger Penrose pracuje vo svojej priestoročasovej geometrii „iba“ s ôsmimi dimenziami, z ktorých, pravda, štyri sú len čisto imaginárne veličiny. Penrosov vesmír pozostáva zo štyroch priestorových a štyroch časových dimenzií a známe kauzality v ňom neexistujú. Tým sú otvorené všetky možnosti.

Nemecký fyzik Burkhard Heim končí pri svojej kombinácii kvantovej fyziky a všeobecnej teórie relativity so šiestimi dimenziami, pričom tri sú imaginárne. Jeho piata a šiesta dimenzia nie sú ani priestor, ani čas, lež skôr duševné dimenzie na informačné procesy. V ich rámci štruktúry naberajú formu, zvažujú sa oproti sebe navzájom jednotlivé pravdepodobnosti a iniciujú procesy nášho sveta.

Anglický biochemik a bunkový biológ profesor Rupert Sheldrake vychádza z podobných súvislostí. Nehovorí však o dimenziách, lež o poliach, presnejšie povedané, o tzv. morfogenetických poliach. „Morfické polia — na rozdiel od známych polí fyzikálnych — nie sú materiálne silové zóny, ktoré sa rozširujú v priestore a pretrvávajú v čase,“ povedal v jednom rozhovore. „Nachádzajú sa vnútri a v okolí nimi organizovaného systému. Ak sa existencia takýchto systémov končí — napríklad pri rozštiepení atómu, roztopení snehovej vločky, pri smrti živočicha, mizne organizované pole z miesta, na ktorom sa systém nachádzal. V inom zmysle však morfické polia nemiznú: ide tu o potenciálne organizačné vzory, ktoré sa môžu znova materializovať v inom čase, na inom mieste a pri zodpovedajúcich podmienkach. Ak sa znovu materializujú, obsahujú v sebe „spomienku“ na ich predošlú fyzickú existenciu. Proces, v rámci ktorého sa minulosť vnútri morfického poľa stáva prítomnosťou, nazývam morfická rezonancia.“

Podľa Sheldraka teda priestor a čas prekračujúce morfogenetické polia určujú tvar a správanie všetkej živej aj neživej hmoty. Sheldrake stotožňuje morfogenetické pole s istým druhom kolektívneho vedomia, ktoré môže prenášať nadobudnuté vlastnosti a schopnosti jednotlivca na určitú skupinu, spoločnosť alebo živočíšny druh. Ale takisto aj v anorganickom, teda neživom svete vedie forma určitej hmoty, napríklad určitého kryštálu, k identickému formovaniu ostatných kryštálov rovnakého druhu.

Tieto v celom vesmíre existujúce morfogenetické polia majú prijímať, zosilňovať a prenášať idey, myšlienky i formy. Sheldrake tým vysvetľuje okrem iného aj intelektuálny, vedecký spoločenský vzostup ľudstva, ale aj paranormálne javy a deje.

Ak sa ukáže, že Sheldrakova teória zodpovedá skutočnosti, bolo by možné vysvetliť istý jav, ktorým sa už niekoľko desaťročí zaoberajú vedci celého sveta. Prvé upozornenie prišlo roku 1952, keď anglický biológ Lyall Watson dlhodobejšie pozoroval čriedu istého druhu opíc žijúcich na osamelom japonskom ostrove Košima. Zvieratá sa živili prevažne sladkými zemiakmi, ktoré im dávali vedci istej výskumnej skupiny. Pre opice to bola namáhavá činnosť: očistiť potravu od piesku a kamienkov. Lenže staršia opičia samica, ktorú vedci nazvali Imo, prišla na rafinovanú myšlienku — odnášala zemiaky k neďalekej rieke, kde ich poumývala. „Z opičieho hľadiska tento postup možno nazvať kultúrnou revolúciou, asi ako napríklad objavenie kola človekom,“ komentuje Watson dômysel opičej samice.

„Pranie zemiakov“ rýchlo prevzali aj ostatné opice. Roku 1958 mohol Watson hlásiť, že všetky mladé opice pred požitím omývajú zemiaky v rieke. Ale spomedzi opíc starších ako päť rokov umývali zemiaky pred jedením iba tie, ktoré napodobňovali svoje ratolesti. Potom sa však stalo čosi mimoriadne: už spomínaná „prefíkaná Imo“ naviedla opičiu čriedu neurčitého počtu príslušníkov, aby

zrazu začali umývať zemiaky v mori. Prešibaná Imo zrejme zistila, že v morskej vode sa d'ali zemiaky nielen poumývať ešte lepšie než v plytkej rieke, ale s prímiesou morskej soli aj lepšie chutili.

Aby si Watson overil svoje poznatky, rozhodol sa predovšetkým zrátať celkový počet opíc v isté utorkové predpoludnie, keď o 11. hodine črieda usilovne „prala“ sladké zemiaky; zistil, že je ich presne 99. Ak sa na umývacom rituáli zúčastní ešte jedna opica, bude „osvietených“ rovná stovka. Keď sa tá stá opica skutočne pridružila, došlo takpovediac ku kvalitatívnemu skoku: ešte večer toho istého dňa prepierala zemiaky v slanej morskej vode — celá opičia kolónia! Zrejme táto stá opica náhle prekonala doterajšie prírodné bariéry: všetky opice začali spontánne omývať sladké „švábky“...

Watson je dnes pevne presvedčený, že aj ľudstvo na princípe „stej opice“ prešlo vo svojom vývoji množstvom takýchto kultúrno-civilizačných „skokov“. Skamenené nálezy vraj o tom poskytujú dostatok dôkazov. Poukazuje pritom na priam explozívne rozšírenie nového životného štýlu a komplexnosť ľudských kultúr pred 100 000 rokmi; ani v najmenšom nepochybuje o tom, že vtedajším prvým kvalitatívnym „skokom“ — zhotovovaním prvých nástrojov, prvých umeleckých náčrtov — sa potvrdzuje vznik nového faktora v evolúcii ľudstva. „Ak sú morfogenetické polia či morfická rezonancia schopné vyvolávať vznik druhov a foriem, nie je táto interakcia schopná ovplyvniť aj vznik a vývoj života na iných planétach vo vesmíre?“ sputuje sa Rupert Sheldrake.

„Bolo by celkom dobre možné vzájomné pôsobenie medzi morfickým poľom nášho planetárneho systému a morfickými poľami iných systémov. Pravda, možnosť, že existujú Zemi podobné planéty vo vesmíre, dáva podnet na ďalšie úvahy. Za týchto okolností by sa totiž dalo predpokladať, že Zem kráča ‚po vyšliapanom chodníku‘ — že sa vyvíja podľa už určenej a morfickou rezonanciou stabilizovanej schémy aj v oblasti biologickej evolúcie,“ uvažuje Sheldrake. „Ale rovnako dobre by mohla byť aj sama Zem prvou planétou s takýmto vývojom života. V tom prípade by nemala predznačenú evolučnú schému, ale na Zemi by originálne vznikala. Keby sa na iných planétach vytvárali podobné formy života, ich evolúcia by mohla byť prostredníctvom morfickej rezonancie spoluurčovaná vývojovým procesom na Zemi. Predpokladajme, že na Zemi by vznikol dajaký nový organizačný vzor, napríklad nový druh molekúl alebo nový druh správania u niektorých zvierat. Keby sa tento vzor už zjavil niekde inde, boli by sa museli jeho morfogenetické polia stabilizovať. Všetko, pravda, za predpokladu, že naša domnienka zodpovedá skutočnosti a že morfickú rezonanciu neovplyvňujú ani astronomické vzdialenosti. Táto rezonancia kozmického pozadia by potom ‚prehlušovala‘ všetky miestne rezonančné javy a nimi vyvolávané zmeny.“

Podľa Sheldraka všetko naznačuje, že v nedozerných šíravách vesmíru sa opakujú stále tie isté organizačné vzory, a to bez ohľadu na to, či ide o molekuly, kryštály, hviezdy, galaxie alebo formy života. Dalo by sa teda predpokladať, že vo vesmíre existuje akási „rezonančná spleť“, a nebolo by vôbec čudné predstavovať si vesmír ako všeobšahly organizmus s vlastným morfickým poľom, ktoré zahrnuje, ovplyvňuje a navzájom spája všetky podriadené polia.

Keďže si vedci lámú hlavu nad podstatou a tvárnosťou nášho vesmíru, je celkom pochopiteľné, že uvažujú o jeho celkovej budúcnosti i možnom konci. Podľa všeobecnej teórie relativity závisí od existujúcej masy hmoty, či sa bude vesmír naveky rozpínať, alebo nie. Hoci sa zhluky galaxií expanziou priestoročasu navzájom vzdďaľujú, je otázne, či ich masa a rýchlosť napokon vystačia, aby sa vymanili zo vzájomnej gravitačnej príťažlivosti, alebo či sa — obrazne povedané ako nahor vymrštený kameň — v istom bode „vrcholu“ zastavia a začnú sa vracat'. V tomto prípade by sa gravitáciou spomaľovaný expanzný proces spomalil, spätne otočil a napokon by vesmír kolaboval do čiernej diery.

Štyria astronómovia — Richard Gott III. a James Gunn z Kalifornského inštitútu technológie a N. Schramm a Beatrice Tinsleyová z Texaskej univerzity — zverejnili v rozsiahlej štúdiu tézu, že náš vesmír je otvorený a bude naveky expandovať. Podľa ich dôkazového materiálu, ktorý vychádza zo štúdií 64 astronómov, ďalší osud vesmíru závisí od hustoty jeho hmoty.

Pod pojmom otvorený vesmír treba chápať tzv. sedlovitý, nekonečne sa rozprestierajúci, čoraz väčší a súčasne čoraz chladnejší priestoročas. Naproti tomu uzavretý vesmír sa chápe ako neobmedzená, ale konečná superguľa.

Otázka teda znie, či je vo vesmíre dost' hmoty s dostatkom prít'azlivej sily, ktorá by zabránila rozpínaniu do nekonečna. Istý americký vedecký tím vyrátal, že ani celková hmota všetkých galaxií nepostačuje na uzavretý vesmír. Táto hmota, napriek všetkým mrakom kozmického prachu a plynu medzi galaxiami, nestačí na zastavenie expanzie vesmíru. Gottova skupina uvažuje, kde by mohla byť chýbajúca hmota. Napríklad v čiernych dierach? Hoci výpočet hmoty „stratenej“ v čiernych dierach je veľmi ťažký, zo zložitých kalkulácií vyplynulo, že ani táto hmota by nestačila na vyváženú chýbajúcej. Aj keby sa prirátala hmota čiernych minidiery a superdiery v guľovitých hviezdokopách a v stredoch mnohých galaxií, ešte vždy by to nestačilo na zastavenie expanzie. Okrem toho treba rátať s tým, že táto hmota sa pravdepodobne opäť objaví v tzv. bielych dierach.

Na základe týchto úvah sa mnohí kozmológovia prikláňajú k otvorenému vesmíru. Aký osud ho potom čaká v ďalekej budúcnosti? Hotový čierny horor! Aj keď bude vesmír v dôsledku vzájomne sa vzdľahujúcich galaxií čoraz väčší a prázdnejší, zostanú gravitáciou súdržné hviezdne systémy ešte nadhlo nezmenené. No aj tak by ich čakal strašný osud. Hviezdy, ktoré sa dnes vytvárajú, po uplynutí 10^{14} rokov vyhasnú a napokon sa zmenia na tzv. čierne trpaslíky, na neutrónové hviezdy alebo dokonca na čierne diery. V takom prípade by však už nebolo hmoty, z ktorej by mohli vzniknúť nové hviezdne generácie. Naše Slnko, hviezdy, dokonca celá Mliečna cesta, teda naša galaxia, ale aj iné hviezdne systémy by postupne vyhasli, celý vesmír by sa ponoril do absolútnej tmy.

No aj takýto vesmír by mal pred sebou ďalší vývoj. Po 10^{64} rokoch by sa galaxie rozpadli, uvoľnili, a ich žiarenie by kleslo na absolútnu nulu. Superhmotné čierne diery, neutrónové hviezdy a čierne trpaslíky by ďalej plávali v medzigalaktickom prachu a plyne — v úplnej temnote. Postupom času by nastala jadrová fúzia všetkých prvkov na ťažké atómy až po železo. Všetky prvky, ktoré sú ťažšie než železo a pokladajú sa za „stabilné“, sú napokon rádioaktívne. Štiepia sa alebo vydeľujú častice alfa, až napokon ostáva len železo.

Princetonský fyzik Freeman Dyson vyrátal polčas rozpadu železa na 10^{500} rokov — len si predstavte číslo s toľkými nulami! Keby to však malo trvať o „čosi“ dlhšie, povedzme takých 10^{600} rokov, toto časové rozpätie by postačovalo, aby sa rozpadli aj zvyšné hviezdy, všetka hmota sa rozpadla na „nukleárny prach“ — s výnimkou neutrónových hviezd a čiernych diery. Po nepredstaviteľne dlhom čase by sa „vyžiarili“ dokonca aj najväčšie čierne diery. V takomto mrazivom, bezútešnom vesmíre by už zrejme dávno neexistoval život. Keby však neutrína skutočne disponovali toľkou hmotou, ako sa najnovšie predpokladá, mohli by v budúcnosti zabrzdiť expanziu. Totiž leví podiel na všetkých elementárnych časticách vo vesmíre majú práve neutrína. Zabrzdlili by síce expanziu vesmíru až po „mrazivú smrť“, ale zato by viedli k jeho spätnému zmršťovaniu až po kolaps a následnú nepredstaviteľnú implóziu, ktorá by viedla k novej singularite — až po čiernu superdiery. A potom by sa mohla v multivesmíre opäť vyduť z priestoročasovej peny malá bublina a narásť na nový vesmír, v ktorom by neskôr akési žijúce drobce — vedci — znovu hľadali odpovede na základné otázky... Budeme musieť uznať, že neexistuje iba jedna skutočnosť, že existuje mnoho skutočností v množstve svetov.

A čo ľudstvo? Majú potomkovia Anunnakov šancu na prežitie? Zvládnu problémy, ktoré si sami „vyrobili“? Podarí sa im pretvoriť Adamovu planétu opäť na raj Eden sľubnej budúcnosti?

Priemerne veľká žltá hviezda Slnko v jednom z ramien súhvezdia Orión našej galaxie zásobuje už päť miliárd rokov planétu Zem svetelnou a tepelnou energiou. Až o ďalších päť miliárd rokov, keď vyhasne jeho pec jadrovej fúzie, Slnko sa „vzduje“, narastie na tzv. červeného obra a gigantickým zväčšením svojho objemu pohltí aj Zem. Pozemšťania majú teda ešte more času, aby sa polepšili. Iné civilizácie už netrpezlivo čakajú, či sa tento nezvyčajný experiment podarí!

Literatúra

TAJOMSTVO DESIATEJ PLANÉTY

- Buttlar, Johannes von: Život na Marse, Bratislava 1991 Dalley, Stephanie: Myths from Mesopotamia, Oxford 1989 Haas, Volker: Magie und Mythen in Babylonien, Gifkendorf 1986 Heidel, Alexander: The Babylonian Genesis, Chicago 1942 Herodotos: Neun Bücher der Geschichte, Essen 1984 Kramer, Samuel Noah: History Begins at Sumer, London 1959 Kramer, Samuel Noah — Maier, John: Myths of Enki, The Crafty God, Oxford 1989 Klingholz, Reiner: Marathon ins All, München 1990 Luckenbill, Daniel David: Ancient Records of Assyria and Babylonia, vol. 1, 2, London 1989 McCall, Henriette: Mesopotamian Myths, London 1990 Oates, Joan: Babylon, London 1979 Pritchard, James B.: The Ancient Near East, Princeton 1975 Sitchin, Zecharia: Der Zwölfte Planet, Unterägeri 1979 Götter, Mythen, Kulturen, Pyramiden, München 1990 The Wars of Gods and Men, New York 1985 The Lost Realms, New York 1990 Genesis Revisited, New York 1990 Uhlig, Helmut: Die Sumerer, Bergisch-Gladbach 1988 Woolley, C. Leonard: The Sumerians, New York 1965 Časopisy: Hesemann, Michael: Krieg im Garten Eden, in: Magazin 2000, Nr. 84/85, München 1991

ADAM PRIŠIEL Z FAETONA

- Blavatsky, Helena Petrovna: Die Geheimlehre, Den Haag
Bramley, William: The Gods of Eden, San José, CA 1990
Písmo sväté Starého zákona, Bratislava 1968
Ford, Julian: The Story of Paradise, Bucks 1981
Heidel, Alexander: The Babylonian Genesis, Chicago 1942
Kish, C.: Creations Dawn, Haymarket 1908
Pritchard, James B.: The Ancient Near East, Princeton 1975
Sitchin, Zecharia: Der Zwölfte Planet, Unterägeri 1979
Genesis Revisited, New York 1990
Stollberger, Edmond: The Babylonian Legend of the Flood, London 1962 Woolley, C. Leonard: The Sumerians, New York 1965

KOZMONAUTIKA PRED DOBOU KAMENNOU

- Boulay, R. W.: Flying Serpents and Dragons, Clearwater/Fl.
1990 Childress, David H.: Lost Cities and Ancient Mysteries of Africa and Arabia, Stelle/III. 1990
Dalley, Stephanie: Myths from Mesopotamia, Oxford 1989
Písmo sväté Starého zákona, Bratislava 1968
Epos o Gilgamešovi, Bratislava 1968
Drake, W. Raymond: Gods and Spacemen in the Ancient East, London 1968

- Gods and Spacemen in Ancient Israel, London 1976
 Grant, Michael: Das Heilige Land, Bergisch-Gladbach 1976
 Gurdjiev, George I.: Meetings with Remarkable Men, London 1963
 Hapgood, Charles H.: Maps of the Ancient Seakings, Philadelphia 1966
 Herodotos: Neun Bücher der Geschichte, Essen 1984
 Keller, Werner: Biblia má predsa pravdu, Bratislava 1968
 Lurker, Manfred: Lexikon der Götter und Symbole der alten Ägypter, Bern, München 1987
 Sitchin, Zecharia: Götter, Mythen, Kulturen, Pyramiden, München 1990
 Der Zwölfte Planet, Unterägeri 1979
 The Wars of Gods and Men, New York 1985
 Sollberger, Edmond: The Babylonian Legend of the Flood, London 1982
 Stober, Harald: Herr der Götter, Düsseldorf 1987
 Tompkins, Peter: Cheops, Bern-München 1976
 Časopisy:
 Fiebag, Peter: Der Obelisk — Symbol für ein Raumfahrzeug?, in Ancient Skies, Nr. 5, Feldbrunnen 1990
 Sachmann, Hans-Werner: Verborgene Kammern in der Cheops-Pyramide in: Sign, Nr. 11, Basel 1991

BIBLICKÝ BOH PRIŠIEL Z NIPPURU

- Barthel, Manfred: Was wirklich in der Bibel steht, Düsseldorf 1991
 Boulay, R. A.: Flying Serpents and Dragons, Clearwater/Fl. 1990
 Childress, David H.: Lost Cities of China, Central Asia, and India, Stelle/III. 1987
 Lost Cities and Ancient Mysteries of Africa and Arabia Stelle/III. 1990
 Vimana Aircraft of Ancient India and Atlantis, Stelle/III 1991
 Dalley, Stephanie (Hrsg.): Myths from Mesopotamia, Oxford 1989
 Písmo sväté Starého zákona, Bratislava 1968
 Drake, W. Raymond: Gods and Spacemen in Ancient Israel, London 1976
 Falk-Ronne, Arne: Auf Abrahams Spuren, Graz 1971
 Fiebag, Peter und Johannes: Aus den Tiefen des Alls, Tübingen 1985
 Hamblin, Dora Jane: Die ersten Städte, Reinbek 1977
 Keller, Werner: Biblia má predsa pravdu, Bratislava 1968
 Sitchin, Zecharia: The Wars of Gods and Men, New York 1985
 Stober, Harald: Herr der Götter, Düsseldorf 1987
 Časopisy:
 Dmitriev, Michail: Čornyje molniji nad Mohendžo-Daro, in Fenoméni, Nr. 1, Moskva 1989
 Hesemann, Michael: Weltweiter Atomkrieg vor 4000 Jahren, in Das Neue Zeitalter, Nr. 3, München 1982
 Krieg im Garten Eden, in: Magazin 2000, Nr. 84/85 München 1991

NINIVSKÝ EFEKT

- Allgeier, Kurt: Die Prophezeiungen des Nostradamus, München 1989
 Cheetham, Erika: The Prophecies of Nostradamus, London 1973
 Písmo sväté Starého zákona, Bratislava 1968
 Fontbrune, Max de: Was Nostradamus wirklich sagte, Wien 1981
 Greene, Liz: Nostradamus, Magier und Prophet, München 1980
 Hesemann, Michael: Findet der Weltuntergang statt?, Göttingen 1984
 Hogue, John: Nostradamus — Jahrtausendwende, Vaduz 1988
 Iamblichus: Über die Geheimlehren, Leipzig 1922
 Schnyder, Henri: Wie überlebt man den III. Weltkrieg?, München 1991

Časopisy:

Hesemann, Michael: Harmageddon — Der Krieg um Israel, in Magazin 2000, Nr. 84/85, München 1991

Schnyder, Henri: Nostradamus über den Golfkrieg, in Magazin 2000, Nr. 84/85, München 1991

Die drei dunklen Tage, in: Magazin 2000, Nr. 84/85, München 1991

DEDIČIA ARCHY ZMLUVY

Andreas, Peter/Davies, Rose Lloyd: Das verheimlichte Wissen, Interlaken 1984

Biedermann, Hans: Das verlorene Meisterwort, Graz 1986

Blavatsky, Helena Petrowna: Die Geheimlehre, Den Haag o. J.

Boulay, R. A.: Flying Serpents and Dragons, Clearwater/Fl. 1990

Buttlar, Johannes von: Dračie cesty, Bratislava 1992

Charles, Robert H.: The Book of Enoch, London 1917

Charpentier, John: Die Tempier, Berlin 1981

Charpentier, Louis: Macht und Geheimnis der Tempier, Olten 1978

Písmo sväté Starého zákona, Bratislava 1968

Fiebag, Johannes und Peter: Die Entdeckung des Heiligen Grals, Luxemburg 1983

Horneffer, August: Symbolik der Mysterienbünde, Heidelberg 1924

Iamblichus: Über die Geheimlehren, Leipzig 1922

Laurence, Richard: The Book of Enoch The Prophet, London 1883

Lincoln/Baigent/Leigh: Der Heilige Gral und seine Erben, Bergisch-Gladbach 1984

Das Vermächtnis des Messias, Bergisch-Gladbach 1987

MacKenzie, Norman: Geheimgesellschaften, Genf 1969

Patrian, Carlo: Nostradamus, Fribourg 1982

Schick, Hans: Das ältere Rosenkreuzertum, Struckum

Scott, Ernest: Die Geheimnisträger, München 1989

Sitchin, Zecharia: Götter, Mythen, Kulturen, Pyramiden, München 1990

Genesis Revisited, New York 1990

Wegner, Helena: Beiträge zur Geschichte der Weisheitsreligion, Pforzheim

Wehr, Gerhard: Rosenkreuzerische Manifeste, Schaffhausen 1980

DINOSAURY, DOMÁCE ZVIERATÁ ČLOVEKA?

Bergier, Jacques: Le livre de l'inexplicable, Paris 1972

Berlitz, Charles: Geheimnisse versunkener Welten, Frankfurt/M. 1973

Der achte Kontinent, Wien, Hamburg 1984

Buttlar, Johannes von: Leben auf dem Mars, München 1987

Zeitriss, München 1989

Charroux, Robert: Das Rätsel der Anden, Düsseldorf 1978

Childress, David H.: Lost Cities and Ancient Mysteries of South America, Stelle/III. 1988

Churchward, James: Mu — Der versunkene Kontinent, Aitrang 1990

Gheorghita, F.: Besuche auf dem Blauen Planeten (neuverejnený rukopis)

Petratu, C., Roidinger, B.: Berichte über eine andere Menschheit (neuverejnený rukopis)

Rome, Lisa: Marcahuasi! (neuverejnený rukopis)

Tomas, Andrew: Wir sind nicht die Ersten, Bonn 1972

Časopisy:

Hesemann, Michael: Mensch und Dinosaurier — waren sie einst Zeitgenossen?, in Das Neue Zeitalter, Nr. 29, München 1980

SPOMIENKY NA ATLANTÍDU

Berlitz, Charles: Der achte Kontinent, Wien, Hamburg 1984

Buttlar, Johannes von: *Leben auf dem Mars*, München 1987
Zeitriss, München 1989
Drachenwege, München 1990
Blavatsky, Helena Petrovna: *Die Geheimlehre*, Den Haag Braghine, Anthony: *Atlantis*, Stuttgart 1939
Cayce, Edgar: *Edgar Cayce on Atlantis*, New York 1968
Churchward, James: *Mu — Der versunkene Kontinent*, Aitrang 1990
Donnelly, Ignatius — Sykes, Egerton: *Atlantis — the Antediluvian World*, New York 1949
Drake, W. Raymond: *Gods and Spacemen in the Ancient West*, London 1974
Holbe, Rainer: *Wir von Atlantis*, München 1989 Kirchner, Gottfried: *Terra X — Von Atlantis zum Dach der Welt*, Bergisch-Gladbach 1988
Leonard, R. Cedric: *Quest for Atlantis*, München 1979
Muck, Otto: *Alles über Atlantis*, Düsseldorf 1976
Platón: *Politikos, Philebos, Timaios, Kritias*, Reinbek 1959
Ščerbakov, Vladimír: *Why did Atlantis Sink?*, in Antonio Huneus (Hrsg.), *A Study Guide to UFOs, Psychic and Paranormal Phenomena in the USSR*, New York 1990
Tomas, Andrew: *Das Geheimnis von Atlantiden*, Stuttgart 1971
Zink, David: *The Stones of Atlantis*, Toronto 1978
Časopisy:
Hesemann, Michael: *Atlantis, der versunkene Kontinent*, in *Das Zeitalter*, Nr. 2, München 1983
Ein Hai von Atlantis, in *Magazin 2000*, Nr. 86/87, München 1991

SPÄT NA MARS

Buttlar, Johannes von: *Život na Marse*, Bratislava 1991
Zeitriss, München 1989
Hoagland, Richard C.: *The Monuments of Mars*, Berkeley/CA, 1987
Powers, Robert M.: *Mars — Our Future on the Red Planet*, Boston/Mass. 1986
Sitchin, Zecharia: *Genesis Revisited*, New York 1990
Časopisy:
Darrach, Brad, Petranek, Steve: *Mars — Our Next Home?* in *Life*, Nr. 5, New York 1991

TAJNÉ LETY V „ČIERNOM SVETE“

Beckley, Timothy Green: *MJ 12 and the Riddle of Hangar 18*, New York 1989
Blum, Howard: *Out There*, New York 1990
Buttlar, Johannes von: *Zeitriss*, München 1989 — *Dračie cesty*, Bratislava 1992
Good, Timothy: *Jenseits von Top Secret*, Frankfurt 1991
UFO-Report 1991, London 1990
Alien Liaison, London 1991
Hamilton, William F.: *Cosmic Top Secret*, New York 1991
Hesemann, Michael: *UFOs: Die Beweise*, München 1991
Lindemann, Michael: *UFOs and the Alien Presence Santa Barbara/CA 1990 Majestic 12: Project Aquarius (IS) — Executive Briefing Paper*, Washington D. C. 1976
Popovič, Marina: *UFO-Glasnost*, München 1991
Steinman, William S., Stevens, Wendelle C.: *UFO Crash at Aztec*, Tucson/AZ 1986
Valerian, Valdemar: *Matrix II*, Las Vegas/NV 1990
Časopisy:
Dennet, Preston: *Exposed! Project Redlight*, in *UFO-Universe*, Nr. 5, New York 1990
Ecker, Don: *The Saucers and the Scientist*, in *UFO*, Nr. 6, Los Angeles 1990
Gonsalves, Tony: *The Secret Version of Stealth*, in *UFO*, Nr. 6, Los Angeles 1990

- Hamilton, William F.: UFOs and the Aerospace Connection, in UFO Universe, Nr. 6/7, New York 1991
- Hesemann, Michael: Operation Majestic 12, in Das Neue Zeitalter, Nr. 35–38, Hamburg 1989
- Projekt Aquarius: US-Wissenschaftler untersuchen abgesturzte UFOs, in: Magazin 2000, Nr. 86/87, München 1991
- Black Programs Must Balance Cost, Time Savings with Public Oversight, in Aviation Week and Space Technology 18.12.1990
- Secret Advanced Vehicles Demonstrate Technologies For Future Military Use, in: Aviation Week and Space Technology 1. 10. 1990
- Multiple Sightings of Secret Aircraft Hint at New Propulsion, Airframe Designs, in: Aviation Week and Space Technology 1. 10. 1990
- Grollende Drohne, in: Der Spiegel, Nr. 4, Hamburg 1990

VEĽKÝ MÚR

- Brockmann, John: Die Geburt der Zukunft, Bern, München 1987
- Buttlar, Johannes von: Supernova, München 1988
- Capra, Fritjof: The Turning Point, New York 1982
- Das Neue Denken, Bern, München 1987
- Christian, James L.: Extra-Terrestrial Intelligence: The First Encounter, Buffalo, N. Y. 1976
- Clark, Ronald W.: Albert Einstein, München 1974
- Feinsberg, Gerald, Shapiro, Robert: Life Beyond Earth, New York 1980
- Gleick, James: Chaos — Making a New Science, London 1988
- Hawkins, Gerald S.: Mindsteps to the Cosmos, London 1983
- Liedtke, D. W.: Die vierte Dimension, Essen 1988
- Morris, Richard: The Fate of the Universe, New York 1982
- Peat, F. David: Superstrings — Kosmische Fäden, Hamburg 1989
- Pfeiffer, John E.: Aufbruch in die Gegenwart, Düsseldorf 1981
- Rothman, Tony: Science à la Mode, Princeton, N. J. 1989
- Sagan, Carl: The Cosmic Connection, New York 1975
- Sheldrake, Rupert: Das Gedächtnis der Natur, Bern-München 1990
- Soucek, Theodor V.: Ungleichheit vom Uratom zum Kosmos, München 1987
- Thompson, Richard L.: Vedic Cosmography and Astronomy, London 1989
- Vallee, Jacques: Dimensions, London 1988 Weinberg, Steve: Die ersten drei Minuten, München-Zürich 1978
- Wicke, Lutz, Hucke, Jochen: Der ökologische Marshallplan, Frankfurt 1989
- Časopisy:
- Breuer, R.: Neue Rätsel um den Urknall, in: Bild der Wissenschaft, Nr. 3, 1990
- The Search For the Beginning of Time, in The New York Times Magazine, New York, 11.2.1990